MEDITATIONES
SUPER
VERITATES CHRISTIANAS
ET ECCLESIASTICAS

Desumptæ ex Epistolis & Evangeliis Missarum totius anni, atque in singulos illius hebdomadarum dies, & principalia festa distributæ.

UNIVERSIS De CLERO.

Ut & se ipsos ad celebrandum, seu dignè Communicandum, nec non ad quævis Ecclesiastica munia Sanctè obeunda disponere, & Populum suæ Curæ commissum debitè ac fructuosè instruere valeant.

OPUS UTILISSIMUM.

AUTORE M. *** PRESBYTERO CURATO DIÆCESIS LUGDUNENSIS

Gallicè editum; latinitate verò à quodam Canonico Regulari S. Augustini donatum; in quatuor partes divisum, & pro Bono Cleri Germaniæ Typis impressum.

NUNC DEMUM

AUTHORITATE & MANDATO

Jllustrissimi Excellentissimi ac Reverendissimi Domini Domini VENCESLAI HIERONYMI *de Bogustawice* COMITIS

SIERAKOWSKI

Archi-Episcopi Metropolitani Leopoliensis

REIMPRESSUM.

PARS ÆSTIVALIS

A Dominica SS. Trinitatis, usque ad Dominicam duodecimam post Pentecosten.

Leopoli, Typis Confr: SS. Trinitatis A. 1778.

IGNIS IN ALTARI SEMPER ARDEBIT, QUEM NUTRIET SACERDOS, SUBJICIENS LIGNA MANE PER SINGULOS DIES. Lev. 6. 12.

PRO DOMINICA SS.

TRINITATIS

O altitudo divitiarum sapientiæ & scientiæ DEI! quàm incomprehensibilia sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus. Rom: 11. 33.

DE MYSTERIO SS. TRINITATIS.

1: Adorare debemus Sanctissimam Trinitatem.
2. Et totum, quod sumus, in illam referre.

PUNCUM I. VErba hæc, quæ in hodierna Epistola legimus, illa sunt, quibus usus S. Paulus, in materia prædestinationis; proponit ea nobis Ecclesia hodie, ac instruit nos, quomodo primarium æquè ac summum ex omnibus mysteriis, id est Sanctissimam Trinitatem, ve erari debemus: id est, unum Deum in tribus Personis, Patre, Filio,

& Spiritu Sancto, in se ipso abditum, seipso gaudentem, sibi ipsi ac soli sufficientem: specialiter hic cum Propheta dicere possumus, quòd absconditus sit Deus; *verè tu es Deus absconditus.* Js. 45. 15. Absconditus nimirum est non solùm sensibus nostris, sed etiam intellectui nostro, qui mysterium hoc admirari quidem debet, sed minimè attingere potest; cui etiam permissum non est, illud examinare, aut scrutari; tota igitur meditatio nostra occupata hodie sit, in laude Dei, per profundum quoddam silentium. *Tibi silentium*: quia quidquid dicere de mysterio isto vellemus vel possemus, haud dignum esset Deo; intellectus hominis alas non habet, quibus se eòusque extollere valeat; & quó plus conatur eò pertingere, eò magis elongatur ab eo: hoc altissimum mysterium; *mirabilis facta est scientia tua ex me; confortata est, & non potero ad eam*, Ps. 138. Jn admiratione igitur defixos nos teneat hæc tanta elevatio, imò potiùs oppressos nos fateamur pondere tantæ gloriæ, & infinitæ hujus Majestatis; abyssus est, in qua quis feliciter seipsum perdit; nonnisi prosternationem, & continuam meretur adorationem. Ego adoro te magne Deus in unitate essentiæ tuæ, in trinitate personarum tuarum, in societate & communione tua ineffabili, in tuis emanationibus ad intra, & productionibus tuis ad extra; meipsum immergo ac perdo in consideratione perfectionum tuarum infinitarum; conjungo & unio me cum omnibus spi-

ſpiritibus cœleſtibus & Angelicis, unàque cum illis exclamo: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus exercituum; plena eſt omnis terra gloriâ ejus.* Iſ. 6. 3. Dignum me fac, Deus meus, per infinitam miſericordiam tuam, qui te unà cum illis, per totam æternitatem, laudare valeam. Poſt exhibitum Sanctiſſimo & altiſſimo huic myſterio debitum ſervitutis noſtræ homagium;

PUNCTUM II. Conſideremus, quod totum, quod ſumus, eſſe noſtrum, vitam noſtram, omnes noſtras actiones, Sanctiſſimæ Trinitati in acceptis referre debeamus. Ut hanc obligationem benè intelligas & capias, alio haud opus eſt, quàm meminiſſe nos in nomine Sanctiſſimæ Trinitatis fuiſſe baptizatos; neque natos nos eſſe ſpiritualiter in Eccleſia, ab una ſolummodo perſona; ſed quòd regenerationem noſtram, omnibus ſimul perſonis debeamus. Solemnem ibi profeſſionem fecimus, illas pro Deo noſtro agnoſcendi, à quo unicè dependeamus; conſequenter omnibus tribus perſonis amorem & gratitudinem debemus, ſiquidem omnes tres, primum noſtrum principium, & noſter finis ultimus ſunt. Hæc ipſa ratio, quare Eccleſia voluerit, feſtum iſtud Sanctiſſimæ Trinitatis, ultimum ex omnibus myſteriis, & omnium ſolemnitatum quas per annum celebrat, conſummationem eſſe; ut ità nos obliget, omnia noſtra ex integro Sanctiſſimæ Trinitati deferendi; & in hac vita nos diſponat ad exhibendum Deo poſt

illam

illam, æternum honorem, laudem, & gloriam, in altera. Studeamus benè intelligere hanc veritatem, & de novo, toti Sanctissimæ Trinitati nos totos consecremus; offeramus illi tres animæ nostræ potentias, memoriam nostram Patri; intellectum nostrum Filio; & nostram voluntatem Spiritui Sancto; rogemus Patrem, ut è memoria nostra tollat omnem reminiscentiam vanitatum hujus sœculi, & ibi vivam imaginem infinitæ Majestatis suæ insculpat, ut continuò in illius conspectu & præsentia ambulemus; rogemus Filium, ut intellectum nostrum illuminet per lumen & illustrationem sapientiæ suæ, & nos ducat in via salutis per facula fidei, & cognitionem veritatum æternarum; rogemus Spiritum Sanctum, ut voluntatem nostram sanctificet per amorem adeò serventem, & tam constantem, ut nihil prorsus ab amore ipsius nos separare valeat; id, quod nobis optat Apostolus per hæc verba: *gratia Domini nostri Jesu Christi, & charitas Dei, & communicatio Spiritûs Sancti, sit cum omnibus vobis, Amen.* 2. Cor. 13. 13. ☞ Pro præparatione ad Missam conjunge te intimè, ac toto affectu cum corde Jesu, ut cum ipso, & in ipso, & per ipsum totam Sanctissimam Trinitatem adores; venit ille in mundum, ut Patri suo formaret veros adoratores. qui eum adorent in spiritu & veritate; roga illum, ut te talem efficiat, & tu illi in hunc finem teipsum offer & consecra. O Jesu, per quem nos omnes ad Sanctissimam & adorandam

dam Trinitatem spectamus, dignare tuæ perpetuæ adorationi, quam in S. altari quotidie eidem exhibes, unire & conjugere etiam nos; fiatque per gratiam tuam, ut tam sanctè vivamus, quatenus tota vita nostra illius gloriæ consecrata sit. *Serviamus illi in sanctitate & justitia coram ipso, omnibus diebus nostris*, Luc. 1. 75.

FERIA SECUNDA.

Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra; euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs S. Matth. 28.

DE POTESTATE ECCLESIASTICA.

1. Dei cooperatores & adjutores sunt pro salute animarum.
2. Ad quid propterea obligati sunt.

PUNCTUM I. Mirare hic bonitatem Salvatoris, qui ascendens in cœlum reliquit in terra Apostolos, tanquam vicarios charitatis suæ, qui tam per se, quàm per Clericos, illorum successores, grande illud opus redemptionis humanæ perficerent, dicens eis: *data est mihi omnis potestas; euntes docete omnes gentes, baptizantes eos &c.* adducite eos in ecclesiam meam; non deficiet ministerium vestrum, *quia ego vobiscum sum usque ad consumationem sæculi*, Concil: Trid. sess. 14. c. 5. Bone Deus! qualis & quanta gloria, & honor pro ministris Ecclesiæ! Deum nos sibi so-

cios

cios voluisse, pro opere suo maximo ex omnibus, qualis est ædificatio, seu structura Ecclesiæ suæ; dicere nimirum possumus cum S. Paulo, populo curæ nostræ spirituali concredito: *Dei enim sumus adjutores; Dei agricultura estis; Dei ædificatio estis*, 1. Cor. 3. 9. Instituamus meditationem nostram super hoc. O quàm mirabilis est Deus in operibus suis! cùm voluerit extruere templum, tanta pulchritudine coruscans, Deòque dignum, voluit sibi homines assumere in socios, & cooperatores, tanti operis. Homines assumunt sibi cooperatores, ad opera sua, quæ meditantur; sed hoc fit, ob infirmitatem illorum, quia talibus indigent. Deus autem è contrario fecit hoc ex potestate, & bonitate sua; fit hoc, ut creaturam honore afficiat; dum eam participem facit intentionis suæ, & operis, quod præ manibus habet. An non hoc fit honorare hominem supra, quàm nobis imaginari possimus, assumere eum ad excellentissimum quoddam opus suum perficiendum, & ad construendum templum, in quo æternaliter habitet? Templum hoc, Ecclesia est, & anima cujusque fidelis, cujus ipse Dominus principalis architectus est, solus magister, & Dominus, solus Deus, qui in illo adorandus, cuique in illo serviendum est. Christus Jesus fundamentum est hujus structuræ; Apostoli architecti, quos sibi associavit ad constituendum hoc ædificium; Episcopi sunt primarii & principales operarii, qui huic structuræ incrementum dare, & opus

hoc

hoc perficere debent; sacerdotes, & reliqui ex clero ipsorum adjutores; populus autem, lapides vivi sunt, hujus ædificii: desumpsit Deus lapides istos per vim & efficaciam verbi sui ex tenebrosis cavernis infidelitatis; colligit illos per virtutem fidei, poliuntur per efficaciam sacramentorum, & praxim bonorum operum; uniuntur per ligamen charitatis, quæ est ultima perfectio hujus structuræ. Quemadmodum autem solus Deus est, qui eos eligit, & operarios istos, sufficientibus mediis, ad eos expoliendos, instruit; ita etiam solus ipse est, qui quemlibet in tali, ac illo loco ponit, qui eis congruat; extensio hujus templi divini, alios limites non habet, quàm fines universi orbis; neque etiam, duratio illius, minor est, quàm ipsa æternitas, qua durante *tota ipsa civitas redempta*, prout S. Augustinus loquitur de civ: Dei. l. 10. *offeretur Deo, per sacerdotem magnum.* O quanta felicitas nostra! vocatos nos esse ad laborandum in, & pro hac augusta structura, ut & nos aliquid conferre valeamus ad tam gloriosum opus! Vide nunc etiam

PUNCTUM II. Quid à nobis tam nobile officium & ministerium exigat? imo. gratitudinem nostram Deo propterea exhibere debemus, *Audite filii Levi*, dicebat olim Moyses Num. 16. ad Levitas veteris testamenti, *nunquid parum est, quòd separaverit vos Deus ab omni populo, & junxerit sibi?* Quia ergo ministerium nobis concessum est à Deo tale, quod infinities

illud

illud Levitarum superat, quàm solliciti esse debemus, ut gratos nos Deo exhibeamus; igitur dicamus cum propheta regio: *repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam*, Ps. 70. 9. 2do. Humiliare nos tantò magis debemus coram Deo; quò magis nos Deus coram oculis hominum extollit, tantò magis nos, ante oculos nostros & illius deprimere, & demittere debemus, ad exemplum Davidis, qui, cùm se elevatum vidisset, ex simplici pastore, qualis antea fuerat ad regale solium, ita loquebatur, 2. Reg. 6. 22. *propter Dominum, qui elegit me, ut essem dux super populum suum, vilior fiam, plusquam fui, & ero humilis in oculis meis*. 3tio. Debemus nobis ipsis, miseriæ nostræ, corruptioni, ac infirmitati nostræ diffidere, considerantes, quòd quantumcunque sublimati & supra populum elevati videamur, nihilominus in manibus Dei simus, qui vilibus & improportionatis instrumentis utitur, ad perficiendum per nos id, quod ipse intendit; & quòd nos ex nobis ipsis, aliud præstare non possimus, quàm ut opus illius corrumpamus; *nunquid gloriabitur securis contra eum, qui secat in ea*? Is. 10. 15. 4to. Fideliter operari & laborare oportet in Officio, ac ministerio, in quo nos Deus posuit, ut dicere cum S. Paulo valeamus: *secundùm gratiam, quæ data est mihi, ut sapiens architectus fundamentum posui*, 1. Cor. 3. 10. Ut autem hoc fideliter præstare, ac dicere valeamus, oportet cum

Apostolo

Apostolo ædificare supra Jesum Christum, hoc est, supra fidem, & modum vivendi evangelicum, ac imitationem virtutum suarum: *fundamentum enim aliud nemo potest ponere præter id, quod positum est, quod est Christus Jesus,* v. 11. En! quid à te requirat sublimitas & sanctitas status tui! vide, ut taliter comparatus sis; & pro præparatione ad Missam debito modo æstimare disce, dignitatem sacerdotalem. Acceperunt, ait S. Chrysostomus, lib. 3. de sacerd. c. 3. & 4. potestatem talem, quam nec ipsi angeli habent; nam, cui angelorum submisit, & subjecit Deus totum istum novum mundum, nempe Ecclesiam suam? cui angelorum dixit, quibus remiseritis peccata sua, remissa erunt? quod in terris condonastis, & ego in cœlis condonabo? cui angelorum dedit potestatem, consecrandi corpus & sangvinem suum? Admirare hanc stupendam potestatem; verùm, quò major est, eò plus timere debes, ne illâ abutâris; *grandis dignitas sacerdotum; sed grandis ruina eorum, si peccant: lætamur ad ascensum, sed magis timeamus ad lapsum,* Hieron. in Ezech. c. 45.

FERIA TERTIA.

Timor non est in charitate; sed perfecta charitas foras mittit timorem; quoniam timor pœnam habet; qui autem timet, non est perfectus in charitate. 1. Joan: 4. 18.

DE

DE TIMORE.

1. Charitas non excludit timorem omnimodè.
2. Quinam sit timor, quem excludit,

PUNCTUM. I. QUando legimus in S. Joanne, timorem non inveniri in charitate, imaginari nobis haud debemus, quasi vellet, hic Deo dilectus disci pulus, omne genus timoris ex corde hominis eliminare, eumque obligare ad hoc, ut quidquid ait, ex solo motivo puri amoris divini agat. Perfectio hæc est, quæ præsenti vitæ minimè congruit; in cœlo erit istud, ubi Deum ex tota plenitudine cordis nostri amabimus, postquam destructa erit concupiscentia; donec, fiat hoc, securè timere possumus, & absque metu, ne per hoc charitas nostra minuatur; diffidamus huic vasi fictili, cui anima nostra inclusa est, & nullum medium negligamus à Deo nobis datum, ut à peccato liberi simus, ex quibus utilissimum aliquod est ipse timor: *timor Domini, expellit peccatum*, Eccles. 1. 27. Ne igitur simus tam præsumptuosi, ut nobis ipsis imaginemur, nos adeò jam profecisse in vita spirituali, ut timore isto nobis haud opus sit; quia, quamdiu à nobis, & in nobis reprimenda est concupiscentia, vincendæ passiones, quamdiu imperiosum illud imperium, membrorum nostrorum sentimus, quæ nos trahere volunt, in captivitatem peccati; nonnisi maximam rationem, & causam timendi, habemus; ad quod ipsum, etiam Sapiens, nos hortatur: *si non in timore Domini tenueris te instanter,*

instanter, citò subvertetur domus tua, Ecclef. 27. 4. Utique non audebimus dicere, nos Jesum Christum ardentius ipso S. Paulo diligere; qui tamen identidem sibi ipsi timebat, nempe, sine dubio tunc, quando stimulum carnis experiebatur, ne dum aliis prædicaverit, ipse reprobus efficeretur? An magis radicati sumus nos in charitate, quàm S. Hieronymus? nihilominus sanctus hic doctor testatur nobis, se in violentis tentationibus, quibus exagitabatur, procul à se abegisse turpes cogitationes & malignas dæmonis suggestiones, memoriâ terribilis illius sonitûs tubæ, quæ eum, & omnes homines, evocatura esset ad judicium extremum, ac præ oculis continuò habendo atrocissima inferni supplicia. Certum ergo est, charitatem, in hac vita, timorem absolutè non excludere; & quia illo benè usi sunt sancti, tam pro se, quàm pro aliis, & nos illô ad exemplum illorum uti debemus; verùm quia hoc principale nostrum motivum, ex quo ad agendum moveamur & impellamur, haud esse debet.

PUNCTUM. II. Notandum, à SS. Doctoribus, tres species timoris distingui, ex quibus homo agere possit. Primus est *timor filialis*, dum Deo displicere timemus, quemadmodum filii cavent, ne patri suo displiceant; timor iste inseparabilis est à charitate, & vocatur à S. Augustino: *timor castus*, qui æternum durat; *timeamus Dominum timore casto, timore permanente in sæculum sæculi.* Alter est *timor servilis,*

servilis, quem peccatores habent, qui ideo de conversione sua cogitant, ut sic evadant pœnas inferni; non repellit hunc timorem charitas absolutè, & omnimodè; bonus enim est & utilis, si à Spiritu S. veniat, & voluntatem peccandi excludat; debentque clerici illô uti, ut peccatores in seipsos reducant; minimè autem approbare debent illum servilem timorem, qui serviliter agit; prout theologi loquuntur; illum nempe timorem etiam ipsius inferni, sed naturalem tantùm, ita ut homo magis timeat pœnam, quàm ipsum peccatum; qui externam aliquam mutationem, seu conversionem causat, absque interna; qui non impedit, ne peccator dicat, si infernus non esset, peccarem, talem denique timorem, de quo etiam *S.* Augustinus loquitur, epist. 145. ad Anastas. n. 4. nov. edit dum ait, *in ipsa voluntate reus est, qui vult facere, quod non licet fieri: sed ideo non facit, quia impunè non potest fieri.* Tertius est *timor mundanus*, hoc est, qui pro suo objecto mala hujus mundi, exilium, carcerem, morbos, jacturam bonorum temporalium &c. habet; quibus cessantibus homo peccat, & legem Dei transgreditur: charitas excludit hunc timorem, & minimè illum tolerat in corde boni christiani, & clerici; de hoc timore locutus est Salvator ad Apostolos suos: *nolite timere eos, qui occidunt corpus; & post hoc non habent, quod vobis ultra faciant; sed timete eum, qui postquam occiderit, potestatem habet mittendi in gehennam; en! dico vobis,*

vobis; hunc timete. Jesus Christus, ait S. Augustinus supra hunc locum, liberavit nos ab aliquo timore; incussit autem nobis alium, & fortiorem: prohibet nobis timorem mundanum, sed substituit locô illius timorem Dei; *Dominus, ablato timore, subjecit timorem,* serm. 161. de V. D. edit. nov. Vide nunc, qualem tu habeas timorem: *ipsos humanos interrogate affectus,* pergit S. Augustinus; éstne mundus, quem times? estne peccatum, vel pœna? roga Deum, ut è corde tuo expellat omnem timorem christiano indignum, & ut illud repleat, hoc sancto filiali timore, & reverentiali, qui majestati suæ divinæ debetur, quam paulò pòst in S. altari offeres, & sumes; angeli contremiscunt, in præsentia illius, prout ipse quotidie hoc in Missa testaris; qualem igitur respectum & reverentiam sacerdotes habere oportet? quid eos facere oportet, qui nonnisi pulvis sunt & cinis? *columnæ cœli contremiscunt, & pavent ad nutum ejus,* Job. 26. 11.

FERIA QUARTA.

Perfectus autem omnis erit, si sit, sicut magister ejus. Luc. 6. 40.

DE PERFECTIONE.

1. Debent ad illam clerici continuò tendere.
2. Et alios etiam ad illam exhortari.

PUNCTUM I. Proponit nobis Ecclesia in Dominica Trinitatis, quæ simul est prima post Pentecosten, duo evangelia; primum

primum nobis ob oculos ponit, mysterium SS. Trinitatis, de quo jam locuti sumus; secundum nos hortatur, nos adeò perficiendi, quousque divino magistro nostro similes efficiamur; exemplar ergo nostrum, nobis ad imitandum, propositum exigit, ut incessanter proficiamus, & ad perfectionem tendamus; hoc exemplar aliud non est, quàm Jesus Christus, de quo scriptum est, quòd creverit ætate, & sapientiâ. Si igitur viam cœli instar gigantis cucurrit, nobis permissum non est, subsistere, ait S. Bernardus ad quemdam sibi subjectum Abbatem scribens: *quid prodest Christum sequi, si non contingat consequi? ibi tu Christiane fige tui cursûs profectûsque metam, ubi Christus posuit eam; factus est obediens usque ad mortem: quantumlibet ergo cucurreris, si ad mortem non perveneris, bravium non apprehendes; bravium Christus est, quodsi illo currente, tu gradum sistis, non Christo appropias, sed magis te elongas*, epist. 254. abb. Alpent. Guarr. Quid ergo cogitant illi, pergit S. Bernardus, qui ità dicere solent: sufficit nobis si, tales simus, quales fuêre patres nostri? nolumus iis meliores esse. Non vis proficere? ergo vis deficere: absit, ais mihi, sed volo ità permanere, qui sum, hoc est, neque melior, neque pejor; mi bone frater! *hoc ergo esse vis. quod esse non potes*, ibid. Estne aliquid in mundo quod semper in eodem statu permaneat? an non in particulari de homine dictum est, eum nunquam permanere eundem,

sed

sed velut umbram fugere? *nunquam in eodem statu permanet*, Job 14. 2. Conclude exinde, quòd non proficere in perfectione, idem sit, ac deficere; cùm certum sit, quemadmodum corpus nostrum, cùm cessat crescere, incurvatur; ita etiam spiritum nostrum, si non progrediatur in via perfectionis, necessariò retrogredi. *Hinc planè colligitur, quia nolle proficere, nonnisi deficere est*, ibidem. Interim nil rarius est, quam invenire tales, qui progressum in perfectione faciant; *multò faciliùs reperias multos sæculares*. ait alibi S. Bernardus, *converti ad bonum, quàm unum quempiam de religiosis transire ad melius*, epist. 95. Ut autem à nobis ipsis non discedamus; quem ergo profectum fecisti à tempore illo, quo Sacerdos, vel Pastor factus es? post tot annos, quibus hoc beneficio Ecclesiastico gaudes? in isto seminario? in ista communitate? *Hæc meditare, in his esto, ut profectus tuus manifestus sit omnibus*, 1. Tim. 4. 15. Applica tibi ipsi hanc instructionem à S. Paulo datam Timotheo; ah! si Apostolus vult discipulum suum, qui adeo perfectus erat, adhuc in melius proficere, & quidem ita notabiliter, ut omnes id advertere possent; quem conatum nos adhibere oportet, qui tam tepidi & negligentes sumus? Temetipsùm hic ingredere: *renovamini spiritu mentis vestræ*. Et

PUNCTUM II. Scito, haud sufficere Clerico, si ipse ad perfectionem tendat: debet

insuper etiam alios ad illam hortari, & adducere. Patribus spiritualibus, & prædicatoribus, maximè autem Pastoribus id muneris incumbit; debent suis manum porrigere, & illis in via & cursu virtutis, tanquam viæ duces, præire; debent ad exemplum S. Pauli, omnibus viribus conari, ut omnes homines perfectos reddant in Christo JESU. *quem nos anunciamus, corripientes omnem hominem, & docentes omnem hominem, in omni sapientia, ut exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo JESU*, Coloss. 1. 28. Hic nempe finis est, quem laboribus meis præfigo, *in quo & laboro*, quem etiam suis laboribus Clerici præfigere debent: ipsorum est, infirmis præbere lac; hoc est, docere eos prima elementa & fundamenta religionis, & pietatis; tales quàm plurimi dantur in Parochiis, quibus idem dici potest, quod Apostolus ad Hebræos scripsit: *facti estis, quibus lacte opus sit, non solido cibo*, Hebr. 5. 12. Verùm quia status illorum, qui primùm incipiunt, & adhuc debiles sunt, pluribus casibus obnoxius est, nil omninò omittere vel negligere debent Clerici & Pastores, ut eos à lapsu custodiant. Debent totis viribus in id incumbere, ut Populo suo ambitionem hanc inspirent, ut spiritualem istam infantiam dimittant ac relinquant, & ad eam perfectionem ascendant; quam DEUS ab eis requirit *perfectorum autem solidus cibus*. An huc usque te ad id applicâsti? ah! quomodo alios ad perfectionem

addu-

adduces, si tu adeò imperfectus es? Pro præparatione ad Missam, roga DEUM, ut animi tui affectiones purget, quæ sunt quasi pedes, quibus ad DEUM progredimur. si etiam aliquantulum progressum jam fecisses, noli cessare, quin illum constanter roges, ut te ab illo periculoso pulvere immunem servet, à quo nec ipsi religiosi, utut perfecti, securi sunt: *dum per varias actiones vitæ hujus solicitudo distenditur, necesse est, de mundano pulvere, etiam religiosa corda sordescere.* S. Leo serm. 4. de quadrag.

PRO FESTO SANCTISSIMI ALTARIS SACRAMENTI.

Ego enim accepi à Domino, quod & tradidi vobis, quoniam Dominus JESUS, in qua nocte tradebatur, accepit Panem. 1. Cor. 11. 23.

DE INSTITUTIONE SANCTISSIMÆ EUCHARISTIÆ.

1. Cur à JESU Christo instituta?
2. Et cur ad finem vitæ.

PUNCTUM I. Narrat S. Paulus in Epistola ista institutionem SS. Eucharistiæ: facit hoc modo tam claro, qui & perfidiam Hæreticorum confundere, & Fidem Christianorum confirmare possit. Incipiamus hodiernam Meditationem nostram per vivum fidei actum, circà veram & realem præsentiam JESU Christi in Sanctissimo Sacramento. *Credamus quæso*, ait S. Gaudentius Episcopus

ſcopus Brixinenſis, tract. 2. de Paſch: *cui credidimus, neſcit mendacium veritas.* Videamus deinde, quos fines habuerit Salvator in hac inſtitutione? 1mo, voluit honorare Patrem ſuum, ad finem uſque ſæculorum per profundiſſimam omninò ſuam humiliationem, hinc vocat illum Tertulianus Sacerdotem Patris ſui: *Catholici Patris Sacerdos*, adv. Marc. L. 4. c. 9. qui ſcit Patrem ſuum infinitè, ſupremè, & æternaliter amabilem, & adorandum eſſe, & omnem illum cultum, quem creaturæ eidem exhibere poſſent, nullam prorſus proportionem habere cum eo, quem ipſe meretur; vult hunc ipſum defectum in & per hoc myſterium ſupplere, & id addere, quod perfectioni & durationi adorationis noſtræ, illi debitæ, videt deeſse. 2do voluit ditare Eccleſiam ſuam tali Sacrificio, quod eſset pretii infiniti, per quod tam felix eſset, ut poſſit quotidie Deo illam ipſam victimam offerre, quæ oblata pro nobis fuit in cruce. Rem miram! mortem Filii Dei, in hoc myſterio, renovari; & cùm nullam prorſus ſuper eum mors habeat ampliùs poteſtatem, illum tamen in ſuo hoc ſtatu prorſus immortali, & incorruptibili, quotidie adhuc immolari! *Hæc namque ſingulariter victima, ab æterno interitu, animam ſalvat*, ait S. Gregorius M. L. 4. dial. c. 58. *quæ illam nobis mortem Unigeniti per myſterium reparat, qui licèt reſurgens à mortuis, jam non moritur, tamen in ſemetipſo immortaliter atque incorruptibiliter*

vivens

vivens. pro nobis iterum, in hoc mysterio sacræ oblationis hostia immolatur. 3tio voluit Christus JESUS secum nos unire, modo perfectissimo, per participationem talis Sacramenti, ubi unum corpus cum ipso efficimur; & ubi sanctissimam carnem suam adeò intimè commiscet cum carne nostra, prout quidam è SS. Patribus loquitur, (Cirill. Alex. L. 4. in Joan. 17.) quemadmodum cera liquefacta alteri ceræ miscetur, *sicut, si quis liquefactæ ceræ aliam ceram infuderit.* 4to, denique consolari nos voluit per suam invisibilem præsentiam, & esse manna Christianorum, in deserto hujus vitæ. ac spirituale nutrimentum animarum. Admirare hic fines altissimos divinæ bonitatis in institutione hujus mysterii. O bone DEUS! quot & quæ media ad salutem nostram nobis donasti! exclamat hic S. Joannes Chrysostomus, hom. 60. ad popul. Antioch. qui fieri possit, ut hæc omnia ad conversionem nostram non sufficiant? *Heu mihi. quod ad salutem viæ! nos corpus suum effecit, nobis suum communicavit corpus; & horum nos nihil à malis avertit!* Fuitne unquam ullus Pastor gregis sui adeò amans, qui proprio sanguine eum pasceret? quid dico, ullus Pastor? *multæ matres sunt. quæ post partûs dolores, filios aliis tradunt nutricibus; hoc autem ipse non est passus, sed nos proprio sanguine pascit,* ibid. O Domine! estne possibile, ut in corpore adhuc mortali constituti, tot extraordinaria signa, & probationes tui in

nos

nos amoris experiamur! Quam causam habet, ità nobiscum procedendi? quid reciproci in nobis invenit, quod ipsi dare possimus? Vide, ut saltem hodie eidem gratitudinem tuam contesteris, assistendo, cum omni pietate & devotione, solenni processioni. Et ut magis adhuc exciteris:

PUNCTUM II. Considera, cur D.N. J.C. hoc Sacramentum instituerit illa ipsa nocte, quâ pro nobis, in mortem, tradendum se sciebat: *in qua nocte tradebatur*, S. Augustinus Epist. 45 ad Januar. n. 8 hanc dat rationem: *namque Salvator, quò vehementius commendaret mysterii illius altitudinem, ultimum hoc voluit altiùs infigere cordibus & memoriæ discipulorum, à quibus ad passionem digressurus erat*: hinc ipse Christus Dominus voluit, ut mysterium istud celebraretur in memoriam illius, per quod omnibus fidelibus, maximè autem Sacerdotibus, qui hujus Sacramenti ministri sunt; quódsi huic intentioni Salvatoris correspondere velint, obligati sint, continuò, quantùm fragilitas humana id permittit, se occupare, memoriâ hujus beneficii: *hoc facite in meam commemorationem*: Luc. 22. 19. Sacerdotes, ministri! qui sacerdotio donati estis, & facti depositarii tam pretiosi pignoris ipsius in nos amoris, occupate vos incessanter, hac cogitatione! nolite unquam oblivisci donum hoc ineffabile, quod à Christo JESU in Sanctissima Eucharistia accepistis! sint omnes acti-

ones

ones vestræ, totidem actus gratitudinis, & præparationes ad dignè accedendum, ad hoc Sanctissimum Sacramentum! mementote in omnibus occasionibus, quòd manus vestræ tetigerint, & ulterius tangere debeant divinissimum Corpus Salvatoris, ut sic iis nunquam utamini, ad tale quid, per quod tanto honore, indignæ reddantur: mementote pariter quoties osculati fueritis, & imposterum osculaturi sitis Christum JESUM, ut ità caveatis os vestrum, fœdare per ullum tale verbum, vel actionem, quibus profanetur: tandem memores estote, cor vestrum serviisse, & imposterum serviturum, Filio Dei, pro Templo, consequenter quód nunquam permittere debeatis, ut in illo ullum tale desiderium formetur, vel admittatur, ob quod tanto honore privari mereatur. Accede ità dispositus ad Altare, & ora Dominum, ut auferat à te, quidquid illi displicere posset: *purgationem peccatorum faciens*, Hebr. 1. 3. & ut induat te Spiritum justitiæ, & Sanctitatis, quibus cum hoc Sacrificium offerri convenit: *Sacerdotes tui induantur justitiam.* Ps 131. 9.

DIE SECUNDA INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI.

Similiter & Calicem, postquam cœnavit, dicens: hic Calix novum Testamentum est in meo sanguine, hoc facite quotiescunque bibetis in meam commemorationem. 1. Cor. 11. 25.

DE

DE SS. SACRIFICIO MISSÆ.

1. Excellentia hujus Sacrificii. (debeat.
2. Qua intentione, & ob quos fines offerri

PUNCTUM I. Adora D.N.J.C. Supremum Sacerdotem novæ legis, qui super altari nostro, in propria sua persona, æquè ac in ligno crucis, consummat Sacrificium illud, quod à principio mundi incepit offerri sub variis figuris, diversarum hostiarum, in veteri testamento, Deo Patri, oblatarum; colligit in seipso solo, omnes obligationes nostras, Deum honorandi, & infinities plus honoris, per solam oblationem corporis & sanguinis sui Deo exhibet, quàm factum fuerit per omnes victimas, & Sacerdotes, omnes, & singulos, in toto veteri testamento, quæ nonnisi in figura repræsentabant id, quod quotidie in Ecclesiis nostris peragitur: *omnium differentias hostiarum, una corporis & sanguinis Domini implet oblatio*, S. Leo serm. 3. de pass: Benè expende, & pondera magnitudinem & excellentiam hujus Sacrifici: imo est memoriale quoddam, & continua repræsentatio passionis, & mortis JESU Christi, juxta verba ista Apostolis dicta: *hæc quotiescunque feceritis, in mei memoriam facietis*: neque est ullum ex ornamentis, seu vestibus Sacerdotis, neque ulla cæremonia in Missa, quæ non circumstantiam aliquam passionis denotent. Quale motivum pro nobis, ut tam illa, quàm istas, cum omni reverentia tractemus, & observemus! 2do.

Sa-

Sacrificium Missæ, non solùm figura est & memoriale passionis JESU Christi, sed illud ipsum Sacrificium: & unum ab altero non differt, nisi in modo offerendi: idem est Sacerdos, eadem victima, siquidem idemmet JESUS Christus, qui se in monte Calvariæ pro peccatis totius mundi obtulit, se quotidie in Ecclesiis nostris immolat, & Patri suo divino mortem, quam pro nobis pertulit, per ministerium Sacerdotum offert. Qualis honor pro nobis, quos pro suis ministris elegit! Gratias illi age, quód etiam te ad tam sublimem functionem elegerit! agnosce, quàm indignum te peccata tua reddant tanto honore! *quantó magnus es, humilia te in omnibus*, Eccles. 3. 20. 3tio in Missa sacrificat se JESUS Christus totum, ac integrum, cum omnibus membris suis, tanquam holocaustum consummatum per ignem amoris sui, qui eum facit, & Sacerdotem simul, & victimam, ut ait S. Augustinus in Ps. 124. *Sacerdos & victima*: offert Deo Patri suo, non solum corpus suum naturale, formatum in sanctissimo Mariæ utero, & affixum cruci; sed etiam suum corpus mysticum, quod est Ecclesia, cujus tu membrum es, & consequenter, unà cum ipso sacrificaris, & immolaris. Reflectisne te super hoc, quando Missam legis? ô si de hoc cogitares, prout oportet, haud aliter te in posterum consideraris, quàm tanquam hominem, mundo mortuum, & Deo soli consecratum! Verùm, ut hæc magìs adhuc penetres, & excellentiam sacrificii hujus æstimare discas:

PUN-

PUNCTUM II. Confidera rationes & motiva, cur inftitutum fit hoc Sacrificium, & ad quos fines offerri debeat? nimirum ad præftandam & exhibendam Deo, debitam ipfi à nobis adorationem, gratiarum actionem, fatisfactionem, & precationem, feu fupplicationem, quam à nobis exigit, & exfpectat. Uterifne ad hos fines facrificio Mifsæ, fi celebras? fitne hoc ut adores fupremam Dei Majeftatem, & perfectiones illius infinitas, quæ aliter, & condignè honorare, & venerari non potes, nifi per hanc Sacrofanctam, & pretiofam victimam, quæ in altari immolatur? fitne hoc, ut agnofcas bonitatem illius erga nos, & ad referendas gratias pro omnibus nobis collatis beneficiis, & in dies adeò profusè nobis conceffis gratiis, pro quibus fanè minimè fat gratos, prout oporteret, nos exhibere pofsumus, nifi per JESUM Chriftum filium fuum, in quo fibi fummè complacet? fitne hoc ad placandum juftitiam divinam, & ad reparandas injurias, per peccata noftra, illi irrogatas, ad quorum fatisfactionem opus eft infinito pretio; neque aliud fupereft, quod plenè fatisfacere valeat, nifi hoftia hæc immaculata? fitne hoc, ut gratias novas tam pro te, quàm pro aliis poftules, & impetres? fiquidem aliter eas impetrare non valemus, quàm uniendo nos cum hoc unico & fupremo Mediatore noftro, qui fe Patri fuo divino fpecialiter in hoc facrificio offert pro omnibus neceffitatibus Ecclefiæ fuæ? An non pro eo, ut tam fanctas intentiones formes,

Miſsam legis abſque ulla recollectione, attentione, præcisè habitualiter, & ex conſuetudine, ut facias id, quod alii faciunt? An non celebraſti ex hypocriſi, & ut longè alius appareas, quàm reipſa ſis? an non factum fuit hoc ex reſpectu humano, potiùs ut hominibus, quàm Deo placeas? an non celebraſti ex ſpiritu avaritiæ, quærendo præcisè remunerationem, & ſtipendium, ut habeas, unde vivas? quæ ſanè deteſtabilis perverſitas eſt. Examina te deſuper, & pro præparatione hodierna reſolve te ad id corrigendum, quod in intentionibus tuis adhuc defectuoſum eſt; & pete à Deo auxilium, ad hoc ipſum perficiendum, & exequendum. O Domine, qui feciſti nos Sacerdotes tuos, ut idipſum Sacriſicium offeramus tibi, quod unigenitus Filius tuus tibi in cruce obtulit, fac, obſecro, ut talis ſit intentio noſtra, & fines noſtri, noli permittere, ut unquam aliam habeamus, quæ ſanctitati hujus divinæ victimæ contraria ſit, quam quotidie immolare poſsumus, & ab Eccleſia monemur: *imitamini, quod tractatis; quatenus mortis dominicæ myſterium peragentes, mortificare membra veſtra à vitiis & concupiſcentiis omnibus procuretis*, Pontif. Rom. in ordinat. Presbyt.

TERTIA DIE INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI.

Quotiescunque manducabitis Panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat. 1. Cor. 11. 26.

DE

DE MODO LEGENDI MISSAM.

1. Debet fieri cum reverentia externa.
2. Et devotione interna.

PUNCTUM. I. QUanta cum reverentia & legi, & audiri Missa debeat? si nos reflectamus super ista verba S. Pauli, quòd toties mortem Domini annuntiemus, quoties hæc sancta mysteria celebramus; id est, quod ad altare accedamus, ut annuntiemus, & repræsentemus omnia, quæ in monte calvariæ contigerunt; quòd illius victimæ memoriam renovemus, eàmque hic offeramus iterum, per quam Deo reconciliati sumus: qualis ergo esse debet, & quanta reverentia nostra, & respectus? imo. debet hoc elucere exterius, in habitu sacerdotali, quô ad Missam utimur; debent hæ sacræ vestes esse ornatæ, & talis coloris, qui officio illius diei congruat; debemus eas induere in silentio, cum modestia, recitando preces ab Ecclesia præscriptas, in memoriam revocando circumstantias passionis, quæ per illas denotantur. Magna sanè irreverentia est, si indumenta sacra detrita sint, aut linea immunda & sordida. An non talem negligentiam ipse etiam commisisti? *maledictus, qui facit opus Dei fraudulenter.* Jerem. 48. 10. 2do. debet hæc reverentia elucere ex cæremoniis Ecclesiasticis, quas exactè observare oportet, considerando eas tanquam signa venerationis nostræ erga Deum, quæque partem aliquam religionis nostræ constituunt; eas negligere, idem est, ac exponere sacrosancta mysteria

contemptui, ac despectui laicorum, & in obedien tem se exhibere erga Ecclesiam, quæ illas præscribit. Qualis dolor hujus sanctæ Matris, si videat divinum sponsum suum per proprios suos ministros, tam parùm decenter, & absque respectu debito tractari? Officiales & Ministri Principum & Magnatum, omnem solicitudinem & curam adhibent, ut cæremonias sibi præscriptas observent, & vos Ministri Dei viventis quomodo huic obligationi vestræ contravenire audetis? vos qui de medio populi electi, & assumpti estis, ut ei cultum perpetuum exhibeatis? *eruntque mihi Sacerdotes religione perpetua:* Exod. 29. 9. 3tio. denique reverentia nostra, ad celebrandum requisita, apparere debet ex omnibus nostris exterioribus, quæ in oculos hominum cadunt; debemus dicere Missam, cum tali recollectione & modestia, ut illi, qui Missam audiunt, videant, & agnoscant, quàm persuasi simus nos, & qualiter ipsi etiam persuasi esse debeant de vera & reali præsentia Christi JESU in sanctissimo Sacramento; quia nil adeò ædificat, & consolatur populum christianum, quàm si videant Sacerdotem taliter in altari se gerentem, ut ostendat se omninó vivaciter & intimè præ oculis habere Deum sibi præsentem; ècontrario nil magìs eos scandalizat, quàm si cernant Sacerdotes immodestos, & distractos, quorum oculi hinc & hinc vagantur, stultorum more: *oculi stultorum in finibus terræ.* Prov. 17. 24. pro

eo, quód nonnisi, quæ in altari præ manibus habent, contemplari deberent; quid de illis dicendum, in quibus talis stupenda levitas & præcipitantia advertitur, quâ verba præcipitant & detruncant; nisi quód reverentia, adorationes, genuflexiones illorum parùm sinceræ sint, & quód non minùs injurietur ab ipsis Deus, quàm à militibus Pilati? *ad vos o Sacerdotes, qui despicitis nomen meum: non est mihi voluntas in vobis; maledicam benedictionibus vestris, & maledicam illis.* Malach. 16. 2. 2. Expende tecum benè hanc comminationem! non potest Deus quidem respicere ad victimam istam aliter, nisi cum summa complacentia; siquidem Filius suus dilectus ipsemet est; sed nonnisi iratè, & cum indignatione tam modicam vel omnino nullam devotionem & reverentiam considerat, quâ illi offertur. Teipsum hic scrutare, &

PUNCTUM II. Nota, exteriorem reverentiam minimè sufficere ad benè legendam Missam; oportet illi conjungere internam pietatem, & cordis devotionem. In hunc finem, imo debemus in istis momentis, quæ à SS. PP. terribilia vocantur, quô etiam id tractatur, quod in religione nostra sanctissimum est, à mentibus nostris quàm longissimè elongare, & repellere omnes cogitationes mundanas; & unicè nos occupare infinitâ illâ charitate Christi JESU, qui seipsum victimam tradere vult in manus nostras, ut id suppleatur, quod cultui no-

stro

stro deest, & obligationibus nostris, quas ergà Deum habemus, seipsum inpendendo, se consecrando si ità loqui licet, ut nostris necessitatibus subveniat, & medeatur, exclamemus cum S. Bernardo serm. 3. de circum. *totus mihi datus, & totus in meos usus expensus est.* 2do. seriam attentionem facere debemus ad dignitatem summi Sacerdotis, cujus nomine hæc peragimus; ad sanctitatem hostiæ, quam in manibus nostris habemus; ad incomprehensibilem Dei Majestatem, cui eam offerimus: nosipsos sacrificare debemus, ut nonnisi una & sola victima simus cum D. N. J. C. quemadmodum nonnisi unus Sacerdos cum ipso sumus; offerendo hoc holocaustum tali corde, quod omninò ardeat præ amore gloriæ suæ: *quidquid profers, accende, charitate,* ait S. Augustinus in ps. 55. 19. 3tio. oportet meminisse passionis,& mortis Salvatoris nostri, cujus ipsa Missa, viva & realis quædam repræsentatio est; considerare item, quanti illi constiterit peccatum;concipere de illo magnum horrorem, & desiderare, ut proprium sanguinem & vitam nostram pro illius destructione dare posse mus, ad exemplum divini magistri nostri, qui hoc actu fecit, & quotidie adhuc in S. altari incruentè hoc facit. O divine Salvator! ah utinam sanguinem pro sanguine! vitam pro vita, dare possem! *quis ei refundet innocentem sanguinem, quis restituet pretium, quo nos emit!* idem conf. L: 19. c. 13. Occupa teipsum, durante Missa, aliquâ cogi-
tati-

tationum istarum, aut similium; medium hoc erit, ut actionem tam sanctam dignè peragas; hanc gratiam in præparatione tua ad Missam à Deo petere potes: Domine Deus meus, qui nos fecisti Sacerdotes tuos, ut tibi in augustissimo Missæ sacrificio Filium tuum JESUM Christum offeramus, inspira nobis talem respectum, & reverentiam, ac pietatem, qualibus dignissimum est, hoc sacrosanctum & adorandum mysterium. Ah! si Angeli, qui altare circumstant, se coram victima, quæ hic immolatur, prosternunt, quid facere deberent Sacerdotes, qui hoc honore gaudent, ut ipsam hanc victimam offerre possint? Domine Deus! illumina intellectum nostrum! aperi oculos nostros! anima fidem nostram! circa magnitudinem & altitudinem hujus incomprehensibilis mysterii, ut ad exemplum horum cœlestium ac beatórum spirituum nunquam ad altare tuum accedamus, nisi cum tali religioso timore & profundissimo respectu, quem nobis optaremus, si unà cum illis coram throno gloriæ consisteremus: *tanquam si in ipsis cœlis collocati, inter cœlestes illas virtutes medii staremus*. S. Chrysost. L. 13. de Sacerdot. c. 2.

QUARTA DIE INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI.

Itaque quicunque manducaverit Panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini. 1. Cor. 11. 27.

DE

DE INDIGNA COMMUNIONE.

1. Enormitas hujus criminis.
2. Quàm deteſtabile ſit in ſacerdote.

PUNCTUM I. TRemenda ſanè verba! & quæ quis ſatis meditari non poteſt! ille, qui indigne communicat, reum ſe reddit corporis & ſanguinis Jeſu Chriſti, ait S. Paulus, id eſt, juxta explicationem S. Hieronymi, pro vili ac contemptibili re habet myſterium tale, qoud nonniſi omnem reſpectum & venerationem meretur. imo. Infame ſacrilegium eſt, per quod committitur graviſſima profanatio, adeó, ut quis contra ipſum Deum conſurgat; *ore ac manibus in Deum delinquunt*, ait S. Cyprianus; S. Th. .2 2. q 99. a. 4. tract. de lapſis. Unit, ſeu jungit JEſum Chriſtum, hanc innocentem victimam, cum corde ſuo, quod omninò corruptum & depravatum eſt. Obligat ſanctum ſanctorum, ut peccatis conſpurcatam conſcientiam ingrediatur & habitet in medio odiorum, injuſtitiarum, & impuritatum abominabilium, *vis infertur corpori ejus & ſanguini*, Hebr. 10. 28. pedibus conculcat Filium Dei, profanat ſanguinem novi teſtamenti, in quo ſanctificatus eſt; & ſpiritui gratiæ contumeliam facit; prout S. Paulus loquitur. Qualis profanatio! exclamat S. Joannes Chryſoſt: collige omnia ſcelera, & crimina enormia in unum, non invenies ullum, quod huic comparari valeat, ait hic S. P. Hom. 28. in Matth. *Chriſtum conculcare, peſſimum.* 2do.

Proditor est, qui indigne communicat, cujus cor plenum est hypocrisi & simulatione; tradit Filium Dei osculo, & meretur audire à Christo eandem cum Juda exprobrationem; *amice! ad quid venisti? osculo Filium hominis tradis?* Math. 26. abutitur signo, & pignore pacis, ut Deo suo insultare possit, etiam in ipso S. altari, ubi non cessant angeli adorare, & benedicere illum; non accedit ad illum, nisi ut Deum suum tradat in manus crudelissimorum suorum inimicorum; ut passionibus suis inordinatis eum exponat, & dæmoni subjiciat illum, qui dominus est illius, qui indignè communicat, de quo illud ipsum dici potest, quod evangelium de famoso illo apostata refert: *post buccellam introivit in eum satbanas,,* Joà. 13. 27. quale crimen! qualis proditio! quanta perfidia! 3tio. Deicida est, qui de novo Christum crucifigit; meritò consideratur scelus Judæorum, qui Christum crucifixerunt, pro omnium maximè enormi & nefando; & non attenditur ad hoc. Christianos, qui indignè communicant, idem prorsus crimen admittere. *Proh scelus!* exclamat quidam è PP. ecclesiæ, (Tertull. I. de idol. c. 7.) *semel Judæi Christo manus intulerunt; isti quotidie corpus ejus lacessunt; ò manus præscindendæ!* pejores sunt ipsis carnificibus, qui JESUM cruci affixerunt; siquidem illum descendere cogunt de sinu Dei Patris sui, quo ascendit post relatam de inimicis suis victoriam, ut eum de novo exponant omnibus injuriis,

injuriis & novæ morti. O quis comprehendere valeat totam enormitatem criminis istius! Verùm si adeó horrenda est in quolibet Christiano:

PUNCTUM II. Longè detestabilior est in sacerdote, quem Jesus Christus in domum suam asumpsit; proprio suo caractere insignivit; sua authoritate dotavit: id, quod Petrum Blesensem dicere coegit, in illa pulcherrima epistola, ad Episcopum Londinensem scriptâ, qui eum ad suscipiendum sacerdotium hortatus est, se non posse capere, temeritatem sacerdotis alicujus, qui in malo statu celebrare audeat: *magna est, & supereminens cælestis dignitas Secramenti, & quis poterit ad eam? quantô ergo, & quam damnabili temeritate sacerdos indignè ministrare præsumit?* epist. 123. Causa est, talis indignus minister per suum hunc sceleratum modum agendi, cur venerabile Sacramentum contemptibile reddatur populo christiano; *sacerdotes ejus polluerunt sanctum*, Soph. 3. 4. gerere se deberet tanquam vicarium Apostolorum, & ùt filium S. Petri; & ipse fit socius Judæ, & præcursoris Antichristi; quod causam & ansam dedit S. Gregorio juxta eundem authorem, ibid. dicendi, talem sacerdotem, qui indigne celebrat, prodere Christum ità quidem, ut eo ipso tempore, quo Missam legit, Dominus ad eum dicat: *manus tradentis me, mecum est in mensa*: & S. Augustinus examinans verba ista Prophetæ: *dederunt*

in escam meam fel, ait sacerdotes, qui indignè offerunt, Christum modò regnantem in cælis, committere enormius crimen, quàm ii, qui eum crucifixerunt, dum adhuc in terra hac morabatur; quibus etiam applicat verba illa Prophetæ, lacrymis nostris dignissima, nomine Jesu Christi in cruce prolata: *dederunt in escam meam fel, & in siti mea potaverunt me aceto*, Ps. 68. adjungit, hoc ipsum esse crimen, quod ab indignè celebrantibus admittitur. *Dominus equidem salutem nostram sitit, & esurit, & ideo damnabiliter peccat, qui ad corpus ejus cum felle conscientiæ pravæ, & cum aceto iniquitatis accedit*, Bles. ibid. Totum hoc, concludit Petrus Blesensis, docere nos debet, quàm terribilis sit locus iste, in quo sacèrdos immolat Deo Patri unicum Filium suum: *terribilis verè locus est, in quo Deo Patri, ejus Unigenitus immolatur; ideo quisquis accedit ad tantæ sanctificationis mysterium, necesse prius habet deponere omnem immunditiam operum mortuorum*, ibid. Ecce ideam illam, quam sibi piissimus hic Archidiaconus de ministerio sacerdotali formavit; & de crimine, cujus se reos faciunt coram Deo; & de præjudicio, quod ecclesiæ afferunt, si indignè celebrant. Ah utinam Clerici nostri temporis, easdem formarent reflexiones! certè non semel, sed pluries, prius cogitarent, & subsisterent, an sacerdotalem dignitatem & officium aggredi & assumere velint. Pro præparatione ad Missam examina teipsum,

teipsum, in quo statu tu ipse ad S. communionem accesseris, vel celebraveris? utrum id non indignè feceris? si semel lapsus fuisses in tale crimen, sufficientes lacrymas haud profundere posses ad illud diluendum, *time si quid tale fecisti &c. intellige, quantum sceleris admittat, qui ad altare venit indignus.* Pacianus Paris. ep. paren. ad pœnit. O Jesu, qui ex bonitate tua infinita dedisti nobis in sanctissimo Sacramento Corpus & Sanguinem tuum, tanquam certum & securissimum pignus futuræ gloriæ, ne permittas, obsecro, unquam, ut tam miserabiles & cœci simus, ut pretium redemptionis nostræ per communionem indignam commutemus in nostram damnationem, sacrificium in sacrilegium, mysterium amoris in parricidium, & vitam, in mortem! *Quàm perditus est, qui redemptionem in perditionem, qui sacrificium in sacrilegium, qui mysterium in parricidium, qui vitam, convertit in mortem.* Petrus Bles. cit. O Jesu, præserva nos à tali crimine! quod etsi enorme sit, tamen non cessat esse commune & ordinarium. *Quàm multi de altari accipiunt & moriuntur, & accipiendo moriuntur!* S. August. in Joan. tract. 26. n. 11.

QUINTA DIE INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI.

Probet autem se ipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat; qui enim mandu-

eat & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit, non dijudicans Corpus Domini 1. Cor 11. 28. & 29.

DE DISPOSITIONIBUS SEU PRÆPARATIONE ad S. COMMUNIONEM.

1. Debet ad illam afferri 1mo. puritas conscientiæ.

2. Fervor devotinis.

PUNCTUM. I. Examina hic benè; quænam sit illa probatio, quam S. Paulus vult ut de nobis ipsis sumamus, antequam ad sacram mensam accedamus, siquidem toties à nobis hoc fit. Hæc probatio secundùm SS. PP. consistit specialiter in puritate conscientiæ, quam illuc afferre debemus; *quid enim est hoc loco probare*, ait S. Gregorius Papa l. 2. 1. R. c. 1. *nisi evacuatâ peccatorum nequitiâ, se probatum, ad dominicam mensam, exhibere.* Puritas ista requirit à nobis 1mo. ut simus liberi, ab omni peccato mortali; affer ait, S. Augustinus, tract. 26. in Joan. ad altare innocentiam; si conscientia tua te alicuis peccati arguit, quod è numero eorum tantùm sit, qualibus vel ipsi justissimi subjecti sint; verum mortale nequaquam sit: *panem cœlestem spiritualiter manducate; innocentiam ad altare apportate, peccata etsi sunt quotidiana, vel non sint mortifera:* si autem lapsus es in peccatum aliquod mortale, ne sis adeò temerarius, ut in tali statu communices, aut celebres; purifica te priùs per lacrymas veræ & since-

& sinceræ pœnitentiæ; hæc est regula; quam nobis Ecclesia præscribit; *ecclesiastica autem consuetudo declarat. eam probationem necessariam esse, ut nullus sibi conscius peccati mortalis, quantumvis sibi contritus videatur absque præmissa sacramentali confessione, ad sacram Eucharistiam accedere debeat*, ait S. Concilium Tridentinum sess. 13. de Euch. c. 7. 2do. Petit hæc puritas, ut non solum ab omni peccato mortali exempti simus, sed etiam ab omni affectione ad veniale, id est, quód etiam minimos defect9 abominari, eósque evitare studeamus. Hæc est dispositio in iis requisita, qui frequenter accedere volunt ad S. Eucharistiam, præcipuè in Clericis, & sacerdotibus, quos tam sancte vivere oportet, ut quotidie digni sint accipere S. Eucharistiam; nam ad eos præcipuè diriguntur verba ista S. Ambrosii l. 5. de Sacram. c. 4. *sic vive quotidie, ut quotidie merearis accipere:* felix ille, qui ità dispositus est! exclamat hic Petrus Blesensis epist. 123. *O quam felix, qui probatus inventus est.* Ab hac felicitate autem excidere non potest, qui non cessat rogare Deum, ac supplicare illi, pro ista puritate animæ & corporis, quæ ipsi necessaria est, ut dignè valeat de hoc sanctissimo Sacramento participare. Vide nunc, utrum te hucusque ità probaveris? & ulterius.

PUNCTUM II. Considera, secundam dispositionem, quàm ad S. communionem afferre debe-

debemus, esse fervorem devotionis, quam habere oportet, ut grati agnoscamus desiderium illud, quod Salvator noster ostendit, dandi se nobis per S. Eucharistiam; quódque per verba paulò ante mortem suam Apostolis dicta notum fecit: *desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum, antequam patiar*, Luc. 22. 15. Devotio hæc consistit 1mo. in quadam fame spirituali, seu sacra, proveniente, ex cognitione indigentiæ nostræ, quam habemus, nutriendi nos, hoc pane spirituali: *debemus esurire Christum, cibum nostrum, intimo corde desiderando*, S. Th. opusc. 58. de Sacr. Hoc desiderium adeò necessarium est, ut juxta S. Gregorium M. l. 2. in 1 Reg. 1. *non saturentur, nisi famelici, qui à vitiis perfectè jejunantes, divina Sacramenta percipiunt in plenitudine virtutis*. Habès ne sacram hanc famem? agnoscisne magnam tuam indigentiam hujus spiritualis nutrimenti? corrigisne defectus tuos, ut aptus sis, ac dignus, uniri cum illo? 2do. In magna fidelitate ad satisfaciendum obligationibus nostris, non debemus nobis imaginari, hunc esse effectum præcisè unius quadrantis horæ, & quod jam sufficiat, se uno tantùm momento recolligere coram Jesu Christo, priusquam sanctissimum corpus illius sumamus; requiritur insuper, ut vita nostra sit continua quædam præparatio ad communionem, & ut omnes actiones nostras tam sanctè peragamus, ut nobis serviant pro dispositione ad illam, sacer-

ſacerdos e. g. nihil debet per diem agere, per quod indignus reddatur, offerendi ſanctum ſacrificium Miſſæ; quando cubitum it, cogitare debet, quid de manè facere intendat: *cras cum rege pranſurus ſum*, Eſther. 5. 12. quando manè ſurgit, cogitationem ac reflexionem iſtam renovare debet, & ſeipſum examinare, an in ſtatu ſit, dicendi Miſſam; & tandem durante Miſſa ea omnia vitare, quæ eum diſtrahere poſſent. Fuitne hæc praxis tua, uſque in præſens? Pro præparatione hodierna, fac propoſitum hoc deinceps faciendi: *præparate corda veſtra Domino*, 1. Reg. 7. 3. Domine Deus, qui nos feciſti ſacerdotes, ut ſardotio Filii tui Jeſu Chriſti fungamur; quique vis, ut eum tibi, offeramus, adoremuſque ſic infinitas perfectiones tuas, tuæ bonitati gratias agamus; tuæ juſtitiæ ſatisfaciamus; expelle de cordibus noſtris peccatum, ut te non irritemus de novo, pro eo, ut te nobis reconciliemus; crea in nobis cor purum, quod nonniſi te adoret, nonniſi te amet, nonniſi tibi ſacrificet, omnia ad te referat. Dona nobis Domine, hunc ſpirium rectum, qui nonniſi te quærat, & unicè tibi inhæreat. Fateor Domine, me hunc favorem & gratiam haud mereri, ſed potiùs dignum me eſſe, quem à ſacro altari tuo repellas, & à facie tua projicias; verùm noli nobiſcum agere Domine ſecundùm merita noſtra, ſed ſecundum magnitudinem & multitudinem miſericordiæ tuæ; & ita me purifica per merita

Jeſu

Jesu Christi Filii tui, ut dignus efficiar eum tibi offerendi! *Proba me Domine, & tenta me, ure renes meos, & cor meum, ut tanto Sacramento dignus inveniar*, Petrus Blef. epist. 123.

SEXTA DIE INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI.

Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo. Joan. 6. 57.

DE GRATIARUM ACTIONE POST MISSAM AUT COMMUNIONEM.

1. Necessitas. 2. Praxis illius.

PUNCTUM I. Si unquam uniti esse debemus JESU Christo inseparabiliter, fieri hoc debet, quando ab altari post S. communionem recedimus; tunc enim manet ille in nobis, & nos in illo manere debemus; tunc gratiis suis nos ditat, & nos gratos esse oportet, & satagere, ut fructus colligamus ex tali communione, quæ nobis tam salubris est; quod aliter obtinere non possumus, nisi per gratiarum actionem. Ad hanc obligamur 1mo. ob excellentiam doni, quod accepimus: *gratias Deo super inenarrabili dono ejus*, 2. Cor. 9. Pretiosissimum donum ex omnibus est, siquidem ipsissimum pretium redemptionis nostræ est: *panis, quem ego dabo, caro mea est, pro mundi vita*, Joan. 6. 52.

ait ipse Christus. Anima mea! utinam agnosceres donum, quod tibi Deus per ipsum Deum facit! *si scires donum Dei!* quid non faceres ad disponendum teipsam ad digne illum suscipiendum, quàm sollicita esses post tantam acceptam gratiam ad laudandum, benedicendum Deum, & gratam te exhibendi! *Dulcissime Jesu, quanta tibi reverentia, & gratiarum actio pro susceptione sacri corporis debetur!* exclamat hic author libri de imitatione Christi, l. 4. c. 2. 2do. ob ipsum authorem hujus doni; hic ipse, Pater æternus est, qui hoc nobis exhibet, dedit olim Israelitis manna in deserto, sed modò dat nobis panem verum in sanctissima Eucharistia, dum nobis dat Jesum Christum, Filium suum: *non Moyses dedit vobis panem de cælo, sed pater meus dat vobis panem de cælo verum,* ait Salvator in evangelio Joan. 6. 32. Ah! nos eramus tam pauperes, ut prorsus nihil habuerimus dignum Deo; Pater æternus misertus est indigentiæ nostræ, & dedit nobis Filium suum unigenitum, ut haberemus, unde obligationibus nostris satisfacere possemus; an satis gratos nos illi propterea exhibere possumus? *confitemini Domino, quoniam bonus quoniam in æternum misericordia ejus &c quia in humilitate nostra memor fuit nostri,* Ps. 135. 3tio. ob amorem illum infinitum, quo donum hoc nobis contulit; an non dignum & justum sit, ut amorem pro amore rependamus Jesu Christo; dat se ipsum nobis

absque

absqe uulla reservatione; absque ulla distinctione, pro semper, & absque ulla limitatine; Caro hujus agni divini manducatur, à populo fideli, & tamen manet vivus, & integer; absumitur à nobis, & tamen nunquam consumitur. O prodigium! ô miraculum! ubi est cor ullum, quantum vis durissimum, & ingratissimum, quod non emolliatur, si ad hunc Deum amoris accedat? & quòd non capiat, seu comprehendat omnem se possibilem conatum adhibere debere ut se gratum exhibeat? haud opus esset ulla ratione, quæ nos ad hoc faciendum inducat, si nos reflectere vellemus, vel ad hoc solum, quanta in nos resultet utilitas ex eo, quòd cum Deo conversari possimus: *non habet amaritudinem conversatio illius, nec tadium convictus illius, sed lætitiam, & gaudium*, Sap. 8. 16. Sed quid nos hucusque fecimus? si Christus Jesus gratias egit post celebrata hæc sancta mysteria cum Apostolis suis, an putamus nos minime obligatos, ad eum, quo ad hoc imitandi? *gratias egit* ait S. Chrysostomus Hom. in Math. 26. *ut nos instrueret, quomodo mysterium hoc faciamus*. Nunquam omisimus nostram gratiarum actionem absque necessitate? an non illam absolvimus quandoque in uno quasi momento, prout videre est apud plures sacerdotes, qui vix sacras deposuerunt vestes, & statim ex Eclesia egrediuntur, ut in talia negotia se effundant, quæ præcisè sæcularia, & nequaquam sancta sunt? Examina teipsum, in

quo

quo ipſe hucuſque deliqueris? & ut idipſum emendes, ac corrigas:

PUNCTUM. II. Diſce qualiter inſtituere debeas hanc gratiarum actionem? Statim ac ab altari recedis, oportet recitare canticum illud, quod Eccleſia præſcribit; ut ità impedias diſtractiones, & illi te exemplo conformes, quod Apoſtoli dederunt: *& hymno dicto exierunt in montem Oliveti*, Math. 26. 30. deinde progredi debes ad conſiderationem tanti boni, quod conſecutus es; non dico, quantum temporis in id inſumere debeas, quilibet ſuam gratiarum actionem inſtituat, prout ipſi devotio ſua dictat; neque etiam adduco actus illos, quos exercere debeat, vel poſſit: hoc ſolo contentus ſum, ut dicam, noſtram gratiarum actionem reduci poſſe ad tria: 1mo. *Deo gratiæ agendæ* 2do. *aliquid ei offerendum*. 3tio. *aliquid ab eo petendum*. 1mo. gratiæ referendæ ſunt huic divino Hoſpiti, qui hunc honorem nobis exhibet, ut velit nobiſcum manere. Offerre dein debemus cor noſtrum in laudem ipſius, annihilare nos in ipſius præſentia; agnoſcere impotentiam noſtram ad dignè agendas gratias; invocare omnes creaturas in auxilium, ut nobiſcum laudent Deum pro tanto beneficio, & gratia; guſtare etiam, quam ſuavis ſit Dominus; admirari bonitatem illius, quâ nos ſingulis dieb9 ſeipſô reficit, & nutrit: *memoriam fecit mirabilium ſuorum, miſericors, & miſerator Dominus; eſcam dedit timentibus ſe*,

Pſ.

Ps. 110. 2do. nos totos *Deo offerre* debemus, quemadmodum ipse totum se nobis, dat: *dilectus meus mihi, & ego illi*, Cant. 2. 16. Roga illum. ut te unà secum offerat Deo Patri. ut in omnibus & pèr omnia sis verus & fidelis minister illius; consecrà illi vitam tuam, sanitatem tuam, omnes occupationes, & studia tua, ut te ipso, ac omnibus tuis rebus uti dignetur prò sua majori gloria, & secundum suum sanctissimum beneplacitum; ut disponat de omnibus, quæ habes, & quod es, tanquam de re, absolute suâ, *Deo dignas oblationes offer*, Eccles. 14. 11. 3tio. oportet ab illo fiducialiter *petere gratias & virtutes*, quarum indigentiam habemus; exponere illi in & cum simplicitate miserias nostras, & instanter eum obsecrare, ut nostri misereatur, dicendo cum Propheta, Ps. 34. 3. *dic animæ meæ: salus tua ego sum.* Itane hucusque instituisti tuam gratiarum actionem? o Domine! ego ex toto corde meo veniam peto, quòd tam parùm hucusque sollicit9 fuerim, benè instituendi hanc gratiaum actionem; jure timere possum, an non hæc ipsa negligentia mea, causa sit, cur tam parum fructùs hauserim ex tot Missis & sacris communionibus! Fac, ô Domine! ut nunquam ampliùs in talem negligentiam cadam, quæ non nisi effectus esset verissimæ ingratitudinis, seu vitii talis, ut quidam ait, quod tibi infinitè displicet, & cursum sistit gratiarum & miserationum tuarum; *ingra-*

ingratitudo ventus urens siccans sibi fontem pietatis, rorem misericordiæ, & fluenta gratiæ, S. Ber. serm. 51. in Cant.

SEPTIMA DIE INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI

Sicut misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem, & qui manducat me, & ipse vivet propter me. Joan. 6. 58.

DE EFFECTIBUS SANCTISSIMÆ EUCHARISTIÆ.

1. In anima 2. Et in corpore.

PUNCTUM I. Adora D. N. J. C. vivum in sanctissima Eucharistia, & communicantem nobis hanc divinam vitam, à Patre suo acceptam, per admirabiles effectus, quos hoc divinissimum Sacramentum in nobis producit; imo. unit animas nostras intimè cum Christo JESU. Ex omnibus unionibus, nullam intimiorem agnoscimus, quàm illam, quæ fit per digestionem alimentorum, quæ transeunt in substantiam, illa comedentis: porrò unio ista exemplar quoddam est illius unionis, quæ inter Christum Jesum & animam nostram intercedit in sanctissimo Sacramento Corporis & Sangvinis ipsius; nos manemus in ipso, & ipse in nobis manet: *in me manet, & ego in eo;* neque tamen hoc totum est, aut solum; transformamur insuper in

Jesum

Jesum Christum, & in aliquo sensu, una caro, & unus sanguis cum ipso, efficimur: *concorporei & consanguinei Christi*, pront S. Cyrillus Jerosolymitan9 loquitur, Catech. myst. 4. Dicamus plus, si posibile sit, efficimur quasi alter Christus: *Christi facti sumus*. Christus Jesus, tam petens, & validum est nutrimentum in sanctissimo Sacramento, ut in se transformet illos, qui ipsum manducant; id, quod ipse sanctum Augustinum docuit, dum ità ad illum ajebat: *cibus sum grandium; cresce & manducabis me; nec tu me in te mutabis, sicut cibum carnis tuæ, sed tu mutaberis in me*. Conf. l. 7. c. 10. Quàm admiranda sunt, ô Domine, verba ista! tu, & ego, non nonnisi una eàdemque res! stupendum quid! quis hoc valeat comprehendere! 2do. fortificat nos hoc Sacramentum contra inimicos salutis nostræ; virtus est, fortitudo divina, quæ nos confortat, & unit contra periculosas tentatines dœmonis, desideria inordinata carnis, doctrinam corruptam & perversam hujus sæculi; hinc tempore persecutionum, sollicita semper fuit Ecclesia, præbendi S. Eucharistiam iis, qui martyrio expositi erant, ut ità præservarentur, ne furori tyrannorum sucumberent, *Idoneus non potest esse ad martyrium, qui ab Ecclesia non armatur ad prælium*, ait S. Cyprianus, epist. 53. ad Cornel. *& mens deficit, quam recepta Eucharistia non erigit & accendit*. Et S. Augustinus tract. 27. in Joan. attribuit animum illum generosum & invi-

invincibilem, quem S. Laurentius super prunas assatus ostendit, bono usui sacræ communionis: *in illa ergo longa morte, in illis tormentis, quia benè manducaverat, & bene biberat, tanquam illâ escâ saginatus, & illo calice ebrius, tormenta non sensit.* Si ergo nos tam debiles sumus, ac infirmi, id ex eo fit, quòd adeó malê hoc cœlesti nutrimento utamur. 3tio. auget in nobis gratiam & charitatem: cùm S. eucharistia animæ nostræ panis sit; agit in illa idipsum, quod panis materialis in corpore nostro; facit nos successivè ità crescere, quousque demum perveniamus ad plenitudinem & perfectionem ætatis JESU Christi: *caro in corpore & sanguine Christi vescitur, ut anima de Deo saginetur,* ait Tertulianus lib. de resur. c. 8. Qui dignè communicant, faciunt quotidie novos progressus in virtute, quod desumi potest ex eorum verbis, ex eorum actionibus, & reliquo modo vivendi, pleni sunt charitate, patientiâ, humilitate, mortificatione, submissione, ac resignatione propriæ voluntatis in divinam, obedientiâ erga superiores, verbô in omnibus, bonus odor Christi JESU sunt. En effectus, quos sanctissima euharistia in anima producit, si dignè ad communionem accedat.

PUNCTUM. II. Videamus modo etiam, quales effectus in corpore communicantis dignè, producat? imo sanctificat corpus nostrum per suum contactum; ex quo, à S. communione recessimus, corpus nostrùm factum est cibo-

rium corporis JESU Christi, ipsi consecratum est, ac proin nonnisi gloriæ illius deservire debet; quemadmodum sacra vasa, ad alium usum, quam altaria, adhiberi non possunt. Erubesce igitur, quód corpus tuum, à corpore Jesu Christi sanctificatum, toties profanaveris; reverere, & honora in posterum corpus tuum, tanquam sanctuarium quoddam ubi Christus toties moratur, & nulla omnino impuritate illud fœdare præsume 2do. mitigat ardorem libidinis, seu concupiscentiæ: *si quis vestrum*, ajebat S. Bernardus serm. 9. in cœna Dom, ad suos religiosos, *non tam sæpè modò, non tam acerbos sentit iracundiæ motus, invidiæ, luxuriæ, aut cæterorum hujusmodi, gratias agat corpori & sanguini Domini; quoniam virtus Sacramenti operatur in eo; gaudeat quod pessimum ulcus accedat ad sanitatem*: non est abbreviata manus Domini, neque exhaustus thesaurus miserationum illius; hoc Sacramentum pergit cotinuò adhuc producere tales effectus, quos S. Bernardus eidem attribuit; accedamus ad illud, prout oportet, & hos ipsos etiam nos experiemur, 3tio. dat nobis sanctissima Eucharistia jus ad gloriosam resurrectoinem: *qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam, & ego rescitabo eum in novissimo die*, Joan. 6. 55. S. Cyrillus, explicans hæc verba, adjungit: eucharistiam relinquere in corporibus nostris, ut mortalibus, semen quoddam immortalitatis,

talitatis, & virtutem aliquam secretam, vi cujus resuscitentur suo tempore ad vitam gloriosam & incorruptibilem. O quales in se includit & complectitur gratias sanctissima eucharistia! gratias Deo propterea age, & considera, quod si tas hucusque non receperis, defectus ex parte tua sit; si post tot Missas, & communiones nihilominus idem ipse es, æquè vacuus & virtutibus denudatus, ac anteà; inde est, quòd parum, vel omnino nil requisitæ præparationis afferas; dat se tibi Christus Jesus; tu autem teipsum ei dare recusas, semper adhuc peccaminose aliquatenus creaturis adhæres, & ipsius te intentioni, quam de tua sanctificatione habet, opponis: *nunquid carnes sanctæ auferent a te malitias tuas* Jer. 11 15. Scito, carnem hanc sanctissimam hujus augustissimæ victimæ, novi testamenti, utut sacratissima sit, tibi tamen ad damnationem vergere, si eam sumas, non purificato priùs corde tuo; reflectè te seriò super hoc, antequam ad altare accedas; & ora Dominum, ut animam tuam ipse disponere dignetur, quò dignè valeas accedere. Domine Deus meus, præveni animam meam in benedictionibus dulcedinis tuæ, ut valeam ita devotè accedere ad hoc augustissimum Sacramentum, prout dignum est; excita cor meum, trahe illud ad te, & libera me à sopore illo, qui illud occupat; infunde mihi tuam gratiam salutarem, ut gustem suavitatem tuam cœlestem, cujus plenitudo abscondita est

Da in hoc

in hoc Sacramento tanquam in fonte. Domine Jesu, fac mihi hanc gratiam, ut quotiescunque ad hanc sacram mensam accedo, toties, ac magis semper, opus salutis meæ crescat: *quæsumus, Domine, ut cum frequentatione mysterii, crescat nostræ salutis effectus.* Oratio eccles.

OCTAVA CORPORIS CHRISTI.

Hic est panis, qui de cælo descendit; non sicut manducaverunt patres nostri manna, & mortui sunt; qui manducat hunc panem, vivet in æternum. Joan. 6. 59.

DE EUCHARISTIA ut VIATICO.

1. Eucharistia servit nobis pro viatico in hora mortis,

2. Debemus illam etiam in vita sumere per modum viatici.

PUNCTUM I. D. N. J. C. est in Eucharistia manna absconditum, sed valdè diversum à manna Israelitarum in diserto; qui manducaverunt hoc manna, mortui sunt; sed qui novæ legis manna comedit, ut oportet, vivet in æternum; est nimirum panis vivus de cœlo descendens, ut nos eò perducat; illum sumendo, vitam gratiæ recipimus; nec hoc tantum, sed securum pignus vitæ æternæ ac beatæ: *futuræ gloriæ nobis pignus datur:* quantus favor! agnoscamus favorem hunc, & gratias Christo propterea agamus, illumque in sanctissima Eucharistia adoremus, ut viaticum nostrum; qui ideò ad nos venit, ut auxilio

xilio nobis sit ad bene moriendum, & transeundi ex altera vitâ ad alteram beatam. Tria nos turbare possent in hora mortis nostræ; 1mo. separatio à creaturis. 2do. bellum. quod nobis instat contra inimicum salutis nostræ. 3tio. Exspectatio Judicii divini. Eucharistia salvat, & securé nos deducit per omnia ista tria pericula: imo. dulcem reddit separationem nostram à creaturis, quæ adeó dura accidit hominibus hujus sæculi: qui assvescit quotidie se separare à bonis, honoribus, & voluptatibus hujus vitæ, si hora mortis adveniat, absque difficultate deserit id, quod possedit absque affectu & adhæsione; in hac dispositione erat S. Hieronymus ad extremum vitæ suæ, quando exclamavit: ô mors! quam mihi pulchra es! quam injustè te depingunt homines adeò deformem! talis nonnisi pro malis es; ex eo tempore, quo te amavit Salvator meus, etiam inter ipsa tormenta places, quia semper conjunctam habes spem felicis ac beatæ æternitatis. Quod adeò dulcem sancto huic Doctori reddidit mortem, erat sanctissima Eucharistia, cui speciali devotione addictus erat, quamque non aliter respiciebat, nisi ut viaticum necessarium. *O esca sacratissima, quam verè comedens Deus efficitur.* Exclamabat hic S. Doctor: *ô sacrum peregrinationis nostræ viaticum, quo de hoc sæculo nequam pervenitur ad cælestis Jerusalem consortium! eja ergo fidelis anima: & gaude & epulare, ne moreris iis deliciis frui.* Eusebius

bius de morte. Hierom. 2do. Eucharistia facilem nobis reddit pugnam, quæ nobis ineunda est cum inimicis salutis nostræ; verum est, quo debilior est moribundus, eò fortiorem esse dæmonem, ac omnem conatum adhibere, ut eum supplantet, & dejiciat; sed quando digne communicavit, & cum Jesu Christo de novo conjunctus est, prorsus disarmatus est diabolus, nec habet amplius, unde ei nocere possit. *Dominus regit me, & nihil mihi deerit; in loco pascuæ, ibi me collocavit.* Ait tunc cum propheta: *si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es.* Ps. 22. 1. & 4. Hic erat sensus S. Nicolai Tolentini, Surius in vita; desidero, ajebat accipere sacrum viaticum, ut non deficiam in hoc grandi itinere, quod mihi aggrediendum est; comedam panem hunc angelorum, ut, extrahendo me à mundo, & levando de terra, sustentet me, & transportet secum in cœlum, unde ille descendit; quia Salvatorem meum apud me & mecum habeo, nullatenus timeo, neque dolores mortis, neque inimicos salutis meæ. *Dominus mihi adjutor, & ego despiciam inimicos meos.* 3tio. Quamcunque, denique terribilia sint judicia Dei amabilia redduntur per hoc sacrum viaticum; portamus, ut ita dicam, nobiscum judicem nostrum, qui etiam nobis eò favorabilior erit, quo majori sollicitudine studuerimus, illum devotè suscipiendi per S. communionem. Non potes, Domine, me non agnoscere, vel repellere, cum qui

non

non solùm tibi præsentat imaginem Jesu Christi, sed ipsum Jesum Christum Filium tuum, secum affert; libenter recipiens in Cœlum, servum fidelem & prudentem, qui digne in se receperit Filium tuum dilectum. En! quòmodo sanctissima Eucharistia nobis serviat in hora mortis pro viatico! sed quia accidere posset, ut pro tunc in statu non simus, hoc sacrum viaticum recipiendi, ideo assuescamus durante adhuc vita ista illam sumendi per modum viatici; & ad hunc finem.

PUNCTUM II. Cura imo. quolibet die sacræ communionis ità communicare, acsi hoc ultima vice fieret; dispone te santa sollicitudine ac attentione ad manducandum hunc divinum agnum, ac si pridiè ante mortem illum sumeres, quemadmodum Christus Jesus in vigilia mortis suæ suum comedit, & Eucharistiam sumpsit, suisque discipulis distribuit; imitabimur in hoc sanctos martyres, qui per frequentem usum hujus spiritualis cibi, seipsos confortarunt contra appropinquantem mortem, & varias exinde ortas apprehensiones, quod juxta *S.* Cyprianum ex principalibus effectibus sanctissimæ Eucharistiæ unus est: *cum ad hoc faciat Eucharistia, ut possit accipientibus esse tutela,* ait hic S. P. Epist. 54. *quos tutos esse, contra adversarium volumus, munimento Dominicæ saturitatis armemus.* 2do. si sacerdotes sumus, ad hunc ipsum finem, & ex eodem spiritu, Missam legere possumus; igitur recitentur devote quin-

que

que illi psalmi in Missali assignati pro præparatione ad Missam qui nobis & sanctas cogitationes, & salubria desideria de morte instillabunt; durante Missa, non sit nobis satis, tantum annunciare mortem Jesu Christi, prout Apostolus nobis præscribit, sed petere debemus insuper gratiam bonæ & felicis mortis; plures sancti optarunt, durante sacrificio, vitam finire posse (crucifixi, ut bonus latro inseparabiliter, cum Christo crucifixo) vide, ut ejusdem cum iis sis sensûs, & devotionis. Bone Deus! non solùm permissum est mihi, vitam meam tibi sacrificare instar martyrum, sed tali modo insuper, ut ipse Jesus Christus; siquidem una mecum, Deum tibi offerre & sacrificare possum, *sed &, si immolor, supra sacrificium gaudeo.* Philip. 2. 17. 3tio. si Christum Jesum in sanctissimo Sacramento visitaturi accedimus, assvescamus illum ibi considerare, ut viaticum nostrum, non solùm pro hora mortis, sed toto tempore pergrinationis nostræ; rogemus illum pro gratia hac, ut ante mortem recipere valeamus Sacramenta ab Ecclesia ordinata pro isto tempore, ut ità nos præmuniamus, & confortemus ad periculosum hoc iter. Pro præparatione ad Missam vel S. communionem, incipe adhuc hodie hæc sancta exercitia, & praxim; & continua id ipsum per totam vitam tuam; grande medium hoc est pro præparatione ad bonam mortem. Ita Domine, non aliter sumam in posterum hunc panem cœlestem, nisi ut via-

ticum

ticum, quo omnibus diebus vitæ meæ indigeo, ut in errorem illum non incidam, quem ordinarié major pars infirmorum committere solet, qui ad extremum usque, ultimam communionem suam differunt; præveniam ego tempus istud, & providebo mihi pluries, & toties, quoties possibile erit, de hoc sacro viatico; si grave & periculosum iter ingredimur, prudentiæ est, non expectare ultimam horam, quâ iter aggrediendum, prospiciendi sibi de necessariis ad iter; manducabo igitur panem hunc fortium, ut non deficiam in via, quæ me ad æternitatem perducere debet. Domine JESU Christe, qui es panis angelorum, & cibus, ac refectio animarum sanctarum, fac ut nil mihi sapiat, præter te: *tu da ut anima mea te esuriat panem angelorum, & refectionem animarum sanctarum; te semper ambiat, te quærat, te inveniat, ad te perveniat.* Bonav. post. Missam.

FERIA SEXTA.

Homo quidam fecit cænam magnam, & vocavit multos. Luc. 13. 16.

DE VISITATIONE SANCTISSIMI SACRAMENTI.

1. Diligentia & sollicitudo visitandi Jesum in sanctissimo Sacramento.
2. Impatientia nostra, dum in Ecclesia sumus.

PUNCTUM I. Considera sub figura hujus hominis, qui fecit cœnam magnam, ad quam invitavit plures, Filium

lium Dei, qui dum nobis dat corpus & sanguinem suum ad manducandum & bibendum in sanctissima Eucharistia, servos suos mittit, qui sunt ministri ecclesiæ suæ, ut nos ad hanc mensam inviten; ipse nos ùrget, & invitat non solum ad manducandum corpus suum, sed etiam ad adorandam divinitatem suam; hinc habitat in ecclesiis nostris, & in altari, tanquam rex in palatio suo, residet in loco elevato, ut subditorum suorum visitationes & homagia excipiat; huc vocat nos amor suus, ut effectus magnificentiæ & liberalitatis suæ nós experiri, & percipere faciat. O quàm solliciti esse deberemus, exhibendi huic divino agno servitutem, & adorationem nostram, qui in hoc statu adeò humili coram oculis nostris apparet, ille ipse est, quem angeli & beati omnes, in throno gloriæ ipsius continuò adorant; quique, ut S. Joannes ait, dignus est cum Patre suo divino accipere omnem laudem, honorem, & benedictionem. *Sedenti in throno, benedictio & honor, & gloria, in sæcula sæculorum.* Apoc. 5. 13. amo. fideles ergo simus in visitando sanctissimo Sacramento, horis & temporibus nobis præscriptis, vel prout ipsi nobis id præscripsimus; si ad Ecclesim accedimus, & illam intramus, aspiciamus, & consideremus Christum Jesum in sanctissima Eucharistia, tanquam adoratorem Patris sui æterni; unitamus nos ipsi in omni oratione nostra; si à Deo exaudiri, & accessum ad eundem habere volumus, *per ipsum accessum habemus in uno spi-*

vitu ad Patrem, Ephes. 2. 18. 2do. nil magni aggrediamur, quin prius consultaverimus hoc divinum oraculum; ne nobis id ipsum contingat, quòd Israelitis, qui ab inimicis suis decepti fuêre, eo quòd neglexerint consulere Dominum coram arca: *os Domini non interrogâverunt*: Josue. 9. 3tio. coufugiamus ad illum specialiter in tempore desolationum, tentationum pusillanimitatis, & similium miseriarum spiritualium, quibus hæc vita subjecta est; pro eo, quod auxilium, aut consolationem nostram quæramus in socitate hominum, & hujus mundi voluptatibus, seu recreationibus; procidamus coram JESU Christo, exponedo illi necessitates & indigentias nostras, Ecclesiæ, & in particulari Parochianorum nostrorum, vel domûs nostræ, vel illorum, quorum causâ hanc visitationem in nos suscipimus; & inveniemus solatium in tribulationibus nostris, prout ipse Salvator noster nos de hoc securos & certos reddit. *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis; & ego reficiam vos*: Matth. 11. Fuistine ità sollicitus hucusque, visitandi Jesum Christum in sanctissimo altaris Sacramento? an non per integras septimanas neglexisti ei exhibere hoc obsequium servitutis tuæ? an non huic visitationi prætulisti visitationem affinium, & amicorum tuorum; quasi pro tempore perdito reputans illud, quod in Templo insumpsisses? an etiam illo modico tempore, quo coram Christo JESU in Ecclesia fuisti, illam obser-

vasti

vasti modestiam, recollectionem. & reverentiam, quæ magnitudini & majestati regis regum competit? adorastine illum secundum duplicem statum illum, quo in hoc mysterio existit? magnum, & humilem? sublimem & ingloriùm? si hoc examen instituere vis, invenies haud dubie, si fiat, prout oportet,

PUNCTUM. II. Nonnisi impatientiam, & distractiones; & quàm indignę à majori parte christianorum, imò etiam clericorum ibi tractetur! Quod sunt Ecclesiæ, in quibus Dei Filius solus & unicus in ciborio absconditus, in tabernaculo inclusus habitat? quid magis desertum, & minus visitatum, quam Ecclesiæ quædam rurales, quas quandoque per integram septimanam nullus intrat? sed loquamur hic solùm de iis, qui videntur habere aliquid devotionis pro sanctissimo Sacramento hoc: qualis torpor in facienda ista visitatione? quantæ distractiones in ipsa actuali visitatione? vix aliquanto tèmpore, vel momentis ibi manetur, statim tædium subrepit; omnia alia tolerantur, præterquam hoc, ut quis coram sanctissimo Sacramento aliquanto tempore perduret;: *solius Dei impatientes*, dicebat olim Tertulianus; sustinemus molestias & incommoditates non modicas. quamvis per integrum diem durent; nolo aliquid dicerè, de conven tibus sæcùlarjùm ubi plures horæ transiguntur in continuo quasi statu violento, & obligato; sufficit hoc solum dicere, civilitatem quamdam humanam, vel politiam, nos patientiores

sed-

reddere, quam religionem; quia siquis fortè alicui societati, conventui, valde displicenti & fastidioso intersit, toto tamen tempore, quantum necessarium esse putamus, ibi manetur; & quidem quo ad externam speciem, taliter comparati in vultu ac gestibus nostris, acsi omnimodam ibi satisfactionem nostram reperiremus & haberemus; præcisè in societate & præsentia sanctissimi Sacramenti nullam habere volumus patientiam; sumo ibi quasi catenis & funibus ligati; sit verbo venia, quod ex aliquo sanctorum Patrum desumpsi; verbô, adeò fastidimus Ecclesiam, & tœdiô in illa afficimur, ut post gestus, & compositionem corporis indebitam præmissam, postea vel dormiamus, vel sedeamus; & quia amplius non scimus, quid hic facere debeamus, recedimus cum fastidio ex Ecclesia: adeò quidem, ut pro pænitentia in confessionali quibusdam imponi debeat, visitandi quamdam Ecclesiam, ibique certô spatiô temporis manendi in oratione coram sanctissimo Sacramento. Bone Deus! quid hoc? anne pœnitententiæ loco & quidem non minimæ, nobis sit, manere aliquot momentis coram, & apud te! interim tu patientiam habes, & nil dicis contra impatientiâm nostram adeo peccaminosam, quam coram te ostendimus; & ex infinita bonitate tua toleras eos, qui ex fastidio quodam & nausea planè sacrilega te sufferre non possunt! ah Domine!

meremur sanè eandem exprobrationem olim Judæis factam: *O generatio incredula, & perversa, quousque ero vobiscum? usquequo patiar vos?* Matth. 17. 16. Pro præparatione ad Missam vel communionem; pete veniam à Deo, quod toties deliqueris in puncto adeò essentiali religionis nostræ. O Domine, quis non ingemiscat, si videat Ecclesias tuas desertas, altaria tua derelicta; dum interim principes hujus mundi, numeroso servitio gaudent, & aulæ, ac palatia illorum frequentissimo hominum concursu gloriantur! qualis confusio pro nobis, quod adeò te quasi fugiamus, quem pro Deo ac Domino nostro agnoscimus! O Jesu, qui delicias tuas reputas, vivere inter filios hominum, cur non pariter deliciæ meæ sint, tecum esse, & cor meum, in tua præsentia effundere? ah immuta, ô Domine, cor meum, & sensum meum, & deinceps non aspirabo, nisi ad tabernacula tua; totumque & unicum gaudium meum erit, tecum in Ecclesia esse posse: *quàm dilecta tabernacula tua, Domine virtutum? concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini*, Ps. 83.

DIE SABBATHI.

Et misit servum suum, horâ cænæ, dicere invitatis, ut venirent, quia jam parata sunt omnia, & cæperunt simul omnes excusare. Luc. 14. 17.

DE

DE FREQUENTI COMMUNIONE.

1. Optandum, ut frequenter communicemus.
2. Excusationes illorum, qui rarò communicant.

PUNCTUM I. Incivilis illa repulsa, quam tulit Paterfamilias ab iis, quos ad cœnam suam invitavit, imago est valde expressiva ingratitudinis tot christianorum, qui ad sacrum convivium Eucharistiæ venire negligunt, ad quod nos Salvator noster tanto cum amore, & bonitate invitat, dicendo per os sapientis. *Venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis.* Prov. 9. 5. En quomodo te vocet ad mensam suam, velitqe te nutrire, & reficere propriâ suâ substantiâ; quô desideriô ardere deberes fruendi hoc honore, quô te afficit? quâ aviditate tangi, ut fruaris pane hoc vivo, de cœlo descendente, qui animam à morte præservat, & suo tempore etiam corpori vitam suam restituet! Ah Domine, siquidem insanctissima Eucharistia cibus & potus est animæ meæ, noli permittere ut me ipsum ex neglientia aliqua privem illâ? sit unicum desiderium, & sollicitudo mea, dignè me præparandi ad illius sumptionem! *unus sit nobis dolor, hâc escâ privari,* Chrysost. hom. 60. Vide nunc, utrum sincerum habeas desiderium sæpius communicandi? an in te videre est illud desiderium, illud gaudium, quod testatus est Zachæus, quando ad eum dixit Jesus: *hodie in domo tua oportet me manere: & festinans descendit, & excepit illum gaudens:* intellexisti ne benè, quod cùm Jesus

Chri-

Christus sit in Eucharistia, panis quotidianus, juxta mentem SS. nullus etiàm dies esse debeat, quo non desideremus eum sumere? S. Aug. serm. 42. in hom. 5. & quod desiderium istud, si verum fit, nos obligare, & inducere debeat, ad ità puré, & sanctè vivendum, ut non mereamur à sacro altari repelli: *sic vivamus, ut ab altari tuo non separemur*, ibid. Persuasistine populo tuo frequentem usum S. communionis? ostendistine zelum quendam contra ejusmodi indifferentistas, quibus parum curæ est, an communicent; & forte integrum annum expectant, quousque panem hunc quotidianum sumant? *si panis quotidianus est, cur post annum sumis illum? accipe quotidie, quod tibi quotidie prosit.* Verùm quia nimis quàm multi sunt, qui, nescio, quos prætextus afferunt, ut seipsos dispensent & eximant à frequenti usu hujus sanctissimi Sacramenti:

PUNCTUM II. Considera quænam sint illorum excusationes? non sunt minus frivolæ quam illorum, qui in evangelio dicuntur fuisse invitati ad cœnam magnam: *villam emi*, dicebat unus ex illis, *necesse habeo, videre illam*; iste est figura hominis cujusdam ambitiosi, qui aliud non quærit, quam ut videatur ab hominibus, & ut se ab aliis distinguat in mundo; *vocaverunt nomina sua in terris suis*, Ps. 48. 12. Aliud non cogitant, nisi quomodo se, & sua stabiliant; altius ascendant; officia obtineant; beneficia pinguiora assequantur; & cum

ita

ita occupatam ejuſmodi ambitioſis cogitationibus, & intentionibus mentem habent, facile negligunt menſam Domini, & frui nolunt honore illo, ad quem illos invitat, *pretium meum cogitaverunt repellere* Pſ. 61. 5. *Juga boum emi quinque*, alius dicebat, *& eo, probare illa;* repræſentat iſte hominem avarum, qui taliter occupatus & ſollicitus eſt, acquirere bona iſta terrena, ut facilè cœleſtia obliviſcatur; repræſentat clericos illos, qui meliorem partem vitæ ſuæ tranſigunt, emptionibus, venditionibus, litibus; & ut reditus ſuos, per laborem quemdam, aut commercium mechanicum augeant; quos potiùs quæſtores, publicanos, aut mercatores, ſeu negotiatores eſſe dixeris, quàm ſacerdotes, miniſtros JESU Chriſti; negotia, & curæ ſæculares, amor lucri & pecuniarum, & fortè ipſæ etiam injuſtitiæ, ac obligatio, quæ exindè conſurgit, eas reſarciendi, & reſtitutionem faciendi, ſæpè eos impediunt, ne frequenter ad communionem accedere, vel Miſſam legere valeant: & ſi illam legunt, ordinariè id ab ipſis ſolummodo ex quodam avaritiæ ſpiritu fit, ut aliquid lucrentur, vel ſuis pecuniis parcant, & ſumptibus divini ſui Magiſtri vivant, ut Judas fecit, de quo ſcriptum eſt *fur erat & loculos habens*. Denique 3tius ex invitatis convivis excuſat ſe ſic: *uxorem duxi, & ideo non poſſum venire*; indicat amorem & affectum erga voluptates carnales: infelix excuſatio! excuſatio à Deo reprobata, & excluſione

sione à regno cœlorum, quod cœnaculum hujus convivii est, punita! quam frequens tamen his nostris temporibus! vellent homines libenter frequentiùs communicare; verùm quia sciunt, quod se subtrahere debeant à tali vel tali societate, ab hac sensualitate, ab hoc inordinato affectu & amore, hinc malunt elongare se ab hac sancta mensa, quàm ut suis passionibus renuntient, quæ eis dominantur, & Deo illas sacrificent; nonnisi disgustum & nauseam, imò contemptum habent erga hoc manna cœleste, quia cor suum affixum habent vilibus Ægipti cibis; amant nonnisi semetipsos, & propriam suam carnem; hinc parùm vel omninò non amant sacratissimam carnem Christi Jesu; *nauseat anima nostra super cibo isto levissimo*. Num. 21. 5. Verùm ego timeo, ne indignè communicem in hoc statu, in quo me esse invenio, intimâ amicitia huic personæ conjunctus sum; estque illa tam amabilis, ac tam blandè irrepit in animum meum, ut nesciam, quomodo me ab illa separare valeam; audi nunc, quid S. Augustinus serm. 57. de temp. N. edit. 255. in append. tibi respondeat: *si quis indignum se communione Eucharistica putat, dignum se esse faciat: quomodo errores pristinos relinquat, pænitentiam petat, satisfactione mundetur*: deduc motiva ista in praxim; utilitas, quam ex frequenti communione trahimus, meretur certè, ut quis sibi ipsi aliquam violentiam inferat. Pro præparatione hodierna

ad

ad Missam, roga Christum JEsum, ut tibi donare dignetur novum fervorem & ardorem pro sacra communione. Domine Deus, qui es panis angelorum in cœlo, & talis etiam esse vis pro hominibus super terram; concede nobis eandem aviditatem, quam spiritus hi cælestes habent; continuò te comedunt & manducant sine fine, quin propterea satientur; fiat etiam idipsum nobiscum Domine Jesu; fac, ut nunquam obliviscamur comedere panem hunc angelicum, quem etiam hominibus in cibum esse voluisti; & hujus oblivio, causa & occasio esse potest, perdendi omnino omnem sensum devotionis & pietatis; *percussus sum ut fænum, & aruit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum*, Ps. 101. 5.

DOMNICA TERTIA POST PENTECOSTEN.

Humiliamini sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis; omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis. 1. Petri. 5. 6.

DE CONFORMITATE, & SUBMISSIONE VOLUNTATIS NOSTRÆ CUM DIVINA.

1. Sumus in hoc mundo, ut voluntatem Dei faciamus.

2. Qualia ad hoc faciendum media arripere debemus.

PUNCTUM I. Non est ulla obligatio tam essentialis homini, quàm ista, quam nobis S. Petrus hic præscribit; nempe, ut nos humiliemus sub omnipotenti Deo, ipsius dispositiones, & providentiam adoremus; omnem inquietudinem, & sollicitudinem nostram in sinum ipsius projiciamus, ac ex integro nos eidem subjiciamus. Hoc illud ipsum est, quod Christus nos docuit in oratione illa, quam Apostolis suis præscripsit, in qua quotidie dicimus: *fiat voluntas tua*; exemplum de hoc ipso, statim à primo momento, quo in hunc mundum intravit, nobis dedit; siquidem primus usus voluntatis suæ erat, ut eam vuluntati Patris sui submiteret; prout ipse per Prophetam & S. Paulum testatur: *ecce venio, ut facerem voluntatem tuam, Deus meus*, Ps. 39. Hebr. 5. 9. Et si toties id ipsum repetiit, non faciebat id solummodó, ut ostenderet, qualis esset interior cordis sui dispositio; & præparatio sed insuper, ut doceret nos, quòd neque nos ex alia causa in hunc mundum venerimus, quàm ut faciamus etiam voluntatem Dei. Exerce hic actum fidei circa hoc; crede, sed viva fide, te in hoc mundo non esse, ut tuam propriam, sed voluntatem illius facias; te non vivere, ut divitias congreges, beneficia obtineas, voluptates sequaris, passionibus tuis satisfacias; hoc enim esset à via errare, & in perditionem ire; *non enim, qui operantur iniquitatem, in viis ejus ambulaverunt*. Ps. 118. sed ideo te vive-

re,

re, ut facias id, quod Deus à te petit in illo statu, conditione, & loco, in quibus providentia illius te posuit, adeo, ut christianus quicunque, prout S. Petrus alibi dixit, *jam non desideriis hominum, sed voluntati Dei, quod reliquum est in carne, vivat temporis*, 1. Petr. 4. 2. Esne ità comparatus & dispositus? potesne dicere cum propheta regio, quòd aliud non, quæras quàm obedire Deo in omnibus? *in toto corde meo exquisivi te, ne repellas me à mandatis tuis*. Ps. 118. Esne contentus manere in statu illo, in quo illius providentia te vult esse, sivè deinde in honore, sivè contemptu, sivè in infirmitate, sivè in sanitate, prosperitate, aut adversitate? benedicendo Deum in omnibus absque murmuratione, aut querela? *obmutui, & non aperui os meum, quoniam tu fecisti*, Ps. 38. 10. Ah! quàm longè adhuc ab hoc abes, ut in tali submissione, & subjectione vivas? reforma igitur, & emenda tuum modum agendi, aut loquendi: *reformamini in novitate sensûs vestri, ut probetis, quæ sit voluntas Dei bona, beneplacens, & perfecta*, &c.

PUNCTUM II. Considera, haud sufficere, si in generali, aut communi, scias, nos facere debere volutatem Dei; oportet insuper media arripere, hoc exequendi & faciendi; primum est, rogare Deum instanter, ut gratiam nobis istam concedat, agnoscendi, & faciendi omne & totum id, quod ipse a nobis requirit: *notam fac mihi viam, in qua ambulem; quia ad te*

levavi

levavi animam meam Pf. 142. Hinc legimus in actibus Apostolorum, primum illud, quod divina gratia S. Paulo inspiravit, dum eum perfectè convertit, fuisse, ut diceret Christo Jesu: *Domine, quid me vis facere?* Act. 9. 6. Nota, Apostolum non dicere, nec petere solùm generaliter à Deo, quid fieri debeat, & ad quid faciendum quilibet christianus sit obligatus; sed ad quid ipse in particulari faciendum teneatur. Secundum est, quód quis ad particularia, seu fines proprios, quos Deus nobis præfixit, descendere & attendere debeat; quia non petit Deus à pastore id ipsum, quod à religiosis, nec à religioso, quod à sacerdote, seu parocho requirit; ut igitur voluntatem Dei cognoscas, & agnoscas, studere debes, ut intelligas obligationes tui status, & vocationis; & tunc videbis, quales hæ sint, & quid à te Deus exigat, & expectet? *quæ præcepit tibi Deus, illa cogita semper*, Eccles. 3. 22. consilium ac monitum est, quod nobis Sapiens dat. Pariter voluntatem Dei quærere & agnoscere debemus in voluntate & ordinatione superiorum nostrorum; quid necessitas, vel utilitas aliorum à nobis petat; & generaliter attendere diversos casus & eventus, qui à Dei providentia permittuntur, & regulantur. Denique tertium medium, quod excellentissimum etiam quoddam pietatis & devotionis exercitium ex omnibus est, in quo se clericus exercere possit, est, ut nos quotidie de mane offeramus Deo ad

im-

implendam illius sanctissimam voluntatem, dicendo, cum devotione possibili: *utinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas justificationes tuas!* Ps. 118. Id ipsum facere studeamus ad initium cujuslibet actionis vel negotii per diem, in unione illius, quod Christus Jesus fecit in principio vitæ suæ, & quod continuavit per singula momenta & actiones suas; prout ipse hoc testatur, quando dicit: *quæ placita sunt ei, facio semper.* Joan. 8. 29. Uniamus igitur & conjungamus nos cum hoc divino exemplari, & studeamus in omni actione nostra Deo placere; neque ullam incipiamus, quam non sanctificemus, illam offerendo Deo nostro, per Dominum nostrum J. C: id, quod Ecclesia optat fieri ab omnibus fidelibus, præsertim à clericis, quibus in officio divino ad Primam præscribit, ut dicant, si quidem Deus eos fecisset, per suam omnipotentiam ad principium diei venire; pariter faciat per gratiam suam, ut omnia verba, cogitationes, & opera eorum, per ipsum dirigantur, & disponantur ad implendam legem, & justitiam illius En hic media aliqua, ut adimpleas in terra voluntatem Dei, quantum in hac terra fieri potest; reflecte te super illa seriò, antequam ad altare accedas, & in præparatione tua ad Missam pete à Deò hanc gratiam, ut ea exequi, & ad praxim perducere valeas; *doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu,* Ps. 142.

Fe

FERIA SECUNDA.

Sobrii estote, & vigilate, quia adversarius vester diabolus, tanquam leo rugiens, circuit, quærens quem devoret, cui resistite fortes in fide 1. Petr. 5. 8.

DE TENTATIONIBUS DIABOLI

1. Quomodo nos tentat.
2. Quomodo ei resistendum?

PUNCTUM II. Vult Ecclesia, ut verba ista quotidie in completorio repetamus, ut nunquam obliviscamur pericula, quibus in hac vita expositi sumus; ubi dæmon, tanquam leo rugiens incessanter circumcursat, ut nos tentet & perdat. Gratias Deo agamus, quod sanctæ huic matri nostræ inspiraverit, dare nobis monitum tam salutare, & curemus exinde proficere; memores itaque simus, quòd maximus adversariorum nostrorum, quos hoc brevi tempore, quo in mundo vivimus, habeamus, sit diabolus; *væ terræ, & mari*, ait S. Joannes, Apoc. 12. *quia descendit diabolus ad vos; habens iram magnam; sciens, quòd modicum tempus habet*: tentat nos variis viis ac modis; maximè autem imo per passiones illas, quæ in nobis præ aliis dominantur; callidus iste adversarius & inimicus noster considerat naturam & complexionem nostram, ac diversas inclinationes, ait S. Gregorius l. 14. mor. c. 7. cujus verba sunt: *intuetur inimicus generis humani, unius*

uscujusque mores. cui vitio sint propinqui, & illa apponit ante faciem, ad quæ cognoscit faciliùs inclinari mentem; ibi ergo decipulam ponit, ubi esse semitam mentis conspicit: & ità caput hoc omnium impiorum, gustandam præbet dulcedinem & incantationem suam, unis per superbiam, aliis per mendacium, aliis per luxuriam, & sic de aliis vitiorum speciebus loquendo, ut eos veneno suo inficiat, prout alibi idem S. ait: *quod ergo vitia carnalium cordibus inserit, quasi tot potus suæ eis dulcedinis porrigit,* l. 15. mor. c. 38. 2do. tentat nos dæmon per consuetudinem seu usum præsentis sæculi, utpote *princeps* hujus mundi: *Deus hujus sæculi,* 2. Cor. 4. 4. Ephes. 6. 12. vult, ut vivamus secundum morem & doctrinam sæculi: *hinc accidit, quòd peccata, quamvis magna, & horrenda, cum in consuetudinem venerint, aut parva, aut nulla esse credantur:* sic Augustinus, Enchirid c. 80. in eodem sensu ait S. Gregorius l. 7. epistol. epist. 119. id, quod secundum rationem illicitum esset, per consuetudinem licitum fieri; hinc tot novitates in supellectili & vestibus cernimus, pro quibus tot expensæ fiunt inter sæculares, quos nequidem ipsi clerici erubescunt imitari; quia omnia hæc palliant prætextu modernæ consuetudinis & usûs: *fit consuetudine licitum, quod ratione constat esse illicitum.* 3tio. tentat nos per exemplum eorum, qui, cùm ratione professionis suæ, & ex obligatione statûs sui, Deo

con-

consecrati sint, omnino sæculariter, mundanè, & gentiliter vivunt; procurat nempe perdere christianos per exemplum ipsorummet christianorum: *exemplo christianorum suffocat christianos* ait S. Augustinus in Ps. 93. Sed quid non facit per malam doctrinam, & perversos mores clericorum, qui sub habitu sancto spiritum hujus sæculi nutriunt, & fermè iisdem passionibus subjecti, eadem penè crimina committunt, ac ipsi sæculares? facilè creditur haud esse malum, si fiat quod dicunt, aut quod ab ipsis fieri videtur; nemo sibi imaginatur sacerdotes, aut religiosos, die ac nocte, ministerio suo sacro occupatos, alios decipere velle: *homo sacerdos de semine Aaron venit, non decipiet nos*, 1. Machab. 7. 14. En quales laqueos nobis ordinarie tendat diabolus; videamus modo, quomodo ei resistendum.

PUNCTUM. II. S. Petrus tria nobis media suppeditat ad resistendum tentationibus diaboli: unum est sobrietas, *sobrii estote*; passiones nimirum nostræ sunt, ut vidimus, quæ dæmoni serviunt ad nos tentandos; quæ illi arma suppeditant, & machinas, quibus utitur, ut cor nostrum in suam potestatem redigat; si conatibus illius resistere volumus, oportet eas domare per temperantiam, seu sobrietatem, quæ supra omnes sensus nostros regnet; specialiter in tentationibus castitati nostræ contrariis; debemus tunc observare exactam frugalitatem; occupare nos sanctis cogitationibus ante omnia

pa-

passionem D. N. J. C. mente recolere, qui tanta sustinuit & passus est ad expiandam sensualitatem & mollitiem peccatoris: dicendo sæpius, cum quodam sancto: *Dominus meus pendet in patibulo, & ego voluptati operam dabo?* for. hom. vitæ, inter opera Bernardi, tom. 5. p. 796. 2dum. est vigilantia, quæ nobis adeò commendatur in evangelio, *vigilate!* necessaria nobis illa est, ut videamus, quid in nobis agatur; *attendite*, ait nobis JESUS Christus. Luc. 21. 34. *ne forte graventur corda vestra in crapula, & ebrietate*: necessaria nobis est ad detegendos laqueos diaboli: *vigilate, ne intretis in tentationem*. Denique necessaria nobis est, ut propriam infirmitatem & corruptionem naturæ nostræ agnoscamus, & ad auxilium gratiæ divinæ, unde nostra fortitudo derivatur, recurramus; dicendo cum Propheta regio Ps. 24. 15. *oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos*. 3tium medium, quod Princeps Apostolorum nobis præbet ad resistendum diabolo, fides est: *cui resistite fortes in fide*: per hanc enim incipimus, & pergimus vincere illum in hoc mundo, in Christo, cum Christo, & per Christum, qui est brachium, virtus & potestas Patris; fides est, quæ in ultima victoria illum destruet, quam electi tunc de illo reportabunt: *in omnibus igitur sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere*, Ephes. 6. 16. Pro præparatione ad Missam, roga Christum, ut in

ut in auxilium tibi venire dignetur in omni prælio, quod inimicus salutis tuæ contra te ciere posset; & dic ad eum in sacra communione: *pone me juxta te, & cujusvis manus pugnet contra me*, Job. 17. 3. Domine Deus meus qui permittis, ut toties in hac vita simus tentati, sed pugnas nostras non multiplicas, nisi pariter coronas nostras multiplices, conforta me per gratiam tuam, ut benè utendo mediis illis, quæ nobis subministrasti ad vincendum tentatorem, dicere valeam id ipsum, & cum pari gratitudine, quod Apostolus tuus 1. Cor. 15. 57. dixit: *Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum JESUM Christum.*

FERIA TERTIA.

Deus autem omnis gratiæ, qui vocavit nos in æternam suam gloriam in Christo Jesu, modicum passos ipse perficiet, confirmabit solidabitque. 1. Petr. 5. 10.

DE MODO, QUO DEUS NOS INTER MALA VITÆ HUJUS CONSERVAT.

1. Abbreviat illa,
2. Consolatur nos. 3. Patientiam nobis dat ad illa toleranda.

PUNCTUM I. Finit S. Petrus hanc epistolam per talia verba, quæ sanè animum nobis addere debent ad patientiam; docet nos, Deum adeò plenum esse amore & boni-

bonitate erga nos, ut inter mala vitæ hujus & adversitates nos conservare velit; talia abbreviando, *modicum passos*, & moderando, seu proportionaliter ad infirmitatem nostram talia permittendo; nihilominus non vult nos omninó eximere à tribulationibus, hoc enim nec justum, imò neque utile nobis esset; quia cùm simùs peccatores, debemus experiri justitiam ejus; congruum est, ut nos percutiat; hoc ipsum facit ut Pater, qui filios suos castigat, non ut judex, qui reos condemnat, ait S. Augustinus in Ps. 79. *ita planè irasceris, ut pater corrigens, non ut judex damnans*; si agnoscat, nimis nos esse debiles, ac infirmiores, quàm ut gravia mala toleremus, exponit nos solummodó tentationib9 quibusdam humanis, ac levibus afflictionibus, quia ut Apostolus 1. Cor. 10. 13. ait: *fidelis Deus, qui non patitur vos tentari supra id, quod potestis; sed faciet etiam cum tentatione porventum, ut possitis sustinere*: omnino in hoc medicum imitatur, qui cognita magna debilitate ægroti; tam cautè cum illo procedit, ac fieri potest; non præscribit illi media violenta, sed satis habet, si ei præscribat potiones quasdam dulces & proportionatas modicis ejusdem viribus; id, quod agnovit Propheta, quando ad Deum, dixit: *cibabis nos pane lacrymarum, & potum dabis nobis in lacrymis, in mensura*: ibid, vult dicere juxta expositionem S. Augustini: *ipsa mensura est, ut eru-*

erudiaris, non ut opprimaris. Mirare hic Dei bonitatē, & cura te illi propterea gratum exhibere.

PUNCTUM. II. Non solùm conservat nos Deus in malis nostris & adversis, ea abbreviando; sed etiam interius nos consolando, quando talia toleramus: *medicum passos, ipse perficiet, confirmabit, solidabitque:* non loquor hic de consolationibus humanis, seu ab hominibus provenientibus, qui ne quidem capaces sunt, ut nos consolentur: *consolatores onerosi omnes vos estis,* Job. 16. 2. non loquor hic, nisi de illis, quas Deus effundit in animas illorum, qui amore ipsius quidquam patiuntur. O quis exprimat gaudium illud, quod tales experiuntur in medio afflictionum! *Secundum multitudinem dolorum meorum consolationes tuæ lætificaverunt animam meam:* Ps. 93. Verum ex omnibus consolationibus, quæ tolerantiam passionum in ejusmodi animabus dulcem reddere possunt, dulcissima & amabilissima illa est, quando Spiritûs S. testimonium intra se habent, quod pro Jesu, & cum Jesu patiantur ea, quæ tolerant: ità consolabatur S. Petrus primos christianos, qui in diversas Provincias ejecti fuerant, ratione persecutionis & martyrii S. Stephani: *charissimi,* ait, 1. Petr. 4. 12. *nolite peregrinari in fervore, quasi novi aliquid vobis contingat! sed communicantes Christi passionibus, gaudete, ut & in revelatione gloriæ ejus gaudeatis exultantes.* Hoc ipsum erat, quo se ipsum consolabatur

S.

S. Paulus, & unà etiam fideles, quos Deus per ministerium illius ad fidem convertit: *Benedictus Deus & Pater D. N. J. C.* dicebat, 2. Cor. 1. 4. *Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui nos consolatur in omni tribulatione nostra, ut possimus & ipsi consolari eos, qui in omni pressurâ sunt, per eandem cosolationem, quâ Deus consolatur nos; quoniam sicut abundant passiones Christi in nobis, ità & per Christum abundat consolatio nostra.* O si ità patienter toleraremus ejusmodi mala, prout Apostolus, quantam consolationem quale gaudium experiremur?

PUNCTUM. III. Conservat nos insuper Deus in pressuris nostris, donando nobis patientiam, ut talia pati christiané valeamus; si nobis gravia, & quasi importabilia esse videantur, alio opus non est, quàm ut voluntati divinæ nos subjiciamus; tunc enim facilia & levia esse inveniem9: *verumtamen Deo subjecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea*, Ps. 61. 6. Clericus qui in tali submissione vivit, haud conqueritur, quidquid accidat; Pastor ità Deo subjectus non succumbit gravaminibus illis quibus injuste afficitur, & gravatur in sua parochia; non deprimunt eum injuriæ, calumniæ, aut similia, quibus vita ipsius exposita est; imò sunt potius illi objectum, & causa gloriæ; contemnit talia, vel potius considerat illa, tanquam vera bona, quæ in ipso patientiam causant, & omnes reliquas virtutes, per quas ad

Deo

Deum pervenitur: *non solum autem*, ait S. Paulus, Rom. 5. *sed & gloriamur in tribulationibus, scientes, quod tribulatio patientiam operatur, patientia probationem, probatio verò spem &c.* Felix anima, quam Deus facit invenire hæc commoda, quorum causa existunt tribulationes & adversitates, si de manu Dei suscipiuntur. Accede hodie ad altare, ut petas à Jesu Christo gratiam benè & fructuosè tolerandi, quidquid nos amore sui pati & sufferre vult; agnoscamus maximum favorem & gratiam, quam nobis conferre posset, si unà secum nos ad montem Calvariæ perducat; non sufficit cognoscere & agnoscere solummodò Dei Filium secundum carnem; prout eum oculis suis viderunt Judæi in Jerusalem, qui manducaverunt & biberunt ac conversati sunt cum illo, neque tamen propterea sancti evaserunt; sed ut quis discipulus ejus sit, oportet eum agnoscere in cruce, ubi vix ullus eum sequi vult, si animum habeamus, aliquid pro ipso patiendi, prout ille pro nobis passus est. Tunc dicere poterimus, cum S. Ignatio martyre: *nunc incipio Christi esse discipulus, nihil de iis, quæ videntur desiderans, ut Jesum Christum inveniam: ignis, bestiæ, confractio ossium, membrorum divisio, totius corporis contritio, & tota tormenta diaboli in me veniant, tantum ut Christo fruar*, Epist. ad Rom.

FERIA

FERIA QUARTA

Erant appropinquantes ad Jesum publicani & peccatores, ut audirent illum; & murmurabant Pharisæi dicentes, quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis. Luc. 15. 1. & 2.

DE MISERICORDIA DEI ERGA PECCATORES.

1. Exspectat illos ad pænitentiam.
2. Invitat illos. 3. Recipit illos.

PUNCTUM I. Dum legimus in evangelio, publicanos & peccatores appropinquasse Christo Domino, ut eum audirent; & divinum hunc Salvatorem tanta bonitate eos recepisse, ut nec dedignatus quidem sit cum iisdem conversari, & manducare cum illis, ut eos ad se attraheret; quid melius facere possumus, quàm admirari hic misericordiam Dei erga peccatores? imo expectat illos ad pœnitentiam, ut sic eos ad illam faciendam inducat: *expectat Dominus, ut misereâtur vestri*, ait Isaias, cap. 30. 18. tolerat, quòd peccator aberret; quod se à Deo elonget, ut currat vias invias & desertas, nec verbulum dicit. O Domine! *ibam longius, & recedebam à te, & non fugiebas!* exclamat hic S. Augustinus, l. 2. conf. 2. loquens de excessibus juventutis suæ. Ah! Domine quotidie magis ac magis me à te elongabam; omnes gressus mei, omnes motus, totidem erant lapsus in nova præcipitia; acuebantur passiones meæ semper magis, & tu patientiam habebas;

& non fugiebas! Ah! patientiam infinitam Dei mei! tot anni sunt quod te offendimus & tamen nondum nos punivisti, prout meruimus; exspectas nos, quemadmodum fecisti olim illis hominibus incredulis, qui tandem periêre dein aquis diluvii. Et quare exspectat nos, quærit S. Petrus; ideò, quia neminem vult perire, sed ut ad illum revertamur per pœnitentiam. *patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam reverti*, 2. Petr. 3. 9. Utere hoc motivo, ut Christo JESU appropinques, & ut alios quoque ad eum perducas; dic cum S. Paulo; Rom. 2. 4. quid? *an divitias bonitatis ejus, & patientiæ, & longanimitatis contemnitis? ignoratis: quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam vos adducit?* disce pariter ex hac Dei patientia exspectare peccatores, ut non deficias in laborando pro eorum conversione, & ut nunquam desperes de illis, quorum salus maximè desperata videri posset, prout S. Bernardus in Cant. serm. 10. loquitur: *non sunt, quamdiu hic sunt, quantumlibet vivant, desperati*; nam,

PUNCTUM II. Non solùm exspectat illos Deus ad pœnitentiam, sed etiam ad hanc illos invitat; en quomodo Christus Jesus ad illos loquatur, Matth. 11. 28. *venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Peccatores! lassati estis vos in via iniquitatis, redite ad me, ego consolabor vos; venite, & gu-

state,

state, quàm suavis sit Dominus, quàm leve Jugum illius, & quàm illius mandata amabilia! Deus tam bonus, & Pater misericordiarum rogat illos, instat, & omnia media adhibet, ut eos ad se reducat; adhibet remorsus conscientiæ, vocem prædicatorum, exortationes, & admonitiones confessariorum, consilia amicorũ, persecutiones inimicorum, prospera & adversa, bona & mala hujus vitæ, ut nos lucretur; & si inflexibiles permaneant, etiam lacrymas fundit, quemadmodum fecit supra infidelem Jerusalem civitatem; & tu, qui hoc honore gaudes, ut sis minister illius, quid fecisti hoc toto tempore, quo hanc Parochiam administras, ut revocares peccatores ab errore viæ suæ? scio quidem optimè, tuum non esse, ut S. Chrysostomus Hom. 15. in Matth. ait, liberare peccatorem à putredine peccati; benè tamen adhibere diversa media, ut à corruptione desistat, & magis non corrumpatur: *liberare à putredine peccatorum Christi virtutis est; ut autem ad illa non revertantur, Apostolorum curæ est ac laboris.*

PUNCTUM III. Denique postquam peccator se convertit, misericordia Dei tam magna est, ut eum recipiat, & omnia peccata commissa dimittat; nil amplius objicit tali animæ pœnitenti, quæ in viam virtutis revertitur; obliviscitur omnium præteritorum excessuum: *tu autem fornicata es cum amatoribus multis, tamen revertere ad me, dicit Dominus,*

nus, & ego suscipiam te, Jerem. 3. 1. vide, quanta bonitate recipiat Salvator peccatricem, de qua S. Lucas loquitur, quæ se ad illius pedes projecit, adeo illam à se non repulit, vel ei exprobravit excessus, quos commisit, ut potius defensionem illius contra Pharisæum in se susceperit, qui eam condemnavit; laudavit eam, quod pedes suos lacrymis rigaverit, & protestatur, multa illi peccata dimissa esse, quoniam dilexit multum. O divine Salvator! bonitas tua infinita planè fascinat me! ut ità dicam; *quam magna multitudo dulcedinis tuæ Domine*, Ps. 30. quando tandem hoc fiet, ut illam imiter? Examina te nunc, quomodo tu hucusque peccatores tractaveris? habuistine illam compassionem cùm illis, qualem ac quantam illorùm status miserabilis meretur, in quem per peccata sua lapsi sunt? subvenistine illis, ut eos corrigeres, ità, quemadmodum misericors Deus tecum egit, ut te emendares, dicendo cum Propheta regio, Ps. 85. *misericordia tua magna est super me, & eruisti animam meam ex inferno inferiori*. An non illos à te repulisti, ità ut nequidem confessionem eorum audire volueris? an non durè & asperè eos tractasti; eos increpando usque ad desperationem? pete veniam à Deo, eorum, quæ in hac parte commisisti, & deliquisti: & pro præparatione ad Missam roga JESUM Christum, ut dum tibi dat sanctissimum corpus suum, pariter etiam cordi tuo imprimat viscera miseri-

cordiæ ſuæ, ut eâ ſemper, & ubique in omnibus exercitiis & functionibus miniſterii tui, indutus appareas: *induite ergo vos, ſicut electi Dei, ſancti, & dilecti, viſcera miſericordiæ, benignitatem, humilitatem, modeſtiam patientiam*, Coloſſ. 3. 12.

FERIA QUINTA

Quis ex vobis homo, qui habet centum oves, & ſi perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deſerto, & vadit ad illam, quæ perierat, donec inveniat illam? Luc. 15. 4.

DE OVE PERDITA

1. Nos omnes fuimus oves perditæ.
2. Chriſtus Jeſus paſtor bonus venit, quærere nos.
3. Quàm grati propterea illi eſſe debeamus

PUNCTUM I. Agnoſcamus humiliter coram Deo, nos fuiſſe ovem hanc perditam, de qua hodiernum evangelium loquitur, dicamus cum Davide: *erravi ſicut ovis, quæ periit*, Pſ. 118. O utinam tam felices eſſemus ut idipſum, eodem ſpiritu, ac cum iisdem ſuſpiriis & lacrymis, cum hoc rege pœnitente dicere poſſemus! omnes igitur in errore fuimus; non loquor ſolùm de illo, in quo nati ſumus, quique communis eſt omnibus Adam filiis, & deſcendentibus; loquor de errore, elongatione voluntaria in qua fuimus,

ut

ut sequeremur passiones & desideria inordinata cordis nostri: *omnes nos quasi oves erravimus; unusquisque in viam suam declinavimus*, Is. 53. 6. Dereliquimus viam arctam, quæ sola ducit ad vitam, ad cœlestem Jerusalem, patriam nostram; viam arctam declinavimus, ut sequeremur laxam & spatiosam, quæ ducit ad interitum: & quid inde secutum est? *lassati sumus in via iniquitatis, & perditionis, & ambulavimus vias difficiles*, Sap. 5. 7. nam impossibile est, relinquere Deum, in quo solo pax & quies solida invenitur, quin experiamur extra illum, nonnisi agitationem, inquietudinem, & tœdium esse: eheu! quò devenissemus in hoc errore & deviatione? præda essemus dæmonum, si noster divinus pastor compassionem nobiscum non habuisset, & de manibꝰ eorum nos non eripuisset; hoc continuò occupare debet mentem nostram, hoc esse debet continuum objectum doloris nostri, totâ vitâ nostrâ deplorare debemus hunc errorem. *O tortuosas vias!* S. Aug. 6. conf. c. 16. & quia intimo corde de hoc dolere debemus, quod tanquàm filii prodigi, tam tenerum, tam dignum, tam bonum patrem, dereliquerimus; dicamus cum S. Augustino, ibid I. 2. c 10. & I. 3. c. 3. & 6. *deflexi abs te ego, & erravi, Deus meus, nimis devius à stabilitate tua in adolescentia, & factus sum mihi regio egestatis &c. væ, væ, quibus gradibus deductus sum in profunda inferi!* Ah! Domine, non sum dignus vocare te

Pa-

Patrem meum, nunquam consolatus eram, quòd te dereliquerim, & diabolum tibi prætulerim, tu tamen me nunquam omnino dereliquisti: *& circumvolabat super me fidelis à longè misericordia tua*, ibid. l. 5. c. 9. vigilabat super me continuo providentia tua, etiam tunc, quando ardentissimè post perditionem meam currebam; nam quò irem, si tunc hinc abirem, *nisi in ignem atque tormenta digna factis meis, in veritate ordinis tui!* ibid. En! qualis tibi esse debeat sensus ob errores, & miserias prætéritas! &c

PUNCTUM II. Considera, quòd Pastor ille bonus, qui venit, quærere nos, alius non sit, nisi Jesus Christus: *venit enim filius hominis quærere, & salvum facere, quod perierat:* Luc. 19. 10. Hæc est talis veritas, quam scire debemus; dignaque est, ut S. Paulus loquitur, ut toto corde acceptetur; venisse nimirum Dei Filium in hunc mundum, ut maximos etiam peccatores salvos faceret: *fidelis sermo, & omni acceptione dignus, quod Christus Jesus venit in hunc mundum, peccatores salvos facere*, 1. Timoth. 4. 9. docet nos Apostolus, qui hujus rei in seipso experientiam habuit, quod admirabilis hic Salvator sibi complaceat, abundantius effundere gratias suas in eos, qui maximè ac præ cæteris inimici ejus erant, & in quos diabolus tyrannidem suam magis exercebat: *ubi abundavit delictum, superabundavit & gratia*, Rom. 5. 20. Ah! quid non fecit pro

nobis

nobis divinus hic Pastor! quoties vocavit nos, & nos noluimus ad ipsum redire? imò, quando vocem illius audivimus, vel exterius in concionibus, vel in lectione librorum spiritualium, vel interius per secretas reprehensiones, & aculeos conscientiæ nostræ, illam sprevimus, curavimusque, ut illam non audiremus? & adhuc magis nos ab eo elongavimus, fugimus, neque permisimus nos ab eo capi, & reduci; quia autem divinus iste Pastor per suam bonitatem nos reduxit, & vicit malitiam, & obstinationem nostram, quid nos facere oportet?

PUNCTUM III. Continuò gratias agere ei debemus, quòd infinitàm misericordiam suam erga nos ostenderit: *confitemini Domino, quoniam bonus; quoniam in æternum misericordia ejus.* Ps. 117. Nil efficacius, & urgentius ad hoc nos excitandos esse potest, quàm si incessanter in memoriam nobis ipsis revocemus, ex una parte errorem nostrum, ac periculum perditionis nostræ, cui nos exposuimus; & ex altera parte laborem, sollicitudinem, defatigationem, & alia, quibus se exposuit Christus Jesus; ac charitatem illam, quâ nos quæsivit: *charitas Christi urget nos*, 2. Cor. 5. 14. & si volumus ei contestari gratitudinem nostram, quam ipsi debemus; studeamus eum imitari, & quantum in nobis est, quærere oves errantes, quemadmodum ille quæsivit nos; vide, quid S. Paulus fecit, ut gratum se ostenderet Domino pro beneficio conversionis suæ;

vide,

vide, quales peregerit cursus, incomparabilis hic pastor, ut quæreret perditas oves, & in ovile Christi JESU eas reduceret? quale spectaculum & angelis & hominibus, videre hunc magnum Apostolum, quærere ejusmodi oves in synagogis, civitatibus, villis & pagis? per deserta vagari, transmeare maria, percurrere integras provincias & regna; totum Romanum imperium, imò loca etiam vel maximè barbara, ut eas ad dominium JESU Christi reduceret, quod priùs ignorabant, vel spernebant? conjice oculos tuos in hoc exemplum, antequam ad altare accedas; & memento, quod cùm Filius Dei te ab errore tuo reducendo, voluerit, ut deinceps nonnisi ipsi vivas; debeas teipsum totum quantum consecrare saluti peccatorum, pro quibus ipse mortuus est, & à mortuis resurrexit: *ut qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est, & resurrexit*, v. 16.

FERIA SEXTA.

Et cùm invenerit eam, imponit in humeros suos gaudens; & veniens domum convocat amicos & vicinos, dicens illis: congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, quæ perierat. Luc. 15. 5.

DE

DE TENERITUDINE CHRISTI ERGA PECCATORES.

1. Hunc imitati sunt pastores sancti.
2. Hos etiam nos imitari debemus.

PUNCTUM I. Hic Pastor, qui invenit ovem perditam, imponit illam cum gaudio in humeros suos, estque imago & exemplar vivum teneritudinis illius, quam sancti pastores habent ergà peccatores, etiam illos, qui hoc minimè merentur. Eràtne populus, aut gens aliqua teneritudine & amore pastoris sui magis indigna, quàm Israelitæ? indigni prorsus, qui à Moyse amarentur? & tamen quoties amantissimus hic pastor exarmavit per preces suas, & lacrymas iram Dei, jam parati ad sæviendum contra populum hunc ingratum, continuò rebellantem, & quasi incorrigibilem? sed quando extremè irritatus, & provocatus erat Deus contra idololatriam hujûs ipsius populi, adeó ut eos omnino exterminare, & delere sibi propositum habuerit; quid fecit admirabilis pastor? respondit Deo sic: *aut dimitte illis hanc noxam, aut dele me de libro, quem scripsisti*: ubi non sine ratione exclâmat S. Bernardus serm. in Cant. 12. O hominem plenum teneritudine, & amore! loquitur tanquam verus pater, cui nil dulce est, aut sapit sine liberis; quemadmodum, si dives aliquis ad manducandum secum invitaret pauperem fœminam, dicendo, hodie apud me prandebis, sed infantem tuum fo-

ris

ris dimitte, nec tecum sume, quem nutris, quia nobis nimis incommodus accideret ob clamorem suum; mulier talis mallet certò manere extra domum divitis, quàm sine infante suo cum ipso prandere; ità ait Moyses ad Deum, malle se non intrare in gaudium illud æterni ac cœlestis convivii, quàm ad illud admitti, si populus suus iste ab illo exclusus manere deberet; rebellis est populus, verum est; verum infans suus est; viscera illius torquentur, quando se sine illo videre debet; non potest absque illo beatus aut felix esse: quis adhuc indignior teneritudine pastoris sui fuit, quàm Saul? Samuel vix eum unxerat in Regem super Israel; & ecce statim obliviscitur, negligit, spernit salutaria illius monita, & pedibus conculcat mandatum omninò expressum & clarissimum Domini Dei sui, quod ex ore hujus Prophetæ intellexit; diminuitne hoc teneritudinem Samuelis versus hunc principem adeò ingratum, & inobedientem? neutiquam; adeo tangitur non contemptu sui, sed infelicitate, quæ ei accidit, ut ploraret die ac nocte; neque ab hoc dolore suo remitteret, nisi Dominus stitisset cursum lachrymarum istarum, dicendo ad illum, quod reprobasset, & à se abjecisset hunc infelicem principem: *usquequo tu luges Saul, cùm ego projecerim eum?* 1. Reg. 16. Possent his exemplis adjungi innumera adhuc alia; verùm hæc duo sufficiant ad demonstrandum nobis, quo spiritu animati & agitati fuerint pastores sancti! Hinc.

PUN-

PUNCTUM II. Debet minister Ecclesiæ magnam solicitudinem adhibere, ut eos imitetur, ad quod, ab eo statim tempore vocatus fuit, quo in se suscepit magnum illud onus, & officium sacerdotale, & curam animarum; nullum igitur lucrum æstimare debet comparandum cum illo, si aliquem ex peccatoribus convertere, & reducere possit; ministerium suum non intelligit, si aliam ideam sibi format, & principalem suam obligationem turpiter negligit, si eo ad alium finem utitur: *si officium presbyteri vis exercere*, ait S. Hieronymus epist. 13. *aliorum salutem fac lucrum animæ tuæ*: ratio est, quia nil Deo gratius, & acceptius est, quàm emendatio, & conversio peccatoris, ait S. Gregorius Nazianzenus, Orat. 93. quia sic recuperat id, quòd dæmon ei rapuit: *nulla re perinde delectatur Deus, ut hominis emendatione, & salute*. Si ergo pastoris officio fungeris; teneritudinem matris ostende iis omnibus, qui gregis tui sunt; maximè autem peccatoribus, qui primarium objectum erant charitatis Christi Jesu; ait enim Luc. 5. 32. *non veni vocare justos, sed peccatores ad pœnitentiam*: vide quid S. Paulus fecerit pro Onesimo, mancipio & latrone; nunquam pro ullo tanta teneritudine scripsit, ac pro isto servo fugitivo; rogat Philemonem, ut eum in domum suam recipiat, ac si ipse Paulus esset: *si ergo habes me socium, suscipe illum, sicut me*: si tibi mali quid fecit; si te

offen-

offendit, aut aliquid tibi debet, mihi hoc noceat: *si autem aliquid nocuit tibi, aut debet, hoc mihi imputa* philem. 1. 17. Si peccator videat se à pastore suo ità tractari, non potest non illum amare; si autem illum amat, cedet monitis, & dulci violentiæ, ut in viam redeat. Pastores igitur amate gregem vestrum; ne fatigemini, iis dare signa affectiva & realia amoris, & teneritudinis, & sic infallibiliter eos, qui sani sunt, vivaciores & valentiores, qui vero infirmi & debiles sunt, sanos reddetis. Si S. Paulus hanc charitatem pro Onesimo non habuisset, quis de illius sanitate recuperanda cogitare potuisset, siquidem morbus illius incurabilis videbatur? successisti S. Paulò tanquam pastor in officio medici animarum, & protectoris miserabilium; tua propria salus periclitatur, si illô non fungaris cum zelo, affectione & teneritudine; roga pastorem summum, qui te quotidie in S. altari reficit, & nutrit, ut cor tuum hoc sancto amore repleat, qui te docebit, quomodo peccatores tractare debeas: *bona Mater charitas in Pastore; cum arguit, mitis est; cum blanditur, simplex est; pie solet sævire; sine dolore mulcere; patienter irasci; humiliter indignari*, S. Ber. Epist. 2. Bone Deus si te amarent clerici, prout deberent, quid boni non procurarent, & efficerent? quot animas ad te non adducerent? *si amatis Deum, rapite omnes ad amorem Dei; rapite quos potestis, hortando, portando, rogando, disputando, rationem reddendo, cum mansvetudine, cum lenitate*, S. Aug. in Ps. 33. v. 4.

DIE SABBATHI.

Dico vobis, quod ita gaudium erit in cœlo super uno peccatore pœnitentiam agente, quam super nonaginta novem justis, qui non indigent pœnitentiâ. Luc. 15. 7.

DE TRISTITIA & GAUDIO BONI PASTORIS.

1. Ovis errans tristitiam causat bono pastori.
2. Coversio peccatoris gaudium.

PUNCTUM I. Postquam evangelium nobis ostendit laborem & fatigationem pastoris in quærenda ove perdita; & mulieris quærentis drachmam perditam; indicat etiam gaudium utriusque post secutum bonum effectum hujus inquisitionis; & concludendo parabolam subjungit, idem etiam accidere angelis Dei super uno peccatore, qui pœnitentiam agat. Subsistamus hic ad verba, & consideremus in persona angelorum pastores bonos, qui à Deo missi sunt, quemadmodum illi, ut curam agant salutis animarum: *in ministerium missi propter eos, qui hæreditatem capient salutis*, Hebr. 1. 14. Et primo quidem statim consideremus, qualis sit illorum afflictio, sollicitudo, tristitia, si aliqua ex illis à recta via deflectat, & in errorem labatur: *vide, qualis sollicitudo, quam paterna, quam materna!* exclamat S. Augustinus in Ps. 98. 8. loquendo de primis Ecclesiæ pastoribus: si mater aliqua inconsolabiliter tristatur super morte unius tantùm infantis sui, qualis esse

esse debet dolor verorum pastorum, qui plures ex liberis suis in periculo mortis constitutos vident, vel actualiter mortuos per peccatum, quæ est verissima mors, siquidem peccatum mors est animæ, quæ infinities periculosior est morte corporum nostrorum? quam consolationem habere possunt, si peccatores se convertere renuant non obstante omni eorum conatu? *sicut angeli gaudent super pænitentes*, ait S. Hieronymus in epist. ad Rom. 8. *ità dolent super converti nolentes*: plagæ & vulunera nostra, quæ minimè à nobis sentiuntur, sunt, quæ illis maximum dolorem afferunt; intimè afficiuntur malis nostris, quæ nos non curamus, imò fortè etiam ridemus; verum ut abundans dolor illorum satis exprimeretur, oporteret cognoscere magnitudinem charitatis eorum; quia, ut S. Augustinus in Ps. 98. ait, *quanto major est charitas, tantò majores plagæ de peccatis alienis*. Examina hic charitatem tuam; vide, quomodo afficiaris, aut tangaris lapsû peccatorum? utrum cum Propheta regio dicere possis: *vidi prævaricantes, & tabescebam; quia eloquia tua non custodierunt*, Ps. 118. Legimus in vita S. Theresiæ, quod continuo deploraverit perditionem hæreticorum, & infidelium: *quorum tenebras continuis deflebat lacrymis*: & quales tu lacrymas fudisti? non dico supra infideles, sed super tot animas christianorum, in oculis tuis, & conspectu tuo pereuntium? ubi est charitas tua? zelus tuus pro domo Dei?

qui omnia, quæ forte ibi videt perversa, satagit corrigi, cupit emendari, non quiescit; si emendare non potest, tolerat, gemit, ait S. Augustinus tr. 10. in Joan. Esne ità comparatus? examina te desuper, & ut te super hoc melius instruam.

PUNCTUM. II. Nota quod quantum tristitiæ bonus pastor habet ob errorem & lapsum peccatoris, tantùm etiam gaudii sentiat de illius reditu, & conversione: *majorem horum non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare,* ait S. Joannes 3. Ep. 1. 4. verum non est gaudium in toto mundo huic comparandum, quod sentit, si quis peccatorum se convertat, & veram agat pœnitentiam: *nunc gaudeo,* ait tunc cum Apostolo 2. Cor. 7. 9. *non quia contristati estis; sed quia contristati estis ad pænitentiam;* & sanè gaudium, quod causat felix ista mutatio, ascendit usque ad cœlum; si ipsi angeli hoc gaudio afficiuntur, & quidem longe magis, quàm si videant justum in bono perseverare; quale gaudium esse debet boni pastoris, si videat ovem perditam reductam, & talem resuscitatum ad vitam gratiæ, qui jam pro mortuo computabatur? noli mirari, ajebat S. Augustinus, si nos in gaudio constitutos videas; hic peccator qui ad nos revertitur, est subditus quidam rebellis, qui propriis armis contra legitimum principem suum usus fuit; qui durante sua rebellione millies in periculo perditionis

ditionis fuit; cujus recuperatio nos eo magis delectare debet, quo major erat labor, eum ad id, quod debet, reducendi, *quanto magis periculum fuit in prælio, tantò majus gaudium est in triumpho* l. 8. conf. c. 3. O si vel parum quid de zelo hujus sancti episcopi haberemus; si solliciti essemus totum tempus nostrum in id insumendi, omnem industriam, omnem laborem, omnem conatum nostrum in id conferendi, ut errantes in viam rectam reduceremus; quale foret gaudium in hac vita nostra? sed ante omnia, & præ omnibus, qualis consolatio nostra pro & in hora mortis, ubi Deus coronabit merita electorum suorum? Roga Christum Jesum in præparatióne tua ad Missam, ut te participem faciat hujus charitatis perseverantis, seu constantis, quam omnes sancti pastores habuêre, hujus charitatis, quæ nunquam defatigatur; quæ semper agit, semper orat, & quidquid possibile est, adhibet, ut destruatur peccatum, & peccatores sanentur, quò & ipse partem etiam habere possis cum ipsis, paris gaudii, consolationis, & præmii: *hoc est curam agere pro delicto, semper niti, semper intendere, semper studiosè & sedulò agere, ut sanes peccantes* S. Aug. in Ps. 37. 19.

DOMINICA QUARTA POST PENTECOSTEN.

Existimo, quod non sint condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam quæ revelabitur in nobis; nam expectatio creaturæ revelationem filiorum Dei expectat. Rom. 8. 18. 19.

DE TOLERANTIA PASSIONUM HUJUS VITÆ.

1. Cogitare debemus sæpiùs, eas nullam proportionem habere cum bonis cælestibus.
2. Quàm utilis sit hæc cogitatio, & apta ad nos confortandos.

PUNCTUM. I. Planè absque omni difficultate toleraremus mala hujus vitæ, si idipsum cogitaremus, quod S. Paulus; nempe nullam esse proportionem inter illa, & gloriam, quam speramus. D. O. M. velit verba ista apostoli, cordi nostro altè imprimere; & instituamus meditationem nostrā hodiernam super ilis, juxta ideam, & sensum illum, quem nobis SS. PP. reliquerant. *Vide ergo,* ait S. Bernardus, *quàm non sunt condignæ ad gloriam passiones! quod tribulationis est, momentaneum est, & leve; quod gloriæ, æternum est, & pondus etiam supra modum in sublimitate; quid tibi in incertum dies & annos numeras? transit & pæna; nec accedunt sibi, sed cedunt potius, & succedunt; non sic gloria, non sic remuneratio, non sic merces ipsa laboris; nescit vicissitudinem, nescit finem, manet tota si-*

simul, & manet in æternum; cum dederit dilectis suis somnum, ecce hæreditas Domini, Ps. 126. *Sufficit enim nunc cuique diei malitia sua, nec laborem suum poterit reservare sequenti; reposita est mihi corona justitiæ,* ait Apostolus, *quam reddet mihi, non in illis, sed in illum diem, justus judex; melior est enim dies una in atriis tuis super millia,* Ps. 83. *Guttatim pœna bibitur, liquando sumitur, per minutias transit; nam in remuneratione torrens est voluptatis, & fluminis impetus, torrens inundans lætitiæ, flumen gloriæ & flumen pacis, flumen plane est, sed quod affluat, non quod fluat, vel effluat; flumen vocatur, non quod transeat, vel pertranseat, sed quod abundet, æternum gloriæ pondus.* Serm. 1. de diversis. n. 7. Concludit deinde S. Pater sic: *ad omne igitur, quod videmur portare pondus, æternum gloriæ pondus cogitemus:* frequenter cogitemus, & mente versemus ista, ministri Domini! hæc cogitatio consortavit S. Paulum in suis Apostolicis laboribus, & continuis persecutionibus, quibus ex omni parte impetebatur; hac reflexione se consolabatur S. Bernardus in omnibus exterioribus negotiis & officiis suis gravissimis, quæ ipsi contra voluntatem suam incumbebant; hæc cogitatio, uno verbo, est illa, quæ omnes sanctos erectos tenuit; utebantur illâ, tum ut consolarentur seipsos, tum ut erigerent alios in malis perferendis, quibus in hac vita expositi sumus; hâc ipsâ utamur & nos ad exemplum

illorum, & ipso facto ostendamus, patiendo pro Jesu Christo, quàm certam spem & fiduciam reponamus in iis, quæ nobis promisit: *certa atque secura est expectatio promissæ beatitudinis, ubi est participatio Dominicæ passionis.* S. Leo. serm. 9. de pass. Dom.

PUNCTUM. II. Considera utilitatem, quam meditatio hujus veritatis affert; clericus, qui considerat, prout oporteret, totum id quod, quis tolerat, aut tolerare etiam posset in hoc mundo, nonnisi momētum esse brevissimum & levissimum, in comparatione illius felicitatis immensæ, quâ in cœlis gaudent omnes sancti, nunquam animum despondebit in adversitatibus, & contradictionibus, quibus functiones ministerii sui ordinariè expositas experitur; *id enim, quod in præsenti est momentaneum, & leve tribulationis nostræ, supra modum, in sublimitate, æternum gloriæ pondus, operatur in nobis*, 2. Cor. 4. 17. Si attentè meditatur, & expendit improportionem malorum præsentis vitæ, cum remuneratione, quæ eum in altera vita exspectat, possitne conqueri, quasi infelix esset sua conditio? verum est, vitam boni pastoris valde laboriosam & difficilem esse; servus gregis sui esse cogitur, debitor est omni horâ omni momento, videtur hæc servitus certé dura esse iis, qui mundum hunc amant, sed dulcis & grata apparebit illi, qui eam comparat cum gloria, quam Deus olim revelabit in Pastore fideli; adeò igitur se non affliget,

ffliget, quod talem vitam ducere debeat, ut potiùs ob id gaudeat, certo perſuaſus, ſe pro menſura patientiæ & laborum ſuorum, majus gloriæ pondus accepturum, quod Deus ſuo tempore in ipſo revelabit. An conqueritur mercator ob labores ſuos inſubportabiles, quaſi ſi lucrum ſuum proportionaliter ad illos augeat? quomodo ergo miniſter Eccleſiæ, qui ſcit, ſe ad proportionem eorum, quæ in fideli execu- tione functionum ſuarum patitur, recepturum in æternitate gloriæ pondus immenſum, aude- bit conqueri? poſſitne aliquis tam piger, & ignavus eſſe in labore, qui tam cito tranſit, quemque ſequetur requies nunquam amplius finiēda? *noli eſſe piger, laborare breviter, & gaudere inceſſabiliter, hæc eſt requies ſempi- terna*, ait S. Auguſtinus in Pſ. 93. Sacerdo- tes, paſtores, miniſtri Domini! quicunque de- mum ſitis, ſæpius ſuper hoc vos reflectite! quotieſcunque ſe occaſio aliqua offeret patien- di quidquam pro gloria Dei, & ſalute anima- rum, dicite intra voſmetipſos: *non ſunt con- dignæ paſſiones hujus temporis &c.* Nihil eſt totum hoc, in comparatione beatitudinis æter- næ; ſæpe conſideras laborem & dolorem, quem hic in terra toleras, verum conſidera ſi- mul etiam, pergit S. Auguſtin. ibid. illam re- quiem, illam beatitudinem, quam Deus tibi promittit: *attende, te hic habere dolorem, qua- lem ille requiem pollicetur, nunquid cogitare potes? ſi illam cogitare poſſes, videres te nihil*

laborare, ad compensationem. Fac super hoc præparationem tuam ad Missam; & roga instanter Christum Jesum, ut vivam in te conservet memoriam bonorum æternorum. O Jesu! qui es in hac vita consolatio nostra in SS. Eucharistia, excita fidem nostram, conforta spem, inflamma cor nostrum amore tui, & rerum cælestium, ut oculos claudentes ad mala hujus vitæ, eos aperiamus ad bona immutabilia in cœlis; quies quam nobis promittis, æternum à nobis exigere posset laborem; & tu tam modico tempore vitæ hujus contentus es! *qualis misericordia Dei! non dicit, centena millia annorum labora; non dicit, vel mille annos labora; non dicit, quingentos annos labora, cum vivis labora in paucis annis; inde requies erit, & finem non habebit,* S. Augu. in Ps. 93. 19.

FERIA SECUNDA.

Vanitati enim creatura subjecta est, non volens, sed propter eum, subjecit eam in spe. Rom. 8 20.

DE STATU CREATURARUM POST PECCATUM.

1. Periculosæ sunt.
2. Quibus cautelis uti contra illas debeamus.

PUNCTUM I. Considera, creaturas primitus factas esse ad usum hominis, & ut per illas excitaretur ad continuum amorem, gratitudinem, & laudem Dei; verùm

verùm homine per peccatum dæmonis mancipiô factô, illius etiam secutæ sunt conditionem, qui earum Dominus esse debuisset, id est, etiam subjectæ evaserunt dæmoni, quæmadmodum ipse homo; utitur nimirum illis ad satisfaciendum vanitati suæ. Estius, & Menochius ibi. dum eas adhibet ad tentandum hominem, & elongandum illum à Deo suo; quia autem usus iste contra naturam ipsarum, & finem creationis ipsarum est, hinc ait S. Paulus hic, quód minimè voluntariè ipsi subjectæ sint, & quod suspirent continuo expectando suam liberationẽ ab hac servitute; quod eveniet in universali renovatione totius mundi, quando Christus JESUS destructô omnî imperiô, omnî dominatione, & potestate, etiam mortem destruet, & consequenter injustissimum imperium & dominatum à dæmone supra creaturas huc usque usurpatum; verùm durante expectatione hujus renovationis & liberationis, certum est ex scriptura & funesta experientia, quam quotidie in nobis ipsis habemus, quòd dæmon illis utatur ad tentationes, & ut homines à Deo abstrahat & elonget; facit hoc tot diversis modis, & tam malitiosè, ut sancti, quibus Deus aliquam hujus rei cognitionem & agnitionem dedit, planè super hoc obstupescant; *unde quæso*, ajebat S. Chrysostomus l. 6. de sacerd. *respirare dabitur inter laqueos?* quis tutus erit, dicebat S. Antonius suspirando inter tot horrendos laqueos & pedicas, quibus dæmon replevit ter-

terram? *quis hos transire poterit?* Ruffin. de vita PP. l. 3. 129. Ingemiscamus pariter & nos cum sanctis in consideratione tot laqueorum, quos diabolus nobis per creaturas tendit, quæ servire debent vanitati principis tenebrarum, ut nobis bellum inferat, & triumphum de nobis reportet! Ah nimis quàm insensibilis foret quis, quo ad hanc suam infelicitatem, si non ingemisceret, dum objectum esse debet malignitatis dæmonum, qui creaturis utuntur, ut nos tentent, & perdant. Si tuti esse velimus, & munire contra hunc perniciosum dæmonis usum creaturarum,

PUNCTUM II. Exactè observare debemus sequentes cautelas. 1mo, nunquam utamur creaturis, nisi adhibitâ prius sollicitudine, avertendi per orationem & preces nostras illos malos effectus, quos per illas in nobis dæmon causare posset; id, quod Ecclesia exemplô suô nos docet per omnes benedictiones suas, quas nobis ad manum dat; docet igitur nos hoc suo modo agendi, nunquã utendi ullâ creaturâ, nisi prius nos muniamus per orationem contra perniciosos illos effectus, quos ille ad inficiendas animas nostras per illas producere posset; alias exponeremus nos periculo experiendi tela nequissimi ignita, quæ continuò mediantibus creaturis contra nos ejaculatur, si iis uti vellemus indifferentur, & sine armis orationis; non possumus in hoc nimium, & plus quàm necesse sit, esse cau-

ti,

ti; petere igitur debemus à Deo, ut alimenta, quibus necesse habemus, & omnibus aliis, quæ sub sensus nostros cadunt, nobis non cedant in perniciem nostram, astu & invidiâ dæmonis, inimici salutis nostræ. 2do. uti illis debemus multa & magna cum moderatione, non vero cum passione, quali aguntur ii, qui iis frui volunt, & requiem ac beatitudinem suam in illis reponunt: *utentis modestiâ, non amantis affectu*, ait S. Augustinus l. 83. q. quæst. 10. *nam*, ùt idem dicit, *omnis humana perversio, quod etiam vitium vocatur, fruendis uti velle*: ex quo sequitur, quòd sola necessitas movere nos debeat ad usum creaturarum, & quod illi sapientiores & prudentiores sint, qui parciùs creaturis quibuscunque utuntur; nam quia, omnes periculosæ sunt, & peccatum certam quandam in illas malignitatem effudit, quæ eas nimiùm periculosas reddit & contagiosas; quo rarior & cautior est illarum usus, eò erit etiam nos tentandi, & nobis nocendi; impedit Deus hos malos & perniciosos effectus, si nonnisi ex ipsius voluntate, & necessitate cogente, iis utamur; quis autem dixit vel dicere nobis potest, idipsum secuturum, si uti velimus creaturis, non solum absque necessitate, sed præcisè ad satisfaciendum curiositati, ac sensualitati nostræ? 3tio. non contenti esse debemus hoc solo, quod caute iis utamur, si aliunde scimus, illas nobis esse periculosas, & aptas nos corrumpendi, dissipandi, distrahendi, prout sæpè accidit

dit in conversatione & societate aliorum; à quibus proin se subtrahere convenit, & vivere in spirituali quadam solitudine, ad quam nos hortatur Sapiens Eccles. 9. 7. 8. 9. *Noli circumspicere in vicis civitatis, nec oberraveris in plateis illius; averte faciem tuam à muliere compta, & ne circumspicias speciem alienam; propter speciem mulieris multi perierunt, & ex hoc concupiscentia quasi ignis exardescit.* Vide nunc, quomodo te circa ista hucusque gesseris? agnovistine periculum istud, quod creaturis inest? armastine te precibus, antequam iis utereris? ususne iis es temperanter, & moderatè? quomodo conversatus es inter homines, maximè cum altero sexu? quam modestiam & cautelam adhibuisti? denique considerastine creaturas, tanquam media, & scalam perveniendi & ascendendi ad Creatorem, & ad fruitionem hujus summi Boni, quod solum te reddere potest æternum felicem & beatum? Pro præparatione ad Missam roga Christum Jesum, ut abstrahat cor tuum à creaturis, & illud affigat bono æterno & immutabili; infundendo illi suum sanctum amorem, quo cum semper uti potes creaturis; sine illo autem nũquam, prout oportet; ùt S. Augustinus l. 4. contra Julianum c. 3. docet: *per hunc amorem Creatoris, benè quisque utitur creaturis; sine hoc amore Creatoris, nullus quisquam benè utitur creaturis.*

FERIA

FERIA TERTIA

Scimus, quod omnis creatura ingemiscit, & parturit usque adhuc, non solum autem illa, sed & nos ipsi, primitias spiritûs habentes, & ipsi intra nos gemimus, adoptionem filiorum Dei expectantes, redemptionem corporis nostri. Rom. 8. 22. 23.

QUALITER COMPARATI ESSE DEBEMUS IN HAC VITA?

1. Ingemiscere debemus in consideratione miseriarum nostrarum.
2. Et aspirare ad liberationem à corpore isto mortali.

PUNCTUM I. Postquam nobis Apostolus dolorem illum ostendit, quem sentiunt creaturæ etiam inanimatæ, eò quod vanitati subjectæ sint; concludit deinde: Christianos, qui primitias spiritûs possident, & gustarunt donum Dei, nutritique sunt spe bonorum futuri sæculi, adhuc magis ingemiscere debere, in consideratione miseriarum, quibus se circumdatos vident: quæque infelices sequelæ, & consequentiæ sunt infelicis conditionis, ad quam per peccatum redacti sunt; miseriæ istæ adeo considerabiles sunt, & in tanto numero, ut S. Augustinus, qui eas satis distinctè enumerat in cap. 22. l. 22. de civitate Dei, credat, nullum eas sermone explicare, imò nec comprehendere posse: *quod & quantis pœnis agitetur genus humanum, quis ullo sermone*

mone diggerit? quis ulla cogitatione comprehendit? neque ego ea in particulari explicabo; fatalis necessitas, in qua sumus, ut eas vel in aliis videre, vel in nobis ipsis experiri debeamus, sufficere nobis debet, ad ingemiscendum toto hoc tempore, quo in terris degimus; quid aliud percipimus in mundo, quàm perversitatem, confusionem, injustitiam, fallacias, vanitates, perfidias, & dissolutiones? Deus vix ab aliquibus agnoscitur; multo minus ab eis illi servitur; contenti sunt aliqui certis exterioribus ritibus, de cætero sine scrupulo violantur principalia puncta religionis, seu cultûs divini; quale tormentum! quale martyrium pro corde tali, quod aliquo sensu tangitur gloriæ divinæ; si videat Deum singulis diebus inhonorari per infinitas blasphemias, ebrietates, impudicitias &c. potèstne quis faciem mundi adeò immutatam, & defiguratam, & tam quasi generalem conspirationem christianorum contra Dominum & Deum ipsorum videre, quin cor illius vivo quodam dolore afficiatur, & configatur? quin dies noctesue integras transigat in luctu, afflictione, & amaritudine; Deùmque incessanter roget cum Propheta 3. Reg. 19. 4. *sufficit mihi Domine: tolle animam meam, neque enim melior sum quam patres mei?* Est ne etiam hæc ipsa animi tui dispositio & sensus? etiam res & creaturæ inanimes gemunt suô modô, & suspirant finem sæculorum, eò quòd tunc quidquid in mundo perversum, malum & cor-

ruptum

ruptum est, corrigendum, & in ordinem, pulchritudinem, ac perfectionem redigendum sit, quam omnes creaturæ desiderant; & nos, qui christiani & clerici sumus, & qui pretiosissima dona S. Spiritûs accepimus, quo ardore ingemiscere deberemus? deberemus nimirum incessanter cum Psalmista Ps. 37. 10. dicere: *gemitus meus à te non est absconditus*: ingemiscamus saltem ideò quod non ingemiscamus; non possumus utilius orare, quia, ut S. Augustinus Epist 130. n. 20. nov. edit. annotat: *plerũque hoc negotium plus gemitibus agitur, quam sermonibus; plus fletu, quam affectu* &c.

PUNCTUM. II. Memores simus, nos non solùm ingemiscere, sed etiam suspirare continuò debere liberationem nostram, expectantes effectum adoptionis divinæ, & redemptionem corporis hujus mortalis, quod nos circumdat; finem vitæ hujus, peccato & infinitis infirmitatibus subjectæ; & beatitudinem, ac felicitatem filiis Dei in cœlis præparatam: *ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum Dei expectantes, redemptionem corporis nostri*: optare debemus sanctâ quâdam impatientiâ exitum ex hac domo terræ hujus, quam modo inhabitamus, transituri ex illa ad illam domum gloriæ, quam ipse Dominus præparavit nobis: *nam & in hoc ingemiscimus*, dicit alibi Apostolus, *habitationem nostram, quæ de cœlo est, superindui cupientes*, Cor. 5. 2. Quid convenientius miseris & exulibus, quàm ingemiscere in

loco

loco exilii, & ad patriam suspirare, & aspirare? *incola ego sum in terra*: eo! quid nos omnes simus! quid ergo facere possumus, quam gemitus edere in hac valle lacrymarum? *qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati*, v. 4. væ illis, qui hoc non faciunt; planè non sciunt miserias suas, exilium suum; id, quod eos dupliciter miserabiles reddit; quia si ingemiscere non discant, in æternum non acquirent habitationem in cœlesti Jerusalem; dicit enim S. Augustinus in Ps. 148. *qui autem non gemit peregrinus, non gaudebit ut civis, quia desiderium non est in illo*: interim etsi mille rationes, & infinita mala, quæ terram hanc inundarunt, abstrahere nos deberent ab amore hujus sæculi, & nostri ipsius, & desiderium nobis ingerere civitatis in futuro sæculo; tamen verissimum id est de nobis, quod S. Gregorius ait Hom. 5. in evang. *& tamen superba mens nostra adhuc non vult sponte deserere, quod quotidie perdit in vita*. Pro præparatione ad Missam pete à JESU Christo, ut nos & affectus nostros abstrahat ad hac miserabili vitâ, ubi ferè aliud non facimus, quàm ut ipsum offendamus; optemus illum suscipere in sanctissima Eucharistia, sed adhuc magis desideremus illi uniri absque velamine; dicamus ei sæpius cum Ecclesia, sponsâ suâ: *veni Domine JESU*, Apoc. 22. 20 conservemus quotidie in cordibus nostris desiderium felicis &

beatæ

beatæ æternitatis; ibi enim eum videbimus apertè; ibi eum amabimus absque mensura, & laudabimus sine tœdio, sine fine: *tibi dixit cor meum: exquisivit te facies mea; faciem tuam Domine requiram*, Ps. 26.

FERIA QUARTA

Cum turbæ irruerent in Jesum, ut audirent verbum Dei; & ipse stabat secus stagnum Genesareth, & vidit duas naves, stantes secùs stagnum; piscatores autem descenderant, & lavabant retia Luc. 5. 1.

DE PISCATIONE SPIRITUALI ANIMARUM.

1. Cur homines apostolici piscatoribus comparentur.
2. Instructio ex hoc evangelio capienda.

PUNCTUM I. Continet hoc evangelium primam piscationem miraculosam Apostolorum, quæ considerari debet tanquam certum ac securum pignus spiritualis piscationis, quam Salvator noster eis promisit, vocans illos ad sui sequelem: *venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum* Math. 4. 19. Consideremus hic, quare viri apostolici piscatoribus comparentur? prout à scriptura fieri videmus: *ecce ego mittam piscatores multos, dicit Dominus; & piscabuntur eos*, Joan. 16. 16. Fit hoc 1mo. quia, quemadmodum piscatores pro-

professionem faciunt, ut semper in aquis sint occupati, jaciendi retia sua, & capiendi pisces aliquot, ità & ministri evangelici semper retia sua ad manus habere debeant; hoc est, verbum Dei in ore, & conari, pro data occasione, lucrandi animas quasdam Christo Jesu, & extrahendi illas ex hac vita perdita & abominanda, quam vivunt homines in hoc mundo, qui juxta S. Augustinum mare quoddam est tempestatibus agitatum, naufragiis infame; ubi homines instar piscium se ipsos invicem devorant: *an non est mare hoc sæculum, ubi se invicem homines quasi pisces devorant?* Serm. 252. de divers. alias 5. Obligatio itaque nostra est, applicandi nos continuò ad extrahendos illos, à periculo in quo sunt, pereundi, juxta monitum Sapientis Prov. 24. 11. *erue eos, qui ducuntur ad mortem; & qui trahuntur ad interitum ne cesses liberare* 2do. comparantur item operarii evangelici piscatoribus; quia, quemamodum qui piscatur, fortuito jacit rete suum, quin sciat, utrum piscem aliquem capturus sit, vel qualem; ità etiam contingit ei, qui evangelium annuntiat; nescit illos, quos Deus per prædicationem evangelii ad se trahere velit; & in ista incertitudine sufficere illi debet, continò laborare, & jacere retia sua, etsi incertus de captura: *laxate retia vestra in capturam*: & quemadmodum, si piscator felicem capturam habeat, id non labori suo attribuere potest & industriæ, sed Deo, qui ità dirigit retia, & pisces ea intrare

trare facit, sic etiam, dum clericus functiones ministerii sui cum fructu exercet, gloriam omnem non sibi dare, sed ad Deum referre debet, qui laboribus suis benedixit, dicendo cum S. Paulo: *neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat, Deus*, 1. Cor. 3. 7. an ità egisti hucusque? vix aloquot annis laborasti, statim vis laudari & æstimari, pro eo, quod te magis humiliare, & modicum illud, quod benè fecisti, ad Authorem omnis boni referre deberes. Verum quia adhuc alia instructio & doctrina superest ex hoc evangelio trahenda,

PUNCTUM II. Nota, qualem modum agendi hic observet Christus Dominus, qui nobis pro regula servire debet, dum in publico verba facimus, seu concionamur, 1mo. ex duabus navibus, quæ erant in stagno Genesareth, elegit illam, quæ ad Simonem Petrum spectabat: *ascendens autem in unam navim, quæ erat Simonis, rogavit eum à terra reducere pusillum; & sedens docebat eos*: navis ista figura est Ecclesiæ, cujus divinus Salvator Petrum caput visibile esse volebat; intrat in illam, ut ibi præsideat, populum gubernet, ac instruat; per quod clericis innuit, nunqam recedere à doctrina Ecclesiæ, quæ alia non est, quam doctrina ipsiusmet Jesu Christi, juxta fundatum principium S. Augustini Epist. 105. *neque enim sua sunt, quæ dicunt, sed Dei, qui in cathedra unitatis doctrinam posuit veritatis*. 2do. roga'

Salvator Petrum, velit navim à terra reducere pusillum; quod ostendit juxta S. Gregorium M. eos, qui populum instruere ex officio debent, accomodare se debere eorum capacitati, qu n nimium elevent, aut nimium deprimant suum discursum, sed - observando medium, quod omnibus utile esse possit: *nec in altum duci, & tamen præcipit removeri; profecto significans predicatores suos, rudibus debere populis nec alta de cælestibus, nec tamen terrena prædicare*, Moral. l. 17. c. 12. 3tio. mandat Dominus S. Petro, & sociis ejus, expandere retia sua in capturam, quamvis tota nocte nihil ceperint, quod tamen opportunissimum alias tempus pro piscibus capiendis esse solet; quod nobis demonstrat, nunquam nos fatigari debere in laborando, sed quòd laborare debeamus in consortio, & cum auxilio Domini, & ad illius mandatum, hoc est, per & cum ejus vocatione, in statu gratiæ, & unionis cum illo, dicendo illi cum S. Petro: *in verbo autem tuo laxabo rete*; aliter laborare, est laborare de nocte, perdere tempus, & periculo se exponere, seipsum etiam perdendi, *ecce qui elongant se à te, peribunt*, Ps. 72. 27. Vide nunc, qualiter te hucusque gesseris circa piscationem animarum, applicastine te benè ad discendam doctrinam Ecclesiæ, ut aliud non prædicares, quam quod ipsa docet? sequendo in hoc mandatum S. Pauli ad Titum: *loquere, quæ decent sanam doctrinam*, Tit. 2. 1. An exercuisti te in omni humilitate, servo Jesu

Jesu Christi convenientes? tecum expendendo, quamvis ministri simus evangelii, propterea tamen non desinere nos, etiam esse peccatores? an non potius affectasti comparere, & teipsum ostentare, ac ab aliis te distinguere, quàm ædificare, ac aliis utilis, & proficuus esse? an non præsumpsisti de viribus tuis? ante tempus te in munus prædicandi ingerendo, sine prævio examine, utrum te Deus ad ministerium prædicationis vocaverit? denique anne vixisti ut minister evangelii, qui haud contentus est docere alios sanam doctrinam, si non etiam modum vivendi Eevangelio conformem habeat? *tunc doctrinæ est sanitas*, ait S. Hieronymus Commen. in epist. ad Tit. c. 1. *cùm doctoris doctrina pariter & vita consentiunt.* Pete veniam errorũ & delictorum tuorum ex hac parte commissorum, & pro præparatione ad Missam, cura purificare æquè intentionem, & fines tuos, ac conscientiam tuam; quemadmodum Apostoli lavàrunt retia sua, ut aptiora illa ad piscandum redderent; hoc erit medium evitandi exprobrationem illam, quam audire à Deo debent illi, qui suam sanctam legem annuntiant cum conscientia fœdata & criminosa: *peccatori autẽ dixit Deus, quare tu enarras justias meas, & assumis testamentum meum per os tuum* Ps. 49. 16.

FERIA QUINTA.

Præceptor per totam noctem laborentes, nihil cepimus Luc. 5. 5.

DE JACTURA TEMPORIS.

1. Quomodo fiat.
2. Quàm hæc jactura sit peccaminosa.

PUNCTUM I. Fuit nox ista sine dubio valdè tristis & inamœna pro Apostolis, in qua piscando, nec minimum tamen pisciculum capiebant, qui labori eorum consolationi esse potuisset; sed longè tristior, ac magis deplorãdus est modus vivendi & agendi tot christianorum, imò plurium etiam clericorum, qui vitam suam transigunt, quin aliquid pro salute sua faciant; quique manus vacuas in hora mortis suæ inveniunt, ubi piæ & devotæ animæ bonis operibus abundant: *egestatem operata est manus remissa, manus autem fortium parat divitias*, Prov. 10.4. Facilè adverti potest, malum hoc nonnisi valdè commune & ordinarium, à jactura temporis originem suam trahere; hinc adjungit scriptura: *qui congregat in messe, filius sapiens est; qui autem stertit æstate, filius confusionis*, v. 5. Videamus modo, quomodo ergo tempus perdatur? imo. perditur *nihil* faciendo, prout quamplurimi faciunt, qui complicatis manibus stant, vel sedent in otiositate tam externa, quàm interna; qui de nulla re prorsus cogitant, vel nonnisi inutilibus cogitationibus, vanis, & chymericis consiliis se occupant; qui laborem omnem, & difficultatém horrent, qui nonnisi quietem, & propria commoda sua amant, & curant; quique vel minimâ etiam obortâ difficultate vel incommoditate animum despondent! status

hic

hic ille est, quem Sapiens Prov. 20. 4. ità describit: *propter frigus piger arare noluit; mendicabit ergo æstate, & non dabitur illi.* 2do. perditur tempus *male* faciendo, prout illi faciunt, qui illud lusu & luxu, detractionibus, vel continuis jocis, vindictis, processibus, seu litibus injustis, & mille aliis à lege Dei prohibitis actionibus insumunt; eheu! ait S. Gregorius M. Hom. 9. in evang. *sunt plerique intra sanctam Ecclesiam, qui meliores vitæ vias aggredi metuunt, & tamen jacere in sui corporis ignavia non pertimescunt; cumque se peccatores considerant, sanctitatis vias arripere trepidant, & remanere in suis iniquitatibus non formidant.* 3tio. perditur tempus, exercendo actus indifferentes, quin ad Deum referantur, uti sunt, bibere, comedere, dormire, conversari, invisere alios; & pleræque aliæ similes, ubi nonnisi fines quosdam humanos & purè naturales sibi præfigunt homines, quin ad id se reflectant, quod Apostolus 1. Cor. 10. ait: *omnia in gloriam Dei facite.* 4to. perditur tempus etiam tunc, quandoquidem bona aguntur, sed non illa, quæ à nobis requirit Deus; e. g. si pastor animarum vivere vellet instar Cartusiani, & manere in solitudine; judex, qui pro eo, ut justitiam administret, totum suum tempus insumeret in visitandis infirmis, & hospitalibus; servus, qui pro eo, ut serviat Domino suo, solummodò in Ecclesia hæreret; juvenis seminarista, qui pro eo, ut se fundaret in pietate & virtute, in ad-

di-

discenda obligatione sua, statim vellet missiones obire, cathedram conscendere, & alios docere, antequam ipsemet satis didicerit, & instructus sit; denique perditur tempus etsi bona agantur, & quidem talia, quæ à nobis Deus requirit, si non fiant, prout oportet; e. g. orare, mortificare seipsum, dare elemosynam, se exercere in aliis operibus bonis, ex tali fine, qui nil ad salutem & meritum supernaturale conducit: *quandoque agit homo, quod propter hoc non agit, scilicet ut Deo serviatur; in eo, quod agit, otiatur*, Tract. ad frátr. de monte Dei c. 8. inter oper. Bern. tom. 1. O quàm multi sunt in mundo, qui tempus suum perdunt! vide, an non & tu ex numero illorum sis? & ut corrigas;

PUNCTUM II. Considera, quàm peccaminosa sit hæc jactura; imo, tempus suum perdere, est per se tale peccatum, quod se solo sufficiat ad promerendam & inducendam sibi indignationem Dei; quod nobis in evangelio Matth. 25. 3. indicatur per verba ista: *inutilem servum ejicite in tenebras exteriores*; & dicit S. Bernardus Epst. 104. expresse scribens ad juvenem quemdam Clarimontanum: *quid retribuas Domino pro omnibus, quæ retribuit tibi! quid, inquam, lucri pro tot tibi creditis talentis referes creditori? ô si vacuam manum invenerit ille, ille donorum promptus quidem author, sed importunus exactor! veniet enim, veniet, & non tardabit ad requirendum utique,*

quod

quod suum est, cum usura; attende, quid mereatur iniquitas, si sola sufficit inutilitas ad damnationem! 2do. non solùm jactura temporis per se peccatum aliquod est, sed insuper origo est infinitorum peccatorum: *multam enim malitiam docuit otiositas,* ait Spiritus S. Eccles. 33. 29. nunquam sola vadit otiositas, superbia, gula, impudicitia murmuratio, impatientia, dicteria, durities cordis, impietas, jungunt se ordinariè huic vitio, prout id notat propheta regius, dum de iis loquitur, qui labores fugiunt, ad quos tamen omnes homines condemnati sunt: *in labore hominum non sunt, ait, & cum hominibus non flagellabuntur;* quid accidit? *ideo tenuit eos superbia, operti sunt iniquitate, & impietate sua; prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum, transierunt in affectum cordis, cogitaverunt, & locuti sunt nequitiam* Ps. 72. ecce! horrendam sequelam vitiorum, & scelerum! quó demum quis pervenit, qui tempus suum malè pessumdat, & in otiositate vivit! Examina temetipsum, & memor esto pro præparatione ad Missam, Deū tuum, quem proxime sumpturus es, semper in labore fuisse: *in laboribus à juventute, mea.* Fierine possit, eum tantùm laborâsse, & te inutilem manere? Fac Domine JESU, ut intelligam hodie, si hucusque non intellexi, quàm peccaminosa sit jactura temporis! tempus hoc breve est, duratio illius incerta, jactura irreparabilis; quantum deplorare & ingemiscere debeo, tantam me illius hucusque fecisse jactu-

cturam! veniam humillime peto; & propono, me illud inposterum melius impendere velle; agnosco id, quod quidam sanctorum tuorum dixit, tempus vitæ nostræ inutiliter transigi, si non in singula momenta, in & ex omnibus, studeamus aquirere novum meritum pro æternitate: *non utiliter in tempore vivitur, nisi ad comparandum meritum, quo in æternitate vivatur.*

FERIA SEXTA

Quod, cum videret Petrus, procidit ad genua Jesu dicens: exi à me, quia homo peccator sum, Domine. Luc. 5. 8.

HUMILITAS IN ORATIONE.

1. Exterior.
2. Interior.

PUNCTUM I. Mirare hic orationem S. Petri, & de ea meditationem institue; Apostolus totus extra se raptus in consideratione tam miraculosæ capturæ, quæ ad mandatum Christi Jesu secuta est, ad pedes illius se abjecit, & fatendo, se indignum esse, qui simul cum illo in navi esset, dicebat: *exi à me quia homo peccator sum.* O quàm confundit hæc illius humilitas superbiam nostram! vide illum ad pedes Jesu prostratum, *procidit ad genua Jesu*; hæc sola situatio corporis instruit nos & docet humilitatem illam exteriorem, qua cum nos orare oportet. Verum est,

non

non dari legem, in qua situatione esse debeat corpus nostrum durante oratione, eo quòd ut S. Augustinus l. 2. ad Simplic. q. 4. ait Deus specialiter dispositionem cordis nostri attendat: *non est præscriptum, quomodo corpus constituatur ad orandum, dummodo animus Deo præsens peragat intentionem suam*: nihilominus convenientior situatio supplicantium, seu orantium, ut preces nostræ devotius peragantur, & tanto facilius Deus flectatur, ac debita illi reverentia exhibeatur, est, ut fiant flexis genibus; *mihi curvabitur omne genu*, ait Dominus per prophetam suum Is. 45. estque hæc ipsa Ecclesiæ praxis, & usus, prout notat S. Hieronymus: *moris est ecclesiastici, Christo genu flectere*, Hier. ibid. excipe Dominicas & tempus paschale, ubi erecti stamus in oratione in memoriam resurrectionis Dominicæ. Accommodastine te huic usui? ân non absque necessitate tecum quoad hoc dispensasti? si infirmitas tua corporalis non patiebatur, ut genibus flexis orares, anne propterea erubuisti, & te propterea magis in conspectu Dei humiliasti, dicendo cum propheta regio: *humiliata est in pulvere anima mea*, Ps. 43. 25. observastine alias omnem illam modestiam & recollectionem, quam à te requirit infinita Dei majestas, quam adoras? quàm dissipatus & distractus fuisti, pro eo, ut oculos tuos in eum figeres? pete veniam ob tot irreverentias, quas in ipsius præsentia & conspectu admisisti. Et quia humilitas exterior non sufficit.

PUN-

PUNCTUM. II. Stude vel maximè humilitati interiori, quæ in eo consistit, ut bene cognoscas, quid nos simus; id est, miserias & peccata nostra, quorum sola recordatio sufficiens est, ut cogamur cum S. Petro dicere, nos haud mereri apparere in præsentia Jesu Christi: *exi à me, quia homo peccator sum Domine.* O Domine possitne quis esse magis pauper, debilior, miserabilior, quàm ego sim! non est necesse, ut in conspectu tuo ego exaggerem mala mea, cæcitatem Spiritûs mei, duritiam cordis mei, debilitatem voluntatis meæ, levitatem cogitationum mearum, impotentiam desideriorum meorum, violentiam inclinationum seu affectionum mearum, tentationum, quæ me circumdant, corruptionis meæ, quam sentio; tu ipse hæc omnia in me vides; sufficit mihi dicere coram te, in amaritudine animæ meæ, totum me esse illum, ac talem, qualem me nosti esse, id est cumulum omnium miseriarum: *ego cinis & vilissima pars luti, etiam favilla, dum uror; ego cunctis peccatorum sordibus inquinatus*, ità loquebatur S. Hieronymus Epist. 5. ad Florent. Quid verò ego dicam? fateor, Domine Deus meus, me indignum esse, qui coram te compaream; gratia, quam à te peto, est, ut gemere, me humiliare, & exinanire valeam sub tali pondere, quod sola misericordia tua sublevare potest, aut supportare; hæc enim est conditio alicujus miserabilis, qualis ego sum: *gemitus non est, nisi miserorum* S. August. in Ps. 26. Si autem pec-

peccatis nostris propriis jungamus etiam peccata populi, pro quo intercessores nos esse debemus apud Deum, quantam materiam humiliationis nostræ invenimus? quid aliud hodie dicere possumus, ubi scelera adeò ubique regnant, quàm quod olim dicebat Esdras Sacerdos: *Deus meus, confundor, & erubesco levare faciem meam ad te; quoniam iniquitates nostræ multiplicatæ sunt super* caput *nostrum, & delicta nostra creverunt usque ad cælum*, 1. Esdræ. 9. 6. Pro præparatione ad S. communionem, vel Missam, rogemus Christum Dominum, ut aspiciat miseriam nostram, in qua sumus; pauperes quotidie hoc rogare solent, dum petunt eleemosynam; non possumus melius dicere quid, vel proponere, seu adducere, quia nil verius dicere possumus; puto sufficere posse, & satis esse pro gratiarum actione post S. communionem pro eo, ut varios actus internos eliciamus, si dicamus Christo Jesu in & cum profundissima humilitate: O bone Deus, quem modò intra me habeo, & qui optimè vides, & nosti miseriam meam, quàm magna sit, ah, miserere mei! *respice in me, & miserere mei, quia unicus & pauper sum ego*, Ps. 24. 16.

DIE SABBATHI.

Et subductis ad terram navibus, relictis omnibus secuti sunt eum. Luc. 5. 11.

DE DEFECTIBUS VOCATIONIS.

1. Vocatio lucrativa. 2. Vocatio indiscreta. 3. Vocatio coacta.

PUN-

PUNCTUM I. Prompta hæc renuntiatio & dimiſſio omnium rerum S. Petri & ſociorum ejus, ut pauperem Chriſtum ſequerentur, ſatis clare damnant vocationes illas lucrativas, ſeu propriis commodis innixas, quæ hodiedum communes & ordinariæ, non tamen ideò minus peccaminoſæ, & criminoſæ ſunt; exprobrat olim Judaicis ſacerdotibus Deus per prophetam Malachiam, quòd nonniſi propriis lucris ducerentur; quòd à populo talia exigerent, quæ ipſis non deberentur; & nullum eſſe inter eos, qui quidquam gratis in templo faciat: *quis eſt in vobis, qui claudat oſtia & incendat altare meum gratuito?* Malach. 1. 10. S. Paulus conqueſtus erat in prima naſcente Eccleſia, majorem partem miniſtrorum ſacrorum nonniſi proprium ſuum intereſſe quærere, *omnes, quæ ſua ſunt, quærunt, non quæ Jeſu Chriſti* Philip. 2. 21. O quàm juſtè poſſumus nos renovare has querelas & planctus tam prophetæ, quàm Apoſtoli Pauli his noſtris temporibus; tot ſe ingerunt in Sacerdotium ex motivis planè ſordidis; & ex avaritia; nec aliud quærunt in & ab Eccleſia, niſi ut commodius quam in ſæculo, vivere poſſint? *nonnulli enim ſunt ditiores monachi quam fuerunt ſæculares*, ait S. Hieronymus Epiſt. 2. ad nepot. *& clerici, qui poſſideant opes ſub Chriſto paupere, quas ſub locuplete & fallace diabolo non habuerant, ut ſuſpiret eos Eccleſia divites, quos mundus tenuit ante mendicos.* Cave, ne in laqueum

queum hunc sathanæ cadas; *ne lucra seculi in Christi quæras militia*, ibid. Ut ex hoc monito S. Hieronymi proficias; frequenter te reflecte super ista verba Ecclesiæ, quæ pronuntiari debent ab iis, qui ad primam tonsuram admittuntur: *Dominus pars hæreditatis meæ*, Ps. 15. Quid? an ista tibi non sufficiat hæreditas? an ità avarus eris, ut istâ non contentus vivas? scio quidem justum esse, ut qui servit altari, etiam vivat de altari; & dignum esse operarium mercede sua; sed hanc exspectando, iis contenti simus, quæ Ecclesia nobis suppeditat, ut eidem absque distractione & impedimento servire valeamus: *habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti simus*, 1. Tim. 5.

PUNCTUM II. Vocationes lucrativæ non sunt solæ, quæ Ecclesiam affligunt; vocationes indiscretæ, ubi quis solummodo impulsū zeli cujusdam præcipitati, qui non est secundum scientiam, sequitur; & ubi ordinariè aliud consilium non sumitur, nisi à semetipso, non minus eam cruciant. Si quis prius vitam duxerit prorsus perversam, & sentiat postea in se desiderium aliquod illam mutandi, & ideo statim de amplectendo statu clericali cogitat; putat quidem se bonam, & veram agere pœnitentiam, & valdè honorare Deum, si Sacerdos ordinetur; sed quid? exclamat hic S. Bernardus in Cantica; tu prius profanasti toties in temetipso templum Spiritûs sancti, te ipsum diabolo prostituisti, tot impuritatibus fœdatus, recenter à sordibus surgis, &

ro-

volutabrum, in quo teipsum immersisti, deseris, & statim teipsum sistis, ac præsentas, ut inter principes populi mensæ Domini assideas? tu te ipsum reficere in pane angelorum, agnum innocentem immolare, & ipsemet sacrificare? quid? *heri de luto tractus, hodie vultui gloriæ præsentaris!* quid? speras ulcera tua, fortè decem annorum, & plagas tuas, quæ per totam vitam tuam adhuc sangvine fluunt, spatio trium fortè mensium, in quodam seminario obducendas, & sanandas? *aliud est*, ait alibi S. Bernardus, *adipisci celerem veniam peccatorum, & aliud, de ipsis sceleribus ad infulas mox provehi dignitatum*, Epist. 8. ad Brun. Alii sunt, qui fortè re ipsa moderatius & regularius vixerunt, qui, postquam audierunt, Sacerdotium esse statum sanctitatis & perfectionis, statim festinant, eum amplecti, quin prius examinaverint sufficienter, utrum debitâ scientiâ & virtutibûs statui huic convenientibûs præditi sint; qui Sacerdotium desiderat, magnum quid desiderat; *bonum opus desiderat*, 1. Timoth. 3. sed oportet, ut magnas quoque afferat dispositiones, ut sit aptus, seu in statu, serviendi Ecclesiæ, perseverandi in vita sancta, & laboriosa Jesu Christi, Apostolorum, & virorum Apostolicorum; qui super istis se non reflectit, temerarius est; præcipitanter agit, & jure comparatur homini illi, de quo evangelium: *qui cæpit ædificare, & non potuit consumare*, Luc 14. 30.

PUN-

PUNCTUM. III. Tertius defectus & error est in vocatione, quando coacta & violenta est, nec aliud motivum intervenit, nisi quia ità volunt parentes, & consanguinei. O quàm perversè agunt patres & matres, qui in istis occasionibus authoritatem suam paternam & maternam mutant in tyrannicam quamdam dominationem, pro eo, ut Deo liberos suos sacrificent, immolant illos dæmoniis, eos ad talem statum cogēdo, qui eis neutiquam convenit; *immolaverunt filios suos, & filias suas dæmoniis*, Ps. 105. 37. Dei nimirum est, vocare hominem ad certum statum, hominis autem respondere Deo vocanti; *vocabis me, & ego respondebo tibi*, Job. 14. Non placet Domino sacrificium, quod voluntarium non est; neque vota, quæ quis implere, & servare non vult; quicunque desiderat se Deo consecrare in certo quodam statu, facere hoc debet ex corde, & prorsus liberè, ac bona voluntate: *voluntariè sacrificabo tibi*, Ps. 53. 8. Examina teipsum, an non amplectendo statum ecclesiasticum, in aliquem istorum defectum incideris, quos modo audisti? si te reum quoad hoc inveneris, noli ad altare accedere, quin vitium hujus ingressûs tui emendaveris, & sanctificaveris, seu ordinaveris id, quòd in vocatione tua defectuosum erat; si autē nondum statum hunc es amplexus, seriò prius de hoc cogita; quia melius foret te manere in statu & conditione inferiori, & ut laborares salvus fieri in & cum simplici populo, quàm in

statu

ſtatu religioſo, vel clericali, ſi debitas diſpoſitiones & conditiones non habeas; exponeres enim ſic te, prout S. Bernardus loquitur, judicio terribiliori: *eſſet autem ſine dubio melius nubere, quam uri; ſalvari in humili gradu fidelis populi, quam in cleri ſublimitatate, & deterius vivere, & diſtrictius judicari*, S. Bernard. de conv. ad cler. c. 20.

DOMINICA QUINTA POST PENTECOSTEN.

Omnes unanimes in oratione eſtote. 1. Petr. 3.

DE FREQUENTANDA PROPRIA ECCLESIA PAROCHIALI.

1. Obligatio eas frequentandi.
2. Commoda, quæ exinde nobis proveniunt.

PUNCTUM I. Prima verba hujus epiſtolæ, prout nobis ab Eccleſia ad meditandum proponuntur, eò nos perducunt, ut in communi oremus, in ſpiritu concordiæ, & charitatis, prout fieri videmus in conventu & congregatione fidelium, dum rei divinæ in Eccleſia parochiali ſimul intersunt. Hi ſancti conuentus adeò in primis Eccleſiæ ſæculis florebant, & laudabantur, ut S. Juſtinus & Tertulianus, ſuas pro Chriſtianis apologias ſcribendo, putârint, S. Juſtinus apol. 2. ſub fin. Tertul. in apol. c. 39. nil adeò conferre poſſe ad formandam grandem & præclaram ideam de noſtra ſancta Religione, quàm ſi Paganis ob oculos

pone-

ponerent, quàm soliciti sint christiani, convenien, di singulis Dominicis ad audiendum Dei verbum ex ore pastoris sui, uniendi cum illo preces, & orationem suam, & participandi de sacrificio, quod ipse pro tota communitate ità congregata & simul unita offert. Nil tunc temporis magis vituperabile visum erat, quàm se subtrahere sanctis ejusmodi conventibus; quia scimus ex S. Ignatio Epist. ad Smirn. unam ex principalioribus reprehensionibus, quas hæreticis sui temporis faciebat, hanc esse, quod abstinerent à publicis in Ecclesia precibus persolvendis; successu temporis SS. Concilia tepiditate fidelium, qui sensim negligere ceperunt frequentare proprias suas parochias commota, ad talem frequentationem eos sub pœna excommunicationis adegerunt; & tandem his temporibus vide, quid statuerit de hac re Concilium Tridentinum, Sess. 22, decreto de obs. & evit. in celeb. Miss. & sess 24. de reform. c. 4. Episcopi, qui sunt Ordinarii locorum, sæpe admoneant populum, ut suam parochiam frequentent, ad minus saltem diebus Dominicis, & festis per annum; & alibi: non intermittant Episcopi sæpe monere fideles, quod quilibet illorum obligatus sit audire verbum Dei in propria sua porochia, si non adsit rationabilis aliqua incommoditas, quæ eum ab hoc impediat. S. Carolus hoc eodem spiritu animatus, idèmque cum hoc Concilio sentiens, excellentem prorsus hac super re edidit pastora-

lem adhortationem, in qua affert rationes, cur fideles obligentur frequentare proprias parochiales Ecclesias; adeò graves & convicentes sunt hæ rationes, ac ex tam puro amore & zelo pro salute animarum proveniunt, ut vel illos etiam commovere possint, qui eousque procedunt, ut se tam sanctæ institutioni & ordinationi opponere non vereantur; legantur ista, & populo etiam communicentur in concione; Verùm ante omnia ipsemet sis exactus, ut rem dvinam in tua parochia sedulo peragas, & devotione tua, tuô bonô exemplô, ac salutaribus instructionibus, id efficere stude, ut cultus hic divinus ritè ac sanctè instituatur, ac peragatur; erit hoc medium optimum, populum tuum in Ecclesiam attrahendi. Et si plura adhuc motiva desideres, ad hoc illis persuadendum;

PUNCTUM. II. Disce benè comprehendere commoda, & utilitates illas, quæ ex ista frequentatione propriæ parochiæ trahuntur; & cura, ut talia populo tuo clarè explices. Imo. oratio nostra ibi longè redditur efficacior; uniuntur ibi fideles pastori suo, & reliquis fratribus suis in Christo Jesu; jam verò certissimum est, preces, quæ in cõmuni fiunt, longè aliam & majorem vim & efficaciam habere, quam quæ privatim peragitur oratio; est quasi sancta quædam conspiratio, & Deo gratissima vis, & violentia, ait Tertullianus Apolog. c. 39. *coimus in cœtum, ut ad Deum quasi manu factâ, precibus ambiamus orantes; hæc vis Deo grata*

grata est. Per communem orationem factum fuit, ait S. Joan. Chrysostomus, quod Petrus liberatus fuerit é custodia carceris; libentius & promptius audit Deus orationem communem; concursus tot hominum, vinculum charitatis, oratio Sacerdotum, magnam vim & efficaciam habet coram Deo; hoc autem omne invenitur sub re divina in propria parochia: *hic enim majus aliquid est, puta, unanimitas, & consonantia, charitatisque vinculum, & Sacerdotum orationes,* S. Chrysost. hom. 70 ad popul. Antioch. 2do. instructio & doctrina ibi est utilior; Deus ibi confert benedictionem quãdam singularem; pastor nimirum ibi pascit gregem suum, qui benè novit, quo pasculo indigeat; pater est distribuens liberis suis panem verbi divini, & quidem unicuique secundum capacitatem suam, & indigentiam, utpote missionem particularem ad hoc consecutus; dubitari non debet, eum hoc majori cum fructu facturum, quam quivis alius; id, quod S. Chrysostomum impulit, ut divitibus, & magnis dominis sui temporis, qui ruri prædia & domos quasdam habebant, quosque exhortabatur, ut & parochias ibi fundarent, diceret, credere se, instructiones, quas ibi ex ore talis parochi percepturi essent, illis utiliores futuras, quàm suæ propriæ, quas in civitate ipsemet proponeret. 3tio frequentiores ibi fiunt admonitiones; explicantur ibi mysteria religionis, veritates, & orationes illæ, quas quilibet Christianus scire

debet; hic etiam denuntiantur jejunia, vigiliæ, & festa de præcepto; hic publicantur matrimonia, monitoria, indulgentiæ, & ordinationes variæ Episcoporum pro bono diœcesis; tandem administrantur hic Sacramenta; estque locus ille, in quo per aquas Baptismi regenerati sumus. Potèstne quis hæc omnia commoda ante oculos suos habere, & non capi amore suæ parochiæ? non adhærere pastori suo? illùmque ità æstimare, quasi mediatorem nostrum apud Deum? qui docere nos debet, quomodo illi serviendum? quomodo Christianè vivendum? uno verbo, qui consolari nos debet in omni necessitate nostra?

Pro præparatione ad S. communionem vel Missam, roga Dominum, qui Ecclesias parochiales suâ præsentiâ honorare vult, easque specialiter ad hoc elegit, ut gratias suas in iis distribueret, ut tibi hanc gratiam exhibeat concipiendi magnam existimationem & æstimationem de illis, quam etiam parochianis tuis inspirare valeas: *in Ecclesiis benedicam te Domine*, Ps. 23. 12.

FERIA SECUNDA.

Non reddentes malum pro malo; nec maledictum pro maledicto, sed è contrario benedicentes; quia in hoc vocati estis, ut benedictionem hæreditate possideatis 1. Petri. 3. 9.

DE CONDONATIONE INJURIARUM.

1. Oportet illas pati.
2. Oportet eas oblivisci.

PUN-

PUNCTUM I. Considera in hoc textu S. Petri, quam perfecti esse debeamus in condonandis injuriis, in quo grandis illa & magna Christianorum perfectio consistit: *pro Christo non solum, ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini*, Philip. 1. 29. Oportet pati & perferre injurias imo. *humiliter*; dicamus intrà nosmetipsos, quando injuriâ aliquâ afficimur, aliud nos non esse promeritos, quàm ut Deus talia permitteret, ad docendum nos, ei inposterum melius ac fidelius serviendi, quàm hucusque factum fuerit, *bonum mihi, quia humiliasti me, ut discam justificationes tuas*, 118. 71. ità loquebatur David, & sic etiam fecit, dum à Semei calumniis & imprecationibus impetebatur, non considerabat hanc injuriam, quàm ab hoc miserabili homine patiebatur, sed unicè voluntatem Dei, qui id permitteret, cujus causa essent propria ipsius peccata; hinc dixit etiam ministris suis, qui hanc atrocem injuriam ulcisci volebant, verba hæc, quæ omninò notanda sunt, & tanto rege pænitēte digna: *dimittite eum, ut maledicat, Dominus enim præcepit ei, ut malediceret David; & quis est, qui audeat dicere, quare sic fecerit*, 2. Reg. 16. 10. an idem tibi sensus tam humilis fuit, dum aliquâ injuriâ affectus fuisti? 2do. *patienter*; & supprimere omnem motum vindictæ, quam nobis natura nostra inspirare posset; mites esse debemus in medio eorum, qui ità abripiuntur, humiles intra elatos; moderati inter violentos; bene-

nesa-

nefacere iis, qui malis nos onerant, & maledictis nos impetunt; iste erat modus agendi primorum discipulorum JESU Christi. & in particulari pastorum sanctorum; notatu planè dignissimum est, quod Sulpitius Severus de S. Martino refert: *tantam adversus omnes injurias patientiam assumpserat, ut, cùm esset summus sacerdos, impunè eiam ab infimis clericis læderetur; nec propter id, loco eos unquam amoverit*, in vita S. Martini c. 26. Verùm, quod author iste de Brixio in suis dialogis narrat, adhuc magis stupendum est, Brixius iste homo erat violentus, & spiritûs valdê elati ac superbi; erat monachus proprietarius, & vix non apostata; Sacerdos prorsus perversus, inimicus magni hujus sancti, & quasi flagellum illius, quem omni injuriarum genere afficiebat, ac pro superstitioso, visionum amante,& deliro habebat, & tot convitiis eum onerabat,quot unquam alicui furioso, instinctu dæmonis in buccam venire possent; quia autem S. Martinus, qui illius Abbas, & Episcopus fuerat, nullatenus tot injuriis fatigabatur,sed omnia hæc, & plura alia, patientiâ, prout videbatur, omninò excessivâ tolerabat; remonstrabat illi clerus suus, ac discipuli, huic malo medium afferendum, & impudentem hunc hominem compescendum, vel projiciendum omninò; magnus hic Episcopus hoc unico dicto os eorum obstruxit, & obmutescere fecit: *si Christus Judam passus est, cur ego non patiar Brixionem?* quid tu ad exemplum hoc? PUN-

PUNCTUM II. Non ſatis eſt, pati injurias, oportet eas etiam oblivici; ſiquid boni nobis confertur, gratitudo exigit ut, illius memoriam retineamus; ſi vero quid mali nobis infertur, charitas petit, ut id obliviſcamur: *memor officii, immemor injuriæ*, Ambroſ. l. 2. in Luc. c. 1. Oportet obliviſci injurias imo. *ſtatim*, quàmprimum fieri poteſt; ſi eas ſentis ut homo, condona illas, ut Chriſtianus; noli eas tecum ipſo in memoria tua revolvere, alias ſuſcitabis in teipſo paſſionem iræ, & deſiderium vindictæ, quæ tamen ex mandato Dei reprimere & ſupprimere debes; aſſueſce etiam, ut de illata tibi injuria coram aliis non loquaris, ſub prætextu petendi conſilium, aut quærendi, vel obtinendi aliquod ſolatium; ſimiles enim diſcurſus ad aliud non ſerviunt, quàm ut profundius in te radices agat ſenſus acceptæ injuriæ, & ut magis ad amaritudinem ſpiritûs irriteris & exacerberis; ſi de illa non cogites, ſi non loquaris de illa, paſſio tua diminuetur & iracundia tua evaneſcet; utere hoc conſilio, quod ex Sapiente deſumptum eſt: *omnis injuriæ proximi ne mimeneris, & nihil agas in operibus injuriæ*, Eccleſ. 10 6. 2do. oportet eas obliviſci, *pro ſemper*, & Deo relinquere vindictam, adeo, ut quis in ſe etiam minimos motus amatitudinis, & averſionis qui exſurgere poſſent, ſupprimat: *omnis amaritudo, & ira, & indignatio tollatur à vobis* Epheſ. 4 31. non dimittis fratri tuo ex corde, prout Chriſtus Jeſus id

nobis

nobis præcipit, si expectas occasionem & tempus favorabile, teipsum vindicandi, & dandi signa iracundiæ, & aversionis tuæ erga illum! O quot in hoc puncto defectus & peccata committuntur! examina teipsum, an non ipse etiam in hac materia excesseris; & pro præparatione ad Missã teipsum excita & anima ad condonationem injuriarum, considerans extremam Jesu Christi bonitatem, qui se tibi dare vult, non obstantibus injuriis, quas ei irrogasti, & fortè etiam in ipsa sanctissima Eucharistia, ubi eum pro merito sanctitatis suæ non tractasti. Propono Domine Jesu, quòd nullam nunquam memoriam injuriarum, vel desiderium vindictæ amplius in corde meo servare velim, ut ità valeam hocipsum à te fiducialiter petere, ut pariter omniũ injuriarum, quas à me passus es, oblivisci digneris: *dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris*; væ mihi, si ad altare tuum aliter dispositus accedam! *interrumpatur cultus meus, ut tua charitas integretur; sacrificium mihi est, fratrum reconciliatio*, S. Chrysost. hom. 16. in c. 5. Matth.

FERIA TERTIA

Et quis est, qui vobis noceat, si boni æmulatores fueritis, sed &, si quid patimini propter justitiam, beati, 1. Petri 3. 13.

DE PERSECUTIONIBUS.

1. Beati, qui persecutionem patiuntur.
2. Maledicti, qui inferunt.

PUN-

PUNCTUM I. Eadem cum divino suo magistro loquelâ utitur S. Petrus: *Beati*, ait Christus Jesus Matth. 5. *qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorum; beati estis, si maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos, mentientes propter me: gaudete, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlo:* quia vero mundus beatitudinem hanc omninò intelligere non vult, reflectamus nos parumper super illam; & videamus, quid operetur persecutio in eo, qui illam pro justitia, & ex amore Jesu tolerat? imo. producit gaudium Spiritûs *S*. qui consolatur nos in omni tribulatione nostra, ut ait S. Paulus; quantô gaudiô afficiebantur Apostoli, postquam se pro nomine Jesu adeò malè tractari viderunt? *ibant gaudentes à conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt, pro nomine Jesu contumeliam pati*, Act. 5. 41. Quale gaudium erat illud S. Pauli in medio laborum, & afflictionũ, quibus plenũ erat ministerium illius? vita illius aliud non erat, quàm continua series persecutionum, carcerationum, & mortis; prout ipse de seipso testatur: *semper enim nos, qui vivimus, in mortem tradimur propter Jesum*, 2. Cor. 4. 11. non aliter habebatur aut tractabatur nisi instar rerum vilissimarum: *tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus, omnium peripsema usque adhuc*, 1. Cor. 4. 13. & nihilominus fatetur,

gau-

gaudium, quod experiebatur, longè superasse omnem tribulationem: *repletus sum consolatione, superabundo gaudiô, in omni tribulatione nostra*, 2. Cor. 7. 4. Quis dicere valeat, quale fuerit gaudium martyrum, & confessorum Jesu Christi, & quale adhuc hodie sit tot animarum sanctarum, quæ aliquid pro nomine Jesu pati possunt? manna hoc est absconditum; & gaudium adeò secretum, ut exprimi non possit. 2do. perficit virtutem; quemadmodum aurum & argentum purificantur in camino ignis, sic etiam virtus christiani, & clerici in persecutionibus probatur, & perficitur; hinc ità nos monet & hortatur S. Jacobus, cap 1. 3. *omne gaudium existimate fratres, cùm in tentationes varias incideritis, scientes quod, probatio fidei vestræ patientiam operatur*: patientia autem nos ad perfectionem virtutis perducit; quò magis nos illam, & in illa nos exercemus, eo magis progredimur in via salutis, quousque demum virtus nostra perfecta evadat: *patientia autem opus perfectum habet; ut sitis perfecti & integri, in nullo deficientes*, ibid. v. 4. 3tio. auget coronam nostram, id, quod nobis in evangelio promittit Jesus Christus: *gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis*, Matth. 5. locum habere distinctum, & honoratum in cœlo, socium esse prophetarum, Apostolorum, martyrum, & tot illustrium defensorum veritatis; libertàte privatum, & obligatum esse ad ducendum viam vagam, & undi-

que

que errantem, prout de antiquis justis scribit S. Paulus, Hebr. 11. quorum dignus non erat mundus. O quanta felicitas! quæ gloria, & honor pro christianis! noli itaque affligere teipsum, si quid pro nomine Jesu pati, diffamationes, aut injurias tolerare debeas. *si exprobramini in nomine Christi, beati eritis*, ait princeps Apostolorum, 1. Petr. 4. 14. sed ô magne Apostole, cur adeò æstimas eos, qui aliquid mali patiuntur, & malè à mundo tractantur? respondet: *quod est honoris, gloriæ, & virtutis Dei; & qui est ejus spiritus, requiescit super vos*: quid posset dici majus? verum igitur est, beatos esse illos, qui injustè persecutionem patiuntur; credis hoc? si ità est?

PUNCTUM II. Crede insuper, & certo scias, illorum persecutores esse infelices, & maledictos; quia imo. eorum intentum & consilia non valent: *non est sapientia, non est consilium supra Dominum*, ait Spiritus S. Prov. 21. sapientia, prudentia, consilium prosunt, si pro gloria Dei adhibeantur; verum si contra Deum quis iis utatur, & contra servos illius, prorsus nihil valent; id, quod initio Ecclesiæ nascentis apparuit, prout à propheta Davide Ps. 2. prædictum fuit: *astiterunt reges terræ, & principes convenerunt in unum, adverus Dominum, & adversus Christum ejus*: sed quid effecerunt? ad quid profuêre omnia eorum consilia? extinguere nitebantur nomen christianorum, effundendo sanguinem martyrũ;

hic

hic ipse tamen sanguis semen factum est christianorum, prout indicant hæc notabilia verba Tertuliani, Apolog. c. 50. *cruciate, torquete, damnate, & atterite nos; probatio est innocentiæ nostræ iniquitas vestra &c* nec quidquam proficit vestra crudelitas, *illecebra est magis sectæ; plures efficimur quoties metimur à vobis; semen est sanguis christianorum*: adhuc indies videmus quomodo ludat Dei providentia his consiliis impiorum contra bonos: *qui habitat in cœlis, irridebit eos*, ait propheta, Ps. 2. 4. *& Dominus subsannabit eos*. 2do. malitia illorum confundetur: *scriptum est enim*, ait S. Paulus 1. Cor. 1. 19. *perdam sapientiam, & prudentiam prudentium reprobabo*. Complacet sibi Deus, si confundere possit hos falsos sapientes & prudentes hujus sæculi; laudet illos mundus, quantum volet, gloria hæc nonnisi momento durat: *laus impiorum brevis*, ait scriptura Job. 20. 5. gaudium hypocrytæ brevi evanescet, etsi superbia ipsius usque ad cœlum se extollat, & nubes attingat, peribit tandem, *& quasi sterquilinium in fine perdetur*, ibid. 3tio. injustitia illorum punietur; persecutores commodis vitæ hujus gaudeant & fruantur; hoc totum est, quod ipsis concedi potest: sed quid hoc est ad æternitatem? fumus, somnus, vapor, illusio, quando venerit dies Domini, dies vindictæ, omnia in momento disparebunt: *velut somnium surgentium imaginem ipsorum ad nihilum rediges*. Ps. 72. 20. tunc omnia

in

in ordinem redigentur; fundus cordis, & intima patebunt; mendacium locum amplius non habebit; non erit nisi veritas, unis consolationi, aliis funesta; tunc cognoscent ii, qui bonos persecuti sunt, quòd in hac vita, passionibus suis obcœcati, non agnoverunt, sed nimis tarde & serò: *væ genti insurgenti super genus meum; Dominus enim omnipotens vindicabit in eis; in die judicii visitabit illos*, Judit. 16. 20. O quàm terribilis est veritas ista! sed quàm parum cognita! meditare illam, antequam ad altare accedas; & offer te in sacrificium divino tuo magistro pro conversione horum miserabilium cœcorum, qui alios persequendo, nequaquam vident mala, quæ sibi ipsis procurant & inferunt. *Pater, dimitte illis non enim sciunt, quid faciunt*, Luc. 23. 34.

FERIA QUARTA.

Timorem autem eorum ne timueritis, & non conturbemini; Dominum autem Cristum sanctificate in cordibus vestris 1. Petri. 3. 14.

DE RESPECTU HUMANO.

1. Malum, quod operatur.
2. Media, illum vincendi.

PUNCTUM I. Ut ex integro Christi Jesu simus, & gloriam sanctitati ejus demus, prout S. Petrus hic nos hortatur, debemus nos extollere juxta hunc Apostolum

ftolum fupra omnes minas, æque ac blanditias hujus mundi: *timorem eorum ne timueritis*: timor mundanus, quem communiter *respectum humanum* vocamus, potens eft feparare nos à Deo, & facere ut in infinitos errores cadamus: *qui timet hominem, cito corruet*, ait Spiritus S. Prov. 29. 25. reflecte te fuper hoc in præfenti meditatione; qui mancipium eft refpectus humani, imo. non audet fe declarare Pro Jefu Chrifto; fimilis effe videtur difcipulo illi, de quo evangelium ait, eum aufum non fuiffe, afcendere in montem calvariæ, quia timebat Judæos: *occultus autem propter metum Judæorum*, Joan. 19. 38. vellet libenter fequi Chriftum, fed cum ipfo in monte calvatiæ non inveniri; ibique deftruere peccatum, illud eft, ad quod feipfum refolvere non poteft; quid? vitam mutare? deferere hanc focietatem? amplecti pietatem? quid dicent de me? O fatale, *quid dicent*! maledictus refpectus humanus! quot homines etiam ex clericis retardas & impedis in via falutis! *illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor*, Pf. 13. 5. 2do. non facit bonum, ad quòd faciendum obligatur; judex vellet libenter fungi officio fuo; neque corrumpi fe finit donariis; verũ apprehenfio & timor difplicẽdi alicui grandi, feu magno domino, qui refolutionẽ dandã ægre animo ferret inutiles reddit optimas alias capiendas refolutiones; fi idem ei dicatur, quod Judæi Pilato objecerunt *fi hunc dimittis, non es amicus Cæfaris*, Joan. 19. 12. turpiter huic panico timori ce-

cedit; pastor libenter vellet exequi quæ, obligationis suæ pastoralis sunt, verùm si indignationem quandam mundi incurrere oporteat, turpiter ministerium suum prodit, quin ullo modo attendat ad hæc verba Apostoli, quæ in æternum condemnabunt omnes clericos pigros, timidos, & ad aliorum placitum promptos & paratos, *si hominibus placerem, Christi servus non essem*, Galat. 1. 10. ità est, ab uno momento, quo hominibus placere vis, & Deum spernis, ac propriam salutem minimè curas, non es amplius servus Jesu Christi; servus es hujus impudicæ mulieris, illius ebriosi & helluonis, quorum excessus & scelera suffers; servus es avari illius, illius usurarii, quorum non audes improbare intentiones; servus illius juratoris assidui, illius libertini, quos ex respectu humano, ne eos offendas, vel iis displiceas, reprehendere non audes, neque agnoscet te amplius Christus Jesus coram Patre divino pro servo suo ac ministro: *unum evangelium*, ait Tertullianus, de coronâ c. 11. *& idem Jesus, negaturus omnem negatorem, & confessurus omnem confessorem Dei*, 3tio. ille, qui mancipium est *respectûs humani*, malum operatur, ut aliis placeat; timor iste mundanus ad id eum impellit, ut gravissimas religionis nostræ obligationes negligat & transgrediatur; quia nullum aggredi, vel offendere vult; quid fit? maledicit cum maledicentibus, turpiter agit, & loquitur cum pariter agentibus & loquentibus; & malum perpetra-

petratur, quod quis non amet, quia plures idipsum faciunt, quos amat: *cum dicitur eamus, faciamus*, ait S. Augustinus, l. 2 conf. c. 9. *pudet non esse impudentem*. Examina teipsum circa defectus, quos forte ipsemet etiam ex respectu humano commisisti, & veniam illorum à Deo pete, ac in futurum.

PUNCTUM II. Vide, quale medium arripere debeas, ut illum vincere possis; grande fundamentum, quod te securum & superiorem omni humano respectu reddat, est timor Domini: *firmamentum est Dominus timentibus eum*, Ps. 24. Timor iste faciet te contemnere 1mo. vanos mundi discursus; si te irrideat, & tibi illudat, scito, hoc idem etiam Christo Jesu, & maximæ parti sanctorum evenisse. *nos stulti propter Christum*, 1. Cor. 4. 10. si ergo audias maledictum hoc, *quid dicetur de te?* tibi occini ab iis, qui habent caracterem bestiæ; responde, quid autem dicet Christus Jesus? quid dicent angeli? quid tot boni de me cogitabunt? felix ille, qui taliter dispositus est, nihil sane animum illius dejicere poterit: *beatus vir, qui timet Dominum, in mandatis ejus volet nimis*, Ps. 111. ait propheta regius; dicatur de illo, quidquid velint homines, nil eum movebunt perversæ ejusmodi linguæ: *ab auditione mala non timebit*: timor Domini, quo ille animatus est, superiorem eum facit omni discursu mundano. 2do. Promissa hujus mundi; promittatur quidquid sit clerico, timeat Deum; pingues reditus,

ditus, beneficia, favor dominorum, aut principis, totum hoc haud impedire eum poterit; quin obligationi suæ satisfaciat, & Dei causam, ac negotium defendat, & sustineat; mavult renuntiare omnibus ejusmodi commodis, ac lucris, quàm gaudere hac brevi voluptate, quæ peccato inest; sentiètque cum Moyse, de quo scriptura, Hebr. 11.24. 25.26. *fide Moyses grandis factus, negavit se esse filium filiæ Pharaonis, magis eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis peccati habere jucunditatem; majores divitias æstimans, thesauro Ægiptiorum, improperium Christi; aspiciebat enim in remunerationem*: minister Ecclesiæ, qui ejusdem cum Moyse persuasionis est, non solum contemnit promissa quæcunque, insuper 3tio. minas omnes, ùtùt terribiles & atroces sint; si ipsi auferantùr bona, ac redditus sui, vivit contentus in summa etiam indigentia & egestate: *non est inopia timentibus eum*, Ps. 111. si vel ipsa vita periclitaretur illius, nequaquam conscientiæ suæ contraveniret; quemadmodum tres illi pueri hebræi nullatenus se submisêre mandato impio Nabuchodonosoris; Rex magne, dicebant Dan. 3. tu præcipis nobis adorare statuam tuam; hoc facere nequimus, quin nostram conscientiam lædamus; minaris te nos missurum vivos in fornacem ardentem, verum scito, Deum, quem colimus, & adoramus, posse nos ex illa liberare, si ei placet; si autem non placet, *& si noluerit, notum tibi sit, ô Rex, quia deos tuos non*

colimus, & statuam auream, quam erexisti, non adoramus: ità loquitur Christianus & clericus, quicunque Dei timorem habet in animo suo; pete hunc instanter à Deo in præparatione tua ad Missam; confige Domine, non solum imaginationem, spiritum, & cor meum, sed insuper etiam carnem & omnes sensus meos tuo salutari timore; utere illius motibus, tanquam totidem clavis, quibus me tibi inviolabiliter, & inseparabiliter affigas; confige oculos meos, ut nullum respectum humanum considerent; confige aures meas, ut nequaquam amplius audiant promissa, nec minas quascunque; confige manus meas, ut bono constanter inhæream, quod tu à me requiris & postulas; confige pedes meos, ut nullum ponant gressum, qui indignationem tuam super me trahere posset; ô bone Deus, ut te semper, & ubique timeam; & aliud, vel alium neminem timeam, nisi te, quia tu solus & Deus meus, & judex meus es: *confige timore tuo carnes meas à judiciis enim tuis timui*, Ps. 118.

FERIA QUINTA

Nisi abundaverit justitia vestra plusquam scribarum, & pharisæorum, non intrabitis in regnum cælorum. Matth. 5. 20.

DE VIRTUTE.

1. Qualis fuerit virtus pharisæorum.
2. Qualis esse debeat nostra?

PUN-

PUNCTUM I. Quis non contremiscat, si audiat id, quod nobis hic dicit Christus JESUS, quòd si non simus perfectiores pharisæis, non simus in regnum cœlorum intraturi; pharisæi jejunabant duabus vicibus in hebdomade; peragebant frequentes & longas orationes; solvebant exactè decimas, & quasi continuò prædicabant; si quis clericorum tantum faceret hoc tempore, pro sancto haberetur secundum judicium hominum, verùm juxta illius sensum, qui falli non potest, plus requiritur ad hoc, ut quis sanctus evadat; videamus itaque, quid defuerit virtuti pharisæorum, ut nostram reddere ac efficere possimus abundantiorem. imo, pharisæi nonnisi de exterioribus soliciti erant; tam exacti erant, ut vel minimas etiam cæremonias legis, & traditiones patrum suorum observarent, dum interim eandemmet legem intus in corde absque scrupulo violarent; affectabant in omnibus, & per omnia exterius regularem & ordinatam quamdā vitam; interiora autem illorum prorsus erant inordinata, & irregularia, prout Jesus id ipsi- exprobravit: *similes estis sepulchris dealba-* *quæ à foris apparent hominibus speciosa, -tus verò plena sunt ossibus mortuorum, & om- spurcitiâ.* O quot hodiedum adhuc vid- -us talia sepulchra dealbata, quæ oculis ho- -um pulchra videntur, & apparent, intu- -erò nil aliud habent, nec includunt nisi -ruptionem fœtoris? magnos observator- certorum modico-

rum exercitiorum, quæ ipsis præscripta sunt, dum interim charitatem destruunt, & pessumdant, quæ est anima legis: *excolantes culicem, camelum autem glutientes*, ibid. v. 24. 2do. pharisæi aliud non quærebant, nisi æstimationem hominum; orabant in mediis compitis, in viis publicis, ut ab omnibus videri possent; tubâ ante se canere faciebant, si elemosynā dare volebant; verbô, in omnibus, quæ ab ipsis fiebant, aliud non intendebant, quàm aucupari reputationem quamdam, & æstimationem hominum: *omnia opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus*, ibid. v. 5. An non idipsum etiam tuum est motivum? quot sunt clerici qui nimium zelosi propriæ authoritatis, æque ac pharisæi, prætendunt præcedentiam, æstimationē honorē, & ut ipsis ubique & semper deferatur: *amant primos recubitus in cœnis; primas cathedras in synagogis, salutationes in foro, & vocari ab hominibus rabbi*. 3tio. pharisæi pleni erant æstimatione sui ipsorum; nonnisi contēptum & despicientiam aliorum ostendentes; testis est ille pharisæus, qui in templo unà cum publicano orabat: *non sum*, ajebat, *sicut cæteri hominum*: hinc reprehendebant, contemnebant Jesum, quod cum peccatoribus, conversaretur, & manducaret; quantaque superbia, se solùm sapientem reputare, reliquosque omnes contemnere. o quot adhuc hodie adeò falsi devoti dantur! conveniuntque hæc verba Hieronymi in Matth. 23. potius nostro sæculo, quàm ipsius: *væ*

nobis

nobis miseris, ad quos pharisæorum vitia transierunt: examina te super istis defectibus, & ut eos evites:

PUNCTUM II. Scire debes virtutem christiani, maximè clericorum, tres oppositas qualitates virtuti pharisæorum habere debere. imo debet esse interior; non sufficit, justum apparere oculis hominum, qui nonnisi extrinseca nostra vident; oportet talem etiam coram oculis Dei, qui fundum cordis penetrat, esse: *homo videt ea, quæ parent; Dominus autem cor*, 1. Reg. 16. 7. Sacerdos, qui quotidie Missâ suam legit, qui concionatur, qui Sacramenta administrat, ædificat sanè Ecclesiam; verum si hæc non agat ex intentione quadam pura & sancta; si similia exercet ex respectu quodam humano, ex motivo secreto, & occulto, avaritiæ, aut vanitatis, devotio ipsius nonnisi exterior est, & in labris consistit; illiusque simulatio ad aliud non serviet, quàm ut ipsum coram Deo condemnet: *accipient prolixius judicium*, Marc. 12. 40. 2do. debet esse humilis, quin ad seipsum reflectat; non debemus nos ipsos respicere, nec prætendere, ut alii nos respiciant, & considerēt, Dei est nos judicare, & remunerari; ipsi soli honor & gloria debetur: *soli Deo honor & gloria*, 1. Timoth. 1. quàm modicum etiam illud sit, quod ex intentione placendi Deo facimus, tamen remuneratione sua non carebit; verùm utut speciosa & grandis videatur esse actio, quam peragere possumus, si nonnisi applausum homi-

hominum, & ut ab iis laudemur, quærimus, totum absque fructu erit: *attendite, ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis*, ait Christus Math. 6. 1. *alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in cœlis est*. Verum est, nos ædificare debere per bonum exemplum fratres nostros; sed debent opera nostra taliter apparere coram hominibus, ut intentio nostra maneat in occulto, prout S. Gregorius Hom. 11. in evan. ait: *sic autem sit opus vestrum in publico quatenus intentio maneat in occulto; ut & de bono opere proximo præbeamus exemplum, & tamen per intentionem, quâ Deo soli placere quærimus, semper optemus secretum*: suntne tibi tales sensus animæ verè humilis, quæ sibi nil prorsus atribuit, sed omnia in Deum refert? 3tio. nostra virtus debet esse affabilis, absque ullius personæ contēptu; vera virtus neminem à se repellit nec difficilis est, imò è contario se ipsam illis etiam amabilem præbet, qui eam recusant amplecti: *favus distillans labia ejus*. Prov. 5. ille, qui solidè virtuosus est, omnibus se submittit; hinc est, quòd neminem respuat: *neque adversus plebeium quemquam & infimi ordinis hominem, supercilium attollimus*, dicebat S. Gregorius Nazianzenus Orat. 20. id quod & nos ad exemplum illius facere debemus. Vide, utrum virtus tua omnes hasce qualitates habeat, quas primum memoravimus? quàm timendum est, ne eas nondum adhuc acquisiveris?

ris? pete eas à Deo, quas tibi deesse nosti, in nomine Jesu Christi Filii ejus, qui te pro ministro suo elegit, hic enim petit à te majorem & abundatiorem justitiam præ cæteris; hi servire debent Deo juxta conditionem statûs sui, tam perfectè, ac ipsis possibile est; verum nos, qui quotidie ad altare accedimus, debemus Deo esse uniti invariabiliter, sine interruptione, sine lassitudine: *aliorum est servire Deo: nostrûm est adhærere*, ait S. Bernardus serm. 1. in cap. jejun. *quod si anima tua plumbô ac testâ deterior est, aurea autem vasa offeras, quid proderit?* ait S. Chrysostomus Hom. in Matth. 11.

FERIA SEXTA.

Audistis, quia dictum est antiquis, non occides; qui autem occiderit, reus erit judicio; ego autem dico vobis, quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit judicio, Matth. 5. 21

DE LEGE NOVA.

1. Quàm perfectior sit lege veteri.
2. Pauci eam perfectè observant.

PUNCTUM I. Verba, quæ ex hodierno evangelio meditanda suscepimus, indicant nobis quod lex nova longè perfectior sit lege veteri. 1mo. ratione Authoris sui; non est amplius Moyses, aut prophetæ, qui nobis loquuntur, sed ipse Christus Jesus: *ego autem dico vobis*: Deus ac Dominus Moysis

sis & rex omnium prophetarum est, qui nos instruit in & cum plenitudine luminis certitudinis, & unctionis, & qui gratiam nobis donat, idipsum implendi, quod docet: *lex per Moysen data est*, ait S. Joannes, *gratia & veritas per Jesum Christum facta est*, Joan. 1. 17. Quanta felicitas pro nobis quod talem magistrum habeamus! tam considerablis est, ut ipsemet Salvator omnibus christianis id notum facere, & exprimere voluerit, quando in persona discipulorum suorum omnibus dixit: *beati oculi, qui vident, quæ vos videtis; & aures, quæ audiunt, quæ vos auditis; quia dico vobis, multi prophetæ, & justi desiderârunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt; & audire, quæ vos auditis, & non audiêrunt*, Matth. 13. 16. Gratias Deo age, quod te hujus felicitatis participẽ fecit, dum nasci, & vivere voluit sub lege gratiæ, quæ est lege veteri longè perfectior, non solum ratione authoris, sed etiam quoad ea, quæ præcipit. 2do. Christus Jesus haud contentus fuit, reformasse exteriora, & manus nostras refrænasse; progreditur insuper usque ad interiora, & ipsum cor regulat & in ordinem redigit; non dicitur amplius nobis quemadmodum antiquis: *non occides*: sed nolite ne quidem irasci; non dicitur solum, *non adulterabis*; sed neque oculos impudice conjicies in fœminas; en principia religionis cujusdam omninò internæ, & spiritualis, quam Judæi omninò non capiebant, soli literæ illi inhærebant quæ occidit, &

tota-

totaliter neglexerunt spiritū, qui vivificat; modo ab exterioribus actionibus peccaminosis abstinerent, satis illis erat, de cætero, quoad cogitationes & desideria, facilè secumipsis dispēsabant; *apud nos verò non ità*, ait S. Chrysostomus in epist. ad Rom 8. *sed cogitatio & conscientia expurgatur*, oportet omninò renuntiare iræ, vindictæ, malis cogitationibus, desideriis perversis, & similibus, si Christo Jesu obedire, & sanctam ejus legem custodire velimus. Credis hoc? facisne ità? 3tio. perfectior est item lege veteri quoad modum, quo observari eam oportet; in legè scripta observabantur præcepta Dei ex timore; in lege autem gratiæ observanda sunt ex amore. Judæi instar mancipiorum operati sunt, nos vero agimus modò instar filiorum Dei: *illi pœnæ formidine adducti, omnia agebant, hi autē spiritûs desiderio & amore*, ibid. antiqui expectabant remunerationem aliquam temporalem; nos autem nonnisi æternam beatitudinem expectare, & ad illam aspirare debemus; non promittit nobis amplius Deus terram solam, quæ lacte & melle fluat, sed sperare nos facit, quod aliquando futuri simus cohæredes Jesu Christi Filii sui; quo ardore deberemus flagrare ad obediendum ei? Interim.

PUNCTUM II. Utut perfecta sit lex nova, pauci tamen christianorū, imò & clericorum eam perfectè observant: ut de hoc persuasi simus, videamus, qualiter erga Christum Jesum nos geramus, & quid ipse à nobis requirat, & præ-

cipiat?

cipiat? imo. scimus Christum Jesum nostrum esse legislatorem & magistrum: *magister legis non est, nisi dator legis*, ait S. Augustinus Tract. 7. in Joan. clamat ad nos de cœlo æternus Pater, quod Filius suus dilectus sit ille, quem audire debeamus: *ipsum audite*; non loquitur amplius ad nos per prophetas, sed per JESUM Filium suum, Magistum, & Doctorem omnium prophetarum, omnium veritatum omnium temporum, & ipsius æternitatis: *multifariam, multisque modis, olim Deus loquens patribus in prophetis; novissimè diebus istis locutus est nobis in Filio: quem constituit hæredem universorum, per quem fecit & sæcula*, Hebr. 11. quis interim est, qui eum audiat? si quis homo extraordinariæ alicujus eloquentiæ, & aliis naturæ dotibus conspicuus, & excellens compareat, totus mundus ad eum currit, ex curiositate, & affectu erga illum; auditur cum admiratione; & tu benignissime Salvator, tu ipse ad nos loqui dignaris; venis non solùm, ut nos instruas & doceas, verum etiam, ut lethalia vulnera & plagas nostras sanes, quas nobis ignorantia & peccatum inflixêre; utque viam nobis demonstres in medio umbræ mortis; & quis est, qui te audiat? & inter illos ipsosmet, qui te audiunt, quis facit hoc, cum tali fide, respectu, & tali cum submissione, prout oportet? 2do. scimus, sanctum evangelium esse legem illam, quam nobis Christus Jesus Joan. 8. 31. præscribit: *si vos manseritis in sermone meo*

ait

ait ipsemet, *veri discipuli mei eritis*; en regulam morum, & actionum nostrarum; verum quis eam sequitur? ut illis conformemur, prout oportet, non debemus tantum regulare exteriora nostra, sed vel maximè etiam ea, quæ intra nos sunt; non sufficit, externa esse benè composita, oportet etiam interiora talia esse; hoc est debemus impugnare & domare passiones nostras, & desideria inordinata cordis nostri, in quo nascuntur, & ex quo originem trahunt omnia peccata nostra; fecimusne hoc? ah, quàm justè dicere possumus cum S. Augustino de præd. st. SS. c. 8. *valde remota est á sensibus hominum hæc schola!* 3tio scimus, Jesum Christum velle observari legem suam, & mandata ex spiritu amoris, & non timoris: *qui non diligit me, sermones meos non servat*, Joan. 14. & tamen fere omnes in spiritu adhuc Judæi sumus, eorumque instar vivimus; præcipit nobis aliquid Deus; sed quàm difficile nobis accidit, ut illi obediamus; pro eo, ut agamus ex amore, ex justitia, & ex desiderio illi placendi, ferè semper agimus, & movemur ex aliqua formidine & timore suppliciorum, quæ nobis minantur; qualis confusio pro christianis, imò & pro clericis, quod ità vivant, postquam adoptionem consecuti sunt, vi cujus jure appellare possunt Deum Patrem suum? *non accepistis spiritum servitutis iterum in timore*, S. Paulus Rom. 8. 15. *sed accepistis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus, abba Pater*: ingemisce hic, dum vides

legem

legem Christi Jesu adeò perfectam, tam parum, imò male observari! *vidi prævaricantes, & tabescebam quia eloquia tua non custodierunt* Ps. 118. Vide & considera temetipsum, quo spiritu ipsemet agas, & siquidem spiritus novæ legis, est spiritus charitatis, pete eum instanter à Deo charitatis, quē postea à S. altari sumpturus és. *O* Jesu, magister, & legifer noster fac, ut simus de numero illorum, qui semper parati sunt, audire te, & servare mandata tua! locutus es nobis ad aures nostras corporales per carnem, quam assumpsisti; loquere etiam ad cor nostrum per spiritum tuum; quia nunquàm id faciemus, ad quod obligati sumus, si lumine tuo non illustremur, si amor tuus non faciat nos amare, quod debemus, si gratia tua nos non adjuvet ad observantiam legis tuæ. Domine Jesu, miserere ignorantiæ & infirmitatis meæ! hoc o Domine sæpius repetere, & tibi dicere me resolvi, ut ità misericordiam tuam mihi conciliem: *qui magnam misericordiam deprecatur, magnam miseriam confitetur.* S. Aug. in Ps. 50. n. 6.

DIE SABBATHI.

Si ergo offers munus tuum ad altare, & ibi recordatus fueris, quia frater tuus habet aliquid adversum te; relinque munus tuum ante altare, & vade prius reconciliari fratri tuo, & tunc veniens offeres munus tuum. Matth. 5. 23.

DE

DE EXAMINE CONSCIENTIÆ.

1. Neceſſitas illius.
2. Media, illud benè faciendi.

PUNCTUM I. Quia alibi jam locuti ſumus de dilectione inimicorum: occaſionem hic ſumo ex verbis iſtis: *ſi recordatus fueris, quia frater tuus habet aliquid adverſum te*, faciendi reflexionem aliquā ſupra examen conſcientiæ, quod de nobis ipſis inſtituere debemus, antequam ad Sacramenta ſumenda, & ad ſacrificium offerendum accedamus. Examen hoc, quod nobis SS. PP. tanquam unum ex principalibus mediis, ſecuram reddendi noſtram ſalutem, conſulunt, eſt nobis neceſſarium imo. ad cognoſcenda peccata, & defectus, qui ſunt in nobis, & ut efficaciter ad emendationem, & correctionem illorum laboremus: *cogitabo pro peccato meo*, ajebat rex pœnitens Pſ. 37. 19..& nos cum illo pariter dicere debemus; nam peccator nequit verum dolorē de ſuis defectibus concipere, nec talia fideliter in confeſſione exponere, ſi non curet ſeipſum ſcrutari, & ea ſtudiosè indagare, quorum eum conſcientia ſua redarguit; hic eſt primus gradus, quem ad converſionem ſuam aggredi debet: *cogitavi vias meas. & converti pedes meos in teſtimonia tua*, Pſ. 118. 2do. ut invenire valeamus, agnoſcere virtutes, quibus indigemus, ut ſic eas acquirere ſtudeamus; qui curam non adhibet ſeipſum examinandi, vel qui hoc negligenter facit, nullum facit progreſſum, vel val-

valdè modicum in virtute; anima illius instar vineæ est incultæ, derelictæ, quam spinæ & vepres occupant, nec ullum fructum affert; sic docent etiam SS. PP. caracterem alicujus rereprobi esse, multos errores & defectus committere, & eos deinde oblivisci, pro eo, quod electi illos semper præ oculis habent, & incessanter pro emendatione sua laborant: *reproborum esse proprium solet, semper prava agere, & nunquam quæ egerint, retractare; omne enim, quod faciunt, cæca mente pertranseunt; at contra electorum est actus suos quotidie ab ipso cogitationis fonte discutere, & omne, quod turbidũ profluit, ab intimis exsiccare*, S. Greg. M. l. 25. moral. c. 6. vides ex hoc, quàm necessarium sit examen conscientiæ; verum, quomodo institui debeat? explicabit

PUNCTUM. II. Oportet imo petere à Deo lumen nobis necessarium ad cognoscendam enormitatem, numerum, & durationem, ac omnes circumstantias peccatorum nostrorum: *quantas habeo iniquitates, & peccata; scelera mea atque delicta ostende mihi*, Job. 13. 23. en! quid statim initio facere, & dicere debeamus cum viro sancto Job! 2do. exactè examinare nos ipsos debemus tanquam suo tempore comparituros coram tribunali Christi Jesu, judicis nostri; *quem tanto quis securior exspectat, quanto quotidie vitam suam suspectus examinat*, ait Gregorius M. ibid. non debemus esse contenti, examinare nos præcise circa peccata;

cata, quæ aliis christianis communia sunt; oportet indagare ea, quæ statui nostro particularia sunt. Clericus es, Beneficiatus &c. vide, quomodo ad hunc statum perveneris? qualiter beneficium tuum obtinueris? qualiter redditibus & fructibus beneficii tui utaris? si decimator es, qualem solicitudinem adhibueris, reparandi ruinam Ecclesiæ? quomodo Missam legeris? breviarum recitaveris? Sacramenta administraveris, & alias functiones ministerii tui peregeris? O quàm pauci sunt qui, taliter se examinant! *nullus est, qui agat pœnitentiam super peccato suo, dicens, quid fecit?* Jerem. 8. 6. 3tio. oportet hoc examen facere non raptim, aut ex consuetudine, prout sæpè contingit, sed in spiritu humilitatis, & contritionis, dicendo: *recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ.* Is. 38. 15. 4to. debet fieri quotidie, horâ determinatâ, præsertim, antequam cubitum eas: *cùm exis dormitum, à judicio conscientiæ tuæ rationem exige; hoc fac singulis diebus,* Chrys. in Ps. 4. est præparatio quotidiana ad sacramentum pœnitentiæ, potestque quandoque illud supplere, eoque magis est necessaria clericis, quò magis obligati sunt, conservandi se in statu gratiæ. Pro præparatione ad Missam; pete à Deo gratiam fideliter te quoad hoc exercendi; Domine Deus meus, si sæculares adeò exacti sunt in faciendis computis suis, qualem solicitudinem nos adhibere oportet in nostro statu, qui suo tempore ratio-

nem

nem reddere debebimus de omnibus gratiis tuis, actionibus nostris, & momentis singulis totius vitæ nostræ? ah! fiat ut hæc cogitatio exactiores reddat in faciendo nostro examine conscientiæ, ut examinando, judicando nosipsos, majori cum solicitudine comparere possimus absque formidine coram te in hora mortis, & evitare rigorem judicii tui: *quod si nosipsos dijudicaremus, non utique judicaremur*, 1. Cor. 11. 31.

DOMINICA SEXTA POST PENTECOSTEN.

Quicunque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus; consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem; ut quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam Patris, ità & nos in novitate vitæ ambulemus. Rom. 6. 4.

DE OBLIGATIONIBUS NOSTRIS IN BAPTISMO CONTRACTIS.

1. Ut renuntiemus peccato.
2. Ut vitam novam instituamus.

PUNCTUM. I. Ponit nobis hodie ob oculos S. Paulus duas grandes obligationes cujuslibet christiani, nimirum, ut peccato mortuus sit, & vitam novam vivat; con-

contraximus has duas obligationes in Sacramento baptismi, & renovamus illas in Sacramento pœnitentiæ; hæc duo Sacramenta, prout notat S. Chrysostomus, sunt respectu nostri idipsum, quod crux & sepulchrum fuerant respectu Christi; Jesus mortuus est in cruce, & in sepulchro conditus, ut exinde resurgeret ad vitam novam; nos debemus pariter in his duobus Sacramentis efficere, ut moriatur peccatum, & ità sepeliatur, ut novam vitam deinceps aggrediamur. O quàm pulchra est doctrina hœc! quàm meretur, ut meditationem desuper instituamus!, qui eam comprehendit, & intelligit, ait S. Gregorius Nyssemus Orat in diem lum. debet dæmoni, quoties ab eo falsis hujus mundi illecebris tentatur, ità respondere; vade post me sathanas! apage infelix! an nescis, quòd baptizatus sim in morte Christi Jesu; & quòd cum eo sepultus sim in baptismo? an ergo mortuum movere possint corporales pulchritudines? possitne affici erga divitias? honores & voluptates hujus sæculi? *mortuus corpora non âmat; mortuus non capitur deliciis &c.* ità loquitur, ait hic S. Pater, ille, qui regeneratus est: *hæ sunt animæ verè regeneratæ verba*; nondum autem sufficit baptizatum seipsum non aliter, quàm *mortuum* considerare, debet insuper juxta S. Paulum se habere pro *sepulto*: *consepulti enim sumus cum illo, per baptismum, in mortem*: mortuus revera nullum amplius cum mundo habet commercium; benè tamen mundus cum

ipso; videtur mortuus, tangitur, & certa quædam honoris, aut necessitatis obsequia illi exhibentur; sed, qui in sepulchro jacet, nil amplius commune habet cum hominibus, nec homines cum illo; en, quid nos quoque post suscepta Sacramenta esse debemus; fugere & elongare nos deberemus ab omnibus periculosis occasionibus, & omnes malas consuetudines cum peccato contractas æterna oblivione sepelire: *qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus cum illo?* Rom. 6. 2. anne ità dispositi, & comparati sumus? facilè hoc nobis persuademus, obligatos nos esse, moriendi pro fide, & martyrium sustinendi pro Jesu Christo, quia rarò accidit ut ad talem probationem res nostræ deveniant; verum quod oporteat mori pro Christo Jesu per mortificationem sensuum nostrorum, & occidere peccata nostra per martyrium pœnitentiæ, hoc intelligere nolumus, & comprehendere; verum est, hocipsum etiam à clericis prædicari; pauci tamen dantur christiani, qui hoc exequantur, quia pauci sunt è clericis, qui exemplo suo quoad hoc eis præluceant; en; & de temetipso judicium de hoc forma! &

PUNCTUM II. Considera, quænam sit secunda obligatio christiani cujuslibet? oportet, ut, quemadmodum Christus per resurrectionē intravit in novam vitam, ità etiam nos per Sacramenta baptismi & pœnitentiæ vitam omninò novam incipiamus, & vivamus; ut, *quomodo Christus surrexit à mortuis*, ait Apostolus, *per glo-*

gloriam Patris, & nos in novitate vitæ ambulemus: pastor, e. g. qui se obligavit ad alium longè diversum modum vivendi, quàm antea ducebat, si ex avaritia tantum studuit accumulare redditus, & exigere sua cum omni severitate; non debet non solum ista amplius non facere, sed effundere debet bona sua in sinus pauperum, & eos juvare, qui sua ope, & auxilio quoad hæc indigent; si negligens fuit in instruendo populo suo, in administrando sanctissimo Sacramento, debet ingemiscere ob hanc suã negligentiam præteritam, & curam, ac solicitudinem deinceps adhibere, ut omnes sui Parochiani melius instruantur, & frequentior usus Sacramentorum introducatur; uno verbo si malum exemplum dedit, debet exhibere speciem quamdam alicujus publicæ reparationis, ostendendo, in omni data occasione, dolorem, quem de præteritis habet, & novam vitam verè pœnitentem ducere; ecce, quid sit novam vitam ducere? oportet id facere, quod concilium Tridentinum sess. 14. c. 1. annotavit: *ad quam tamen novitatem, & integritatem per Sacramentum penitentiæ, sine magnis nostris fletibus, & laboribus, divnâ id exigente justitiâ, pervenire nequaquam possumus*: neque etiam imaginari nobis debemus, quod hæc renovatio tantum semel fieri debeat; debet, ut ità dicam, quasi quotidiana esse: *quotidie, si dici potest, ipsa novitas innovanda est*, ait Origenes supra hunc locum, quem hic meditamur, & pergit,

in novitate vitæ ergo ambulemus, ostendentes nosmet ipsos ei, qui nos cum Christo suscitavit quotidie novos, & ut ità dixerim pulchriores; decorem vultus nostri in Christo, tanquam in speculo colligentes, gloriamque in ipso Domino speculantes, eâdem imagine trasformemur, quia Christus surgens à mortuis, ab humilitate terrena, ad gloriam pâternæ majestatis ascendit. Pro præparatione ad Missam nil melius facere potes, quàm si petas à Deo hanc renovationem, quæ cosistit in imitatione Christi Jesu: *qui Christum per baptismum induerunt,* ait quoddam concilium Constantnopolitanum, habitum in palatio imperiali, *ejus in carne, vitæ agendæ rationem, imitari professi sunt,* Concil. Quinisextum seu in Trullo Anno 688. Verùm, eheu! facimus sic? à tanto jam tempore promisimus, quod Christum imitari velimus, ah! ubi est effectus hujus promissionis nostræ? laboremus igitur inposterum majori cum solicitudine in hoc gravissimo opere, & negotio; & rogemus Salvatorem nostrum, ut ad nos veniat, & in nobis manendo hoc opus perficiat. *O Jesu! perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea* Ps. 16. 5.

FERIA SECUNDA

Si enim complantati facti sumus similitudini mortis ejus, & resurrectionis erimus, Rom. 6. 5.

DE

DE RENOVATIONE PROFESSIONIS CHRISTIANÆ, & CLERICALIS.

1. Debemus peccato mori ut christiani.
2. Et imitari Jesum Christum sacerdotem ut clerici.

PUNCTUM I. Adoremus Jesum Christum, ut authorem mortis peccati, & principium vitæ spiritualis animarum nostrarum; plantati, & quasi insiti in ipso sumus per baptismum, ut nonnisi ipsius Spiritu, & vitâ vivamus, quemadmodum surculus quidam arbori insitus & incorporatus, vitâ hujus arboris vivit, & se illius succo nutrit: *complantati facti sumus similitudini mortis ejus.* O quàm admirabilis est hæc gratia! verùm quàm parum fideles sumus nos in correspondendo huic gratiæ per regularitatem vitæ nostræ, & sanctitatem morum nostrorum! renovemus hodie professionem nostram, quam fecimus, moriendi peccato; & discamus ab Apostolo, quomodo illi mori debeamus? dat nobis pro norma & exemplari mortem & resururrectionem Jesu Christi; mortuus est Christus, sed mortuus nonnisi semel; quod docet nos, quod verè mori debeamus peccato, & quidem pro semper; hinc est, quòd baptismus, in quo moritur homo peccato, non amplius reiteretur; nullus sibi igitur blandiatur, ait quidam ex SS. PP. quod peccatum etiam per pœnitentiam occidi, seu deleri possit, quia, etsi hoc certum sit, & ut ità loquar, excessus quidam divinæ misericordiæ, quòd hoc Sacramen-

mentum nobis dederit instar secundæ post naufragium tabulæ, nihilominus magna ingratitudo ergo Deum foret, magnòque se periculo pereundi exponeret quis, qui se in statu n illum dejiceret, quo hoc Sacramento indigeat. Christus Jesus inter mortuos vivus jā non moritur; christianus qui verè ad gratiam resurrexit, sive deinde per baptismum, sive per pœnitentiam, non debet amplius mori per peccatum; gratia, quam recipit peccator per hæc Sacramenta, non ponit illum in quemdam statum inconstantiæ, prout multi sibi imaginantur; inauditum enim est hoc apud SS. PP. qui nobis de statu christianismi locuti sunt, nil ipsi de hac vicissitudine peccati, & gratiæ, vitæ, & mortis, in qua sibi multi persuadent, vivere se posse, sciverunt, Basil. moral. reg. 80. Hier. in Ps. 77. Aug. tr. 26. in Joan. Hodie videmus aliquos coram sacro tribunali pœnitentiæ, pectus suum tundere, petere à Deo veniam peccatorum suorum, obtinere etiam absolutionem ab illis; & brevi post, in eosdem iterum excessus & scelera reincidunt; non est ista idea, quam nobis Apostolus de vita christiana dat, quando ait, quòd complantati & insiti simus in Christo Jesu per similitudinem mortis suæ; indicat nobis per hoc fructum illum, quem reportare debemus & ferre, hoc est: quemadmodum corpus Christi in terra, sepultum pro fructu attulit salutem totius generis

hu-

humani, ità debere etiam corpus nostrum in baptismo sepultum afferre pro fructu justitiam & sanctificationem; expectando interim ultimum fructum, nimirum ultimam, seu futuram resurrectionem: *si enim complantati facti sumus similitudini mortis ejus, simul & resurrectionis erimus*: stude benè comprehendere hanc veritatem, & illam etiam populum tuum doce.

PUNCTUM. II. Secunda reflexio, quam super verbis istis Apostoli facere possumus, est, considerare, quod tanquam clerici bis implantati, seu insiti in Christo Jesu simus; prima vice in baptismo tanquam christiani; secunda vice in nostra ordinatione tanquam ministri Christi Jesu; in baptismo insiti in illo sumus per similitudinē mortis illius, per quod, ut reliqui christiani, obligati sumus, ut peccato moriamur; & in ordinatione nostra complantati in illo sumus per similitudinem vitæ suæ, quod nos obligat ad ducendam vitam, vitæ ipsius conformem, quantum fragilitas humana permittit, qualem ipse ut sacerdos duxit; incepit propriè manifestare hanc vitam suam sacerdotalem, quando prædicationem suam incepit; separavit se tunc à suis consanguineis; & declaravit, nullum prophetam unquam alicujus considerationis in patria sua fuisse, Joan. 4. 44. Marc. 6. 4. ut indicet clericis, quod & ipsi se à suis seperare, vel in magna abnegatione illorum vivere debeant.

si aliquid boni in ministerio suo præstare velint; adsciscit, & associat sibi Apostolos, ut iis in missione sua uti valeat; idem facere debent clerici, & socios assumere, ut conjunctâ operâ laborare valeant ad animarum salutem; sejungebat se quandoque ab aliis, ut orationi vacaret; quantumcunque occupatus sit sacerdos, nunquam tamen seipsum privare debet hoc auxilio, sine quo neque se ipsum sanctificare, neque ad aliorum sanctificationem aliquid nisi valde modicum, conferre poterit; Christus Jesus ipse indagabat, quærebat peccatores, ut eos converteret, quos etiam per mansuetudinem vitæ suæ lucratus erat; idem etiam sacerdotem facere oportet; Christus Jesus vitam ducebat prorsus mortificatam, pauperem, laboriosam, & pœnitentem, talis etiam esse debet vita boni sacerdotis; Christus Jesus seipsum immolavit pro salute hominum; si sacerdos sanguinem suum non exponat pro salute proximi, saltem consumere se debet in laboribus pro sua, fratrumque suorum salute: *& nos debemus pro fratribus animas ponere*, 1. Joan. 31. 6. Felix sacerdos, qui taliter vivit, verè implantatus est Jesu Christo per similitudinem vitæ suæ, siquidem eosdem fructus producit, & ideò spem habere potest, implantandum se etiam Christo Jesu in similitudinem resurrectionis ejus; hoc est, postquam partem habuit in vita laboriosa Christi, se etiã participaturum de gloria illius in cœlo: *si sustinebimus, & conregnabimus*, 2. Timoth. 2. 12.

Pro

Pro Missa, consigna te totum de novo Christo Jesu, ut illum in vita tua sacerdotali imiteris; singulis annis student religiosi renovare vota sua, ut melius proficiant in perfectione; hocipsũ etiam fac quoad tuam professionem clericalẽ: *habebitis autem hanc diem in monumentum; & celebrabitis eum solemnem Domino; in generationibus vestris cultu sempiterno*, Exod. 12. 14. Ità Domine Jesu, ego te hodie de novo eligo pro hæreditate mea; non desidero, nisi te, neque in tota vita mea nunquam desinam illud observare, quod solemniter enuntiavi, dum primam tonsuram accepi: *Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei; tu es, qui restitues hæreditatem meam mihi*, Ps. 15. 5.

FERIA TERTIA.

Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, & ultra non serviamus peccato. Rom. 6. 6.

DE PECCATO MORTALI.

1. Enormitas illius.
2. Quanto horrori nobis esse debeat?

PUNCTUM. I. Scimus, veterem hominem nostrũ cruci affixum esse, & quod liberati simus à servitute peccati per mortem Jesu Christi; hoc dicimus & etiam professionem facimus, quod idipsum credamus; nihilominus non cessamus sequi inclinationes corruptas veteris hominis, & sæpius reincidere in statum

tum peccati, quia non sufficientem reflexionē facimus super ista verba Apostoli; neque satis comprehendimus enormitatem peccati mortalis: discamus id in præsenti meditatione, ut hoc ipsū etiam alios docere valeamus. 1mo. consideremus peccatum mortale, ut capitalem inimicum Dei; odit Deus peccatū, nec potest illud sufferre: *odio sunt Deo impius, & impietas ejus*, Sap. 14. 9. odit peccatum Deus; nimium est rebelle, quod libenter infinitum esse destrueret & annihilaret; aggreditur, & insurgit in omnes illius perfectiones, & attributa, scientiam, justitiam, potentiam &c. vellet peccator, Deum nec cognitionem habere, quâ videat; nec justitiam, quâ condemnet, nec potentiam, quâ punire possit peccatum. O temeritatem! ô præsumptionem horrendam! auderesne tu committere aliquod peccatum mortale, si cogitares peccatum hoc tuum, velle Deum à throno suo deturbare? quid? Deus præcipit, Deus prohibet, & peccator dicit, nil curo, volo satisfacere passioni meæ; neque ulla lex aut prohibitio me impedire, vel cohibere potest. En, qualiter reipsa locutus fueris cum Deo, & contra Deum, quoties illum offendisti! *confregisti jugum meum, rupisti vincula mea; & dixisti, non serviam*, Jerem. 2. 20. 2do. consideremus illud tanquam sanguinolentum carnificem Christi Jesu; ità est, peccatum mortale Christum cruci affixit; sanguinem illius profudit, vitam ei abstulit; quia absque peccato nunquam mortuus

fuisset:

fuisset: *vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.* ait propheta Is. 53. 5. horrorem concipis, & merito contra crucifixores Filii Dei, & si se oculis tuis præsentarent, haud suffere posses; quare ergo in teipso toleras mala & perversa desideria, verba nimis libera; secretam incotinentiam, avaritiam, ambitionem, hanc, vel illam injustitiam, vindictam, & tot alia peccata, quæ causa extiterunt passionis & mortis ipsius?, quæ ei denovo insultant, & toties crucifigunt, quoties ea committis, dicente Apostolo: *rursum crucifigentes sibimetipsis Filium Dei, & ostentui habentes.* Hebr. 6. 6. neque tamen hoc totũ est. 3tio. debet peccatum mortale considerari, ut latro & carnifex animarum; aufert illis vitam gratiæ, virutes, dona Spiritûs S. meritum bonorum operum, preces, jejunia, elemosynas, mortificationes &c. omnibus hisce spiritualibus divitiis eas privat. O anima peccatrix, vide nunc, quæ tua sit miseria? non est miseria, seu desolatio, quæ tuæ comparari possit: *egressus à filia Sion omnis decor ejus*, Thren. 1. 6. privat te peccatum mortale omnibus ornamentis, quibus te Deus per gratiã suam dotavit; dejicit te à gradu filiationis divinæ, & mancipium te diaboli efficit, atque ad eadem cum eo supplicia æterna te condemnat: *scito, & vide, quia malum, & amarum est, dereliquisse te Domtuum Deum tuum*, Jerem. 2. 19. & in hunc finem

PUN-

PUNCTUM II. Considera, quanto horrori tibi esse debeat peccatum. 1mo. odisse, & detestari illud debemus, tanquam rem præ omnibus in mundo summè detestabilem, quæ omnia mala, morbos, & ipsam mortem in mundum invexit, totamque seriem miseriarum, quibus mundus abundat, ab eo tempore, quo primus homo Deo inobediens extitit, & omne genus malorum supra illum attrahere potest, qui peccatum committit; *væ eis, quoniam recesserunt à me*, ait Dominus peccatoribus Osee 7. 13. *vastabuntur, quia prævaricati sunt in me*. 2do. timere, & fugere debemus illud, tanquam summum malum quod nos pro tota æternitate perdere, & infelices reddere potest: *quasi à facie colubri fuge peccata; & si accesseris ad illa, suscipient te dentes leonis, dentes ejus interficientes animas hominum*, Eccles. 21. 2. 3. si quis obvium habet serpentem, non deliberat, timet sibi, fugit, quantum valet, quia certi sumus quod si illi appropinquemus, & ille nos invadat, non solùm morituri simus, sed tali morte, quæ ex omnibus nobis crudelissima apparet, & quam præ omnibus aliis horremus; idem tibi sensus & horror sit quoad peccatum mortale, prout sancti fecerunt: *quomodo possum hoc malum facere, & peccare in Deum meum?* dicebat castissimus Joseph, dum se ab impudica muliere Putipharis tentatum vidit ad peccatum. Gen. 39. 9. Legimus in vita S. Chrysostomi, quòd, cùm Imperatrix Eudoxia liberare se vellet

let ab hoc S. Patriarcha, qui zelo magno invehebatur in scelera illius aulæ, quosdam aulicos ad eum miserit, ut se informaret per illos, quid ergo præ omnibus timeret vir iste; minati sunt ei tot & tanta, à quibus merito eum commovendum putabant; videntes autem omnia inutilia esse, ac in vanum adhibita, ad Imperatricem rediêre, eique dixerunt, sanctum hunc virum respondisse, nil aliud se in toto mundo timere, præter solum peccatum: *frustra illum hominem terres, nihil ille, nisi peccatum timet*, Paullud. vit. S. Joan. Chrysost. Ministri Domini! utinam etiam vobiscum ità se res haberet; nil in toto mundo timere nisi solum peccatum; quàmcunque grandia, & horribilia sint mala hujus mundi, nihil tamen sunt in comparatione peccati; estisne benè persuasi de hac veritate? prædicatisne etiam illam populo vestro sæpius? quia capitale punctum hoc est totius christianæ moralis doctrinæ, prout quidam è Patribus notavit: *sũma totius religionis est odiũ peccati*. 3tio. non sufficit odisse, & timere peccatum; debemus illi perpetuum & mortale bellum indicere, quemadmodum homines mundani extremè persequuntur, & in omni loco inimicos suos: *persequar inimicos meos, & comprehendam illos; & non convertar, donec deficiant*, Ps. 17. 38. hocipsum facere etiam nos debemus respectu peccati; aggredi & persequi illud debemus per omnia, & usque ad originem illius penetrare, mediànte mortificatione sen-

sũum

ſuum noſtrorum, fugâ occaſionum, crucifixione carnis noſtræ cum deſiderjis ſuis, utpote quæ funeſtum illud principium ſint juxta S. Jacobum cap. 1. omnis peccati: *concupiſcentia, cùm conceperit, parit peccatum*, neque hoc in clericis ſolùm ſufficit, ſi illud in particulari tantum impugnant, ſed debent oſtendere zelum ſuū contra licentiam vitiorum, & exceſſus illos, qui paſſim in hoc mundo regnant, prout S. Gregorius Moral. l. 31. c. 14. ait: *debemus pro defenſione juſtitiæ noſmetipſos objicere, & perverſis ad injuſta prorumpentibus, etiam cùm ab ipſis non quærimur, obviare*. Pro præparatione ad Miſſam eoſdem ſenſus indue; & roga Deum, ut tibi inſpirare dignetur horrorē, quem te contra peccatum habere oportet, O Domine, qui nobis concedis, toties ad infinitā majeſtatem tuam accedere, ne permittas obſecro, ut unquam ad altare tuum accedamus cum conſcientia impura & maculata; hoc enī eſſet panem cœli polluere, quo nos nutrire deberemus, ùt quidam ait: *polluimus panem, id eſt corpus chriſti, quando indigni accedimus ad altare*. Hier. in c. 1. Malach. Reple nos in hunc finem ô Domine amore ſanctæ legis tuæ, & odio peccati, ut cum veritate dicere poſſimus, quod quotidie cum Pſalmiſta dicimus: *iniquitatem odio habui, & abominatus ſum; legem autem tuam dilexi*, Pſ. 118.

FERIA QUARTA.

Existimate vos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo, in Christo Jesu Domino nostro, 6. 11.

DE PECCATO VENIALI.

1. Quomodo quis in illud cadat?
2. Quomodo sit timendum?

PUNCTUM I. Si benè consideremus verba ista S. Pauli, quòd post baptismum mortui simus peccato, & nonnisi Deo vivere debeamus in Christo Jesu D. N. haud contenti erimus, præcisè evitare peccatum mortale, de quo heri locuti sumus, quia hic nonnisi primus gradus est libertatis christianæ, ut S. Augustinus tr. 4. in Joan. ait: *prima libertas est, carere criminibus*: sed omnem conatum adhibebimus, vitare etiam peccatum veniale, quod, etsi animæ nostræ mortem non afferat, non tamen propterea cessat displicere Deo, & oppositū esse, seu militare contra perfectionem, quam à nobis exigit, dum nos per Apostolum hic monet, quod nonnisi in ipso, & pro ipso vivere deinceps debeamus: *viventes autē Deo, in Christo Jesu D. N.* Quia autem facile est in illud cadere, ideo examinemus hic, quomodo hoc fiat? imo. cadimus in peccatum veniale per ingnorantiam & subreptionem, quod est valde commune & ordinarium; nullusque est, exceptâ solâ Beatissimâ Virgine, qui à levibus defectibus exemptus sit; ùt sunt verba inutilia, cogitationes vanæ, distractiones leves, discursus incon-

inconſiderati, modicæ curioſitates, leves impatientiæ &c. en defectus, in quos etiam juſti ſæpè cadunt, ſed facilè etiam iterum ab iis reſurgunt; hinc dictum eſt: *ſepties enim in die cadet juſtus, & reſurget*, Prov. 24. 16. 2do. peccatur venialiter per negligentiam, v. g. riſus immoderatus, vexationes proximi, levia dicteria, nimia facilitas in non benè judicando, defectus corrigendi alios, irreverentia in locis ſacris, adulationes, viſitationes inutiles, & alii ſimiles defectus, in quibus ſe corrigere quis poſſet, ſi quis timorē Domini haberet, & non negligens eſſet, juxta hæc verba Sapientis: *qui timet Deū, nihil negligit*, Eccſiaſtis. 7. 19. 3tio. committuntur peccata venialia ex malitia, & ex propoſito, ſeu deliberate; ut ſunt, occulta æſtimatio ſuiipſius; ſtudiū oſtentationis; affectatio quædam, levis exceſſus in cibo & potu, verba amara, obſtinatio, mendacium, deſpicientia proximi, invidia occulta &c. iſta pecata venialia ſunt, magis obſervanda & conſideranda, quàm cæteræ; vide, utrum non tu quoque illis ſubiectus ſis? ad hanc ipſam cautelam eò magis obligatus es, quod id, quod hominibus nonniſi leve quid videri poſſet, ſæpè in oculis Dei mortale ſit, ſpecialiter quoad clericos, ratione ſtatûs, & ſanctitatis illorum, ad quam obligati ſunt; item ſcandali, quod exinde populus, ſeu ſæculares ſumere poſſunt; hinc ortum habet hæc S. Bernardi ſententia: *inter ſæculares nugæ nugæ ſunt; in ore ſacerdotis blaſphemiæ*. I, 2. c. 13. benè te ſupra hoc reflecte; &

PUNCTUM. II. Considera, quomodo timendum sit peccatum veniale? 1mo. adeò displicet Deo, ut illud in hoc mundo puniat pœnis temporalibus, imò quandoque etiam subtractione gratiarum suarum, prout ex scriptura patet, Num. 20. 12. 1 Reg. 6. 1. 1. Reg. 14. &c. & etiam pœnis purgatorii, quas tolerare oportebit, antequam quis cœlum intrare possit: *ipse autem salvus erit, sic tamen, quasi per ignem*, 1. Cor. 3. 16. 2do. diminuit charitatẽ, & devotionem; *per peccatum veniale*, ait S. Thomas 3. p. q. 87. a. 1. *retardatur affectus hominis, ne prompte ad Deum feratur*: si quis habitum, seu consuetudinem in iis contrahat, devenitur ad statum teporis & ariditatis, qui nos impedit, faciendi progressum in virtute; manet talis semper subjectus iisdem imperfectionibus; semper iracundus, vindicativus, invidus, vanus, proprio judicio inhærens, iisdem passionibus obnoxius, etsi pluries confiteatur, & communicet; status iste valdè periculosus est; & de tali christiano, multo magis de clerico intelligendum est illud, quod Deus in Apocalypsi dicit: *utinam frigidus esses, aut calidus; sed quia tepidus es, & nec frigidus, nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo*; Apoc. 3. 16. 3tio. peccatum veniale disponit ad mortale; *qui spernit modica, paulatim decidet*, Eccles. 19. 1. qui ejusmodi levia negligit, ait Spiritus S. haud longo tempore durabit, quin in graviora cadat; S. Bernardus adhuc severius loquitur Serm. 1.

in conv. *S.* Pauli; adeò ut quis merito contremiſcat ad hanc illius ſententiam: *nemo dicat in corde ſuo, levia ſunt iſta, non curo corrigere, non eſt magnum, ſi in iis maneam venialibus & minimiſque peccatis; hæc eſt enim dilectiſſimi, impænitentia, hæc eſt blaſphemia in Spiritum S.* Timeamus igitur peccatum veniale: & pro præparatione ad Miſſam memores ſimus, ad ſæpius communicandum, prout major pars clericorum facit, haud ſufficere, à peccato mortali exemptum eſſe, oportet inſuper evacuare cor noſtrum ab affectu ad venialia; hinc ad præſens propoſitum apprimè ſerviet, monere clericos ità negligenter viventes, & tamen quotidie ad ſacra myſteria accedentes, quin ſe corrigere ſtudeant, illis verbis Gregorii M. l. 2. in Reg. c. 1. ad hæc verba: famelici ſaturati ſunt. *quod contra negligentes ſacri altaris miniſtros, atque audaces dominici corporis ſuſceptores dici non inconvenienter poteſt; qui quotidie non exhaurit, quod delinquit, etſi minima ſint peccata, quæ congerit, paulatim anima repletur; atque eì merito auferunt fructum internæ ſaturitatis;* & deinde ſic concludit hic S. Pontifex: *qui ergo quotidie delinquimus, quotidie ad pænitentiæ lamenta curramus; quia ipſa ſola virtus eſt, quæ evacuat, quod in ventre animæ culpa coadunat &c. quò ſtudioſius mundamur lavacro pænitentiæ, eò uberiorem divinæ gratiæ fructum recipimus in ſpirituali refectione,* S. Greg. ibid.

FERIA QUINTA

Misereor super turbam, quia ecce jam triduo sustinent me, nec habent, quod manducent. Marc. 8. 2.

DE PROVIDENTIA DIVINA.

1. Solicitudo, quam de nobis capit.
2. Fiducia quam de illa habere debemus.

PUNCTUM I. Adoremus hic modum agendi Salvatoris charitatativum, quem tenuit erga quatuor millia hominum illorum, qui eum secuti fuerant per tres dies, in quorum favorem miraculum perpetravit multiplicando septem panes, & aliquot pisces, pro illorum nutrimento, & refocillatione. Agnoscamus in hoc exemplo solicitudinem, quā de nobis divina providentia habet: *tua autem, Pater, providentia gubernat.* Sap. 14. 3. imo cognoscit, seu scit necessitatem seu indigentiam nostram: *vidi afflictionem populi mei in Ægypto:* vidi, ait Dominus ad Moysen Exod. 3. 7. quæ populus meus in Ægypto tolerat, audivi clamorē illorum, quem ad me mittit propter duritiam & inhumanitatem illorum, qui eos labore opprimunt: *& sciens dolorem ejus, descendi, ut liberem eum de manibus Ægyptiorum.* O quantâ spiritûs quiete frueremur? quæ foret nostra tranquillitas, si hanc veritatem benè intelligeremus, & crederemus providentiam Dei totū illud videre, quod in mundo fit, & agitur! Deum omni tempore & omni loco de nobis cogitare.

eum omnes necessitates nostras scire; & hoc ipsũ etiam scire, quid nobis necesse sit: *scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis*, Matth. 6. 32. 2do. tangitur necessitatibus nostris; *misereor super turbam*, ait Dominus in hodierno evangelio; non exspectat, quousque homines isti, qui tanto ardore & affectu eum secuti fuerant, assistentiam & axilium ipsius implorarent; prævenit desiderium illorum, & providentia illius, cum omni solicitudine *occurrit illis* Sap. 6. 17. Si in afflictione es, aut in infirmitate quadam, si persecutionem pateris, aut injuriâ afficeris, murmuras, & imaginaris tibi, Deum non tangi malis tuis, nec curare, ut tibi succurrat: *oblitus est Deus, avertit faciem suam, ne videat in finem*, Ps. 10. 11. falleris & injuriam facis providentiæ illius; nam scire debes, quid tibi per os Prophetæ cujusdam dicat: *nunquid oblivisci potest mulier suum infantem, ut non misereatur filio uteri sui? etsi illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui*, Is. 49. 15. Admirare hic Dei bonitatem erga te; non solum tangitur malis tuis, sed insuper 3tio. abundè illis providet, & prospicit; vide quomodo C. J. pauperẽ hunc populũ reficiat & pascat; etsi miraculo opus sit, nunquam deserit bonos & justos: *non est inopia timentibus eum*, ait Propheta regius Ps. 33. 10. Innitantur divites, & potentes hujus sæculi bonis ac divitiis suis, quãdiu & quãtum volunt; nunquam tamen contenti erunt; solis enĩ illis, qui requirunt Deũ, nil deest:

divi-

divites eguerunt, & esurierunt; inquirentes autem Dominum, non minuentur omni bono. Ps. 33. 11. O Domine! ego adoro te, utpote plenitudinem omnis boni, tu solus cor meum satiare potes; totum, quòd extra te est, universale vacuum, & nihil est. Recogita nunc intra temetipsum obligationes tuas erga divinam providentiam; quoties expertus es effectus protectionis suæ, in tuis negotiis, sivè spiritualibus, sivè corporalibus? O quantam rationẽ habes Deo gratias agendi? ne igitur ingratus sis ob beneficia, quæ accepisti; nec incredulus promissionibus, quas tibi facit: *nec in eo, quod adhuc non donavit, incredulus,* ait S. Augustinus Epist. 52. ad Maced. *nec in eo, quod jam donavit ingratus.*

PUNCTUM II. Crede igitur omnia tua divinæ providentiæ; & humili cum fiducia exspecta, quæcunque tibi necessaria sunt in corpore, & in anima, in tempore, & pro æternitate. imo debes à Deo exspectare bona temporalia: *jacta super Dominum curam tuam, & ipse te enutriet,* Ps. 54. 23. Quid tibi usque modo defuit? an non habuisti, quod tibi pro sustentatione tua necessarium erat? vide, quomodo Deus fecerit hoc totum universum pro te, & universas creaturas ad tuum servitium ordinaverit? has, ut vestimenta tibi subministrent, illas, ut nutriant te? unde ergo est, quòd semper inquietus vivas, & de alio non cogites, quàm de corradendis hujus mundi bonis? annon hoc de-

defectum fidei arguit, & instar pagani vivere est?
prout ipse Dominus in evangelio Matth. 6. 12.
31: *nolite ergo solliciti esse, dicentes; quid man-
ducabimus, aut quid bibemus, aut quo operie-
mur; hæc enim omnia gentes inquirunt,* 2do.
exspectare ab illo debes bona spiritualia; id
est gratias in statu vitæ hujus tibi necessarias,
ad quem te Deus vocavit: *confide in Deo, &
mane in loco tuo,* Eccles. 11. 22. fiduciam tuam
in Deo pone, ait Sapiens; sit ille solus, & finis
& principium omnium actionum tuarum, & ma-
ne in eo statu, & loco, quo te posuit; quia,
modò ei fidelis sis, & firmus in viis ejus persi-
stas, & nihil præter ejus voluntatem agrediaris,
quantumvis pauper sis, facile illi erit, divitem
te reddere: *facile est enim in oculis Dei, subitò
honestare pauperem*; noli igitur abripi à quadã
diffidentia, vel seduci ab iis falsis apprehensioni-
bus, quibus dæmon quandoque utitur ad per-
turbandas animas, & ad desperationem eas ten-
tando, intuitu scelerum, vel peccatorum præ-
teritorum; si Deus tibi condonavit gravia sce-
lera, ait S. Augustinus in Ps. 96. 10. an te pro-
pter quotidianos defectus perdet? *qui justifi-
cavit impium, perdet pium?* considera, miseri-
cordiam Dei limites non habere; projice & con-
jice te in sinum illius, & exspecta ab illo non
solum bona gratiæ, sed etiam 3tio gloriæ, seu
bona æterna: Deus illa nobis promisit, neque
nos fallere potest; ait S. Paulus 2. Timoth. 2.
13. *ille fidelis permanet, negare seipsum non*

po-

poteſt; Chriſtus JESUS Filius ſuus ea nobis promeruit; *& ego diſpono vobis, ſicut diſpoſuit mihi Pater meus regnum*, ait ad diſcipulos ſuos, Luc. 22. 29. Omnes ſancti in hoc ſe fundârunt; & quamvis maximi etiam peccatores eſſemus, pariter in infinitis Salvatoris noſtri meritis nos fundare, omniàque noſtra manibus illius concredere poſſumus & debemus, dicendo cum Apoſtolo 2. Timoth. 1.12. *ſcio, cui credidi, & certus ſum, quia potens eſt depoſitum meum ſervare in illum diem*: ecce! quouſque progredi poſſit confidentia noſtra! domus Dei ſumus, tẽplum, & filii ipſius, ait alibi Apoſtolus, ſed ſub conditione, ſi firmiter permaneamus in ſpe & fiducia, bona nobis promiſſa conſequendi: *quæ domus ſumus nos, ſi fiduciam & gloriam ſpei uſque ad finem firmam retineamus*, Hebr. 3. 6. Pro Miſſa: nos habemus grande motivum fiduciæ in bonitate Salvatoris noſtri qui poſtquam nos in cruce genuit, quotidie nos in S. altari paſcit, & nutrit. O Domine, *ſi oculi omnium in te ſperant*, Pſ. 144. & à te vitæ neceſſaria exſpectant, *& tu das illis eſcam in tempore opportuno*; quid nos facere oportet? quid illi non ſperent, quos quotidie ipſo pane angelorum nutris? *nonne vos magis pluris eſtis illis?* ah, noli unquam permittere, ut tuæ divinæ providentiæ diffidam! ad quid mihi prodeſſe poſſunt exceſſivæ quædam curæ, & inquietudines circa tales res, ac pro tali tempore, quod forte nunquàm erit aut continget? O Domine, ego omnia

mnia omnino in manus tuas consigno, & conabor id implere, quod ipsemet nobis in evangelio consuluisti: *nolite solliciti esse in crastinum; crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi: sufficit diei malitia sua*, Matth. 6. 34. hoc est, quod inposterum faciam, non per indifferentiam aliquam, aut negligentiam, sed ex fide, seu fiducia: *incuria sollicitudinis relaxatæ, non negligentiæ, sed fidei est*. Hilarius in Matth. ibi.

FERIA SEXTA.

Accipiens septem panes, gratias agens, fregit, & dabat discipulis suis, ut opponerent; & apposuerunt turbæ. Marc. 8. 6.

DE ELEMOSYNA, AD QUAM CLERICI TENEANTUR.

1. Debet esse corporalis.
2. Et spiritualis.

PUNCTUM I. Apostoli populo, qui Jesum secutus est in desertum, distribuentes septem panes miraculose multiplicatos, imago sunt & figura ministrorū evangelicorum, quorum principalis obligatio est, solari populum in miseriis ejus, præter hoc, quòd eis panem sacrum verbi divini distribuant: debent ergo clerici hic considerare, quod ad duplex genus elemosynæ obligati sint, corporalis, & spiritualis; corporalis elemosyna in eo consistit, ut pauperibus in necessitatibus eorum corporalibus subveniant, quantum ipsi possunt, & hi

hi indigent; *quomodo poteris, esto misericors*, ajebat ad filium suum Tobias: *si multum tibi fuerit, abundanter tribue; si exiguũ tibi fuerit exiguũ etiam libenter impertiri stude*, Tob. 4. 8. & 9. en regulam, quã quilibet sequi debet; verũ clerici plus cæteris ad hoc obligati sunt, imo, quia Spirit9 sacerdotii J. C. est spiritus charitatis; clericus, qui hoc spiritu animatur, debet tangi omnibus miseriis proximi, & considerare seipsum, ut oculum cœci, pedem claudi, patrem pauperũ, tutorem viduarum, & orphanorum, *gloria episcopi est, pauperum inopiæ providere*, ait S. Hieronymus Epist. ad Nepot 2. *ignonimia omnium sacerdotum est, propriis studere divitiis.* 2do. quia bonum exemplum dare debent populo, præsidere omnibus operibus bonis, quæ fideles operantur, & esse quasi canales, per quos eleemosynæ illorum in sinum pauperum fluant: *discant autem nostri, bonis operibus præesse ad usus necessarios, ut non sint infructuosi*; admonitio est S. Pauli ad Titum cap. 3. 14. scribentis; amplectamur illam ex toto corde nostro & imitemur ardentem zelum illum primorũ bonorum christianorum, de quibus alibi Apostolus loquitur, qui astiterunt, & succurrerunt fratribus suis in quantum potuêre, imo etiam ultra: *secundum virtutem, & supra virtutem voluntarii fuerunt*, 2. Cor, 8. 3. 3tio. quia bona, quibus clerici gaudent, destinata sunt in sustentationem pauperum; *possessio Ecclesiæ sumptus est egenorum*, ait S. Ambrosius 19. l. 2. off. 28. *aurum*

Eccle-

Ecclesia habet, non ut servet, sed ut eroget, & subveniat in necessitatibus, ait alibi hic S. Doctor; hinc omnes boni clerici de hac veritate persuasi seipsos consideràrunt, prout ex antiquis authoribus aliquis notavit, non ut proprietarios bonorum Ecclesiasticorum, sed ut depositarios, præcisè tales, quibus incumbat, ea inpauperes distribuere: *scientes nihil aliud esse res Ecclesiæ, nisi vota fidelium, pretia peccatorum, & patrimonia pauperum; non eas vindicaverunt in usus suos ut proprias, sed ut commodatas, pauperibus diviserunt*, lib. 2. de vit. cont. quæ est inter opera S. Prosperi. In istos grandes viros oculos tuos conjice, qui seipsos per charitatem suam commendabiles reddidêre: *hi viri misericordiarum sunt*: appropinqua huic magno igni charitatis, quo illi versus pauperes flagrabât; & disce ab eis, quomodo eos solari debeas. Verùm, ais, beneficium meum modicum est, vix habeo, unde ego sustenter; rescinde, rescinde superflua, & invenies, quod dare possis pauperibus; quomodo putas tot elemosynas à sanctis fieri potuisse? ideo, quia sibi ipsis modicum dabant; dictum olim fuerat S. Carolo, quod hortum quendam penès suum palatium Archiepiscopale habere debeat, ut liberiorî aurâ quandoque in eo frui posset; magnus hic pauperum amator has expensas facere recusavit, respônditque: *hortum episcopi esse divinam scripturam*, Giussano l. 8. c. 7. Sacerdotes, beneficiati, ministri Ecclesiæ! ad hoc vos exemplum invito,

&

& voco; parcite hoc modo sumptibus, & habebitis, quod in pauperes erogare possitis. Verum quia haud sufficit, illorum necessitatib9 corporalib9 providere;

PUNCTUM II. Considera, clericos insuper obligatos esse ad elemosynam spiritualem, id est, ad dandam pauperibus eam instructionẽ, & spiritualia auxilia, quibus indigent; nonnisi hanc duplicem charitatem exercendo evadent perfecti imitatores Jesu Christi, de quo scriptũ est Act. 10. 38. *pertransiit benefaciendo & sanando omnes;* prædicabat hominibus doctrinam salutis; cœcis visum, surdis auditum, sanitatem ægris restituit; & non obstante suâ propriâ extremâ paupertate, etiam ipse elemosynam dedit de illis, quæ dignatus fuit, à suis creaturis accipere. Nos ergo, qui ministri ipsius sumus, & quasi idemmet ille, extendere debemus charitatem nostram ad necessitates tam corporales, quàm spirituales proximi, tradendo catechismũ quandoque pauperibus, & assuefaciendo nos, dare etiã ipsis verba salutis, quãdo eis elemosynã largimur, quærendo ex iis, utrum principalia mysteria fidei nostræ sciant? utrum de mane, & vesperi aliquid orent? utrum Sacramenta frequentent? utrum christianè vivant? quia nunquam adeò capaces sunt, & prompti ad acceptandas ejusmodi instructiones, ac quando nos dispositos vident ad iis succurrendum; elemosynæ nostræ mirabilem effectum habebunt in intellectu, ac consequenter etiam in corde eorũ

ad

ad capienda mysteria, & veritates religionis nostræ; hinc Sapiens Prov. 3. 3. ait: *misericordia & veritas te non deserant.* Itáne hucusque eleemosynam dedisti? ah! quàm multi sunt ex clericis, qui oculos claudunt super vera miseria, & patenti indigentia pauperum! scimus, majorem partem pauperum putrescere quasi in ignorantia, & oblivione salutis suæ, & nullus, aut vix ullus est, qui eis verbum de hoc faciat: *parvuli petierunt panem, & non erat, qui frangeret eis,* Thren. 4. 4. tantum abest, ut eis frangatur panis verbi divini, ut aliqui etiam sint, qui nec dignentur eos audire, seu admittere, quando ipsi auxilium vel consiliũ aliquod circa hæc petunt, aut ad Sacramentũ pœnitentiæ accedere vellent. Sitne hoc charitatem erga illos habere? pete à Deo veniam duritiei tuæ erga pauperes; &, ut te corrigas, ordina inposterum charitatem tuam juxta amorem illum, quem Jesus Christus nobis quotidie in sanctissima Eucharistia exhibet; vide, quomodo omnes ad mensam suam admittat, divites & pauperes, sapientes & ignorantes; quilibet accedere potest; & quod adhuc mirabilius est, quilibet accedere potest toties, quoties optat, & vult. O si hanc infinitam Salvatoris nostri charitatem benè comprehenderemus, quæ eò processit, ut pauper esse voluerit, quò nos bonis suis ditare posset; quid non faceremus pauperibus? reflecte te parumper super hoc, antequam ad altare accedas: *scitis enim*

gratiam Domini nostri Jesu Christi, quoniam propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopiâ divites essetis, 2. Cor. 8. 9. & pro gratiarum actione post missam expende parum magnitudinem beneficii, quod accepisti; & dic intra temetipsum, quomodo meipsum negare possum pauperibus, eorùmque oblivisci, cùm videam ipsummet Dominum curam mei in se suscipere velle, meæquæ paupertatis ac miseriæ misereri, *ego autem mendicus sum & pauper: & Dominus sollicitus est mei,* Ps. 39. 18.

DIE SABBATHI.

Et manducaverunt, & saturati sunt, & sustulerunt, quod superaverat de fragmentis septem sportas. Marc. 8. 8.

DE MENSA CLERICORUM.

1. De defectibus ibi committi solitis.
2. Quas virtutes ibi exercere debeamus?

PUNCTUM I. Admirari hic possumus sobrietatem, quæ in hac refectione miraculosa fuit observata, ubi Christus Jesus septem panibus, quatuor milli hominum refecit. Scio, quod frangendo panes hosce, abũdantiam super illos effuderit, prout ait S. Hieronymus in Matth. c. 14. *frangente Domino, seminariũ fit ciborũ; potestas erat in manibus Christi,* ait S. August. tract. 24. in Joan. multiplicavit panes istos, quemadmodum multiplicat messẽ per pauca grana, quæ in terrã jaciuntur, sed

sed hæ ipsæ sportæ, quas de reliquiis reportarunt, occasionem nobis dant, laudandi hos homines ob suā temperantiam, & examinandi simul hic defectus, quos nos sæpè cōmittimus in mensa, seu refectionibus nostris; peccatur in hac occasione ordinariè quinque modis, qui verbis istis comprehenduntur: *præpropere, laute, nimis, ardenter, studiose. Præpropere*: prævenimus horam prandii; assuescimus, & consvetudinem contrahimus bibendi & comedendi indifferenter omnî horâ; nolumus nos subjicere ulli regulæ; vel si hoc fit, nonnisi murmurando, & conquerendo hoc fit, illisque similes sumus, de quibus Propheta Ps. 58. 16. *ipsi dispergentur ad manducandum; si vero non fuerint saturati, & murmurabunt. Laute*; haud contenti sumus cibis communibus; volumus refectionem bonam, imò magnifice tractari; quæruntur vina deliciosa, & cibi exquisiti; verbô, quotidie splendidè & opiperè vivere volumus; quod reprobatur in illo evangelico divite, & magis adhuc reprehendi meretur in clericis; *epulabatur quotidie splendidè*, Luc. 16. 19. *Nimis*; bibitur & comeditur cum excessu; & pro eo, ut observemus quæ nobis Sapiens præscribit: *utere quasi homo frugi his, quæ tibi apponuntur*, Ecclesi. 31. 19. & 22. & infra: *quam sufficiens est homini erudito vinum exiguum*: sequuntur communiter appetitus nostros inordinatos, qui origo sunt infinitorum defectuum, qui exinde sequuntur. *Ardenter*; ardori appetitûs omninò ceditur; præcipitanter,

&

& nimis avidè in cibum & potum involamus, pro eo, quòd aliquot momentis exspectare deberemus, antequam cibum sumamus, juxta cōsilium sanctorum, ut ità refrœnemus intemperantiam carnis, & impetuositatem desideriorum nostrorum reprimamus: *aliquâ morâ intemperantiam consitentes*, Clem. Alexandr. pædag. l. 2. c. 7. *Studiosè*, volumus cibos esse delicatè præparatos; & si ad gustum nostrum non sint, conquerimur, fastidimus, murmuramus; pro eo, quòd sensualitatem nostram mortificare, & tali cum gaudio & simplicitate cibum nostrum sumere deberemus, quemadmodum primi christiani: *sumebant cibum cum exultatione, & simplicitate cordis*, Act. 2. 46. Examina te nunc coram Deo, an non aliquem ex his defectibus admiseris, quos hic enumeravi? & fortè ità, ut deinde te ipsum applicare non amplius volueris ad studia, ad orationem, & ad alias statûs & vocationis tuæ functiones? petes à Deo veniam horum delictorum, quorum te reum agnoscis; & ut eos corrigas, & te emendes;

PUNCTUM. II. Memor esto, te debere facere hanc ipsam actionem, prout omnes alias, pro gloria Dei: *sive manducatis, sive bibitis, sive aliud aliquid facitis, omnia in gloriam Dei facite*, ait Apostolus 1. Cor. 10. Oportet in hunc finem imo. formare intentionem bonam, alimēta que nostra non aliter cōsiderare aut sumere, nisi ût remedia à Deo nobis concessa ad reparandā indigentiam, & necessitatē naturæ nostræ;

non

non verò ut media satisfaciendi cupiditati nostræ; *hoc me docuisti*, ajebat ad Deũ S. Augustinus conf. l. 10. c. 31. *ut quemadmodum medicamenta, sic alimenta sumpturus accedam*, 2do. incipere prandium seu refectionem, & finire per orationem, procurando sic, ut, dum tale quid faciendum aggredimur, ubi ordinariè plures committere solemus defectus, Dei benedictionem super nos, & cibos nostros quos sumere volumus, promereamur; & hanc ipsam orationem cum fervore persolvendo: *benedic Domine nos, & hæc tua dona, quæ de tua largitate sumus sumpturi*, 3tio. bibere & comedere moderate & temperanter; *non tanquam ventris mancipia manducantes*, ait S. Basilius exercit. ad piet. serm. 2. *sed sicut decet Dei servos*. Oportet etiam condire refectionem spirituali aliquo discursu, aut lectione, ad exemplum sanctorum, qui semper solliciti fuêre, pascere animas suas, dum corpora nutriebant; *frugalis mensa*, ait Possidius loquendo de S. Augustino: *quam semper sacra vel lectione, vel disputatione condiebat*. Sanctificastine ità mensam & refectiones tuas? an non pro eo, ut te utiliter occupares, vel conversareris, erupisti in verba nimis libera, detractiones, imo etiam cantilenas clerico indignas, cujus vox amplius ad aliud servire non debet, nisi ad decantandas Dei laudes? Vide, ut inposterum cautior sis! hæc est gratia, quàm à Deo in hodierna præparatione tua ad Missam petere debes; *& justi epulentur*

in con-

in conspectu Dei, Ps. 67. O Domine, qui nos præordinasti, ut unâ tecum mensâ in cœlo fruamur, ne permitte, obsecro, ut unquam te perdamus ex conspectu, seu oculis nostris, in mensa nostra, sed fac nos ità cibum sumere, ut memores simus, nos in conspectu tuo esse, prout sancti nos docuêre; *in facie prandatur authoris* &c. *epulis vestris Christus intersit*, S. Chrys. Hom, 16. in Matth. & ità nos gerere in actione ista, prout clericos decet, nempe conjiciendo oculos mentis nostræ in Jesum Christum Filium tuum, cum Apostolis suis mensæ accumbentem, & manducantem; vel, quasi sacræ mensæ, S. communionem sumpturi, accumbentes: *fercula nostra Deum sapiant; Christus & influat in pateras; ludicra verba, jocos, trina superna regat pietas*, Prudent. hymn. ante cibum.

DOMINICA SEPTIMA POST PENTECOSTEN.

Humanum dico, propter infirmitatem carnis vestræ; sicut enim exhibuistis membra vestra servire immunditiæ & iniquitati, ad iniquitatem; ità nunc exhibete membra vestra servire justitiæ in sanctificationem, Rom. 6. 19.

DE CONVERSIONE PECCATORIS

1. Quam parùm exigat à peccatore Deus ad conversionem.

2. Quid clericum facere oporteat ad reparandum proprium lapsum.

PUNCTUM I. Mirare hic condescendentiam S. Pauli quoad Romanos recenter ad fidem conversos, vel potiùs adora in ea bonitatem Dei, propter illud modicum, quod à peccatore petit, si se convertere velit: quid enim non posset exigere à nobis, postquam illum offendimus? peccatum enim tam horrendum quid est, ut minus quid non mereatur, quam inferni supplicia; & si Deus, ut ab istis nos liberaret, à nobis exigeret tolerantiam omnium malorum, & dolorum, quibus hæc vita exposita esse potest, misericordia adhuc ista foret, quæ infinitam à nobis exposceret gratitudinem; & si vellet, tam austeram vitam nos ducere, qualem videre est in solitariis & eremicolis illis Palæstinæ & Syriæ &c. quorum pœnitentiæ rigorem mundus miratur, & stupet; excessus tamen adhuc foret bonitatis, & condescendentiæ illius, quem satis mirari non possumus; interim non exigit à nobis tantum; contentus est minoribus, & ad hæc omnia reducuntur, quæ in præfato textu Apostolus nobis exponit, nempe; *sicut exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, & iniquitati ad iniquitatem, ità nunc exhibete membra vestra servire justitiæ in sanctificationem*; ac si diceret; potestisne conqueri de me, quasi nimiùm à vobis exigam, post tot peccata dimissa, post tot concessas gratias? quia, cùm exigere à vobis possem,

ut

ut longè magis inhæreatis, & dediti sitis justitiæ, quàm prius secuti, & obsecuti sitis passionibus vestris criminosis; ac dicere idipsum, quod propheta quidam dixit: *sicut fuit sensus vester, ut erraretis à Deo; decies tantùm iterùm convertentes requiretis eum*, Baruch. 4. 28. tamen non nimium exigerem; contentus igitur est Deus, si tantumdem pro ipso modò faciatis, quantùm prius pro mundo fecistis; taléſque sitis modò pro sanctitate, & justitia, quales prius eratis pro injustitia, & impudicitia; & si membra vestra prius servierunt tanquam instrumenta peccato, modò instrumenta fiat pœnitentiæ; & si prius nonnisi de promerenda æstimatione, & gloriâ ab hominibus soliciti fuistis, modò vos applicetis ad laborandum pro lucrandis Christo JEſu animabus. Anne hoc nimium sit, si tali, tantòque ardore modò serviatis Christo, quo antea servistis inimicis ipsius? en, quid à christianis omnibus in genere exigi possit? verùm clerici, qui ad perfectionem tendere obligantur, notare & advertere debent, hanc nonnisi quamdam adolescentiam esse, ùt âit S. Augustinus Epist. 145. edit: nov. *& hæc quidem quantum mihi videtur, nondum est perfecta justitia, sed quodammodo adulta; neque enim frustra præmitteret Paulus, humanum dico, propter infirmitatem carnis vestræ, nisi quia plus aliquid dicendum fuit, si jam illi ferre potuissent; plus quippe servitutis debetur justitiæ, quàm peccato solent homines exhibere*; si ergo ipse etiam in-

 feli-

feliciter lapsus fuisses; super his te reflecte: &

PUNCTUM II. Considera, quid clericum facere oporteat, ut lapsum suum reparet? debet nimirum ità deinceps inhærere amori justitiæ, ut neque pœnis corporalibus, neque crudelitate inimicorum impediri valeat ab exercitio bonorum operum; *justitia verò sic amanda est*, pergit S. Augustinus ibid. *ut ab ejus operibus etiam pœnæ corporis nos cohibere non debeant; atque inter manus etiam crudelium inimicorum luceant opera nostra coram hominibus, ut, quibus placere possunt, glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est*; quid facere debet minister Ecclesiæ, qui prius vitam duxit prorsus sæcularem, & mundanam, si postea à Deo illustretur ad cognoscendam sanctitatem status, & vocationis suæ? dimittere, & relinquere debet doctrinam hujus mundi, & arripere doctrinam evangelicam; ducere vitam prorsus novam, & totis viribus se iis tantùm applicare, quæ reficere, & nutrire valeant spiritũ suũ; *projicite à vobis prævaricationes vestras, & facite vobis cor novũ, & spiritum novum*, Ezech. 18. 31. quid facere debet pastor, qui vixit ità, ut neglexerit satisfacere obligationibus officii & ministerii sui, si postea tangat Deus misericorditer cor illius? debet non solùm totum illud tempus, quod hucusque voluptatibus impendebat, dare solicitudini, & curæ pro suis parochianis, sed insuper suæ præteritæ negligentiæ aliter reminisci non debet, nisi ut propterea coram Deo ingemiscat,

&

& pænitentiam de illa agat; quid facere debet sacerdos, qui ex avaritia tantum corradere studuit, quantum potuit? non debet expectare tempus mortis suæ, ut de suis facultatibus in favorem pauperum, aut Ecclesiæ de hac mammona iniquitatis disponat, sed adhuc vivens, & sanus talia effundere in sinus pauperum, & reliquo vitæ suæ tempore impugnare, & expugnare per opera charitatis passionem illam suam, à qua se abripi passus fuit, ad ità sibi thesaurizandum; *quiescite perversè agere; & discite benè facere*, If. 1. 16. quid facere debet sacerdos, qui voluptatibus sæculi, & peccaminosis deliciis se hucusque dedit? non debet solummodò iis renuntiare pro semper, sed obligatur insuper mortificare corpus suum per jejunium, per solitudinem, & alia opera pœnitentiæ; & mortificationis; denique, quid facere debet clericus, & sacerdos, qui orationem neglexit? non debet solùm reparare hunc defectum per ordinatam & ferventem orationem quotidianam, sed pro tempore deperdito reputare debet omne illud, quod sine spiritu orationis transegit, id est, sine unione cordis sui cum Deo. Bone Deus! ah quàm pauci sunt clerici, sacerdotes, & pastores, qui se tali modo, ac seriò convertant! *pænitentes, pænitentes*, exclamabat olim S. Augustinus Homil. 4. 1. *si tamen estis pænitentes, & non irridentes; mutate vitam*! ah ubi inveniemus hanc mutationem vitæ, sine qua nulla est vera pœnitentia. Quod hodie accessuri ad altare facere

cere debemus, si tamen in statu, seu digni sumus, ad illud accedere; hoc est, ut oremus pro conversione peccatorum, maximè clericorum, & nostrâ; & in recitatione completorii majori cum attentione & fervore dicamus illud: *converte nos Deus salutaris noster; & averte iram tuam à nobis* Ps. 84. incipiamus hoc grande opus adhuc hodie, nec amplius illud differamus; nam eheu! quàm difficile est finire benè, si malè sit inceptum; *difficile est, ut bono peragantur exitu, quæ malo sunt inchoata principio*, S. Leo Epist. 88. c. 1.

FERIA SECUNDA.

Quem fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis? nam finis illorum mors est, Rom. 6. 21.

DE CONTRITIONE.

1. Necessitas illius. 2. Ac duratio.

PUNCTUM I. Conscientiam nostram inspiciamus, & fateamur ultrò, omninò nos habere rationem nobis ipsis idipsum dicendi, quod Paulus Romanis dicebat: *quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis?* Apostolus hoc dicebat ad homines tales, qui magna ex parte idololatriæ dediti, & consequenter mille excessibus & peccatis implicati erant; petit igitur ab eis scire, quid illis jam supersit ex tot pudendis & infamibus ope-

operibus, quibus seipsos prostituerunt? si sola memoria, seu recordatio talium rerum infamium, ruborem exprimere debet illis, qui sine Deo, sine ulla religione vixerunt, suntque secuti cœcos motus naturæ suæ corruptæ; qualis esse debet confusio illorum, qui talia commiserunt post baptismum? qui profanaverunt in seipsis sanctitatem templi Dei, & membra Christi fecerunt membra meretricis? si S. Augustinus de peccatis adolescentiæ suæ loquens conf. l. 2. c. 8. exclamat: *quem fructum habui miser aliquando in iis, quæ nunc recolens erubesco?* quamvis nondum infans, seu filius Ecclesiæ fuerit, quanta debet esse humiliatio, contritio, & interna confusio illorum, qui non solùm baptizati sunt, sed etiam consecrati ministri, & sacerdotes Domini, si per suos perversos mores vilem reddiderunt, & profanaverunt sanctitatem christianismi, & eminentiam sacerdotii, ad quod eos Deus sublimavit? & tamen, ubi sunt illæ pœnitentiæ lacrymæ, quas ex oculis suis profundant? ubi est contritio illorum? sancti inconsolabiles erant ob minimos commissos defectus, & nos neque magnos curamus! *quanam fronte attollo oculos, ad vultum tam boni Patris tam malus filius!* ajebat S. Bernardus Serm. 16. in cant. *exitus aquarum deducant oculi mei; operiat confusio faciem meam; deficiat in dolore vita mea; & anni mei in gemitibus.* Agnosce hic necessitatem contritionis. & scito, sine illa nullam unquam fuisse datam, neque dandam remissionem

pecca-

peccatorum, prout concilium Tridentinum Sess. 14. de pœn. c. 4. Ansel. orat. 10. loquitur; *fuit quovis tempore, ad impetrandam peccatorum veniam, hic contritionis motus necessarius*, pete illam instanter à Deo, quoties ad Sacramentum pœnitentiæ accedis, *da Domine Deus meus cordi meo pœnitentiã, spiritui contritionem, oculis lacrymarum fontem.* S. Carolus toties ad hoc Sacramentum accessit, tam regulariter, & ordinatè vixit; & nunquam confessionem suam annuam deposuit, nisi prius per plures horas genuflexus à Deo hanc contritionem petiisset; & tu, cujus vita imperfectionibus plena est, & fortè rarò confiteris, quantum temporis insumis ad eam petendam? quia verò satis non est, illam pro tunc habere, & elicere.

PUNCTUM II. Considera, quamdiu durare debeat? contritio verè pœnitentis debet esse continua, nunquam cessare debet, sed continuò illud Davidicum repetere: *ego in flagella paratus sum, & dolor meus in conspectu meo semper*, Ps. 37. 18. hinc docet S. Thomas post S. Augustinum p. 3. q. 83. a. 8. & 9. quòd usque ad mortem perseverare debeamus in dolore & detestatione peccatorũ nostrorum, ratio est, quia nunquam in hac vita omninò certi esse possumus, peccata nobis esse dimissa; & si etiam certi esse possemus, nihilominus ea detestari deberemus, unicum medium hoc est, securam reddendi conscientiam nostram, prout S. Gregorius M. cuidam Dominæ Romanæ dixit, scripsit

hæc

hæc huic sancto Pontifici, se nunquam cessaturam, eidem molestam esse, si non ex parte Dei eam certam redderet, peccata sua sibi remissa esse; cui respondit; *rem difficilem etiam, & inutilem postulasti; difficilem quippe, quia ego indignus sum, cui revelatio fieri debeat, inutilem verò: quia secura de peccatis tuis fieri non debes, nisi cùm jam in die vitæ ultimo plangere eadem peccata minime valebis*, l. 6. Epist: 186. En, quanta debeat esse duratio contritionis! creditne hanc veritatem, debere nos usque ad mortem vivere in spiritu pœnitentiæ? eheu, vix confessus es peccata tua, & statim iterum oblivisceris eorum; an potes ignorare, peccata clericorum longè magis enormia esse, quàm vulgi? & consequenter quòd abundantioribus lacrymis deplorari debeant? si verè tangeris defectibus & peccatis tuis, quæ, ùt ipse ad S. altare fateris, sunt sine numero, nullus esse debet dies, quo non teipsum coram Deo acriter reprehendas; *væ mihi, quia peccavi nimis in vita mea; commissa mea pavesco, & ante te erubesco*; deplorare debes cum S. Augustino conf. l. 2. c. 10. delicta juventutis tuæ; *deflexi abs te, & erravi Deus meus, nimis devius à stabilitate tua, in adolescentia!* Pro Missa ora Deum, ut tibi spiritum hunc compunctionis donare dignetur, quem sancti cum tanto fervore ab ipso petierunt; *singulis diebus á Domino compunctionis lacrymas efflagitemus*, dicebat S. Ephrem. de virt. comp. c. 10. vide, ut cum illo idem sentias,

tias; & ut magìs ad dolorem hunc exciteris, memor esto doloris illius, quem JEsus Christus de peccatis nostris totâ vitâ suâ sensit, maximè autem tempore passionis suæ; hujus ad altare memoriam renovemus; noli ergo accedere sine dolore, neque recuses jungere lacrymas tuas cum illis, quas Dei Filius pro peccatis tuis profudit; *compatitur mihi Dei Filius, & plorat; compatiar & illi, ac simul cum lugente lugebo*, S. Bernard. serm. 3. in nat. Dom.

FERIA TERTIA.

Nunc verò liberati à peccato, servi autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem; finem verò vitam æternam. Rom. 6. 22.

DE JUSTIFICATIONE.

1. In quo consistat. 2. Quinam sint illius effectus.

PUNCTUM I. ADoremus Deum ùt authorem, & principium totius sanctitatis, qui per suam misericordiam liberavit nos à peccatis nostris, & justificavit nos per gratiam propter merita Filii sui JEsu Christi; *justificati gratis per gratiam ipsius, per redemptionem, quæ est in Christo JEsu*, Rom. 3. 24. O quàm meretur hoc grande donum justificationis, ut omninò gratos nos Deo exhibeamus, omnémque ei honorem & laudem tribuamus! *benedictus Dominus, quoniam mirificavit misericor-*

ricordiam ſuam mihi, Pſ. 30. Ut huic noſtræ obligationi ſatisfaciamus, conſideremus, in quo conſiſtat hæc peccatoris juſtificatio, juſtificatio iſta renovatio eſt interna animæ noſtræ, per quã grati efficimur Deo, qui antea peccatores eramus; hæc renovatio conſiſtit in remiſſione peccatorum, & infuſione virtutum chriſtianarum, præſertim charitatis, quæ difuſſa eſt in cordibus noſtris per ſpiritum ſanctum, qui ad nos venit, ut inhabitet nos, *Tit.* 3. 5. itaque Spiritus ſanctus principium eſt hujus renovationis; ipſe eſt, qui juſtos & ſanctos nos facit; qui nos à peccato liberat, ùt Apoſtolus ait, ut nos amabili jugo JEſu Chriſti ſubjiciat; *nunc verò liberati à peccato, ſervi autem facti Deo, habetis fructum veſtrum in ſanctificationem; finem verò vitam æternam*, Conc. Trid. ſeſſ. 6. de juſtif, c. 7. O felix ſervitus, quæ tota gloria, & gloriatio noſtra eſt; ſervitus humana nonniſi miſerabiles reddit; ſervitus autem Dei nonniſi ſanctos facit in tempore, & in æternitate reges. O quàm juſtè laudanda à nobis eſt miſericordia Dei ſuper nos ante hanc ſervitutem juſtitiæ filii Belial, qui ferre non poterant jugum Domini, qui vivebant in ſuperba quadam independentia, de alio non cogitantes, niſi quomodo paſſionibus ſuis ſatisfaciant, & perſeverare poſſint in periculoſa libertate malè faciendi; ecce; quid fuerimus & quid adhuc eſſemus ſine gratia juſtificationis, quam Spiritus S. diffudit in cordibus noſtris; omni ſtudio & conatu gratos nos Deo exhibere debemus;

bene-

benedic anima mea Domino; & noli oblivisci omnes retributiones ejus Ps. 102. 2. Gratias illi agamus non solùm propter peccata, à quibus liberavit nos, sed etiam pro iis, quæ committere potuissemus; minimè enim dubitare debemus, si gratiâ suâ nos non prævenisset, etiam nos lapsuros fuisse in plura peccata, in quæ tot alii, suæ perversæ voluntati relicti, lapsi sunt; hæc erat humilis gratiarum actio, quam S. Augustinus post suam conversionem Deo exsolvit l. 2. conf. c. 7. his verbis: *gratiæ tuæ deputo, & misericordiæ tuæ, quòd peccata mea tanquam glaciem solvisti; gratiæ tuæ deputo, & quæcunque non feci mala, quid enim non facere potui, qui etiam gratuitum facinus amavi? & omnia mihi dimissa esse fateor, quæ meâ sponte feci mala, & quæ te duce non feci*; idem cum hoc illustri pœnitente senti! & ut gratiarum actionem augeas:

PUNCTUM II. Considera, quinam sunt effectus hujus grandis doni sanctificationis? imo. reddit hominem Deo amicum ex filio iræ, qualis antea erat; *ex injusto fit justus, ex inimico amicus, ut sit hæres secundùm spem vitæ æternæ*, ait Conc. Trid. id quod etiam S. Paulus indicare nobis voluit, quando ait: quòd si, dum adhuc peccatores essemus, Christus JEsus non dedignatus est pro nobis mori; *multó igitur magis nunc justificati in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum*, Rom. 5. 9. 2do. non solùm amici Dei evadimus, sed etiam filii ipsius; non accepimus enim, ùt S. Paulus Rom. 8. 15. ait,

ait, *spiritum servitutis iterum in timore, sed spiritum adoptionis Dei, in quo clamamus, abba Pater*; qualis honor pro nobis! *fastigium nobilitatis est*, ait quidam sanctorum patrum, *inter filios Dei computari*, S. Cyrill. Hierosf. catech. 7. ita est, quod verbum æternum per naturam suam est, nos sumus per gratiam adoptionis; quid majus à nobis concipi potest! haud miror S. Joannem re tam mirabili stupefactum, sanctè admirabundum exclamasse: *videte, qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominemur, & simus* 1. Joan. 3. 1. Ah, christiani! & vos etiam ô sacerdotes, & ministri Domini! *videte*, qualem charitatem nobis exhibuerit Deus? non solùm permittit nobis, ut filii illius nominemur; sed vult insuper, ut tales simus etiam reipsa; *ut nominemur, & simus*; nec tamen in sola admiratione sistere debemus; oportet etiam videre, qualiter tam sublimem dignitatem sustineamus? verum est, Deum esse Patrem nostrum; sed, èstne etiam verum, quòd in aliquo illi similes simus per sanctitatem vitæ nostræ? eheu, quanta dissimilitudo inter illum, & nos! *sancti estote*, ait ille, *quoniam ego sanctus sum*, Lèvit. 21. 8. quam soliciti fuimus hucusque ad talem sanctitatem perveniendi? 3tio, justificationis donum facit nos esse fratres JEsu Christi, & cohæredes gloriæ ipsius, *si autem filii, & hæredes*; ait Apostolus, *hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi*: quantum commodum, ac lucrum pro nobis; quód ad Christum perti-

nea-

neamus! agnoscamus igitur excellentiam con ditionis nostræ, exclamat hic S.Leo, si princeps aliquis te adoptaret in filium, & declararet te pro hærede regni sui, quanti æstimares hunc favorem & gratiam? éstne autem princeps, *qui sit Dominus universæ terræ?* potéstne ullus venire in comparationem cum rege cœli? quid dare nobis potest princeps terrenus, nisi regnum solùm terrestre? verùm Deus eligendo nos in Christo JEsu pro filiis suis adoptivis, offert nobis regnum quoddam æternum, quanta gratia! vide, ne te illâ indignum reddas! *agnosce ô christiane, dignitatem tuam, & divinæ consors factus naturæ, noli in veterem vilitatem degeneri conversatione redire!* Serm. 1. de nativ. D. Pro Missa memento, sacram communionem medium esse potentissimum conservandi & perficiendi in nobis gratiam adoptionis, cùm nil sit, quod nos intimius Christo JEsu conjungat, quàm S.Eucharistia, accede hodie cum novo fervore, & devotione, renuntiando semper magis ac magis omni rei, quæ impedire in te posset admirabilem unionem hanc; quam Dei Filius tecum habere vult, *qui justus est, justificetur adhuc, & qui sanctus est, sanctificetur adhuc,* Apoc. 22. 11.

FERIA QUARTA

Stipendia enim peccati mors; gratia autem Dei vita æterna, in Christo Jesu Domino nostro. Rom. 6. 23.

DE

DE EFFECTIBUS PECCATI & GRATIÆ.

1. Peccatum causat mortem. 2. Gratia vitam.

PUNCTUM I. REpræsentat nobis Apostolus ad finem hujus Epistolæ peccatum & justitiam seu gratiam, tanquam duos dominos, qui servis suis mercedem dant, sed modô valdè diversô: peccatum dat mortem, justitia vitam; sit hæc materia hodiernæ meditationis, *stipendia peccati mors*, solutio planè mirabilis! merces funesta! remuneratio horribilis! vide igitur, qualis sit effectus, & fructus peccati? & quid homines lucrentur per peccatum? 1mo. causat mortem animæ, *anima quæ peccaverit, ipsa morietur*, Ezech. 18. 20. non destruit quidem illam, cùm ex sua natura sit immortalis, sed aufert illi vitam gratiæ, quæ consistit in unione cum Deo, à quo peccatum separat, *sicut anima est vita corporis*, ait S. Augustinus Serm. 30. de V. D. *sic animæ vita est Deus; sicut expirat corpus, cùm animam amittit, ità exspirat anima, cùm Deum amittit*; non solùm mortua est anima coram Deo, quæ in statu peccati mortalis est, sed insuper etiam opera illius bona, jejunia, preces, elemosynæ &c. mortua sunt; nihil prorsus, quod christianus vel clericus in tali statu facit, cælum promereri potest, *opera eorum, opera inutilia*, Is. 59. 6. O miseriam nimis magnam, quæ S. Augustinum amarè flere fecit, dum statum juventutis suæ in peccatis transactæ secumipso consideravit: *de-*

flexi

flexi abs te ego, & erravi, Deus meus, nimis devius à stabilitate tua, in adolescentia, & factus sum mihi regio egestatis, l. 2. conf. c. 10. O Domine, cur non ego quoque ingemisco ità, ùt iste pœnitens? ô ubi estis fontes lacrymarum! 2do. peccatum attulit corpori nostro mortem; peccatum primi hominis in causa est, cur omnes nos moriamur, creatus fuit Adam, ut esset immortalis; verúm, quia inobediens fuit Deo, & ipsius inobedientia in nos omnes transiit, omnes pariter morti subjecti sumus, infirmitatibus, aliisque malis expositi, quibus hæc vita exposita est, quæ quasi totidem præcursores, & hæreditas nostræ mortalitatis sunt, *per peccatum mors, & ita in omnes homines pertransiit*, ait Apostolus Rom. 5.12. *in quo omnes peccaverunt*, & etiamnum peccata ac scelera, quæ in mundo quotidie committuntur, sunt, quæ bellorum, pestis, famis, aliorumque malorum, quibus affligimur, causa sunt, & pro eo, quòd contra talia conqueramur, agnoscamus nonnisi nosipsos horum malorum causam esse, *super iniquos creata sunt omnia hæc*, ait Sapiens Eccles. 40. 10. 3tio. causat peccatum mortem æternam, & nos dignos reddit pœnis inferni, *qui non obediunt evangelio, pænas dabunt in interitu æternas*, 2. Thesal. 1. Faciant peccatores, quidquid velint, nunquam hæc duo ab invicem separari poterunt, peccatum & pœna peccati, si in vita seipsos punire negligunt, æternùm punientur in inferno, pugnare & militare voluerunt

runt sub signis diaboli, ergo prò meritis suis remunerationem accipiant; satiabuntur fructu viarum suarum; ea, quæ ipsis in hoc mundo pro deliciis servierunt, tunc supplicia illorum erunt; evadent illis in vermem immortalem, qui cor eorum rodent; & in ignem, qui devorabit eos, quin ab eo consumantur. O si reflexionem aliquam ad hoc faceremus, planè non foret adeò commune & ordinarium peccatum! inde ergo est; quòd bibamus, sicut aquam, iniquitatem, quia non agnoscimus effectus illius; quia concionatores rarò talia prædicant, vel non nisi frigidè, imô plures ex iis non nisi ore hoc prædicant, valdè autem pauci exemplo suo, & ità effaciter, ut populum moveant. Propone igitur, quòd efficacius deinceps talia proponere velis, ut itá corda peccatorum ad pœnitentiam permoveas, dicendo cum S. Augustino; *converte te ad punienda peccata tua, quia impunita esse peccata non possunt, puniendum ergo erit aut à te, aut ab ipso; tu agnosce, ut ille ignoscat,* in Ps. 44. n. 18. Postquam agnovisti, mortem esse effectum peccati.

PUNCTUM II. Examina etiam, quomodo effectus gratiæ vita sit; *gratia autem Dei vita æterna; in Christo Jesu Domino nostro* imo, gratia Dei est, quæ vitam dat animæ nostræ, & meritum operibus nostris; gratia Salvatoris nostri annullat sententiam mortis contra filios Adam pronuntiatam; & unit nos Jesu Christo, dum

nos facit in illo subsistere; hinc S. Paulus declarat Rom. 8. 1. *nihil nunc damnationis est iis, qui sunt in Christo Jesu*; illa est, utpote spiritus vitæ, prout Apostolus adjungit, quæ nos à via peccatorum abducit, & facit ambulare per viam justitiæ, & si non omninò extinguit in nobis concupiscentiam, illam certè mortificat, & ab illius dominatione nos liberat; *lex enim, spiritus vitæ in Christo Jesu liberavit me à lege peccati & mortis*; vel prout S. Augustinus contra Faustum Manich. D. 2. legit; *gratia Dei liberavit me à lege peccati & mortis*; igitur conservemus sollicitè hanc gratiam; quàm infelices essemus, si usque adeò ingrati essemus, ut per peccatum expelleremus à nobis hunc vivificantem spiritū, & regnare permitteremus in nobis concupiscentiam & mortem! 2do. gratia Jesu Christi est, quæ vitam corporibus nostris affert, dando nobis jus ad resurrectionem; *quoniam quidem per hominem mors, & per hominem resurrectio mortuorum; & sicut in Adam omnes moriuntur, ità & in Christo omnes vivificabuntur*, ait Apostolus 1. Cor. 15. 21. Verum quidem est, gratiam Jesu Christi non omninò eximere nos à necessitate moriendi; sed reddit nobis mortem utilem, & meritoriam, ità quidem, ut dum mors de nobis triumphare videtur, ille nobis aditum aperiat ad bona ineffabilia iisque plena securitate gaudendi; itaque non amplius conqueramur de necessitate moriendi, quæ nobis à peccato adhuc superest, siquidem gratia JESU Chri-

Christi tantam exinde utilitatem nos trahere facit, ubi forent corona martyrum, & gloria Apostolorum, si mori non potuissent? an non mors fuit, quæ memoriam justi Abelis consecravit? quæ probavit vitam Abraham in sacrificio filii sui? quæ vitam sanctam beatissimi præcursoris Christi Jesu coronavit? quæ perennavit gloriam S. Stephani? & generaliter gloriam omnium sanctorum, quorum mors aliud non erat, nisi transitus ad felicem & beatam immortalitatem? 3tio. denique gratia nos perducit ad vitam æternam; *gratia Dei vita æterna*; non dico, quòd hanc mereri non possimus, & quòd non sit remuneratio bonorum operum nostrorum, siquidem Apostolus alibi dicit, se recepturum de manu justi judicis coronam justitiæ, quæ sibi & omnibus, qui diligunt adventum ejus, præparata sit; sed quando vitam æternam vocat gratiam, quam Deus nobis præstat, vult per hoc nos intelligere, per gratiam Dei fieri, nos tales esse, quales sumus; quòdque bona opera nostra effectus sint divinæ misericordiæ; *intelligendum est igitur*, ait S. Augustinus Enchird. 107. & l. de corr. & grat. c. 13. & Epist. 194. nov. edit. *etiam ipsa hominis merita esse Dei munera; quibus, cum vita æterna redditur, quid, nisi gratia pro gratia redditur?* Bone Deus! quàm sumus obligati gratiæ tuæ! eheu, quid essemus sine tuo auxilio, nisi tenebræ & infirmitâs? *præter ipsum nos tenebræ & infirmitas*, idem in Ps. 26. Quas gratias tibi referre possum, nisi offerendo tibi JE-

sum Christũ Filium, qui eam nobis promeruit? igitur hoc fine ad S. altare tuum accedam, ut huic meæ obligationi satisfaciam, & te rogem, ut velis intuitu meritorum infinitorum Filii tui ulterius mihi exhibere miserationes tuas, in quibus meam fiduciam pono, ab illo omnia exspecto, & ille mihi instar omnium est; *omnia habemus in Christo; omnis anima accedat ad eum &c. omnia Christus est nobis, si vulnus curare desideres, medicus est; si febribus æstuas. fons est; si gravaris iniquitate; justitia est; si auxilio indiges, virtus est; si mortem times, vita est; si cælum desideras, via est; si tenebras fugis, lux est; si cibum quæris, alimentum est; gustate igitur; & videte, quoniam suavis est Dominus; beatus vir, qui sperat in eo*; S. Ambr. de de virgin. l. 3.

FERIA QUINTA.

Attendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ouium; intrinsecùs autem sunt lupi rapaces; á fructibus eorum cognoscetis eos, Math. 7. 15.

DE FALSIS PROPHETIS.

1. Quàm timendi sint. 2. Media evitandi illos.

PUNCTUM I. STudeamus proficere ex monito Salvatoris nostri, quod nobis in hoc Evangelio dat; diffidamus falsis prophetis, id est; prout explicat S. Hieronymus, hære-

hæreticis, & omnibus generatim falsis doctoribus, qui corrumpunt doctrinam moralem Evangelii, sivè deinde per nimiam & peccaminosam lenitatem, sivè per nimium rigorem; *magistri & architecti erroris, quia veritatis discipuli non fuêre*, ait S. Leo Epist. 10. c. 1. en, qualiter illos nobis depingat *S.* Paulus in sua secunda Epistola ad Corinthios cap. 11. 13. *ejusmodi pseudo Apostoli sunt operarii subdoli, transfigurantes se in Apostolos Christi; & non mirum, ipse enim sathanas transfigurat se in angelum lucis, non est ergo magnum, si ministri ejus transfigurentur velut ministri justitiæ*; infelices sanè operarii, pergit S. Paulus ibid. *quorum finis erit secundùm opera ipsorum*, id est, tam funesta erit mors, ac vita ipsorum mala & perversa fuit. Omni tempore & in omni sæculo fuêre similes ministri si etiam ipso tempore Christi JEsu, & Apostolorum ejus, tales fuerunt, ne dubita, quin etiam hodie adhuc dentur; tales sunt non solùm hæretici declarati, sed etiam tot sacerdotes, & pastores hypocrytæ, mercenarii, ambitiosi, calumniatores &c. qui, ut faciliùs venenum errorum, ac falsorum principiorum suorum in populum diffundere, aut pios liberius denigrare & calumniari queant, se sub specie pietatis occultant, & simulant. O quot dantur ejusmodi falsi prophetæ! quantorum malorum causa existunt! quàm jure nobis ab illis timemus, siquidem apti sunt per discursus suos omnia devastare & homines per suum vivendi modum in

inte-

interitum trahere; *sermo eorum ut cancer serpit*, ait S. Paulus 2. Timoth. 2. 17. lege etiam sequens illius caput: *hoc autem scito, quòd in novissimis diebus instabunt tempora periculosa &c.* invenies ibi, quàm periculosi sint hujusmodi doctores, qui non habentes, nisi speciem pietatis, destruunt illius vim & virtutem, qui corruptum cor habentes audent accomodare Evangelium passionibus inordinatis hominum, qui permittunt peccatores in consvetudine peccatorum, ac scelerum suorum senescere; qui veneno laxorum & falsorum principiorum suorum fideles inficiunt, quæ tantò faciliùs admittuntur, & recipiuntur, quò magìs cupiditatibus blandiuntur, & qui, uno verbo, animas simplices, ac *corda innocentium per dulces sermones & benedictiones seducunt*, ùt Apostolus Rom. 16. 18. dicit, en quid nos movere debeat æquè ac discipulum S. Pauli ad timendum ejusmodi homines, eòsque vitandi omni modo; & *hos devita* in hunc finem

PUNCTUM. II. Vide nunc media; quæ arripere debeas, ut securus sis ab iis? primum est illud, quod ipse Dei Filius nobis dat & assignat in Evangelio; *à fructibus eorum cognoscetis eos*; hoc est, ex actionibus illorum; omninó difficile est, & fieri vix potest, ut pellis ovina quâ se tegunt, eos ita occultet, ut non lupus quandoque emicet, & hypocrisis eorum ex aliqua parte non se prodat; verùm quia ipsi dextrè quandoque sciunt, publicum privare cognitione excessum suorum, & tegere secretas intentiones suas, & per-

perversos sensus, hinc oportet regulæ huic JEsu Christi adjungere aliam adhuc, quàm S. Paulus nobis subministrat, qui docet, quomodo deprehendi possint, quales sint, independenter, seu non obstantibus factis, ac particularibus actionibus illorum; ita Galat. 1. ait: *licet angelus de cælo evangelizet vobis, præter quam, quod evangelizavimus vobis, anathema sit, & nunc iterum dico, si quis evangelizaverit præter id, quod accepistis, anathema sit*; si falsi hi Apostoli etiam miracula facerent; si adeò mortificati & pœnitentes forent, ac ipse S. Joannes Baptista; si aliud prædicant, aut persuadere conantur, quàm doctrinam illam, quam à JEsu Christo & SS. Apostolis accepit Ecclesia, anathema sint; & quia SS. PP. depositarii sunt hujus traditionis, & omnium fidelissimi interpretes Evangelii; hinc secundum signum discernendi falsos Apostolos est, videre, utrum doctrina illorum conformis sit doctrinæ horum sanctorum doctorum; isti non docuerunt nos doctrinas novas, neque inventiones, seu imaginationes proprias, ait S. Augustinus l. 2. contra Jul. *sed quod invenerunt in Ecclesia, tenuerunt, quod didicerunt, docuerunt; quod a Pâtribus acceperunt, hæc filiis tradiderunt &c. talibus enim post Apostolos sancta Ecclesia plantatoribus, rigatoribus, pastoribus crevit*; adhære regulis hisce; & nunquam te fallere poterunt hujusmodi falsi doctores, rejice tanquam spuriam & falsam monetam, quidquid antiquæ traditioni non congruit; *ne transgrediaris terminos*

minos antiquos, quos posuerunt Patres tui. Prov. 22. 28. nunquam S. Scripturam in alio sensu explica, nisi in illo, quem Ecclesia tenuit, credidit, & docuit, & quem consensus SS. PP. ad nos usque provexit, & nobis consignavit, prout concilium Trident. Sess. 4. decret. de edit. sanct. lit loquitur. Roga Deum accessurus ad S. altare pro hac gratia, vivendi nimirum in ista humili submissione usque ad mortem, quin ab eo unquam recedas, conservando, ac custodiendo hoc pretiosum depositum fidei, ea solicitudine & curâ, quam S. Paulus à discipulo expetit, dum ad illum 1. Timoth. 6. 20. ait: *O Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum novitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ.*

FERIA SEXTA.

Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur. Math. 7. 19.

DE BONIS OPERIBUS.

1. Necessitas. 2. Fructus eorum.

PUNCTUM I. DOcet nos JEsus Christus in verbis istis Evangelii, quòd haud sufficiat ad effugiendam justitiam Dei Patris sui, si quis præcisè nulla committat scelera, sed oportere insuper, ut opera bona faciamus, sine quibus in ignem quis mittendus foret tanquam inutilis arbor; *omnis arbor, quæ non facit &c.* en utilissimam occasionem & materiam pro meditatione! vide, ut benè tibi hanc

veri-

veritatem persuadeas, bona opera nimirum nobis omninò necessaria esse, in quocunque demũ statu simus; imo. ùt pœnitentibus; *quid est enim pænitens sibi*, ait S. Augustinus Serm. 213. de V. F. qui sibi ipsi nil condonat, ut sic à Deo veniam consequi promereatur;homo est, qui adeò benè conversus est, ut de alio non cogitet, nisi quomodo peccata commissa expiet;*suus ipse punitor*, idem serm. 278. n. 12. conversio non consistit simpliciter in contritione cordis,& confessione labiorum; etiam fructus, & fructus quidem digni pœnitentiæ accedere debent; *facite ergo fructus dignos pænitentiæ*. Luc. 3. 8: sine quibus impossibile est eradicare ex anima nostra malas consuetudines, & perversos habitus, ac locò illorum plantare virtutem; quia, quemadmodum medici non curant morbos corporales, nisi per media,quæ illis contraria sunt;*ita etiam Dominus noster*, ait S. Gregorius M. Hom. 32. in Evang. *contraria opposuit medicamenta peccatis, ut lubricis continentiam, tenacibus largitatem, iracundis mansuetudinem, elatis præciperet humilitatem*. 2do.ùt justis; bona opera necessaria nobis sunt ad conservandum nos in statu gratiæ; Zacharias & Elizabeth, parentes S. Joannis Baptistæ,ambo justi erant non solùm coram oculis hominum, qui nonnisi ea, quæ foris sunt, vident, sed etiam coram oculis Dei; qui intima cordis penetrat. *erant justi ambo apud Deum*. Luc. 1. 6. sed quid fecerunt hi ad conservandum semetipsos in justitia & sanctitate

hac?

hac? *incedebant*, ait Evangelium *in omnibus mandatis, & justificationibus Domini sine querela*; en, quid nos facere debeamus, si ex numero justorum sumus, ut per praxin & exercitium bonorum operum mereamur continuum Dei super nos auxilium & protectionem; id quod ecclesia petit, dum sic orat: *da quæsumus Domine populo tuo, ut bonis operibus inhærendô; tuâ semper mereatur protectione defendi*, Fer. 2. infra hebd. pass. 3tio. ùt prædestinatis, non sufficit ad hoc, ùt quis salvus fiat, benè agere tantùm ad tempus, & aliquot tantum annis permanere in gratia Dei; oportet perseverare; jam veró perseverantia est specialis Dei favor & gratia, quam Deus ordinariè non concedit, nisi iis, qui sanctè vivunt, & bona opera usque ad finem exercent. Deus reddet unicuique secundum opera sua, iis, qui secundùm patientiam seu perseverantiam boni operis gloriam & incorruptionem quærunt, vitam *æternam*, ait S. Paul. Rom. 2. 6. igitur secundùm Apostolum, nulla gloria, nullus hónor nulla immortalitas, aut vita æterna speranda est ab iis, qui non perseverant in operibus pietatis, statui ac conditioni suæ convenientibus; en veritatem, quæ benè expensa omnes christianos, imó etiam omnes clericos, qui in otio vivunt, aut suis obligationibus fideliter satisfacere negligunt, meritò timorem incutere deberet; sciant igitur tales, ait quidam ex SS. PP. quód Apostolus hic *per patientiam boni operis labores significet; oportet enim sustinere, re-*

ge,

Ae, ac fortiter virtutem exercere, & ità ejus coronas exspectare, Theodoret. in h. l. esto igitur ferventior impofterum in exercitio bonorum operum, & in huuc effectum.

PUNCTUM II. Considera fructum, lucrum, ac commodum, quod ex bonis operibus in te resultat; imo, certam ac securam redduut opera bona vocationem nostram; Deus nos vocavit ad certum vitæ statum, oportet ergo respondere huic nostræ vocationi; verùm quomodo fideliter respondebimus? hoc fiet per orationem, jejuniū, elemosynam, & alia pia ac bona opera; en magnum illud medium, quod S. Petrus nobis suppeditat, per quod certam vocationem nostram reddere valeamus! *satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis; sic enim facientes non peccabitis aliquando* 2. Petr. 1. 10. 2do. bona opera congregant thesaurum inexhauribilem meritorum; ne imagineris tibi, opera pro Deo facta esse perdita, ùt sunt illa; quæ pro mundo fiunt; minima actio enim amore Dei facta, si vel calix aquæ pauperi datus foret, reportabit remunerationem longè majorem, quàm sint omnia bona totius mundi; quæ ergo stultitia hæc est tantùm laborare pro mundo, & tam parum pro cœlo! *nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi ærugo & tinea demolitur & ubi fures effodiunt, & furantur, thesaurizate autem vobis thesauros in cælo, ubi neque ærugo, nec tinea demolitur & ubi fures non effodiunt, nec furantur*, Math. 6. 19.

3tio.

3tio. bona opera perducunt nos ad vitam æternam, hinc est, quòd Salvator, dum prædestinatos suos in gloriam regni ipsis ab æterno præparati vocat, iis in memoriam revocet opera charitatis, quàm super terram exercuerunt, quæ quemodó pro remuneratione receptura sit bonum infinitum & æternum; videmus item S. Paulum, qui adeó laboravit pro gloria Dei, jus suum ad gloriam æternam in alio non fundare, quàm in bonis operibus per gratiam Dei à se factis; ergo per misericordiam Dei *bonum certamen certavi*; modó ad finem cursús mei perveni; *cursum consummavi*; inviolabiliter etiam depositum fidei custodivi; *fidem servavi*: *in reliquo reposita est mihi corona justitiæ*. 2. Timoth. 4. quam cum omni fiducia mihi à Deo justo judice dandam exspecto, & omnes illi, qui diligunt adventum ejus. Sequimini ministri Domini, sequimini exemplum Apostoli, & tunc eâdem loquelâ cum eo uti poteritis ad finem vitæ vestræ: *bonum autem facientes, non deficiamus*. Galat. 6. 9. nolite cessare bonum facere, *tempore enim suo metemus non deficientes*, nolite disputare cum infirmitate vestra, sed festinate uti tempore, antequam nox veniet, in qua succidetur arbor infructuosa; *ergo dum tempus habemus, operemur bonum* sed tale bonum, quod æternitate dignum sit; accede taliter dispositus ad S. altare, id, quod à te petit, & exquirit hoc grande sacrificium, quod quotidie offerendi tibi potestas &

feli-

felicitas data & concessa est; *ut sacerdotes, qui sacrificia Dei quotidie celebramus, hostias Deo, & victimas præparemus*, Cypr. Epist. 54.

DIE SABBATHI.

Non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine; intrabit in regnum cælorum, sed, qui facit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse intrabit in regnum cælorum, Math. 7. 21.

DE OBLIGATIONIBUS statûs, SEU VOCATIONIS NOSTRÆ.

1. Quomodo iis satisfacere debeamus.
2. Quàm pauci sint, qui hoc faciunt.

PUNCTUM I. PErgit Salvator docere, & instruere nos, quód minimè contentus sit externis, nec solâ apparentiâ virtutis; sed quód fructum, & non folia desideret; audiamus monitum illius reverenter, & ex illo proficere studeamus; possumus ex verbis istis, quæ citavimus, tres magnas veritates eruere, quæ præsentis meditationis materia erunt; imo. quód, ut salvi simus, oporteat satisfacere obligationibus statûs nostri: sine hoc aditus nobis ad cœlum non patet, quamvis alia præstemus, id quod nobis insinuat Salvator, quando ait, non alios intraturos in regnum cælorum, nisi qui faciunt voluntatem Patris sui, nam quemadmodum hæc voluntas illius in communi, seu generaliter nobis manifestatur per præcepta Dei,

Dei, & Ecclesiæ, sic in particulari indicatur nobis per obligationes statûs nostri, ad quem ab eo vocati sumus, adeó ut voluntas Dei sit, ut quilibet id exequatur, ad quod ratio statûs sui eum obligat, religiosus debet facere id, quod religiosum, sacerdos, quod sacerdotem, pastor, quod pastorem decet, & sic de cæteris, *& unicuique, sicut Dominus dedit*, ait S. Paulus Cor. 3. 5. nulla arbor alterius arboris fructus fert, sed fructus suæ speciei, sic & nos non alias obligationes, seu functiones in nos suscipere debemus, sed illas tantùm, quæ sunt statûs nostri, *nunquid colligunt de spinis uvas? aut de tribulis ficus?* ait Salvator noster in Evangelio. 2do. debemus huic obligationi nostræ integrè satisfacere; *ministerium tuum imple*, ait Apostolus. 2. Timoth. 4. ad discipulum suum, ille, qui deficit in aliquo essentiali statûs sui, deficit in aliquo necessario ad suam salutem, & qui modica in eo negligit, periclitatur; si ergo sacerdotes & pastores eousque seipsos negligant, ut laudari se à mundo permittant, quasi obligationi suæ satisfacerent, hoc autem nonnisi dimidiatè faciant, nec statui suo & obligationibus ex integro satisfaciant, si mille laudibus ab hominibus extollantur pro modico illo bono, quod faciunt, Deus propter alterum dimidium, quod non faciunt, illos condemnabit, terribilis planè est veritas ista, nam quis ex nobis sibi adulari absque temeritate possit, quòd quotidie singulis obligationibus ministerii sui satisfaciat? ah! istæ obligatio-

nes quasi infinitæ sunt, & necessitates eorum, quorum cura nobis incumbit, sunt sine numero, & consequenter obligatio nostra non minor, possumúsne cogitare de hoc sine horrore! an non hæc res magnam meretur attentionem? *tu verò vigila, in omnibus labora, opus fac Evangelistæ, ministerium tuum imple.* ibid. v. 5. 3tio. oportet hoc facere perfectè, hoc est, ex bono fine, & intentione placendi Deo, *non quasi hominibus placentes, sed Deo.* 1. Thessal 2. 4. facere bonum imperfectè, idem est, ac nihil facere, imó quandoque idem, ac malè id facere, e. g. recitare breviarium cum distractionibus voluntariis, legere Missam absque debita præparatione, concionari; administrare Sacramenta ex motivo vanitatis, proprii commodi, & lucri &c. *cùm autem cor directum non est,* ait S. Augustinus in Ps. 77. n. 10. *opera recta non sunt, etiamsi recta videantur,* bonum, ut verè bonum sit, debet fieri, prout oportet, & vestitum esse omnibus iis circumstantiis, per quas meritorium & gratum Deo fieri possit, ad quod sanè nos non reflectimus satis, hinc etiam est, quod adeò malè nos applicemus functionibus ex statûs nostri; ut hoc adhuc melius capias.

PUNCTUM II. Nota cum S. Bernardo, tria genera esse clericorum, qui in hoc deficiunt, *sunt fructum qui non faciunt, sunt, qui faciunt, sed non suum, sunt, qui faciunt suum, sed non in tempore suo,* primi sunt illi, qui in peccaminoso vivunt otio, & nil minus faciunt, quàm quod

ab

ab eis status ipsorum exigit, si tales videas, putares te videre potius milites, mercatores, aulicos, quorum vestibus induuntur, & opera tractant, potiùs quàm clericos sacro altaris ministerio consecratos, implicant se negotiis aulicis; negotiantur ùt mercatores, aliud non somniant, quàm ut fundos suos uberiores fructus ferre faciant; cincti canibus incedunt, equos numerosos habent, & armis utuntur militaribus, quantùm verò ad functiones Ecclesiasticas, idipsum est, quod omnium minimè nôrunt, nisi præcisè, quòd nomen habeant, & Ecclesiasticis redditibus fruantur; *quid sibi vult*, exclamat S. Bernardus l. 3. de consid. c. 5. *quod clerici aliud esse, aliud videri volunt? nempe habitu milites, quæstu clericos, ac neutrum exhibent, nam neque pugnant ùt milites, neque ùt clerici Evangelizant, ô miserandam sponsam talibus creditam paranymphis! qui assignata cultui ejus propria retinere quæstui non verentur!* secundi sunt illi, qui bonum voluntariè faciunt, modò non cogantur, qui devotiones privatas obligationibus suis publicis præferunt, qui sub prætextu studiorū, meditationis, peregrinationis ad loca sancta &c. desunt obligationi suæ, in peragendi sua parochia, visitandi ægrotos, audiendi confessiones; & similia ministerii, ac obligationis suæ, largiuntur elemosynas extraneis, suorum parochianorum obliviscuntur, magnam curam exhibebunt illis Ecclesiis, quas frequentant, verùm illarum, quarum sunt decimatores, ex qui-

quibus pingues redditus trahunt, necessitatibus necquidquam providere satagunt. O quot sunt Ecclesiastici, & beneficiati, qui quoad hoc punctum falluntur! qui se multùm in virtute profecisse putant, & tamen valdè adhuc à Deo distant; qui eos suo tempore condemnabit; non quòd opera supererogatoria non fecerint; sed quód propriam obligationem neglexerint: *oportuit enim hoc facere, & illa non omittere*, dicet illis Jesus quemadmodum Pharisæis Luc. 11 42. Tertii denique sunt, qui reipsa quidem laborant, & obligationi suæ satisfacere videntur, sed fit hoc ab eis modo valdè imperfecto; non faciunt talia suo tempore; propriam suam perfectionem negligunt, dum alios sanctificare volunt; & benè adverti potest, eos nullo spiritu interno animari; similes sunt illi Episcopo Sardis, quem Christus Jesus reprehendit; *scio opera tua; nomen habes, quòd vivas, & mortuus es*, Apoc. 3. 1. hujus rationem statim adjungit, *non invenio opera tua plena coram Deo.* Ah, quàm timendum est, ne inter clericos, etiam illos, qui laborant, plures inveniantur, quos vivere putamus propter opera quædam externa pietatis, quæ in oculis hominum faciunt, & tamen coram Deo mortui sunt per peccatum, quod in cordibus eorum dominatur, vel ob negligentiam alicujus obligationis suæ! Te ipsum inspice, an non unus ex ejusmodi falsis viventibus, & verè mortuis sis? quotidie breviarium recitas; Missam legis; concionaris; & fortè etiam confiteris; *nomen*

habes, quòd vivas; & nihilominus opera tua non sunt plena, quia charitate destituuntur, à qua meritum accipiant, sed vacua sunt, imperfecta & defectuosa coram Deo, *& mortuus es*; si quod absit, in tali statu esses, noli ad altare accedere, nisi exinde exeas; & fac hodie de novo sorte ac firmum propositum, quòd obligationibus status tui omninò integrè & fideliter satisfacere velis. O Jesu, qui es author vitæ! redde me vivum in oculis tuis; *vivifica me secundùm verbum tuum*. Ps. 118. vis, ut vita clerici prorsus plena sit, Deo & Ecclesiæ ex toto consecrata; fac, ut vita mea talis sit, qualem esse vis, & ut me incessanter applicem obligationibus & functionibus ministeri mei, ad quod me vocasti; ita ut continuó mihi dictum putem, quod Apostolus cuidam suo discipulo dictum voluit; *dicite Archippo: vide ministerium, quod accepisti in Domino, ut impleas illud*. Coloss. 4. 17.

DOMINICA OCTAVA POST PENTECOSTEN.

Fratres, debitores sumus, non carni, ut secundùm carnem vivamus. Rom. 8. 12.

DE FINE HOMINIS.

1. Deus solus finis noster est.
2. Propter ipsum solum vivere, & agere debemus.

PUN-

PUNCTUM I. AGnoscamus in verbis istis Apostoli debitum aliquod; *debitores sumus*; non carni, ut secundùm desideria illius vivamus; sed Jesu Christo, qui à servitute illius nos liberavit, ut deinceps nonnisi Deo vivamus, qui, cùm sit nostrum primum principium, pariter etiam unicus finis noster esse debet; nosipsos perdimus, & multùm aberramus, si extra illum alium finem quæramus; non est, nisi Deus, qui nos beatos & felices tum in altera vita reddere potest; extra illum nonnisi inquietudinem & miseriam invenire possumus. Meditemur hodie tam grandem veritatem, & dicamus cum S. Augustino l. 1. conf. c. 1. *fecisti nos ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.* Ut hocipsum nobis persuadeamus, considerandum est hominem haudquaquam factum, seu creatum esse pro ullo temporali lucro, seu commodo, quod hic in terra invenitur; imo. non est factus pro divitiis; hæ enim infra illum sunt, ait S. Ber. Serm. 4. in adv. Dom. *aurum & argentum nonne terra est rubra & alba, quam solus error hominum facit, aut magis reputat pretiosam?* tantùm abest, à divitiis hominem reddi contentum & felicem, ut ad aliud potius aptæ non sint, nisi ut illum inquietum reddant; nam ùt idem S. P. Serm. 42. de divers. n: 3 *cum labore acquiruntur; cum timore possidentur; cum dolore amittuntur.* 2do. non est factus pro honoribus hujus mundi; officia & dignitates, quæ tam anxiè & solicitè quæ-

runtur, nil reale, & solidum in se continent; *vapor est ad modicum parens*, Jacobi 4. qui brevi dissipatur; fumus, qui transit; & totum, utut grande, & magnificum videatur, imaginarium tantùm est, & saltem in hora mortis disparet, ubi tam magni quàm parvi, divites æquè ac pauperes in sepulchris rediguntur in cineres; *dives, cùm interierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria ejus*, Ps. 48. 18. 3tio. neque etiam factus est pro voluptatibus sensuum; quia hæ nonnisi corpus respiciunt; communes nobis sunt cum animalibus, & consequenter indignæ sunt homine; de cætero non durant, nisi momento; de hinc causant mortalem amarorem & tristitiam; hinc vocat illas S. Augustinus in Ps. 85. *falsam felicitatem, & veram miseriam*. 4to. pariter etiam pro scientiis, & aliis ejusmodi intellectûs perfectionibus non est factus homo; quot dantur sapientes, qui miserè perierunt? nil aliud igitur esse potest finis hominis, nisi solus Deus, *væ animæ audaci*, S. Augustinus l. 6. conf. 16. *quæ speravit, si à te recessisset, aliquid melius se habituram; versa, & reversa in tergum, & latera, & in ventrem, & dura sunt omnia; & tu solus requies*; deplora cœcitatem tot christianorum, qui tam parùm se reflectunt supra hanc grandem veritatem! vide, ut sæpius mentionem de ea facias in tuis instructionibus, & concionibus, &

PUNCTUM II. Nota, quòd, cùm Deus sit finis hominis, exinde sequatur, quòd omni studio

dio & conatu debeamus 1mo. vivere & operari propter Deum solum; abstrahere cor nostrum à rebus hisce terrenis, ut ità ipsi soli integrè ac fideliter serviamus; *discite ergo terrena contemnere*, ait S. Augustinus Serm. 19. in Ps. 72. n. 5. *si vultis Deo fideli corde servire*; talis erat dispositio regii prophetæ, pergit S. Augustinus, quando ad Deum dicebat; *quid enim mihi est in cælo? & à te quid volui super terram*, Ps. 82. talis etiam debet esse nostra; aliud optare & desiderare non debemus, nisi Deum; neque ulli inhærere, nisi Deo, illique soli servire; certo de hoc persuasi, quòd ipse futurus sit remuneratio, & merces eorum, qui ei fideliter serviunt; *pretium fidei tuæ Deus est*; *ipsum habebitis*, *seipsum præparat præmium cultoribus suis*, 2do. referre ad illum omnes actiones nostras debemus; *ex præcepto tenemur*, ait S. Thomas 2. 2. q. 69. ar. 1. *omnia in gloriam Dei facere*; operarius laborare debet in commodum magistri sui, vel si ob aliud laboret, fallit, & decipit eum, cujus servitio se mancipavit; grandis igitur infidelitas est, si, dum plus Dei, quàm nostri ipsius simus, pro ipso laborare negligamus; interim si computum facias omnium actionum tuarum totius diei, de mane usque ad vesperam, parum, seu modicum invenies, quod pro Deo sit factum, vel tali cùm perfectione, quam à te requirit; an non furtum hoc est, quod rubore & confusione omnimoda nos replere deberet? quòd si non possis quoad præteritum facere restitutionem,

vide

vide saltem, ut inposterum tua in meliorem ordinem redigas; *omnia in gloriam Dei facite*, 1. Cor. 10. 31. 3tio. non aliter creaturis uti debemus, nisi, ut per illas perveniamus ad Creatorem, id est, non debemus illis adhærere, siquidem Deus propter illas nos non fecit; non es hic in terra, ut divitias congreges, ut voluptatibus sensuum fruaris, ut gloriam acquiras, & te ab aliis hominibus distinguas; sed ideo tantum, ut Dei gloriam procures, pro tua propria perfectione, & aliorum etiam labores? éstne hoc, ad quod te applicas? eheu! si consideremus vitam majoris partis christianorum, imò & clericorum, an non dicendum videtur, eos ad alium finem hic non vivere, nisi ut illis benè sit, & Deum offendant? O stultitiam! ô cœcitatem hominum! qui ultimum finem suum obliviscuntur, ut currere valeant post vanitatem & mendacium *filii hominum usquequo gravi corde! ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium*, Ps. 4. 3. Si tam infelix fuisses, & hucusque ejusmodi illusioni succubuisses, desiste ab ea, antequam ad S. mensam accedas; & ut te ad hoc grande opus dignè præpares, roga Dominum pro hac magna gratia, ut nunquam immemor sis hujus grandis veritatis, quàm modò meditatus es; quam etiam olim tam benè docuit Augustinus, nimirùm felices nos esse minimè posse, nisi illi soli inhæreamus; *hoc tantùm scito, quia malè mihi est præter te, non solùm extra me, sed & in meipso; & omnis copia, quæ Deus meus non est, egestas est*, l. 13. conf. c. 8.

FERIA

FERIA SECUNDA.

Si enim secundùm carnem vixeritis, moriemini; si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Rom. 8. 13.

DE MORTIFICATIONE CORPORALI.

1. Qui se mortificant, amant corpus suum, prout amari debet.
2. Voluptuosi autem veri illius sunt inimici.

PUNCTUM I. ADoremus Spiritum S. essentialem originem omnis veritatis, dum nos per os S. Pauli docet, & indicat nobis obligationem nostram, mortificandi corpus nostrum, si ut boni christiani vivere velimus; *audiat ergo,* ait S. Augustinus l. de contin. c. 4. *qui tali suggestione tentatur, & si ei ullus christianus sensus est, contremiscat; audiat, inquam, si secundùm carnem vixeritis, moriemini;* vivere secundùm carnem, est sibi ipsi causare mortem sine fine, est trahere supra se ignem inferni, est mori, ut quis æternum ardeat; nullus fuit, qui non ad hæc verba contremisceret, & qui non supprimeret inordinatos carnis suæ motus, si prout oportet, ea audiret, & secum expenderet; verùm tumultus hujus mundi, qui undique auditur & ingruit, & per ora hominum mundanorum clamat, hoc non esse vivere, si seipsum quis impugnare, seipsum abrenuntiare debeat, melius fore, opportunum esse, quàm vivere in continua mortificatione sensuum suorum; ista vox tumultuosa, inquam, quæ incessan

ſanter auribus noſtris talia immurmurat, & naturali noſtræ, quam erga carnem noſtram habemus, inclinationi blanditur, impedit, ne hoc Dei per Apoſtolum nobis datum monitum, prout oportet, audiatur, & accipiatur; docet nos Deus, vitam noſtram conſiſtere in mortificatione deſideriorum noſtrorum inordinatorum; mortem autem in ſatisfactione paſſionum noſtrarum; mundus contrarium dicit; væ nobis, ſi hunc audiamus, ac voci Dei vocem illius præferamus! homines auſteri & mortificati, qui voluptatibus corporis, & dæliciis hujus vitæ abrenuntiant, pro inimicis corporum ſuorum habentur; & tamen reipſa ſunt tales, qui vel maximè ea amant: an non enim amat verè corpus ſuum ille, prout amari debet, qui illud amat eo modo, quem nobis Evangelium indicat, & præſcribit, ſi ad Chriſtum pertinere velimus? *qui autem ſunt Chriſti, carnem ſuam crucifixerunt cum vitiis & concupiſcentiis*, Galat. 5. 24. an non amatur corpus, prout amari debet, ſi cura habeatur, ut ab iis infirmitatibus liberum ſit, quibus alias ſubjaceret; & ei ſubtrahatur ſemen, ſeu cauſa mortis? *quando vitiis ejus reſiſtitur, ipſa caro amatur*, ait S. Auguſtinus ibid. c. 8. *quia ipſa curatur*; hoc autem faciunt illi, qui in mortificatione vivunt; quidquid faciunt, & erga corpus ſuum exercent, remedium eſt, ab ipſo Chriſto Jeſu, peritiſſimo medico, præſcriptum; quòdque ab omnibus verè ſapientibus, & prudentibus ſemper fuit obſervatum; regimen hoc, quan.

quantumvis durum apparenter, longè tamen minùs difficile & austerum est, quàm illud, quod quotidie experiuntur ii, qui deperditam & destructam sanitatem suam per nescio quæ media reparare conantur; qui ergo ità vivunt, nequaquam hostes sunt suiipsius, sed veri amatores corporum suorum, utpote quibus verissimum bonum procurant, & ab horrendis illis malis, & ægritudinibus præservant, quibus vita mollis & sensualis subjecta est. Credis hoc? ésne persuasus de hoc, mortificationem inseparabiliter annexam, & conjunctam esse professioni christianæ? & quòd nil magis nobis in Evangelio commendatum reperiamus? si tibi adhuc aliquod dubium supersit:

PUNCTUM II. Scito, veros inimicos corporum nostrorum, qui ea non solùm injustè, sed etiam inhumaniter tractant, eos esse, qui iis adulantur, & inclinationibus illorum cedunt, quibus ad fruendum deliciis, & voluptatibus hujus mundi feruntur; quæ major crudelitas? quis agendi modus inimici cujuslibet magis venenatus, quàm corpus suum proprium incessanter veneno inficere, & præparare illi tormenta infinita, & æterna? interim hæc ipsa est occupatio continua voluptuosorum, transfigunt vitam suam in continuis deliciis mundanis, & in fuga mortificationis, tota illorum cura & solicitudo est, vacare voluptatibus; & non advertunt, carnem, quam ità idololatricè colunt, infelicissimam quamdam victimam esse, quam nutriunt, & pinguem

guem reddere student, ut suo tempore pabulum fiat ignis infernalis; éstne hoc amare corpus suum? an non è contrario odisse est, & turpiter illud inimicis suis capitalibus prodere? vide nunc, an non ex numero horum voluptuosorum unus fueris, qui adhuc viventes mortui sunt, dum in daliciis, & voluptatibus vivunt? erubesce, & confundere, quòd fortè hucusque vitam vixeris ferè omninò animalem, & sensibus tuis totaliter immersam! pete veniam à Deo, antequam te illi in S. altari sistas; & pro futuro sæpius tecum rumina & expende hæc verba Apostoli 1. Cor. 15. 50. *caro & sanguis regnum Dei possidere non possunt*; neque corruptio incorruptelam possidebit. O Domine, pœnitet me ex intimo cordis mei, quód instar cujusdam Epicuræi, & inimici crucis tuæ vixerim; aliud non cogitavi, nec aliam admisi affectionem, quàm erga corpus hoc peccati; desidero ex nunc punire illud, & mortificare memetipsum, ut dignum reddam bono illo, quod ei congruit; bonum hoc, seu felicitas ista non consistit in eo, ut satisfiat pasionibus illius; si hoc facerem, viverem secundùm carnem, & dignum morte æterna redderem corpus meum: in eo consistit autem, ut gloriosum & immortale reddatur, quod fiet, si in hoc mundo mortificetur; si spiritu facta carnis, & passiones illius mortificem, tunc felix & beatum reddam corpus meum; sed, ô Domine, hoc nonnisi spiritûs tui est, volo dicere, gratiæ tuæ opus, ut itá mortificare valeam passiones cordis, & carnis

meæ,

meæ! O Domine, dona mihi hanc gratiam, id est, spiritum charitatis, ut nimirùm amor Dei, & Jesu Christi crucifixi, faciat me mori amori inordinato carnis, & voluptatum sensualium. Pro Missa pete à Domino Jesu hunc spiritum mortificationis; seipsum pro nobis in cruce obtulit, ut hunc nobis promereretur; & in hunc ipsum finem etiam adhuc hodie dum se nobis dat per S. communionem, ait quidam SS. PP. *ipsa participatio corporis & sanguinis Domini, hoc utique nobis insinuat, ut carnem nostram crucifigamus cum vitiis, & concupiscentiis suis &c. ut omnes fideles membra sua mortificent, & induti Dominum nostrum Jesum Christum, carnis curam non faciant in desideriis*, S. Fulgent. in Epist. 1. ad Cor.

FERIA TERTIA.

Quicunque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt Filii Dei. Rom. 8.

DE MORTIFICATIONE SPIRITUS.

1. Debemus hunc mortificare.
2. Et nonnisi Spiritu Dei agere.

PUNCTUM I. NOn sufficit solummodo mortificare corpus nostrum, prout vidimus in præcedenti meditatione; oportet insuper mortificare spiritum, qui post peccatum Adami non minus corruptus est, ac corpus nostrum. Epicuræi, prout S. Augustinus Epist. 118. refert. dicebant, *mihi frui mea car-*

ne

ne bonum est. Stoici ajebant: *mihi frui mea mente bonum est*; nos verò tanquam christiani, & filii Dei discamus ab Apostolo, quód spiritum nostrum mortificare, & Dei Spiritu agere debeamus; *quicunque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei.* Ut autem ad praxim veniamus, videamus principaliores excessus spiritûs nostri, ut eos evitare discamus; imo. non debemus agi spiritu curiositatis, nec amore novitatis, aut omnia scire velle, quæ fiunt, aut dicuntur, non debemus placere nobis in studio rerum novarum, & extraordinariarum, nec quærere vana, nescio quæ & inutilia, pro eo, quòd nos ad ea, quæ obligationis nostræ sunt, applicemus; defectus hic nonnisi valdè communis est inter clericos, qui sic ea, quæ professionis suæ sunt, negligunt; evitemus igitur hunc defectum studiosè, & sequamur monitum S. Pauli 1. Tim. 6. 20. quod suo Timotheo dedit: *O Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum novitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ.* 2do. resistendum superbiæ, & vanitati spiritûs nostri, qui credere nos facit, quasi plura sciremus, quàm alii; quique nos adigit, & impellit ad ea, quæ sunt supra vires nostras, ùtque scrutemur nimis curiosè secreta Dei, & quæ in mysteriis fidei nostræ sunt incomprehensibilia; humiliemus igitur, & captivemus spiritum nostrum in obsequium fidei, & agnoscamus nos ignorantes esse etiam in iis rebus, quas scire, & intelligere nos putamus, *si quis autem existimat, se scire aliquid,*

quid, nondum cognovit, quemadmodum oportet eum scire 1 Cor. 8. 2. 3tio. refrœnenda est levitas spiritûs nostri, quæ nos continuò distractos facit, & millenis vagabundis cogitationibus replet, & mentem, nescio quibus eventibus, & conceptibus chymæricis occupat, facitque, ab una cogitatione transilire ad aliam, sicque perdere nos facit omnem fructum, quem ex labore nostro trahere possemus, *nunquid levitate usus sum?* ait S. Paulus 2. Cor. 1. 17. reputans hunc defectum indignum ministro Christi Jesu, *aut, quæ cogito, secundùm carnem cogito, ut sit apud me, est, & non?* 4to. denique evitanda est obstinatio; non debemus imitari illos, qui concepta semel aliqua opinione, nunquam amplius ab ea desistere volunt; qui statim irascuntur, si quis eis se opponat, qui sua defendere resoluti sunt, quidquid denique exinde sequatur, qui sine fine disputare volunt, & se nescio quibus contentionibus implicant, quæ ad aliud non deserviunt, quàm ut charitatem lædant, & proximum scandalizent, *quæ quæstionem præstant magìs, quam ædificationem Dei, quæ est in fide,* 1. Timoth. 1. 4. Examina hic excessus & defectus spiritûs tui, & labora pro emendatione eorum: ex nunc mitte manum tuam ad hoc opus; optimum autem medium erit, si

PUNCTUM II. In omni occasione, & eventu agas ex Spiritu Dei, si illum in omni negotio consulas, quomodo tempore, talentis, & reliquis bonis tuis, uti debeas? *si enim sapien-*

tiam

tiam invocaveris &c. ait ſcriptura Prov. 2. *tunc intelliges timorem Domini, & ſapientiam Dei invenies*; conſuluiſtine hunc divinum Spiritum? fuitne hic, qui te ad hoc officium ad hoc beneficium impulit? non omiſiſti conſulere parentes, & amicos tuos; ſed quàm ſolicitus fuiſti, deſuper conſulere Patrem luminum, ad quem debuiſſes tuum habere recurſum? interim nonniſi huic obediendo, prudenter & ſapienter exequi poteris, & implere, quæ à te requirit Deus: noli igitur contentus eſſe, quòd dicas, chriſtianum te, Dei & Eccleſiæ filium, ſacerdotem, paſtorem, miniſtrum Jeſu Chriſti eſſe; non ſatis eſt hoc, oportet etiam ex Spiritu Jeſu Chriſti agere, *ſi ſpiritu vivimus, ſpiritu & ambulemus*, ait S. Paulus Galat. 5. 25. oportet te habere eaſdem inclinationes, & idem cum ipſo ſentire, ait idem; *hoc ſentite in vobis, quod & in Chriſto JESU*, Philip. 2. 5. Spiritus Chriſti erat ſpiritus manſuetudinis & humilitatis, *diſcite à me, quia mitis ſum, & humilis corde*: ſi ergo idem nos ſpiritus agat, debet nobis inſpirare deſiderium nos humiliandi in omni occaſione, exercendi patientiam, manſuetudinem, & ſupportandi in omnibus proximum noſtrum; Spiritus Chriſti erat ſpiritus adorationis, amoris, & fiduciæ in Deum Patrem ſuum; hic idem nos ad ſimilia inſtigare debet, hinc dictum eſt in fine hujus Epiſtolæ, *non accepimus ſpiritum ſervitutis, ſed ſpiritum adoptionis, in quo clamamus, Abba, Pater*: denique Spiritus Chriſti eſt ſpiritus paupertatis,

&

& abstractionis ab omnibus rebus terrenis; si eodem spiritu etiam nos agimur, spernemus pariter omnia commoda & lucra, quæ in terra inveniuntur, & à mundo æstimantur, ac tanto studio quæruntur: uno verbo, sequendo Spiritum Dei & Jesu Christi, evitabimus omnes defectus, & excessus spiritûs nostri, hac veritate persuasus renuntia ex toto corde proprio tuo spiritui: sic accede ad S. altare, & pete instanter Spiritum Jesu Christi, qui solus te securè deducere potest in via veritatis, *Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam* Ps. 142, Roga divinum magistrum tuum, qui defectus tuos novit, quos committere soles, dum spiritum tuum proprium sequeris; ut te tam perfectè ab hoc spiritu tuo abstrahat, quò evadere valeas unus ex numero illorum, qui *beati, pauperes spiritu suo, divites sunt Spiritu Dei*, S. August. in Ps. 103.

FERIA QUARTA.

Homo quidam erat dives, qui habebat villicum, & hic diffamatus est apud ipsum, quasi dissipasset bona illius. Luc. 16. 1.

DE BONIS ECCLESIASTICIS.

1. Clerici illorum nonnisi œconomi sunt.
2. Quomodo iis uti debeant?

PUNCTUM I. ADoremus D. N. J. C. qui sub figura hujus villici, de hoc accusati, quòd domini sui bona dissipârit,

rit, nos docet, quales nos sumus, & quid frequenter à nobis fieri soleat: nos sumus œconomi Dei, qui nobis tradidit administrationem bonorum suorum, quæ tamen ordinariè nonnisi dissipamus! ad gloriam illius omne id, quod manibus nostris concredidit, usurpare debemus, talenta spiritualia, & corporalia, bona naturæ, & gratiæ; fitne hoc à nobis? omnium christianorum valdè interest, ut se desuper examinent, verùm clerici ad hoc specialiter obligati sunt, siquidem iis qualitas, seu conditio hæc œconomorum magis convenit, quàm divitibus mundi hujus, ad quos Salvator verba hæc direxit; & quia ratio suo tempore ab ipsis reddenda de bonis Ecclesiasticis longè severior erit, quàm hominum secularium. Ut te de hoc convincam, considera, quænam sit natura bonorum Ecclesiasticorum? ad originem illorum usque ascendamus; memineris illarum oblationum, quas primi fideles ad pedes Apostolorum afferebant, ut postea distribuerentur, prout cuilibet opus erat; si postea fundos quosdam Ecclesia retinuit, quos primitus vendebat, hoc ideo fecit, ut æternum, seu perpetuum thesaurum haberet, ex quo necessitatibus pauperum succurrere posset: en! naturam bonorum Ecclesiasticorum, & consequenter bonorum illorum ac redituum, qui tibi ex beneficio tuo competunt! noli putare, te dominum illorum esse, ut iis secundùm beneplacitum tuum uti valeas, nonnisi œconomus, seu dispensator illorum es; *rebus Ecclesiæ ità*

utan-

utantur, non ut propriis, sed ut sibi ad dispensandum commissis, ait concilium tertium Turonense Can. 10. *res Ecclesiæ, quibus episcopi, non ut propriis, sed commendatis, uti debent, pretia sunt peccatorum, patrimonia pauperum;* ait secundum concilium Calcedonense Can. 6. verba concilii Nannatensis Can. 10. adhuc magis urgent; *instruendi sunt presbyteri, quatenus noverint decimas, & oblationes, quas à fidelibus accipiunt, pauperum, & hospitum, & peregrinorum esse stipendia; & non quasi suis, sed quasi commendatis uti; de quibus omnibus sciant se rationem posituros in conspectu Dei, & nisi ea fideliter administraverint, damnandos;* facile videre est in & ex his authoritatibus, clericum, qui redditus suos in superfluos & inutiles usus exspendit, vel eos suis consanguineis reservat, si ipsi divites sint, & aliàs commodè vivant, committere injustitiam, furtum, sacrilegium inferni suppliciis dignum; ubi magis torquendus sit, quàm dives ille epulo, qui vestiebatur purpurâ, & epulabatur quotidie splendidè; hoc enim nonnisi ex propriis suis bonis, & redditibus faciebat; & nihilominus æternis flammis addictus erat; quodnam ergo manebit supplicium clericum illum, qui pecunias Deo consecratas ad fines vanos & inutiles expendit? *si enim testimonio veritatis in ignem æternum mittitur, qui sua pauperibus non dedit*, ait Blessensis Epist. 112. ad episc. Aurel. *ubi quæso mittendus est, qui bona pauperum vel*

Ecclesiæ rapuit, aut fraudavit? non audent mendici modò conqueri contra tales clericos, quia in terra non habent, ubi ipsis justitia administretur, ait S. Bernardus Epist. 42 seu tr. ad Henr. sen. arch. sed clamor illorum usque ad cœlos ascendit: vox sanguinis est; *stabunt in magna constantia adversùs eos, qui se angustiaverunt; stante quippe pro eis patre orphanorum, & judice viduarum;* vide, ut prævenias reprehensionem adeò terribilem! & siquidem solummodò dispensator es bonorum ecclesiasticorum;

PUNCTUM II. En usum reddituum tuorum, qui tibi ùt bono œconomo, & fideli administratori convenit! Oportet illos dividere in tres partes, prout SS. PP. nos docuerunt tum verbo, tum proprio suo exemplo; una cedit pauperibus, altera Ecclesiæ, tertia tibi; 1mo. beneficiatus debet facere elemosynam pauperibus loci illius, ex quo suos redditus trahit; debet erga illos exercere opera misericordiæ, secundum indigentiam illorum, secundùm facultates suas, & prout intus ab ipso Deo movetur; neque exspectare usque ad mortem, ut huic suæ satisfaciat obligationi, prout nimis frequenter contingit; non exspectes, ut pro te mortuo fiant elemosynæ, quas vivus fecisse debueras; *elemosyna viventis lumen est ante faciem incedentis; elemosyna verò post obitum, quasi lucerna post tergum,* Petrus Blessensis in festo omnium SS. serm. 46. 2do. curam gerere

rere debet beneficii, & locorum sanctorum curæ suæ commissorum; facere reparationes necessarias; ecclesiæ suæ, ex qua decimas accipit, providere de calicibus, ciborio, & omnibus iis sacris vasis, & ornamentis necessariis, quibus Ecclesia indiget, ut res divina decenter & devotè peragi, & Deo congruenter serviri possit, vid. concil. primum Mediol. c. 62. observastisne hæc omnia benè ô beneficiati? 3tio. oportet pro sua sustentatione iis contentum vivere, quæ ad honestatem sufficiunt, id est, resecare sumptuosa mobilia, vestes pretiosas, domos splendidas, magnum illum numerum domesticorum, & mille alias res superfluas, quæ huic statui minimè conveniunt, & quæ ad aliud non serviunt, nisi ad satisfaciendum sensualitati & luxui: *quidquid præter necessarium victum ac simplicem vestitum de altari retines, tuum non est; rapina est; sacrilegium est.* ità loquuntur sancti PP. (S. Bernard. epist. 2. ad Fulconem) verùm quàm à paucis audiuntur! ipse tuas proprias super hoc fac reflexiones, & siquidem res ista extremæ est consequentiæ, & plena periculi pro salute tua, noli accedere ad altare, nisi id reparaveris. in quo te hucusque deliquisse deprehenderis; *clamant pauperes ad pontifices, cur in superfluitates vestras consumitis, quæ nostris debentur necessitatibus?* idem epist. 42. O Domine, qui omnium bonorum totius mundi dominus es; qui clericis bona Ecclesiæ non das, nisi ut fideles illorum dispensa-

 tores

tores sint; quique iis minaris extremum rigorem, si iis non benè utantur; benedic, quæso, resolutioni meæ, quam cæpi, quòd iis tali moderatione inposterum uti velim, ut facilè ex illa colligi possit, me illa minùs pro me, quàm pro aliis possidere; & quòd aliter ea non acceperim, quàm ut iis in bonos usus utar; *hoc est enim possidendo contemnere, non sibi, sed aliis possidere, non habendi cupiditate Ecclesiæ facultates ambire, sed eas pietate subveniendi suscipere*, S. Propter, seu author lib. 2. de vita contempl, c. 9.

FERIA QUINTA

Quid hoc audio de te? redde rationem villicationis tuæ, jam enim non poteris villicare. Luc. 16. 2.

DE JUDICIO PARTICULARI.

1. Quale sit futurum. 2. Quæ ratio ibi reddenda?

PUNCTUM I. FErè nunquam de hoc cogitamus; brevi nobis dicendum, quemadmodum huic misero villico, *redde rationem villicationis tuæ*: consideramus tanquam aliquid valdè elongatum à nobis, rationem illam, quam de vita nostra Deo reddituri sumus, etsi id valdè propè sit, & quotidie mori videamus tot homines, qui idemmet nobis repetunt, quod in Ecclesiastico c, 38. 23. scriptum est: *memor esto judicii mei, sic enim erit & tuum; mihi heri, tibi hodie*; cogitemus itaque

hoc

hoc, cum planè res decisa sit, ùt ait S. Paulus Hebr. 9. 27. *& statutum hominibus semel mori; post hoc autem judicium.* Incipiamus meditationem nostram per actum fidei de hac veritate; & ut illam benè comprehendamus, oportet notare 1mo. præter judicium universale, quod ad finem sæculorum homines subire debebunt, dari adhuc aliud particulare; quod quemlibet ad finem vitæ suæ exspectat; hoc judicium statim fiet post mortem nostram, id est, in illo ipso instanti, quo anima nostra à corpore separata fuerit, judicabitur, imprimètque illi Deus sigillum immortalitatis suæ, secundùm statum illum, in quo inventa fuerit; neque unquam amplius per totam æternitatem auferendum, per ullam potentiam, sivè in cœlo, sive in inferno; *non est reversio finis nostri, quoniam consignata est, & nemo revertitur,* Sap. 2. 5. felix ille, qui in bono statu inventus fuerit ibi; væ autem illi, cui mors in statu peccati sùpervenerit! periit nimirum absque ullo remedio! 2do. in hoc judicio comparebit anima sola coram tribunali Jesu Christi, destituta omni humano auxilio, sine parentibus, sine amicis, absque fulcro ullo, aut protectione; non nisi bona vel mala opera erunt, quæ eam comitabuntur; non igitur innitendum tibi super auxilio hominum; ipsi enim tunc nihil poterunt; nec tibi servient, nec nocebunt; quia negotium tibi tunc erit cum justo judice, qui te judicabit juxta testimonium conscientiæ tuæ; nil aliud habes, quod timeas, *nisi*

propriam causam tuam ait S. Augustinus in Ps. 87. *inter justum judicem, & conscientiam tuam noli timere, nisi causam tuam.* 3tio. judicium istud erit irrevocabile; sententia pronuntiabitur, postquam nulla valebit appellatio; nullus judex superior aderit, ad quem recurrere possis; nullum medium erit super reparandi malas actiones nostras per contrarias, iisque oppositas virtutes; nullum emendum amplius oleum ad accendendas lucernas extinctas; totum finitum erit per hanc unicam & terribilem sententiam, quæ æternam felicitatem vel infelicitatem nostram definiet. Judicium universale, coram quo omnes comparere debebimus, aliud non erit, nisi solennis promulgatio sententiæ istius, quam in particulari hoc judicio pronuntiabit judex, ità quidem, ut quales judicati fuerimus post horam mortis, tales etiam judicandi, & pronuntiandi simus in fine totius mundi. O quàm terribilis est veritas ista! meditare illam benè! &c.

PUNCTUM II. Reflecte te supra rationem, quam reddituri sumus, si coram divino tribunali comparebimus; totum ibi apertum, & manifestũ erit; *omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sivè bonum, sive malum.* 2. Cor. 5. 10. Oportebit dare rationem de omni bono, & de omni malo, quod in vita fecimus; sed quam stupenda admiratio invadet clericos, exclamat S. Bernardus, si rationem reddere debebunt de omni eo, quod in corpore JESU Christi,

quod

quod est Ecclesia, gesserunt! *si reddenda est ratio de iis, quæ quisque gessit in corpore Christi, quod est Ecclesia*, de convers. ad clericos. Quæretur nimirum à nobis 1mo. de peccatis, quæ commisimus sivè cogitatione, sivè verbo, sivè opere; item quibus occasionem vel causam dedimus per mores nostros perversos; *cuncta, quæ fiunt, adducet Deus in judicium*. Ecclesiastis 12. 14. Item quæ non impedivimus ex defectu correctionis, & ex negligentia, in non vigilando supra subditos nostros, & non laborando pro salute animarum, quæ curæ nostræ commissæ fuerunt; *ubi est grex, qui datus est tibi, pecus inclytum tuum? quid dices, cùm visitaverit te? tu enim docuisti eos adversùm te, & erudisti in caput tuum; nunquid non dolores apprehendent te quasi mulierem parturientem?* Jerem. 13. 20. 2do. de bonis temporalibus, quæ in hoc mundo possedimus. Ratio à nobis exigetur de usu sanitatis nostræ corporalis, talentorum, & qualitatum spiritualium & corporalium, officiorum, beneficiorum, quæ habuimus, qualiter tempus nostrum, redditus nostros &c. consumpserimus? O quàm rigorosa hæc erit ratio præsertim pro iis, qui aliis præpositi fuêre; quibus Deus potestatem suam, & authoritatem propriam concessit; *judicium durissimum his, qui præsunt, fiet*. Sap 6 6. 3tio. denique rationem dare oportebit de bonis spiritualibus, de gratiis, quas JEsus Christus nobis promeruit; de instructionibus, quas vel ipsi aliis dedimus; de sacramentis

à nobis

à nobis susceptis, vel aliis administratis, de orationibus, lectionibus, Missis, communionibus &c. O quot puncta præsertim clericis proponentur, ad quæ respondere cogentur, utpote specialibûs favoribùs, & gratiis à Deo præventis *cùm enim augentur dona*, ait S. Gregorius, Hom. 9. in Evang. *rationes etiam crescunt donorum.* Quid autem inferre & concludere cum hoc S. Patre debemus? *tantò ergo humilior esse, atque ad serviendum Deo promptior quisque debet esse ex munere, quantò se obligatiorem esse conspicit in reddenda ratione.* Resolve te ad hoc; & exactitudini tuæ in satisfaciendo obligationibus tuis conjunge etiam magnam devotionem erga sanctissimum Altaris Sacramentum; accede hodie ad illud tanquam ad thronum judicis tui, ubi etiam nunc discrimen facit inter bonos & malos. *Mors est malis, vita bonis*: vide, ut eum pietate tua permoveas, ut tibi misericordiam exhibeat, & dum venturus est judicare te, hoc non faciat secundùm omnem rigorem justitiæ; *juste judex ultionis, donum fac remissionis, ante diem rationis; ingemisco tanquam reus: culpâ rubet vultus meus, supplicanti parce Deus.*

FERIA SEXTA.

Ait autem villicus intra se: quia Dominus meus aufert à me villicationem, fodere non valeo, mendicare erubesco; scio, quid faciam, ut cùm amotus fuero, recipiant me in domos suas. Luc. 16. 3. & 4.

DE MALO USU DONORUM DEI.

1. Quomodo abutamur ejusmodi donis.
2. Qualiter abusus iste sit reparandus.

PUNCTUM I. Te ipsum ingredere cum œconomo isto Evangelico, & prosequendo meditationem hesternam, examina teipsum, qualiter usus fueris bonis illis, quorum administrationem tibi Deus commisit. imaginare itaque tibi, quasi jam advenisset hora illa, in qua ratio reddenda sit, & vide, quid responsi dare possis? *quid faciam, cùm surrexerit ad judicandum Deus: & cùm quæsierit, quid respondebo illi?* Job. 31. 14. An non obstupescis in consideratione tot delictorum, quorum coram tribunali justitiæ divinæ reus es, & prodigiosæ dissipationis donorum suorum, cujus tibi conscius es? an non subitò menti tuæ occurrit debitum decem millium talentorum? numera, si potes, tot diversa bona naturæ & gratiæ, quæ à communi omnium nostrûm Domino tibi concredita fuêre; quia nullum ex omnibus istis est, quod non veniat in hunc computum, corpus nostrum, anima nostra, divitiæ, sanitas, vires corporales, lumina interna, omnia hæc illius bona sunt; *ab ipso, quidquid boni est, donatur*, ait S. August. Tract. 85. in Joan. revoca in memoriam tot gratias, tot sanctas inspirationes, bonos & salubres motus, instructiones, & alia signa protectionis divinæ. Quot sunt, qui nec centesimam partem eorum acceperunt? quò devenerunt hæc omnia? qualiter iis usus fuisti? eheu? non nimis

quàm

quàm verum est; quòd dissipaveris bona Domini tui, vivendo modô tam indignô, non dico christianô tantùm, sed etiam Ecclesiasticô! *vivendo luxuriosè.* Erubesce, & confundere omninò, quòd tam malè hucusque egeris & vixeris; & rubore suffusus, fatere coram Deo, quòd omminò malus hucusque fueris œconomus. Ubi forem nunc, Domine Deus meus, si mihi idipsum diceres; redde rationem villicationis tuæ! ah! Domine, non haberem, quid respondere possem, sed instantissimè supplicarem tibi, supremo Judici meo, ut mihi indulgeres; *non respondebo, sed meum judicem deprecabor,* Job. 9. 15. parce Domine, parce mihi ô unica spes mea, secundùm infinitam misericordiam tuam; *mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te,* Ps. 16. 7. Postquam ità deprecatus es Dominum Deum tuum propter abusum bonorum suorum, applica te nunc, & stude reparare defectus tuos ex hac parte commissos; & in hunc effectum.

PUNCTUM II. Conjice oculos tuos in hunc evangelicum villicum, & proficere stude ex eo, quod in illius modo agendi & procedendi bonum inveneris; nam sæpius filii hujus sæculi prudentiores sunt in suis negotiis temporalibus, ait Salvator noster, quàm filii lucis in gravissimo negotio salutis suæ æternæ, imò. deliberat secum ipso, quid sit agendum, ut ex hoc labyrintho, in qua se positum videbat, evadere possit; *ait villicus intra se, quid faciam*

clam? etiam tu recogita intra temetipsum, in quo hucusque deliqueris, ut tua redigere deinceps in ordinem possis; noli exspectare, quousque ultima hora sonuerit; securis actu ad radicem posita est; & paulò post audietur vox illius, qui omnibus momentis vitæ nostræ invigilat, quæ dictura est, succidite arborem, & separetur homo à voluptatibus, dæliciis, honoribus, officiis, & divitiis suis, quibus hucusque fruebatur. Antequam hæc terribilis sententia feratur, & pronûntietur, intentus esto propriæ conversioni tuæ; dic intra temetipsum, quomodo poterit homo plenus peccatis, comparere coram Sancto sanctorum? *quid faciam?* agenda omninò pœnitentia; verum 2do. quid dicit œconomus noster? considerat infirmitatem & debilitatem suam *fodere non valeo, mendicare erubesco*, Repræsentat nimirùm quàm plurimos pœnitentes, qui vere commoti & compuncti ob proprios suos commissos errores, tamen minimè sunt in statu, assumendi laboriosa illa exercitia pænitentiæ; an igitur omni spe privandi sunt? absit; *Dominus bonus propitiabitur cunctis, qui in toto corde requirunt eum*, 2. Paral. 30. plenus bonitate Dominus noster est, misericordiam iis exhibebit, qui eum ex toto corde quærunt; *& non imputabit eis, quòd minus sanctificati sunt*, Non arguet eos ex eo, quòd non omni rigore contra seipsos usi fuerint, quem justitia illius ab eis exigere jure posset, modò non ex mollitie, & omninò crassâ negligentià

gentiâ hoc facere omiserint; nam quia secundùm omnes vires suas pœnitentiam agere non valuerunt, oportet, ut talem saltem agant secundùm infirmitatem suam, & conentur satisfacere divinæ justitiæ, tolerando humiliter & patienter cruces, afflictiones, & varia accidentia illa molesta, quibus vita hæc omninò exposita & repleta est. 3tio. Quæsivit villicus iste sibi amicos, qui eum reciperent in domos suas, si officio suo pellendus foret; & nos idipsum facere debemus, & conciliare nobis amicos, & protectores apud Deum, largiendo pauperibus eleemosynam, ut, si minùs habentes inveniamur, nos in tabernacula æterna recipiant. Certò, ac benè persuasi simus, quod, si illis faciamus benè, plus pro nobis, quàm pro illis laboraturi simus; fundum enim talem sic colimus, qui centuplum nobis afferet; redimamus igitur peccata nostra abundanti elemosyna; quia, quemadmodum aqua extinguit ignem, sic elemosyna ignem infernalem extinguet, quem peccata nostra accenderunt; *illi dant pretium redemptionis animæ suæ*, S. Augustinus in Ps. 48. Serm. 1. v. 9. *qui non cessant elemosynas facere*. Vide, ut media ista in praxim deducas, si dignè ad S. Altare accedere vis, ut si reddenda sit tibi aliquando ratio donorum, quæ accepisti ex S. Altari, cum fiducia comparere possis coram judice tuo, qui sibi ipsi factum reputabit, quod pauperibus fecisti, & elargitus es; *fiducia magna erit coram summo Deo elemosyna, omnibus facientibus eam*. Tob. 4. 12.

DIE SABBATHI.

Et ego dico vobis: facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut, cùm defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula. Luc. 16 9.

DUÆ CONDITIONES ELEMOSYNÆ.

1. Fieri debet cum humilitate. 2. Et gaudio.

PUNCTUM I. QUia aliàs jam locuti sumus de obligatione nostra, quæ nobis incumbit, dandi elomosynam, ad quam nos adeo efficaciter hortatur Salvator noster in Evangelio, sufficit nobis explicare hìc principales conditiones elemosynæ. Prima est, ùt illi conjuncta sit humilitas; *cùm facis elemosynam, noli tubâ canere ànte te*, ait Salvator noster, Math. 6. *sicut hypocritæ faciunt, ut honorificentur ab hominibus; te autem faciente elemosynam, nesciat sinistra tua, quid faciat dextera tua, ut sit elemosyna tua in abscondito, & Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi*; laudabit te propterea suo tempore coram angelis, & hominibus. Non prohibet per verba hæc Salvator noster, fieri à nobis elemosynam in publico; imo sæpissimè ità expedit fieri ad ædificationem fratrum nostrorum, & ad excitandos alios fideles, ut similiter faciant, sed vetat quærere, & ambire æstimationem hominum, vel laudem illam appetere, quam illi nobis dare possunt; *laus enim humana non appeti à recte faciente, sed subsequi debet rectè fa-*

olentem, ait in hunc locum Augustinus, l. 2. de serm. Dom. in monte. *ut illis proficiant, qui etiam imitari possunt, quod laudant, non hic putet aliquid nos sibi prodesse, quem laudant.* Si autem bonum exemplum dandum nos impellat ad elargiendam elemosynam; intentio nostra semper manere debet secreta; *sic autem fit opus in publico*, ait S. Gregorius, *quatenus intentio maneat in occulto, ut & de bono opere proximis præbeamus exemplum, & tamen pro intentione, quâ Deo soli placere quærimus, semper optemus secretum.* Quantùm ad personas illas, quibus elemosyna danda est, requirit humilitas à nobis, ut nullam unquam spernamus, multò minùs, ut nos supra illas elevemus, imò potiùs superiores nobis reputemus, tanquam nobilissima membra JEsu Christi, & ut ita dicam, principes sanguinis, seu de regio sanguine, quorum miseria, ad quam redacti sunt, in memoriam nobis revocat nuditatem nostram spiritualem; plagæ, & ægritudines illorum reflectere nos faciant super ægritudines animæ nostræ, id quod nobis vel maximè ruborem & confusionem coram Deo causare deberet; & ità, quemadmodum manus nostras ad solatium, & levamen pauperum aperimus, simul etiam os nostrum, saltem illud internum cordis nostri, aperiamus, ad confitendum coram Deo, juxta exemplum regii Prophetæ, quòd simus pauperes, mendicantes. Hac igitur persuasione ducti humiliemus nosmetipsos usque ad centrum terræ, & aliter nos non considerèmus

sideremus, nisi ut nihilum, pretiosis Dei donis dotatum, quod ne momento quidem subsistere potest, sine novo subsidio gratiarum & influentiâ bonitatis ipsius; *ego verò egenus & pauper sum; Deus adjuva me.* Ps. 69. 6. En primam qualitatem, & conditionem, quam eleemosyna nostra habere debet! ut sit acceptabilis & grata Deo, humilitatem sociam habere debet.

PUNCTUM II. Oportet 2do. illam largiri cum gaudio, *qui miseretur, in hilaritate,* Rom. 12. 8. sanctifica dona tua gaudio illo, quocum offers illa, ait scriptura; non vult Deus, sibi aliquid dari ex tristitia, & coactè, ac violenter, non diligit, nisi quod cum gaudio ipsi exhibetur; hinc, dum S. Paulus hortatur suos Corinthios, 2. Ep. 9. 7. ut se liberales erga pauperes exhibeant, ità ad eos ait: *unusquisque, prout destinavit in corde suo, non ex tristitia, aut necessitate; hilarem enim datorem diligit Deus,* Solare igitur pauperes, non murmurando contra illos, sed ex bona voluntate; non remittendo illos, ad aliud tempus, sed quam primùm potes; noli dicere, quemadmodum plures solent, volumus gaudere, & frui bonis nostris, adveniente morte jam disponemus etiam in favorem pauperum de iis; non obliviscemur illorum in testamento nostro. Speciosa pietas & devotio non nisi illam exercere velle atramento & papyro! ergo non vis charitatem exhibere hominibus, exclamat S. Basilius, Hom. in divites, nisi postquam cessaveris esse inter homi-

nes! si non nisi cadaver tuum videro; tunc primùm amicum fratrum tuorum te esse agnoscam! si sepulchro conditus, & à vermibus rasus, & consumptus fueris, liberalis eris, & magnificus in pauperes! quod mortuum est, non offertur in sanctuario; offer hostiam viventem; qui non nisi reliquias victimæ offert, ingratus est. Si personam quandam illustrem in domum tuam reciperes, an eidem residua mensæ, & prandii tui apponeres? tu tantummodo illud Deo das, quod tecum efferre non potes, Muta hunc tuum agendi modum; fac, ut per elemosynam omnia ista tua sint, & permaneant, eàque tecum asportare valeas post mortem; stude proficere ex hac monitione hujus S. Doctoris; moveant te præsentes necessitates pauperum; nescis enim, an iis in futuris illorum necessitatibus succurrere possis; *ergo dum tempus habemus, operemur bonum.* Galat. 6. 10. En conclusionem, & fructum, quem ex ista meditatione trahere oportet. Faciamus elemosynam, dum Deus & tempus & media nobis suppeditat; nec exspectemus illud momentum terribile, quò coram eo comparere, & rationem administrationis reddere cogemur, si bona aliqua tibi sint, sivè Ecclesiastica, sivè patrimonialia, stude exactè illis benè uti; occultemus argentum nostrum in sinu pauperum, & hæc elemosyna orabit pro nobis; *non demus panem nostrum, sed & animam nostram,* ait S. Hieronymus, l. 19. in 50. Isai. *ut animum sivè esurientem, sivè afflictum non refocillemus*

ex

ex parte, sed saturemus; & doleamus cum dolentibus, lugeamusque cum lugentibus. Fac O Domine, ut sequar consilium tam salubre; inclina cor meum in hanc partem, & ab avaritia illud averte. *Inclina cor meum in testimonia tua, & non in avaritiam.* Ps. 118. hoc à te Domine quotidie precamur, ut sacri ministri tui! væ nobis, si non ex corde id dicamus, vel si timeamus in hac oratione nostra exaudiri. *Ne timeatur*, ait quidam, *in iis expensis defectio facultatum, quoniam ipsa benignitas magna substantia est; nec potest largitatis deesse materies, ubi Christus pascit, & pascitur.* In omni hoc opere illa intervenit manus, quæ panem frangendo auget, erogando multiplicat, ait S. Leo. Serm. 10. de quadrag. Accede ad altare, Christum JESUM cum ista sancta fiducia sumpturus; certò persuasus, quòd, si seminas in agro pauperum cum humilitate & gaudio; DEUS huic sementi daturus sit benedictionem suam, ut bona sempiterna pro fructu suo afferat: *multiplicabit semen vestrum, & augebit incrementa frugum justitiæ vestræ.* 2. Cor. 9. 10.

DOMINICA NONA POST PENTECOSTEN.

Fratres non simus concupiscentes malorum, sicut & illi concupierunt. 1. Cor. 10. 6.

DE INORDINATIS CARNIS DESIDERIIS.

1. Debemus nos ideò humiliare.
2. Eaque impugnare.

PUNCTUM I. REfert & enarrat S. Paulus in præsenti epistola diversa illa peccata à Judæis commissa; postquam eos ex Ægypto eduxit Deus: initium facit ab inordinatis desideriis, quæ funesta omnium lapsuum ipsorum origo fuêre; & monet nos, ut ad eorum exemplum minimè nos accomodemus. Valde necessaria nobis erat hæc admonitio, quia corrupta natura nostra impetuosam quamdam inclinationem ad malum habet; si illius inordinatos motus sequamur, erimus in gaudium inimicis nostris, qui nobis ipsis, nostrísque membris utentur tanquam armis & instrumentis ad perdendum nos; hinc ait Sapiens: *post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua avertere. Si præstes animæ tuæ concupiscentias ejus, faciet te in gaudium inimicis tuis.* Verum est, ejusmodi inordinata desideria sæpè involuntaria esse, maximè apud bonos; verùm quia non facile est discernere, quando defectus ex parte nostra sit, jure meritò humiliare nos debemus, dum nos adeò frequenter huic pugnæ expositos experimur, quam conscientia in nobis excitat: schisma hoc inter spiritum & carnem omnino deplorandum, & eò magis triste accidit, quòd non nisi cum vita nostra finem habiturum sit. Gemunt propterea sancti hìc in terra, & miseriam suam deplorant, prout S. Augustinus notat, & timent, ne omnia sua simul cum victoria perdant; *hæc est pugna sanctorum, & in hoc bello semper homo periclitatur, quousque moriatur*

atur, S. Aug. serm. 154. & 155. de verb. apost. & ipse S. Paulus, Rom. 7. qui adeò bené pugnavit, non timet dicere, quando de iis loquitur, quæ in seipso experiebatur, quòd lex sit spiritualis, ipse verò carnalis sit, & venumdatus peccato; *carnalis sum, venumdatus sub peccato; non enim, quod volo bonum, hoc facio, sed quod nolo malum, hoc ago.* Ah! si sancti, si ipse Apostolus gentium adeò seipsum humiliavit, in consideratione hujus continuæ & non interruptæ pugnæ, quid nos facere oportet, qui neque virtutem, neque fidelitatem eorum habemus. Verum non satis est si experiendo pugnam istam, & sentiendo motus istos inordinatos carnis nostræ, nos humiliemus & ingemiscamus.

PUNCTUM II. Oportet insuper, ut strenuè impugnemus ejusmodi carnalia desideria. Sunt aliqui qui taliter cruciantur in ejusmodi tentationibus carnalibus, ut prorsus animum despondeant, dicàntque, certò si Dei essem, haud permitteret, ut in me, & contra me, similia desideria consurgerent, & insurgerent. Sed cave, quiscunque sis, ità loqui, ait S. Augustinus ibid. *vide Apostolum pugnantem, & noli te facere desperantem.* Verum est, longè gratius, commodiusque fore, si quis omnino carere posset ejusmodi pugnâ, id quod etiam Apostolus optabat, nosque cum ipso optare debemus; nam quamvis ugnet quis, & resistat, melius tamen foret sine dubio, nullum habere inimicum, contra

quem pugnes, quam in necessitate constitutum esse, illum vincere. *Resistis enim, & non consentiendo vincis; sed melius est hostem non habere, quàm vincere*; ibid. sed, quia hic perfectus triumphus de inimicis nostris pro alterâ vita reservatus est, & in hac vita, in hac infelici necessitate sumus, quòd continuò nobis contra illos pugnandum sit, siquidem contra nos incessanter insurgunt, sic & nos illis resistere debemus, si nos invadunt, nos ipsos defendere debemus; si vim suam, & vires suas contra nos adaugent, & duplicant, & nos vires majores adhibere debemus; tantùm hoc attendamus, ne nos vincant; *rebellant? rebella; pugnant? pugna; expugnant? expugna; hoc solum videte, ne vincant*, ibid. noli parcere precibus, jejuniis, vigiliis & austeritatibus; omnibus utere, ut vires hostium tuorum debilites, & enerves; *quid enim vultis*, ait S. Augustinus, Serm. 139. de V. Ev. Joa. 5. *O sancti, ô boni præliatores, ô fortes milites Christi! quid vultis; ut non sint omninò concupiscentiæ malæ? Sed non potestis exercere bellum, sperare triumphum: modò interim pugnatur; facite quod potestis*. Ecce, quid fecerint sancti, ad repellendas malas concupiscentias: vix sine commòtione interna legi potest, quod S. Hieronymus de se ipso scribit in epistola ad Eustochium, ubi postquam ei enarravit tentationes suas, & pœnitentiam quam ageret, sic concludit, Epist. 22. ad Eustoch. *Itaque omni auxilio destitutus ad JESU jacebam*

pedes

pedes, rigabam lacrymis, crine tergebam; & repugnantem carnem hebdomadarum inediâ subjugabam; si hoc autem sustinent illi, qui exeso corpore solîs cogitationibûs oppugnantur, quid patitur puella, quæ deliciis fruitur? Reflecte te parumper supra teipsum. Quomodo gessisti te in hac pugna spirituali? quos conatus ostendisti in reprimendis ejusmodi carnalibus desideriis? ubi sunt jejunia tua? vigiliæ, preces, mortificationes? ah! quàm timendum est, ne te hostis iste domesticus jam pluries vicerit! esto deinceps fidelior in resistendo, certò persuasus, te tantumdem in perfectione progressurum, quantam tibi ipsi vim intuleris: *tantùm proficies, quantùm tibi ipsi vim intuleris.* Pro Missa roga Christum Dominum, ut per hoc divinum Sacramentum, quod brevi sumpturus es, extinguat in lumbis tuis humorem libidinis. *Tu autem ô christiane, roga, quantum potes, exclama, & dic: miser ego homo; quis me liberabit de corpore mortis hujus? spera cum Christo regnum Christi, jam pignus tenes sanguinem Christi; dic, dic: quis liberabit me de corpore mortis hujus? ut respondeatur tibi, gratia DEI per JESUM Christum,* S. August. serm. 54. de verb. Apost. Rom. 7.

FERIA SECUNDA

Neque fornicemur, sicut quidam ex ipsis fornicati sunt, & ceciderunt unâ die viginti tria millia. 1. Cor. 10 8.

DE

DE PECCATO LUXURIÆ.

1. Quàm ab illo abhorrere debeamus.
2. Quomodo à Deo puniatur.

PUNCTUM I. IDem cum Apostolo hìc sentiamus, qui nobis horrorem de tali peccato incutere vult. Adducit nimirùm motiva, quæ nos ad illud odiendum, & detestandum movere debeant. 1mo. qui tale quid committit, proprium corpus suum inhonorat; *qui autem fornicatur, in corpus suum peccat*, hoc est, imprimit illi talem maculam, quantâ à nullo peccato fœdari potest. Furtum, latrocinium, violentia, ebrietas, & major ac potior pars scelerum per membra corporis perpetrantur, prout hoc ipsum peccatum impudicitiæ: verùm, quamcunque enormia sint omnia hæc crimina, nullum adeò fœdat, & conspurcat corpus, ac istud. Qui huic vitio subjectus est, sine intermissione contra proprium corpus suum peccat; offendit illud, violentiam illi infert; inhonorat, & taliter illud destruit, ut si attendere, & considerare velit ad ægritudines illas, & turpia quæ exinde sequuntur, facilè sibi hoc persuadere possit; *qui se jungit fornicariis, erit nequam, putredo, & vermes hæreditabunt eum*, Eclei. 19. 3. 2do. prostituit membra JEsu Christi, quia membra nostra facta sunt per baptismum, & alia sacramenta quæ recepimus, membra Christi; *nescitis, quoniam corpora vestra membra sunt Christi? tollens ergo membra Christi, faciam membra meretricis?* 1. Cor. 15. idem

est

est, ac auferre Christo membra sua propria; vult dicere Apostolus, si iis quis ad impura utatur; anne illi hanc injuriam facere vis? *absit; si ergo unusquisque*, ait S. Augustinus, serm. 18. de V. A. *cupiens fornicari, vilescat sibi, & in seipso contemnat seipsum, saltem non in se contemnat Christum*. O te infelicem! an nescis, te esse membrum Salvatoris? quid ergo cogitas facere? in qualem abyssum te ipsum præcipitare vis? *Ah! parce in te Christo, agnosce in te Christum*, ibid. Considera, ait hic S. Pater quanta erga te fuerit bonitas Domini! ex conditione servi sublimavit te ad statum fraternitatis suæ; neque hoc satis esse credidit; fecit te proprium suum membrum; possetne te ampliùs honorare? quomodo ergo audes ipsum contemnere, & ità quidem, ut ei propria sua membra tollere audeas, quæ ex tot titulis sua sunt, ut evadant membra meretricis? possetne major injuria excogitari? 3tio. qui labitur in crimen impudicitiæ, profanat templum Spiritûs S. corpora nostra illi consecrata sunt, templa sunt, in quibus residet, in quibus per specialem favorem & gratiam habitat, prout S. Paulus 1. Cor. 6. 19 ait: *nescitis, quoniam membra vestra templum sunt Spiritûs S. qui in vobis est, & non estis vestri?* ergo sacrilega profanatio est, dum corpus suum quis conspurcat per peccatum impuritatis; hinc ait S. Thomas in h. l. fornicationem esse peccatum aliquod Pagani; in Christiano autem horribile sacrilegium. *horrendum*

sacrile-

sacrilegium. Minister Domini! expende tecum isthæc motiva, quæ Apostolus hìc adducit, ut tibi horrorem & detestationem vitii hujus persuadeat; explica illa populo tuo; sed memineris, si vitium hoc adeò enorme est in Christiano, illud longè majus & turpius esse in ministro JESU Christi, qui huic divino capiti unitus est, modò longè intimiori, quàm reliquum vulgus Christianorum. Quidquid in hoc ordine facis, idem est, ac si Christus ipse faceret: si prædicas, ipse est, qui prædicat; si baptizas, ipse est, qui baptizat; si sacra mysteria celebras, ipse est, qui functionem summi pontificis obit. Ah! anne possibile sit, te à tam alto & sublimi gradu decidere, & Christum adeò inhonorare, & caracterem tuum adeò fœdare velle? *erubescamus, horreamus, quod tanto honore dignati, ut illius supra sedentis simus membra*, ait S. Chrysostomus, in 1. Cor. 6. *tot malis nos probro ac dedecore afficiamus*. Verùm, quia pœnæ, ac castigationes hujus sceleris magis nos movent, quàm fortissimæ ac convincentes rationes:

PUNCTUM II. Considera, peccatum hoc omninò severissimè puniri, imo. temporaliter; quæ enim causa fuit universalis diluvii? an non hoc ipsum infame vitium, cui homines illi toti immersi erant? *omnis quippe caro corruperat viam suam*, Gen. 6. 12. quid attraxit de cœlo supra Sodomam & Gomorrham imbrem illum igneum & sulphureum, à quo in cinerem redacti fuêre? an non passio ista detestanda

stenda, cujus mancipia fuêre gentes illæ? Gen. 19. quid est, quod Moysen mansuetissimum ex omnibus hominibus eò permovit, ut viginti tria millia Israëlitarum gladio interfici jusserit in una die, prout Apostolus ait in hoc ipso loco, ex quo materiam præsentis meditationis desumpsimus? an non peccatum fornicationis Israëlitarum, cum filiabus Moab? quid tanta mala in domum Davidis invexit? nisi adulterium, in quod infeliciter lapsus fuit? *quàm ob rem non recedet gladius de domo tua usque in sempiternum*, ajebat ad illum Nathan Propheta, 2. Reg. 12. 10 2do. Si à temporali castigatione ad spiritualem transeamus, quæ longè magis timenda est, inveniemus, nullum esse peccatum, quòd magis captivam faciat animam, & dæmonis imperio subjiciat, quàm hoc ipsum. Adeò eam excæcat, & indurat, ut tandem ad impœnitentiam talem peccatorem trahat? ita est, paucos videmus, qui se seriò convertant. Et si hoc rarum est apud fideles quoscunque, adhuc rarius & difficilius est in clericis. Inveniuntur aliqui, ait S. Grego. l. 6. in 1. Reg. 15. 12. prope finem, qui turpitudinem suã secretò in confessionali confitentur, sed *sic volunt peccata contra se proferre, ut velint adhuc de officio sacri Ordinis honorari. Turpes in secreto se proferunt, sed foris, præter Ordinis celsitudines, videri humiles erubescunt;* volunt quippe immunda agere, sed audent sacris altaribus inhærere; sed hoc profectò dicere possumus, lubricis tamen ministris persuadere

non possumus. Experientia æquè ac authoritas clarè probant, hunc esse caracterem, & genium omnium impudicorum clericorum. Deploranda sæpius sunt scandala, quæ inde in Ecclesia nascuntur, & quanta exinde animarum jactura fit; sed raro occasionem habemus, gaudendi de illorum conversione. Ora pro iis, in præperatione tua ad Missam; & pete à Deo gratiam, omnia etiã minima evitandi, quæ vel apparentiam tantùm aliquam habent, quòd sanctitati professionis tuæ contraria sint, eàque evitandi, quæ ad id causam præbere possent; *quid oleum flammæ adjicimus? quid ardenti corpusculo fomenta ignium ministramus?* O Domine! qui vis, ut ministri tui ad servitium altaris deputati vel virgines sint, vel in perfecta continentia vivant, ne permittas obsecro, nos qui ex eorum numero sumus, tam infelices esse, ut corpus nostrum, quod membrum JESU Christi Filii tui, & templum Spiritûs S. est, impuritati, & fœdæ libidini exponamus. purifica o Domine igne divini amoris tui, quidquid impurum in nobis perspexeris, ut tibi in omni castitate servire, & omnimodè placere valeamus! *ure igne sancti Spiritûs renes nostros & cor nostrum Domine, ut tibi casto corpore serviamus, & mundo corde placeamus.* Orat. præp. ad Missam.

FERIA TERTIA.

Itaque qui se existimat stare, videat, ne cadat. 1. Cor. 10. 12.

MOTI-

MOTIVA TIMORIS.

1. Lapsus aliorum. 2. Propria debilitas.

PUNCTUM I. POstquam S. Paulus de funesto lapsu omnium Israëlitarum in genere locutus fuit, qui omnes periêre in deserto, in pœnam Peccatorum suorum, excepto Josue & Caleb; exclamat; *itaque, qui se existimat stare, videat, ne cadat.* Id, quod clerici valdè efficaciter prædicare, ac proponere debent populo suo ad exemplum Apostoli; sibi ipsi tamen longè efficaciûs hoc ipsum persuadere: nam omnes jure sibi timere debent, considerando non solùm Israëlitas, sed etiam Moysen, & Aaronem lapsos fuisse. Verum est, lapsum istorum non fuisse tam gravem, nec tam funestum, ac illum populi Israëlitici; verus tamen erat casus, ac satis sufficiens ad irritandum contra se Deum, à quo etiam in deserto morte puniti fuêre. Si adhuc alia exempla, quæ eos æquè concernant, ac istud, velint; considerent Davidem, hominem hunc secundùm cor Dei; pastor, rex, & propheta simul erat, & tamen cecidit, *Salomon* quoque, qui easdem prærogativas habebat, & sapientissimus omnium hominum fuerat, tam funestum casum passus est, ut ad summum hoc de ipso adhuc sperari possit, salutem ipsius saltem esse incertam. Judas ab ipso Christo ad Apostolatum vocatus, evasit tandem filius perditionis. S. Petrus primus Apostolorum, divinum magistrum suum abnegavit; reliquis Apostolis, nullo excepto, debita

defuit

defuit fiducia, & fidelitas. Quis non putasset, hos grandes viros omninò immobiles, & firmos in legis divinæ observatione permansuros? quis putâsset eos lapsuros fuisse? igitur juxta monitum S. Pauli omnes contremiscamus; multos enim, ait S. Augustinus, de dono persev. c. 8. *à perniciosa elatione reprimit, quod ait Apostolus: qua propter qui videtur stare, videat, ne cadat.* hâc ipsâ igitur Apostoli sententiâ, & exemplo tantorum virorum ad nostram propriam humiliationem & nos utamur. David cecidit, quia pro eo, ut se ducem populo suo ad debellandos Dei inimicos exhiberet, domi in otio permansit; Salomon periit, quia talibus cum mulieribus conversatus erat, quales illi à lege Domini probibebantur; Judas damnatus fuit ob avaritiam suam: præsumptio lapsûs Petri causa fuit; desiderium terrenæ ac temporalis excellentiæ, quod in & per passionem Domini evanuit, reliquos Apostolos Magistro suo infideles effecit, Si clerici similes lapsus evitare velint, vitent pariter otium, commercium, & societatem mulierum, avaritiam, præsumptionem, desiderium bonorum, & honorum hujus sæculi. Si hanc salutarem admonitionem non audiant, si non proficiant, ex funesto hoc exemplo tot illustrium personarum, & tot aliorum, quos abundè nobis & scriptura, & historia Ecclesiastica suppeditat, qui lapsi fuêre, quia hoc consilium minimè secuti sunt; & ipsi etiam cadent, prout isti lapsi fuêre. Nam

PUN-

PUNCTUM II. Debelitas nostra longè adhuc major est, & causam nobis dat, magis tibi, & nobis ipsis diffidendi. *Cave casum*, ait S. Joannes Chrysostomus in hunc locum: tam debiles sumus, ut vel unus aspectus nos occidat, unicum verbulum nos dejiciat; vel minima etiam negatio ad amaritudinem nos & rancorem provocet. Quis est ergo, qui adhuc stat? exclamat hic S. P. ad quem verba ista Apostoli dirigere possumus? *qui stat, videat, ne cadat?* non possumus talem invenire, siquidem serè omnes lapsi sunt; potiùs rationem habemus exclàmandi cum propheta, Ps. 40. 9. nunquid, qui lapsus est, non resurget? omnes enim lapsi sunt, & vix est, qui resurgere velit; *quam ob rem nobis est adhortatio, non ut cadamus, sed ut jacentes possimus resurgere. Igitur alter alteri manum vicissim præbeamus, & exsurgamus; nam ego quoque ex iis sum, qui sunt isti, & qui egent eo, qui sit medicamentum impositurus.* concludit S. Chrysostomus ibid. Si S. Ioannes Chrysostomus putavit, sibi ita dicendum, & loquendum in tali sæculo, in quo tot rara & gravia exempla, quæ ipse, & tot alii sancti Episcopi & infinita planè multitudo solitariorum dederunt, in cordibus fidelium, primam adhuc pietatem temporum Apostolicorum conservabant, quid nobis dicendum? quid faciendum nobis hodiedum, ubi tam modicum pietatis invenire est? ubi tam pauci sunt Pastores & Sacerdotes, qui tam sancto Viro, ut S. Chrysosto-

mus

mus & plures illi similes fuêre, mereantur comparari? timeamus itaque, siquidem tantam causam timendi habemus! deploremus lapsum tot tantorùmque Christianorum; & exhortemur etiam alios Christianos, ut pariter etiam deplorent lapsus tot Clericorum. Et pastores, & populi igitur ingemiscant, plorent, & se humilient. Lacrymæ & gemitus illorum lavabunt, & sanabunt plagas illas, quas ex lapsu suo contraxerunt; humilitas ipsis serviet pro præservativo contra lapsus futuros; vel si iterum cadant, ut lapsus non fiat tam periculosus, vel ut citiùs exinde iterum resurgere valeant, quia humilibus gratia Dei non denegatur, 1. Petr. 4. 5. timor iste usque ad S. Altare nos comitetur, ubi sumpturi sumus mysterium sanè ex omnibus terribilissimum. Quò plus favoris & gratiæ nobis ibi præstat Deus, eò magis nobis ipsis timere debemus, ne illis abutamur. *Nam si in donis est exuberatio*, ait S. Chrysostomus, ibid. *esto videns, quod etiam in supplicio.*

FERIA QUARTA.

Tentatio vos non apprehendat, nisi humana; fidelis autem Deus, qui non patietur vos tentari supra id, quod potestis; sed faciet etiam cum tentatione proventum. 1. Cor. 10. 13.

DE TENTATIONIBUS.

1. Commoda, quæ ex iis nascuntur.
2. Media, ne iis succumbamus.

PUN-

PUNCTUM I. Verba ista S. Pauli magnæ nobis sunt consolationis. Nemo conqueratur amplius de tentationibus, quibus expositi sumus; verum est, militiam esse vitam nostram, *militia est vita hominis super terram*, Job. 7. 1. sed Deus *certantem spectat, deficientem sublevat, vincentem coronat*, ait S. Augustinus, in Ps. 32. & Apostolus certos nos reddit, Deum non permissurum, ut supra vires nostras simus tentandi; sed potiùs cum ipsa tentatione factum nostrum profectum & commodum; *faciet etiam cum tentatione proventum*. Gratias Deo agamus, quòd dignatus sit certos nos reddere per os sancti Apostoli de suâ protectione, & videamus modo utilitates & lucra, quæ ex tentationibus proveniunt: imo. virtus per illas perficitur, quæ sic novum incrementum capit, juxta id quòd S. Paulo 2. Cor. 12. dictum fuit; *virtus in infirmitate perficitur*. Virtus, quæ probata non est, ordinariè non nisi leviter tincta & superficialis est; probatio eam fortem reddit, & internam, facitque, ut profundè radices agat in animâ; *qui non est tentatus, quid scit?* Eccl. 34, 9. Christianus, qui tentatus non est, est quemadmodum juvenis miles, qui nil adhuc expertus est, quem minimus rumor, & minimum periculum terrent; è contrario, qui tentatus sæpe fuit, similis est veterano militi, qui igni assuetus est, milleque pericula subiit, ex quibus semper magìs generosus, & intrepidus evasit. Miramur fidem

dem Abrahami, castitatem Josephi, mansuetudinem Moysis, patientiam Jobi; quid est autem, quod virtutem horum tantorum virorum adeò conspicuam reddit? tentationes, quibus Deo permittente expositi fuère. *Deus tentavit eos, & invenit illos dignos se*, Sap. 3. 5. Tentatio itaque pugna est, & bellum sanctorum, ubi virtus illorum probationi exponitur. 2do. tentatio nos humiliat, facitque nos agnoscere infirmitatem nostram, & extremam indigentiam, quam habemus, ut gratia Dei nos sustentet. Vult Deus, ut in humilitate vivamus, hinc nos tentari permittit, quemadmodum id de se ipso testatur S. Paulus 2. Cor. 12. 7. *ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, Angelus sathanæ, qui me colaphizet.* Hocque verum est, non solum de tentationibus internis, sed etiam de iis, quæ ab extra nos adoriuntur, uti sunt magnæ afflictiones, persecutiones, calumniæ, seditiones populi. Deus permittit talia servis suis evenire, ut de seipsis diffidant, & auxilio, & gratiæ suæ unicè innitantur. Id ipsum etiam S. Paulus iterum nos docet, dum furiosam illam tempestatem enarrat, quæ in illum Ephesi commota fuit; *non enim volumus, ait, ignorare vos fratres de tribulatione nostra, quæ facta est in Asia; quoniam supra modum gravati sumus, supra virtutem, ita, ut tæderet nos etiam vivere; sed ipsi in nobis responsum mortis habuimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo, qui suscitat mortuos.* 3tio. tentatio abstra-

abstrahit nos à vita ista, ubi omnia plena sunt scopulis, laqueis, & periculis; ubi in momenta singula periculum perdendi vitam gratiæ, & cadendi in manus crudelissimorum inimicorum, ùt optatissima ipsis præda expositi sumus. *Homo tentatus, ab ore cordis cibum respuit dilectationis*, ait S. Gregorius M. l. 23. mor. c. 17 *nihilque ei aliud, quàm semetipsum cognoscere, & flere delectat.* En! quàm utilis nobis sit tentatio! verùm quia non nisi iis in bonum proficiunt, qui prout oportet pugnant, & eis resistunt;

PUNCTUM II. Inquiramus jam media, quæ arripienda sunt, ne quis tentationibus succumbat, imum est statim ac promptè tentationi resistere; *resistite autem diabolo; & fugiet à vobis*, ait Sanctus Jacobus cap. 4. 7 non est medium securius vincendi tentationem, quàm istud. Scintilla quædam periculosa, est tentatio; quàm si negligas, magnum ignem accendet, quem difficulter deinde extinguere valeas: parvulus serpens est, qui recens natus est, potes facilè illius caput elidere; si vero tardes longiori tempore, draco fiet, qui te devorabit. Potes facilè rejicere cogitationem odii, gulæ, impuritatis; si verò pedem illis figere permittas in corde tuo, magnos ibi excessus causabunt, & grandem difficultatem experieris, ut illis superior evadas; itaque statim rejice tentationem; noli manere in hoc funesto æquilibrio; *faciam*

hoc? non faciam? sed dic resolutè: peccatum est, nolo amplius nequidem cogitare de hoc. 2dum. oportet pugnare constanter. Permittit Deus tentationes continuas, ut nos exerceat, & solicitius nos ambulare faciat per viam virtutis; si bonus miles es, & si generosè militas pro gloria tanti principis, remunerationem se dignam tibi dabit. Fuêre ex sanctis quidam, qui tantationes decem vel viginti annorum passi sunt, vel odii, vel superbiæ, avaritiæ vel inpudicitiæ, victores ex hac pugna aliter non exierunt, nisi quia viriliter certârunt. Imitare illos! *non coronatur, nisi qui legitimè certaverit*, 2. Tim. 2. 5. 3tio. oportet fugere occasiones præsertim in tentationibus impudicis. Vitium hoc non minùs periculosum est, quàm serpens, si cum hoc dormire velles; *ideo fugio, ne vincar*, ajebat S. Hieronymus ad hæresiarcham Vigilantium, qui ei solitudinem suam exprobrabat; *nulla securitas est; vicino serpente dormire*, ad Vigil. Tom. 2. 4to. Oportet majori cum fervore orare, ut obtineas à Deo auxilium in tempore opportuno, quo tantopere indigemus; dicendo cum propheta, Ps. 70. 12. *Deus, ne elongeris à me, Deus meus in auxilium meum respice.* Sentiebat hic propheta debilitatetem suam, út S. Augustinus advertit, gemens sub pondere hujus corporis mortalis, gemebat instar apostoli propter pugnam & rebellionem carnis & spiritûs, & lex pec-

cati

cati opponebat se in membris illius legi Dei, quam in corde habebat; unde exclamavit: *adhæsit pavimento anima mea, vivifica me secundum verbum tuum*, Ps. 118. S. Aug. ibid. Dicimus hoc quotidie ad primam; anne autem eodem cum fervore ista proferimus? fatere, antequam ad altare accedas, quòd si hucusque lapsus es tempore tentationis, tua socordia causa hujus lapsûs fuerit. Roga Christum JEsum, ut te per hoc divinum sacramentum, quod postea sumpturus es, quódque cibus est fortium, fortificare dignetur, ut melius imposterum utendo hisce mediis dicere possis cum eodem ex spiritu gratitudinis, quod S. Paulus, 1. Cor. 15. 57. dixit. *Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum Christum.*

FERIA QUINTA.

Cum appropinquaret JESUS Jerusalem videns Civitatem, flevit super illam Luc. 19. 41.

De LACRYMIS JESU CHRISTI.

1. Peccatum erat objectum harum lacrymarum.
2. Debet etiam esse nostrarum.

PUNCTUM I. EVangelium, quod ad meditandum hodie suscepimus,

mus, refert, quomodo JEsus quasi triumphabundus Jerusalem civitatem ingressus, nihilominus lacrymas profuderit super hanc civitatem ingratam; prædixeritque mala, quæ ad eorum cæcitatem, & obstinationem secutura essent, eo quòd non cognoverint tempus visitationis suæ, neque agnoverint bonum illud, quod actu ex suo adventu possiderent. Maneamus cum Jesu in his circumstantiis, & videamus, quanta fuerit vis, & violentia doloris, quo cor illius tunc premebatur: siquidem ipsemet nos ad hoc exhortatur; *attendite, & videte, si est dolor, sicut dolor meus*, Thren. 1. Haud contenti simus reflexione aliquâ, tantùm transeunte quasi & superficiali, sed penetrare velimus ad ipsum principale motivum doloris hujus. Ruina, & dosolatio totalis civitatis Jerosolimæ, ab exercitu Romanorum devastandæ, non erat illud à quo maximè tangebatur. Videre lapides dispergi, ligna & trabes comburi, homines mortales mori, non erat objectum, seu causa digna ab eo deplorari, ait S. Augustinus, qui ob divinam suam, & æternam sapientiam altiùs eorum causas penetrabat; inveniebat nimirùm sub cortice hujus externæ & sensibilis punitionis, mala illa invisibilia, & incomprehensibilia, brevi eventura huic nationi omninò ingratissimæ, quæ omnibus aliis gentibus prælata, neutiquam proficere ex iis conobatur; nec tot insignibus favoribus, & inæstimabili dono, quod *Pater* æternus

nus eis contulit, mittendo eis proprium Filium suum, benè uti. *Plangit enim eos*, ait S. Gregorius, Hom. 39. in Evang. *qui nesciunt, cur plangantur.* Deplorat cœcitatem Judæorum, & in ea carnificinam tot reproborum, qui dæmonum potestati cedere deberent; non solùm infelicitatem Judæorum, ait hic S. P. sed excessivum abusum illum tot gratiarum, miraculorum, verbi sui, laborum suorum, sanguinis & mortis suæ, à christianis secuturis temporibus committendum. En objectum, seu causam lacrymarum Christi Jesu! nimirum peccata Judæorum, & christianorum, seu nostra! Reflecte te parumper super has lacrymas! *flevisse legimus Christum*, ait S. Bernardus, in adv. Dom. serm. 4. *risisse nunquam.* Cor illius in continuo dolore erat, à cunis usq; ad crucem; & peccata nostra causa fuêre omnis tristitiæ, & lacrymarum ipsius. Credisne hoc? fortè in concionibus tuis ista aliis proponis: èsne autem ipsemet de hoc benè persuasus? si ita est:

PUNCTUM II. Considera obligationem tuam, quam habes, ipsum quoad hoc imitandi. Clericus non debet solummodo esse homo orationis, seu orationi deditus, sed etiam lacrymarum. Debet deplorare peccata sua propria, siquidem ipsemet etiam peccator est, quemadmodum alii; debet insuper deplorare peccata populi, quia minister est Jesu Christi, & evangelii; vide, quomodo S. Paulus

non

non solùm supra semetipsum ingemuerit, quoties in amaritudine animæ suæ exclamavit, quis me liberabit à corpore mortis hujus? quas & quantas lacrymas non profudit, super uno incestuoso peccatore Corinthio; super fidelibus Mileti, Ephesi, & omnibus aliis ecclesiis! testatur ipsemet de se ipso, quod fuerit *serviens Deo cum omni humilitate, & lacrymis*; quòdque non cessaverit tribus annis, die ac nocte, monens unumquemque eorum. Secutus fuit apostolus in hoc exemplum aliorum, qui eum præcesserant. Quas lacrymas non fudit Samuel super Saulem, postquã etiam cognovit, eum à Deo reprobatum esse? tam abundantes fuêre lacrymæ istæ, ut S. Gregorius, l. 6. in l. reg. cap. 2. sub finem. ita exclamet, & pastores omnes exhortetur; *quo ergo affectu electorum subditorum peccata plangunt, qui projectis reprobis tam affectuosè plangere dedicerunt.* Quos gemitus edidit David ob propria peccata sua, & peccata populi sui! quales fuerunt Jeremiæ lamentationes super incorrigibilitate Judæorum? & Jesu Christi super duritia hujus ipsiusmet populi? & quales lacrymas non profudit hodie super infelici Jerosolima? Plorate igitur ministri Domini! ad exemplum horum sanctorum, & magistri vestri divini! plorate pastores super populo vestro, apud quem superabundat iniquitas, refrigescit charitas, & scandala nimis frequentia videntur, plorate super illis! sed

magis

magis super vosmetipsos flete! mementote vitæ vestræ præteritæ, & invenietis, quantum deplorare debeatis hunc vestrum statum. Cogitate bona sempiterna futuræ vitæ, & ingemiscetis sine dubio, quòd nondum inhabitare possitis felicem hanc mansionem. Deplorate contemptum illum tot gratiarum Jesu Christi, quæ illi tanto sanguine constitêre, præ omnibus autem contemptum illum, cujus vos ipsi rei estis; deplorate & peccatorum aliorum, & vestram propriam cœcitatem. Plorate denique ob hoc ipsum, quòd tantam causam habeatis plorandi, & tam parùm ploretis, & quod plures lacrymas profuderitis pro terrâ, quam pro cœlo; pro tempore, seu temporalibus, quàm pro cœlo, seu cœlestibus. Omnia hæc digna sunt lacrymis nostris; sed ecce! aliam adhuc causam, supra quam specialem reflexionem facere debetis, quòdque pro præparatione ad Missam servire potest; nempe quòd, cùm sis homo peccator, sublimatum te videns ad dignitatem sacerdotalem, vel pastoralem, quam omnino non promeritus es, quæque sanctitatem, & puritatem omninò angelicam requireret; Si ipsemet te in tantam dignitatem quasi intrusisti, temeritas tua sanguineis lacrymis deploranda foret; si autem ad hanc etiam contra tuam voluntatem promotus fuisses, quin ad eam aspiraveris, minimè tamen hoc ipsum deplorare intermitte cum S. Augustino, Epist.

148.

148. ad Valer. Episc. Quia innumerabilis ille numerus defectuum, quos quotidie quasi in hoc ministerio committis, prout ipse quotidie hoc in Missa fateris, meretur sanè, ut illos lacrymis tuis expies. Dic ergo majori deinceps cum fervore & sinceritate, quàm hucusque feceris, id, quod quotidie ex psalmista repetis. *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam*, Ps. 118.

FERIA SEXTA.

Venient dies in te; circumdabunt te inimici tui vallo, & circumdabunt te, & coangustabunt te undique. Luc. 19. 43.

De MORTE PECCATORUM.

1. Torquebuntur memoriâ præteritorum.
2. Consideratione præsentium.
3. Et timore futurorum.

PUNCTUM I. SUb figura Jerosolimæ ab inimicis obsessæ, & ad extrema redactæ, repræsenta tibi infelicem statum peccatoris in mortali lectulo jacentis, ubi omnia simul mala in illum ingruunt. Si oculos suos in præteritum reflectat, omnia cruciant, & affligunt. 1mo Memoria falsarum voluptatum hujus mundi, quas tantopere

dilexit,

dilexit, Heu! ad quid mihi profuit superbia mea? quid utilitatis traxi ex vana ostentatione divitiarum mearum? quò abiêre gratissimæ illæ societates, conversationes, ludi, choreæ, convivia &c. *Siccine separat amara mors*, 1. Reg. 15. 32. totum pertransiit, & ex omnibus nil mihi restat; in æternum non fruar ampliùs hujusmodi deliciis; *quid nobis profuit superbia? aut divitiarum jactantia quid contulit nobis? transierunt omnia illa tanquam umbra, & tanquam nuntius præcurrens*. Sap. 5. 8. 2. Memoria gratiarum, quibus abusus est; sacramentorum, quæ profanavit; instructionum, & exhortationum, quas sprevit. Ah! dicet intra semetipsum, quoties ad januam cordis tui pulsavit Deus, ut teipsum converteres? quoties visitavit te æquè ac civitatem Jerosolimam & tamen cuncta hæc fuêre frustranea, & inutilia; teipsum perdidisti, quia noluisti illis benè uti! *eo quòd non cognoveris tempus visitationis tuæ?* 3. Memoria peccatorum, quæ quotidie accumulavit, quæque nunquam expiare voluit per pœnitentiam, oblitus est eorum in vita sua, vel ad minus consideravit, & æstimavit ea, tanquam res modicas; verùm in hora mortis, eorum recordatur, & tanquam horribilia monstra coram se habet, quæ eum undique obsident; *coambustabunt te undique*. Audi, quid in ejusmodi extremis constitutus dicat Antiochus, famosus ille ac impius impœnitens, *in quantam*

tam tribulationem deveni &c. nunc verò reminiscor malorum, quæ feci in Jerusalem &c. cognovi ergo, quia propterea invenerũt me mala ista; & ecce pereo tristitiâ magna in terra aliena. 1. Machab. 6. O tristem sanè statum peccatotis morientis! Non solùm torquetur memoriâ præteritorum, sed etiam

PUNCTUM II. Consideratione præsentium; violentia, & gravitas morbi, dolores, quos patitur, sunt illi occasio impatientiæ murmurationis, novorum peccatorum, quæ ultimum sigillum reprobationis ipsius imprimunt; crudelis amaritudo, quò se abstractum videat ab eo, à quo totâ vitâ suâ ità fascinatus fuerat; generalis jactura omnium suorum bonorum, auri, & argenti, & posessionum suarum; seperatio à consanguineis & amicis; tædium illud & mœstitia, quód se à Deo suo, à JEsu Christo, à Sanctissima Virgine, à SS. Angelis, à Sanctis omnibus derelictum videat, juxta merita sua; annuntiatio mortis, impotentia eandem evadendi; difficultas in disponendis, & in ordinem redigendis rebus, ac negotiis suis, præsertim quo ad statum animæ, & conscientiæ suæ &c. omnia hæc extremè illum perturbant, affligunt, ac in tantam perturbationem eundem conjiciunt, ut exprimi non possit. *O mors, quàm amara est memoria tua, homini pacem habenti in substantiis suis!* Eccles. 41. 1. non vis sentire, seu experiri similes perturbationes in hora mortis

tuæ?

tuæ? renuntia igitur adhuc in vita tua inordinatis tuis affectionibus erga creaturas; abstrahe te à mundo; res tuas maturè in bonum ordinem rediges, & vide, ut conscientia tua in bono statu sit.

PUNCTUM III. Tertia origo desolationis in peccatore moriente est, timor futurorum. Quidquid vel in anima, vel in corpore patitur, grave est, sed valde parvum & modicum in comparatione horroris, quem ex consideratione futuræ vitæ concipit; discedit hinc in regionem quamdam prorsus incognitam, absque amicis, absque ulla protectione; *qua fronte exibit anima ad Deum?* exclamat S. Augustinus, tract. 7. in Joan. n. 7. *perdidit signum Christi, accepit signum diaboli.* Videt ante se Deum iratum, qui eum judicaturus est secundùm omnem rigorem justitiæ suæ; *nunc de propinquo effundam iram meam super te, & complebo furorem meum, & judicabo te juxta vias tuas,* Ezech. 7. 8. videt supra se cœlum, quod peccata sua ei concluserunt; sub se infernum apertum, & ignem illum horribilem hominibus impœnitentibus præparatum. Ex una parte videt Angelos, & Sanctos, qui eum derelinquunt, in alterâ, dæmones, qui eum accusant, & parati ac prompti sunt exequendi sententiam, quæ infelicitatem illius æternam decidet! ex omni parte nil videt, nisi horrorem, & desperationem! præteritum terret, præsens torquet, futurum

autem

autem in omnimodam consternationem conjicit. Itaque quacunque ex parte mors peccatorum consideretur, horrenda est. *Mors peccatorum pessima.* Sed addendum insuper hoc, mortem mali clerici longè adhuc horribiliorem esse. Bone Deus! quis exprimat convulsiones, & perturbationes, quibus tunc obruendus est sacerdos, qui se in hoc sacrum ministerium intrusit? qui postea nunquam reparare studuit vitium vocationis suæ? vel qui benè & legitimè quidem intravit, spiritum tamen sacerdotii in se perire, & extingui passus fuit! quàm excessiva erit desperatio, si recordetur, quoties abusus fuerit sacramentis, res sacras profanaverit, sanguinem Jesu Christi contra leges ecclesiasticas applicaverit; gregem suum pro eo, ut eum pasceret, dispersit; plures animas in infernum præcipitarit per malum suum exemplum, vel per peccaminosam suam mollitiem, & prodigiosam dissipationem patrimonii pauperum? omnia scandala, quæ causavit; absolutiones præcipitatæ, quas dedit; sacrilegia quæ commisit; expensæ superfluæ, quas fecit, sistent se memoriæ illius, & totidem erunt testes, qui eum accusabunt, & tortores ac carnifices, qui tormentis ipsius initium facient. *Venient in cogitatione peccatorum suorum timidi, & traducent illos ex adverso iniquitates ipsorum.* Sap. 4. 20. Time mortem adeò funestam, & pro præparatione ad Missam, si

in

in statu es illam legendi, roga Jesum Christum per pretiosam mortem ipsius, cujus in S. Altari memoriam renovas, ut te à morte peccatorum præservet; etsi in te ipso quid invenias quod ei displicere nosti; quantotius illud emenda; noli exspectare usque ad mortem, ut vitam tuam corrigas; utere tempore, quod longè brevius est, quàm tibi imaginaris. Putat aliquis se plures adhuc annos victurum, cùm ei vix pauci adhuc dies supersunt, ut igitur teipsum non decipias, resolve te adhuc hodie ad vitam verè sanctam; optimum enim medium hoc est evitandi mortem peccatorum; *vivite benè, ne malè moriamini*, *S.* Aug. serm. 27. de V. D.

* ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ ∽ *

DIE SABBATHI.

Ingressus in Templum cæpit ejicere vendentes in illo, & ementes, dicens illis: scriptum est, quia domus mea domus orationis est; vos autem fecistis illam speluncam Latronum. Luc. 19. 45. 46.

De IMMODESTIA In ECCLESIIS COMMITTI SOLITA.

1. Quàm sit peccaminosa.
2. Quantam obligationem habeant clerici, talia impediendi.

PUNCTUM I. Res est sanè notatu dignissima, quód Christus Jesus

sus bis diverso tempore sanctâ quâdam irâ profanatores templi, ex eodem ejecerit; & quód tribus vicibus proponat nobis ecclesia istud evangelium per annum; duplex hæc circumstantia non leviter prætereunda est. Vult nobis pia hæc & sancta mater ostendere, quanto horrori sibi sit, quemadmodum etiam suo divino sponso, talis immodestia, quæ in ecclesiis exercetur. Idem & nos cum illa sentiamus, & videamus, quàm criminosa & abominanda sit talis immodestia? imo injuriosa est Deo; illiúsque propriam domum inhonorat, ipso vidente & inspectante. Quid! tu audeas insultare Deo tuo, dum interim tot boni Christiani genuflexi adorant Deum? dum sacerdotes in decantandis laudibus sunt occupati? vel eidem divinum Filium suum, Jesum Christum in sacrificium offerunt? quanta injuria! pro nullius rei in toto mundo amore, indecens aliquid committere velles in ipso secreto cubiculo regis, ipso inspectante, coram regio ipsius throno, & in præsentia omnium aulicorum; & tantæ temeritatis es, ut indigne & immodestè te geras in palatio ipsius regis regum! rides, blateras, in conspectu illius, in eo ipso loco, ubi ab omnibus vult adorari; offendis eum verbis inutilibus, compositione corporis indecenti, & mille aliis actionibus, & gestibus, nec nominandis quidem. Quantum crimen! exclamat hic S. Chrysostomus. hom. 24. in act. idem serm. 3. in Epist. ad Ephes.

sunt

sunt ista fulmine digna; quâ fronte te sistes ante tribunal Christi? qui toties inhonorasti thronum misericordiæ ejus? 2do perniciosa est religioni & fidei nostræ. Quid cogitari potest, dum scandala illa & irreverentiæ videntur, quæ à filiis, imò ab ipsis ministris ecclesiæ in domo Dei committuntur, quæ domus orationis est? éstne iste talis, dicunt, christianus, vel paganus? catholicus, vel hæreticus? clericus, vel impius? ridet in ecclesia, dum interim alii peccata sua plangunt; stat in pedes erectus effrons, dum alii genua humillimè flectunt; in omne latus circumspicit, dum alii oculos suos demissos tenent! hominibus aliis loquitur, & garrit, dum alii cum Deo loquuntur. O quám injuriosa sunt ista religioni nostræ? si fidem habes, monstra illam operibus tuis, Jac. 2. 3tio. nobis ipsis præjudiciosa est, & Deum cogit, ut gratias suas nobis subtrahat. Quid? venis ad ecclesiam, ut veniam peccatorum obtineas? & ibi nova committis; venis, ut gratias à Deo novas postules? & trahis supra te maledictionem illius? venis ad ecclesiam, ut iram omnipotentis Dei mitiges; & illum in ecclesia magis contra te irritas? prout de hoc ipso conqueritur Deus per prophetam suum: *quid est quod dilectus meus fecit in domo mea scelera multa?* Jerem. 11. 15. detestare hos defectus; & quia non sufficit clerico, ut ipse tantùm talia evitet;

PUN-

PUNCTUM II. Agnoſce hic etiam obligationem tuam, quam habes, impediendi ejuſmodi inconvenientias etiam in aliis: obligati ſunt clerici ad hoc 1mo. ratione Ordinis oſtiaratûs, quem in ſuſceptione quatuor minorum Ordinum ab epiſcopo ſuſceperunt. Exercitium, ſeu functio hujus Ordinis eos obligat, ut fideles cuſtodes domûs Dei ſint, ad aperiendam & claudendam eccleſiam horis conſtitutis; ut in eccleſia omnia munda, & in bono ſtatu ſint; nihilque in ea fiat, quod vel ſervitium divinum, vel attentionem ſeu devotionem fidelium turbare poſſet: *ſit eis fideliſſima cura in domo Dei diebus ac noctibus*, ait Pontificale. Si ergo hunc Ordinem accepimus, quare illius exercitium & functiones negligimus? 2do. obligati ſunt ad hoc, ex zelo, quem pro gloria Dei eos habere oportet; emicuit zelus iſte in omnibus ſanctis: S. Auguſtinus adeò hoc zelo repletus erat, ut extra chorum exire magnum Theodoſium, eique per diaconum ſuum dici juſſerit, quod interior pars ſanctuarii locus deſtinatus ſit pro ſacerdotibus, quem laici occupare non poſſent; vellet igitur hinc abſcedere, & unà cum populo foris manere; ſiquidèm purpura, quâcum veſtitus erat, reges & imperatores, minimè autem ſacerdotes faceret; cui etiam religioſiſſimus hic princeps humiliter obedivit. S. Joannes Chryſoſtomus potiùs maluit attrahere ſupra ſe odium imperatricis Eudoxiæ, quàm tolerare illum tumul-

tum,

tum, qui apud statuam hujus imperatricis fiebat, totàmque per ecclesiam intus resonabat, & divinum officium, & psalmodiam sacerdotum impediebat. Theod. l. 4. c. 18. Fleuri Hist. Eccl. l. 1. 19. n. 15. His ultimis temporibus non minori zelo flagrabat S. Carolus, ac isti magni episcopi, ut Deo debitus cultus in ecclesia exhiberetur, & omnia scandala exinde amoverentur. Si autem exempla sanctorum nondum satis essent ad te permovendum, ztio. an non exemplum ipsius JESU Christi satis sit ad te animandum? non poterat tolerare eos, qui templum Salomonis profanabant per negotiationem talium rerum, quæ ad sacrificia necessariæ erant; neque pati poterat, ut publicus transitus populo per templum pateat; prout S. Marcus notavit, non sinebat, *ut quisquam transferret vas per templum*, Marc. 11. 16. & nos, qui officiales & ministri illius sumus, in istis locis tolerabimus, seu ecclesiis nostris, longè sacratioribus, ut personæ tales usque ad ipsum altare accedant, quibus longè graviora exprobrari possent? negotiatio illa à Salvatore nostro in porta templi non permissa alibi exerceri poterat; nos veró sæpè in medio ecclesiarum nostrarum talia patimur, & toleramus, quæ in nullo loco tolerari deberent, nec toleranda sunt. Ubi ergo est modó apud nos zelus iste Christi Jesu, ejiciendi ex ecclesiis nostris ecclesiarum profanatores? Pete veniam à Deo, in præparatione tua ad Missam,

ſocordiæ & negligentiæ tuæ, uti & immodeſtiæ, & irreverentiarum illarum, quas fortè ipſus in eccleſia commiſiſti. O Domine. noli nos tractare, ſecundùm quod mereremur à te tractari, propter irreverentias in tuo ſancto templo à nobis commiſſas, ſed ſecundùm magnam clementiam tuam, & magnitudinem miſerationum tuarum. Conabimur exceſſus noſtros contra tuam divinam majeſtatem commiſſos, inpoſterum corrigere; nunquam deinceps coram te comparebimus in eccleſia, niſi in ſpiritu humilitatis, & in animo contrito. Aſſiſtemus tremendo ſacriſicio altaris tanta cum fide & reverentia, ac ſi in monte calvariæ, ad pedem crucis morti ac crucifixioni tuæ præſentes aſſiſteremus. Hoc eſt propoſitum, hæc eſt reſolutio noſtra; adjuva nos auxilió gratiæ tuæ, quô ſuffulti firmam ſpem concipiemus exauditurum te preces & vota noſtra, quæ in templo ſancto tuo à nobis tibi offerentur: *oculi mei erunt aperti, & aures meæ erectæ ad orationem ejus, qui in loco iſto oraverit,* 2. Paralip. 7.

DOMINICA DECIMA
POST PENTECOSTEN.

Nemo poteſt dicere, Dominus JESUS, niſi in Spiritu humilitatis. 1. Cor. 12. 3.

De

De GRATIA.

1. Extrema illius necessitas nostra.
2. Quàm propterea timere debeamus.

PUNCTUM I. Debent verba ista S. Pauli, prout S. Bernardus advertit, demonstrare nobis infirmitatem nostrã, & extremam necessitatem divinæ gratiæ. Quid? ait hic S. P. potésne tibi imaginari, ac si ipsemet esses principium meritorum tuorum, & quòd tibi ipsi sufficiens sis ad salvandum te per propriam tuam justitiam? tu, qui nequidem hoc nomen sanctissimum Jesus, pronuntiare potes nisi Spiritu sancto ad hoc ipsum te movente, & adjuvante? anne oblitus es homo præsumptuose verba hæc ipsius Salvatoris D. N. J. C. *sine me nihil potestis facere?* Joan. 15. 5. Verum dices, quid ergo facit liberum arbitrium nostrum? duobus verbis tibi respondeo: salus habetur per gratiam; *tolle liberum arbitrium, & non erit, quod salvetur; tolle gratiam, & non erit, unde salvetur.* Agnoscamus itaque humiliter cum hoc S. P. quòd omnino necessaria nobis sit gratia Dei in omnibus occasionibus, ubi de salute nostra agitur. Necessaria est nobis gratia imo. ut bonas & sanctas cogitationes habere possimus. Non possumus has concipere, seu formare ex nobismet ipsis, ait S. P., sed Deus est, qui nos ad hoc aptos reddit; *non quod simus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est,* 2. Cor. 3. 5.

2do. necessaria nobis est, ut bonum velimus. Voluntas nostra fertur in malum; non posset velle bonum nisi Deus eam per gratiam suam ad hoc disponeret, juxta verba ista S. Scripturæ, toties à S. Augustino repetita: *præparatur voluntas à Domino.* Et S. Paulus expressè ità ait: *Deus est enim, qui operatur in vobis velle, & perficere pro bona voluntate.* Philip. 2. 13. quomodo hoc? per efficaciam gratiæ suæ; *per adjutorium benè agendi adjunctum naturæ*, ait S. Augustinus, de gratia Christi contr. Pelag. & Cœlestin. c. 35. n. n. 38. 3. est nobis necessaria, ut in Jesum Christum credamus, & discipuli illius simus. *Nemo potest venire ad me*, ait Salvator, *nisi Pater, qui misit me, traxerit eum.* Quomodo autem nos trahit Pater ad Filium? per suavitatem gratiæ; *ipsa suavitas te trahit*, ait S. D. serm. 2. de V. A. *ama & traheris.* 4to necessaria nobis est ad orandum; quia nescimus orare, prout oportet; nescimus, quid in oratione nostra à Deo petere debeamus. Ipse Spiritus S. *adjuvat infirmitatem nostram &c. postulat pro nobis gemitibus inennarrabilibus*, Rom. 8. 26. 5to. necessaria nobis est ad vincendas tentationes. *In te eripiar à tentatione!* dicebat ad Deum regius propheta, Psal. 17. 30. hocque ipsum quotidie in oratione dominicâ repetimus: *& ne nos inducas in tentationem*; quod inutile foret dicere, si auxilio illius non indigeremus ad vincendam tentationem, prout S. Augustinus

nus advertit contra Pelagianos, Epist. 130. ad *Probam*. c. 11. nov. edit. *frustra dicimus, ne nos inferas in tentationem, si hoc in nostra positum est potestate, ut nullo illius adjutorio id valeamus implere*. 6to. necessaria est nobis ad observanda Dei mandata; *faciam ut in præceptis meis ambuletis &c.* Ezech. 36. 27. quare hoc? ait Doctor gratiæ, l. de grat. & lib. arb. c. 16. donando voluntati nostræ gratiam efficacem; *facit ut faciamus; præbendo vires efficacissimas*. 7mo. denique necessaria nobis est, ut usque in finem in servitio Dei perseveremus. Si quis, ait Concilium Trident. Sess. c. 22. putat justum perseverare posse in justitia sine speciali gratia, vel quòd hoc non possit cum ista gratia, anathema sit. Itaque in quocunque statu simus in hac vita, continuò Dei gratiâ indigemus. Hanc necessitatem & indigentiam profitemur, quoties breviarium recitare incipimus, his verbis: *Deus in adjutorium &c.* Ps. 69. dicimus hoc quotidie sæpius, sitne hoc cum tali fervore, ut necessitatem nostram nos agnoscere fateamur? nec quidquam nos posse incipere, prosequi, vel finire sine Dei gratiâ? non est necesse, ut multùm disputemus de gratia; consultius erit, si majori cum devotione illam à Deo petamus, certò persuasi cum S. Augustino, in Psal. 70. serm. 1. n. 1. hanc totam ac perfectissimam scientiam nostram esse; *hæc est ergo tota scientia magna, hominem scire, quia ipse per se nihil*

nihil est; & quoniam quidquid est, à Deo est, & propter Deum est. Elice super hoc actum fidei, &c.

PUNCTUM II. Vide nunc, quid ex ista necessitate gratiæ divinæ concludere debeas? hoc nempe, quód cum timore & tremore salutem nostram procurare debeamus, prout Apostolus nos monet, Philip. 2. 12. quód in humilitate, & continuo tremore vivere nos oporteat; hæc est consequentia, quam S. Bernardus, serm. 54. in cant. exinde deducit. Certè ex propria experientia didici, ait hic S. Abbas, suos religiosos alloquens, nil potentius, aut efficacius esse ad promerendam gratiam, ad eandem conservandam vel etiam recuperandam si eam perdidimus, quàm ut nunquam nos extollamus, sed semper coram Deo in timore & reverentia ambulemus; *beatus homo*, ait Sapiens Prov. 28. 14. *qui semper est pavidus. Time ergo, cùm arriserit gratia, time, cùm abierit, time, cùm denuò revertitur.* Si præsens est, time, utrum vita tua, & actiones tuæ dignè eidem correspondeant; si se subducit, adhuc magis timere debes, quia, si tibi desit, brevi cades; time ergo, & pave, si gratia tibi subtrahatur; quia custos tuus te deseruit; neque dubita, quin superbia tua hujus subtractionis causa sit. Si verò placata quasi & reconciliata denuò revertitur, majorem adhuc causam, & rationem habes timendi, ne nimirùm tibi id ipsum accidat, quod in

evan-

evangelio legitur; *ecce sanus factus es; vade, & cave, ne deterius quid tibi contingat.* Vides utique, longè magis funestum quid esse relapsum; itaque major esse debet timor tuus; *beatus es, si cor tuum triplici isto timore repleveris, ut timeas quidē pro accepta gratia; amplius pro amissa, longè plùs pro recuperata.* Utere hoc excellenti consilio S. Bernardi: roga Jesum in præparatione ad Missam, ut cor tuum configere dignetur timore & reverentia ob dona illa, quæ tibi pretio sanguinis sui promeruit, ut benè utendo tàndem etiam donum perseverantiæ obtinere merearis, quæ sola coronâ felicitatis nunquam finiendæ coronari meretur. Domine Deus meus, qui nos fecisti comprehendere, quám nobis necessaria sit gratia tua; fac, ut solicitiores, ac fideliores simus in illâ conservanda. Fiat obsecro, ut hæc tua divina gràtia nos præveniat, semper comitetur, & continuó intentos nos faciat exercitio bonorum operum, id, quód à te petimus, Domine, in nomine JESU Christi Filii tui, qui nobis hanc gratiam promeruit. *Tua nos quæsumus Domine gratia semper præveniat, & sequatur, ac bonis operibus jugiter præstet esse intentos.* Orat. Dom. 16. post Pentecost.

FERIA SECUNDA.

Divisiones verò gràtiarum sunt; idem autem *Spi-*

Spiritus; divisiones ministrationum sunt; idem autem Dominus; & divisiones operationum sunt; idem verò Deus, qui operatur omnia in omnibus. 1. Cor. 12. 4. 5. 6.

De Talentis à DEO Acceptis.

1. Quilibet sua talenta habet.
2. Quibus uti debet.

PUNCTUM I. ENarrat. S. Paulus in præsenti epistola diversa bona supernaturalia, quæ DEUS communicavit primis christianis. Uni accipiebant donum linguarum; alii donum patrandi miracula; alii donum intelligentiæ sacrarum scripturarum; & alii donum prophetiæ. Notant *SS.* PP. Chrysost. & Theod. in h. l. necessarium fuisse pro incremento religionis, seu fidei nostræ, ut Deus pro tunc fideles his gratiis sensibilibus dotaret, eo quòd nihil magìs ad progressum evangelii facere, seu contribuere poterit, quàm videre eos, qui eam amplectebantur, subitò evenire sapientes, loquendo variis linguis, intelligendo scripturas, discernendo spiritus, curando infirmitates, patrando omnis generis miracula; aliis etiam instar prophetarum futura prædicantibus, quamvis magnâ ex parte fuerint de se simplices, ac rudes homines. Tam extraordinaria mutatio, & opera adeó miraculosa probabát evidenter veritatem religionis christianæ, & ora paganorum occludebant. Defacto dum religio nostra tam fundata, & stabilita est, haud necessaria sunt amplius

plius ſigna tam extraordinaria juxta apoſtolum Paulum, 1. Cor. 14. 22. ut pote quæ *in ſignum ſunt non fidelibus, ſed infidelibus.* Quamvis autem hæc extraordinaria dona hodiedum non ſint tam frequentiâ in eccleſia, certum nihilominus eſt, quemlibet ex nobis accepiſſe à Deo dona ſpiritualia, quibus ad ſtatum, ſeu vocationem ſuam indiget, cui à providentia divina deſtinatus eſt; *nullus eſt,* ait *S.* Gregorius M, Hom. 9. in Evang. *qui veraciter dicat, talentum minimè accepi, non eſt unde rationes ponere cogar.* Quilibet noſtrûm aliqua conſecutus eſt ab authore omnium bonorum. *Qui dat omnibus affluenter,* ùt S. Jacobus ait, minoribus & majoribus abſque diſtinctione, & acceptione perſonarum dat, ſed ſecundùm menſuram ſui beneplaciti; *devidens ſingulis, prout vult.* Si quem vocat ad ſtatum eccleſiaſticum, ſeu, ſacerdotalem, dat ei ſpiritum pietatis, & auxilia neceſſaria ad hoc, ut fini tam nobili, ac divino ſatisfacere poſſit; ſi quem vocat ad ſtatum paſtoralem, ſeu curam animarum, dat ei ſufficientia lumina, zelum, & alias qualitates neceſſarias, ut functiones ſuas ritè peragere poſſit, & obligationi ſuæ ſatisfacere. Ad hoc agnoſcendum & fatendum, & juſtitia & gratitudo nos obligat juxta S. Paulum; *idoneos nos fecit miniſtros novi Teſtamenti.* Quòd ſi hæc talenta nec in modica quidem menſura accepimus, ſignum eſt, Deum nos ad talem

ſtatum

statum non vocasse; neque unquam ultrò quis talibus se ingerere debet, ait S. Gregorius. Pastor. l. 1. c. 9. etiamsi alii eum cogere vellent. *Virtutibus vacuus, nec coactus accedat.* Judicium ex istis fer de tua propria vocatione; & si aliqua in te talenta agnoscis, quibus ecclesiæ servire, & utilis esse possis, gratias age Patri luminum, à quo ea accepisti, &

PUNCTUM II. Disce obligationem tuam, iisdem benè utendi. Docet nos hoc Christus Jesus in evangelio, ubi se comparat Domino alcui, qui peregrè profectus servis suis diversa talenta distribuit, obligando illos, ut iisdem ad negotiationem uterentur. *Negotiamini dum venio*, Luc. 19. 13. En mandatum Domini, quod nos omnes concernit. Mittit nos in vineam suam, & vult, in illa nos laborare, & operari: ecclesia ordinando nos in presbyteros, hanc intentionem minimè habuit, ut inertes & pigros nutriret, sed ut operarios haberet. *Labora*, ait S. Paulus ad Timotheum, *sicut bonus miles Christi*, 2. Timoth. 2. 3. & alibi vult eum, qui ad sacrum ministerium vocatus est, ministrare; *sivè ministerium in ministrando; sivè qui docet in doctrina.* Rom. 12. 7. Vult nos apostolus per hoc obligare, ut diversa in ecclesia officia, & dignitates, non consideremus tanquam honores, ut iis absque labore fruamur, & propter talia præcisè ab aliis honoremur; sed tanquam officia & ministeria, quibus sine labore minimè

satis-

satisfiat; væ igitur ejusmodi ministris sacris negligentibus, qui præcisè gaudere cupiunt honore Ordinis sui, quin functiones illius obeant, Sacerdotes sunt, & negligunt exercitia charitatis, præcisè ut exercitiis purè temporalibus vacent; pastores sunt, & nolunt laborare pro instructione populi sui, & administratione sacramentorum; pinguia beneficia possident, pro eo autem, ut suæ obligationi satisfaciant, non nisi turpi otio, & quieti vacant; neque de alio cogitant, quàm quomodo pinguescere, & ditari valeant ex patrimonio pauperum. Qualis confusio! exclamat hic S. Bernardus; in Ps. qui habitat serm. 6. quód ii, qui redditus habent abundantiores, ii ipsi sunt, qui omnium minimè laborant? vel potiùs nihil omninò faciunt? & Ecclesiam luxu & vanitate sua, vel per scelera adhuc magis enormia, scandalizant. Sed quid necesse est, quærere authoritates ad probandum, quàm culpabiles sunt clerici, qui in otio vivunt, & talenta sua negligunt, quæ unicè servitiô Ecclesiæ, & gloriæ illius consecrare debuissent, quia ea ipsis ad alium finem non dedit, quàm ad hunc; an non satis est videre condemnationem illius inutilis servi in Evangelio, qui talentum suum à Domino acceptum in sudario abscondit? *caveat*, ait S. Gregorius, Pastor. l. 1. c. 9. *Ne acceptam pæcuniam in sudario ligans, de ejus occultatione judicetur; pecuniam quippe in sudario ligare est, accepta dona sub otio lenti corporis abscon-*

ſcondere. Time tale judicium adeò rigoroſum, & majori ſollicitudine te applica, ut fructum afferas talentis tuis, quæ accepiſti! noli impediri rebus iſtis terrenis in functionibus miniſterii tui, ne indignationem Domini tui ſupra te trahas. Hic eſt fructus, quem ex hac meditatione capere, & præparatio, quacum ad Miſſam accedere debeas: *conſideremus, quæ accepimus, atque in eorum erogatione vigilemus; nulla nos à ſpirituali opere terrena cura impediat, ne ſi in terra talentum abſconditur, talenti Dominus ad iracundiam provocetur.* Gregor. M. Hom. 1. in Evã.

FERIA TERTIA.

Unicuique autem datur manifeſtatio Spiritûs ad utilitatem. 1. Cor. 12. 7.

De UTILITATE TALENTORUM.

1. Debemus agnoſcere.
2. Et applicare pro ſervitio eccleſiæ.

PUNCTUM I. Vidimus in meditatione præcedenti, quòd omnes nos à Deo talentum quoddam acceperimus, uni pro hoc miniſterio, alii pro alio; & quód quilibet noſtrûm talento ſibi credito uti debeat. Jam veró præcipuum illud medium, ut talentum noſtrum fructificet, eſt, ut ſtudeamus cognoſcere, & agnoſcere in particulari, quali talen-

talento nos dotare dignatus sit Deus: hoc est, qu d plures facere negligunt, præsertim cle-rici, qui ordinariè suum talentum negligunt, & ad aliud se applicant, quod non valent perficere; quæ est origo & fons infinitorum malorum, & excessuum. Nescit aliquis dirigere parvam naviculam in fluvio, & audet deinde medio mari se committere. Vult aliquis esse oculus in corpore Christi, id est, illuminare, & dirigere alios, dum hoc contentus esse deberet, ut ipse audiret, quid sibi faciendum, hócque faceret. Vult alius esse manus, cui non nisi ambulandum esset; fugiunt alii officia humilia; fere omnes ad sublimiora aspirant, nec alios limites habent, nisi impotentiam eó perveniendi. En originem magnæ, imó maximæ partis malorũ in ecclesia, quæ est domus sapientis architecti, ubi quilibet lapis suum destinatum locum occupare; & exercitus ad pugnam ordinatus & instructus, ubi quilibet stationem suam observare debet, sibi à generali, & supremo duce assignatam. Non quæritur, ut id fiat, quod debet fieri; sed quod ipsi optamus, & desideramus; desideramus autem plerumque sólummodò id, quod lucrosum, aut honorificum est. Ille, qui ad capellaniam aptus esset, vult esse pastor; ille, qui parvam parochiam regere posset, præesse vult vastæ multitudini. *Plena est ambitiosis ecclesia*, exclamat S. Bernardus, l. 1. de consid. c. 10. Quid remedii contra abusum adeò deplorandum, qui tot alia

absurda

absurda post se trahit? agnoscat quilibet donum suum, talentum suum; nam illi, qui in talia ministeria se ingerunt, pro quibus talenta sufficientia à Deo non acceperunt, ordinariè loquendo, neque sibi, neque bono ecclesiæ quidquam prosunt; & vita quam ducunt tales, ferè nec vita christiana est, nec clericalis; quia à Spiritu S. non ducuntur, qui quemlibet ad talem statum vocat, qui ei congruit; suàque dona distribuit secundùm proportionem statûs, ad quem vocat. Spiritus hominis est, id est, spiritus hujus mundi, ambitionis, amoris proprii, qui tales ad ejusmodi officia perduxit, quæ eis minimè conveniunt; hic spiritus est, quo ipsi reguntur; quo seipsos gubernant, quique eorum infelicis ruinæ, & interitûs causa est; pro eo, quòd, si in eo statu, in quo Deus eos posuit, mansissent, forsitan aliis utiles, & salutem suam consecuti fuissent. Antequam igitur se quis ad aliquem statum resolvat, examinare seipsum debet, utrum qualitates necessarias hujus statûs possideat; & si talentum suum cognoscat, & quale sit agnoscat,

PUNCTUM II. Debet illud applicare pro servitio ecclesiæ. Non debet in usu talentorum nostrorum considerari propria utilitas nostra; non agitur de proprio lucro, aut commodo, si donis à Deo acceptis utendum est, sed de gloria Dei, & bono ecclesiæ. *Unicuique datur manifestatio Spiritûs ad utilitatem.*

Idem

Idem etiam præscribit nobis caput apostolorum, 1. Petr. 4. 10. quod S. Paulus: *unusquisque sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiæ Dei* Nulli ergo omninò permissum est, abscondere talentum suum; species furti esset, & fratri nostro perniciosum, si quis eum talento fraudare vellet, cujus debitores illi sumus; sed clerici magìs adhuc obligati sunt, quàm alii, ut talenta sua utiliter impendant, siquidem specialiter consecrati sunt servitio ecclesiæ. Habent enim inter se essentialem relationem; quamvis laudabiliter solitudinem, & secessum ab hominibus ament, non debet tamen amor iste præjudicare amori, quem fidelibus debent, in quorum utilitatem presbyteri sunt ordinati. Quando ergo superiores eos applicare volunt ad quoddam officium, cujus capaces sunt, si obstinatè resistant, haud evitabunt supplicium servi illius negligentis, qui talentum suum in terra defodit. Hinc non veretur dicere S. Gregorius M. illos sacros ministros Jesu Christi, qui se capaces reddidêre inserviendi aliis per suam scientiam, & tamen solitudinem quærunt, culpabiles esse, iisque imputari posse jacturam omnium illarum animarum, quas per exhortationes suas potuissent salvare; *ex tantis procul dubio rei sunt, quantis venientes ad publicum prodesse potuerunt.* Pastor. p. 1. c. 5. Examina hic temetipsum, utrum habueris

huc

hucusque sincerum desiderium serviendi ecclesiæ? scimus quidem mundum plenum esse hominibus, qui seipsos ante tempus & spontè offerunt, & ingerunt, quin sufficientia & necessaria talenta habeant ad id, quod in se suscipiunt; verùm temerarii isti, & ambitiosi haud excusant socordes, & negligentes. Perfice igitur talentum tuum, quod per gratiam Dei possides; & utere illo, qualecunque sit ad utilitatem ecclesiæ suæ; conjice oculos tuos in Filium Dei, qui ad te per S. Communionem venit. Vide, quomodo de sinu Patris sui ex amore tui egressus sit; & tu recusare audeas laborem pro salute animarum? ait S. Gregorius; *qua enim mente is, qui proximis profuturus enitesceret utilitati cæterorum, secretum præponit suum; quando ipse summi Patris unigenitus, ut multis prodesset, de sinu Patris egressus est ad publicum nostrum?* Greg. ibid.

FERIA QUARTA

Hæc omnia operatur unus atque idem Spiritus, devidens singulis prout vult. 1. Cor. 12. 11.

De Usu TALENTORUM.

1. Magnis talentis humiliter utendum.
2. Mediocribus fiducialiter, & absquè invidia.

PUNCTUM I. DOminus est donorum suorum Spiritus S.; dat illa, cui

cui vult, & prout ipsi placet, ait S. Paulus: en verba, quæ benè expensa planè sistere, & cohibere deberent omnes superbiæ motus, qui exsurgere possent in iis, quibus potiora & meliora bona, seu talenta obtigerunt. Sufficere ipsis deberet scire, talenta ista, utut pretiosa, dona esse & munera, quæ à liberalitate communis nostri omnium Domini dependent; & debita gravia illorum, qui suo tempore de iis rationem dare debebunt; minimè verò divitias, quas sibi ipsis attribuere debeant, vel possint. *Quid habes, quod non accepisti?* ait apostolus, *si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* 1. Cor. 4. 7. Verùm, fideliter cooperatus sum gratiæ divinæ, dices, bene applicavi talenta mea, imó multiplicavi etiam illa. Sit ergo, gloriare! sed hoc unicè in Domino fiat; gratias illi redde ob hanc ipsam fidelitatem tuam, quæ est nova gratia, & donum bonitatis ejus; *sed etiam hic non extollatur cervix tua*, ait S. August. serm. 298. de nat. Apost. Petri & Pauli, *quia dona ipsius sunt merita tua.* Si omne bonum, quod quilibet homo in se habet, ab hoc inexhauribili fonte & origine procedit, prout fides nos docet, quem prætextum, quam umbram habere potest, aut fundamentum vanitas, & superbia nostra? quid? quia Deus te præ cæteris pluribus donis dotavit, minus illi adhærebis? hæc ipsa dona contra ipsummet applicabis, ex iisque sacrificium facies, & offeres

angelo apostatæ, seu diabolo? ô excessum stultitiæ, & ingratitudinis, qui tamen adeo communis, & quasi ordinarius est, ut ipse Deus per prophetam suum de hoc conqueratur: *argentum multiplicavi ei, & aurum, quæ fecerunt Baal*, Oseæ 2, 8 alius propheta ita habet: *immolabit sagenæ suæ, & sacrificabit reti suo*, Habac. 1. 16. id, quod contingit, ait quidam S. P. quando quis in spirituali piscatione animarum aliquid laboris & fructûs sibi adscribit, cùm tamen totum Dei sit, pro eo, ut agnoscat humiliter cum S. Petro, ad pedes Jesu Christi prostratus, quòd omnis bonus successus ab eo sit; & quod ille, qui plantat, nihil sit, tam parùm quàm ille, qui rigat. Noli itaque præsumptuosè extolli contra, vel supra illos, qui minora acceperunt talenta; sed tene te constanter in timore, & humilitate; *noli altum sapere, sed time*, Rom. 11. 20. cogita potius, & memoriæ tuæ continuò obversetur textus ille ipsiusmet Filii Dei: *cui multum datum est, multum quæretur ab eo, & cui commodaverunt multum, plus petent ab eo*, Luc. 12. 48. Si potentes, qui potestate sua abusi sunt, potenter tormenta patientur, etiam sapientes, qui pariter scientiâ suâ abusi sunt, divites, qui thesauros suos, vel divitias prodigè consumpserunt, non minori, sed majori rigore, quàm alii minùs habentes, punientur. Esto ergo eò humilior, quó majora & præclariora videntur esse talenta tua: si veró nonnisi medio-

cria;

cria, vel pauca accepisti, etiam hæc noli negligere, sed

PUNCTUM II. Utere illis fiducialiter, quin aliis invideas majora talenta, & dona sua. Consilium hoc est S. Bernardi, alteri cuidam Abbati datum: *tu autem cura inveniri fidelis servus, & prudens, conservis tuis cæleste triticum comunicare sine invidiâ & absque desidiâ erogare; & noli frustra assumere excusationem, quasi de tui novitate, aut imperitia; quod putas fortè, vel simulas, præter veritatem laudabilis. Officium ergo tuum ostende, pelle pudorem consideratione officii: age ut magister, novus es, sed debitor; & ex tunc te noveris debitorem, ex quo te alligasti,* Epist. 201. ad Balduin. Abb. Nec dicas mihi, quòd capax non sis faciendi ea, quæ à te requiruntur; sæpè minora talenta utiliora sunt ecclesiæ, quàm splendida; estque hoc ipsum magnum donum, & talentum, si quis sciat, etiam modica talenta sua utiliter applicare. Non petitur aliud à te, nisi quod potes; dispensa illud modicum, quod possides, non erit tibi reddenda ratio de eo, quod non accepisti; *sed non sum, inquies, ad ista sufficiens,* pergit S. Bernardus ibid. *quasi verò devotio tua accepta non sit ex eo, quod habes. De solo tibi credito talento, respondere tibi para, securus de reliquo.* Si fortè nullum haberes ex iis donis, seu talentis, quæ in aliis miraris, noli propterea te ipsum affligere; par-

ticeps eris meritorum illorum, si ecclesiam amas; si charitas te cum illa unit; si gaudes de nomine & fide catholica; tunc certò tibi persuade, ait S. Augustinus; *quòd quantùm quisque amat ecclesiam, tantùm habet Spiritum sanctum; tolle invidiam*, pergit idem S. P. tract. 32. in Joan. *tuum est, quod habeo; tolle invidiam, & meum est quod habes.* Invidia ubique divisionem causat, quocunque se insinuat; verùm charitatis proprium est, unire, & omnia facere communia. *Livor separat, charitas jungit.* Pete à Deo hanc grandem virtutem in præparatione tua ad Missam; præferenda est enim talentis quibusque aliis, quantumlibet magnis, cum illa partem habebis omnium eorum, quæ fratres tui possident, sed sine illa, si totum possideres, frustra cuncta possideres; *ipsam habeto, & cuncta habebis; quia sine illa nihil proderit, quidquid habere poteris.* ibid. Sancte Spiritus! tuum est dare hoc pretiosum & admirabile donum, quod nobis omnia aliorum dona communia reddit. Effunde illud in cor nostrum, ut invidia & zelus amarus procul inde absint. Tunc enim tantum aberit, ut affligat nos, si alios in ecclesia ob excellentia talenta splendescere cernamus, quæ ipsis contulisti, ut potiùs è contrario gaudio id nobis futurum sit, quòd ministros tuos tot & talibus talentis ordinaveris. Ita dispositi, & comparati sunt omnes, qui verè amant ecclesiam, quæcunque demum à Deo

talenta

talenta acceperint, minora, sivè majora, sivè mediocria, vel excellentia. Fac nos Domine ità feliciter comparatos, ut in continua humilitate, & amore unitatis ambulantes, caveamus nobis ab omni superbia; ità enim nobis etiam communia erunt, quæcunque in ecclesia tua inveniuntur dona: *si amas, non nihil habes, si enim amas unitatem, etiam tibi habet, quisquis in illa aliquid habet*, S. Aug. ibid.

FERIA QUINTA.

Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent; unus pharisæus, & alter publicanus Luc. 18. 10.

De PHARISÆO, & PUBLICANO.

1. Superbia pharisæi. 2. Humilitas publicani.

PUNCTUM I. VIderi potest in evangelio hoc, caracter falsæ & veræ devotionis clarissimè expressus, & delineatus in persona duorum hominum, unius pharisæi, & alterius publicani, qui templum ingrediuntur oraturi, sed valdè diversimodè dispositi, & cōparati. Pharisæus plenus sui ipsius, vanâ complacentiâ, se solum justum putat; pro eo, ut Deo adscriberet, quod erat, gloriatur, jactat se, & omnibus aliis se anteponit, quos generaliter spernit, & contemnit; *non sum sicut cæteri hominum*. Tota illius oratio aliud non erat

erat nisi pura ostentatio suorum bonorum operum; *jejunio bis in Sabbath, decimas do omnium, quæ possideo.* Examina benè, ait S. Augustinus, verba illius, & quid à Deo petat? certus sum, te nihil inventurum; ascendit quidem in templum ad orationem; interim nil minus facit, quàm orare; totum tempus suum transigit, in seipso laudando; *quid rogaverit Deum, quære in verbis ejus; nihil invenies; ascendit orare, noluit Deum rogare; sed se laudare; insuper & roganti insultare.* serm. 115. n. 2; Quamvis miserabilis omnino sit, dicit tamen, sum dives; abundo bonis omnibus: nullius egeo; & nescit, quód sit miser, pauper, cœcus, & nudus; & quòd per hoc ipsum sibimet occludat thesaurum divitiarum, & miserationum divinarum. Quid mirum, si homo iste superbus fuerit rejectus? si aliud non reportet, quàm propriam suam damnationem? *etsi oratio ejus fiat in peccatum,* juxta id, quod peccatori imprecatur propheta? Ps. 108. 7. sine dubio detestaris hunc modum agendi pharisæi: sollicitusne autem fuisti hucusque, ut hoc ipsum evitares? fortè immunis es à gravibus sceleribus, & exterius æquè, ac ille, bona opera habere videris; èsne autem etiam exemptus & liber à superbia, ambitione, invidia, & reliquis vitiis spiritualibus, quibus cor insolentis hujus oratoris repletum erat? examina te super hoc; quia periculosum est, & dubitari meritò potest, an non hæc ipsa

causa

causa sit, quód tam modicum fructum hucusque retuleris ex oratione, & devotionibus tuis? In sua propria persona exhibere nobis voluit S. Bernardus serm. 54. in cant. devotissimus hic abbas, causam, utrum non jure id timere debeamus; *non sine causa ab heri & nudius tertius invasit me languor iste animi, & mentis hebetudo; insolita quædam inertia spiritûs. Currebam benè; sed ecce lapis offensionis, in via impegi, & corrui. Superbia inventa est in me; & Dominus declinavit in ira sua à servo suo. Hinc illa sterilitas animæ meæ, & devotionis inopia, quam patior; quomodo ità exaruit cor meum; coagulatum est sicut lac; factum est sicut terra sine aquâ? nec compungi ad lacrymas queo; tanta est duritia cordis; non sapit psalmus; non legere libet: non orare delectat, meditationes solitas non invenio, ubi ergo illa inebrietatio spiritûs, & pax & gaudium in Spiritu sancto?* hæc omnia dixisse se ait S. Bernardus in sua propria persona, ut auditores suos moneret de eorum ægritudine, & morbo, ità ut si quilibet eorum conscientiam suam rimari velit, inventurus sit debilitatem suam à superbia sua originem trahere, cùm infallibilis sit veritas ista: *ante ruinam exaltatur spiritus*, Prov. 16. 18. Quód si autem conscientia tua te de hoc non redarguat, ne intermittas tamen humiliare te propter quamdam occultam superbiam, quam Deus in corde tuo detegit; quam-

quamvis ipſe hoc non advertas. Vide, ut proficiàs ex conſilio S. Bernardi & ut ad praxim devenias.

PUNCTUM II. Vide, quænam ſit humilitas publicani; & imitare illam; ſtat in loco remotiſſimo ab altari; & vel hinc maximè Deo appropinquat, valdè diſtans ab eis, de quibus Iſaias cap. 58. 2. ait, quód omninó præſumptuosèDeo appropinquant, *quasi gens, quæ juſtitiam fecerit.* Imó potius credit ſe haud dignum eſſe, qui coram Deo compareat; hinc de ſua indignitate plané perſuaſus, valdè remotum à ſanctuàrio ſe collocat. Agnitio peccatorum ſuorum tali eum confuſione & rubore complet, ut vix audeat levare ad cœlum oculos ſuos, Deus veró dignatur oculos ſuos ad eum demittere, quia ut Pſalmiſta Pſ. 137. 6. ait: *humilia reſpicit, & alta à longè cognoſcit.* Denique felix iſte pœnitens pectus ſuum tundit, quia ſedes eſt cordis, quod omnium primum in culpa fuit; *percutiebat pectus ſuum; pænas de ſeipſo exigebat,* ait S, Auguſtinus, ſerm. 15. de V. E. vel ſi adhuc aliter exponere velimus actionem hanc, dicere poſſumus: quemadmodum pyritem, ſeu ſilicem igniarium chalybe percutimus, ut ignem exinde eliciamus, ſic publicanus iſte percutiendo pectus ſuum, hæc ignita verba provocare ex corde ſuo voluit: *propitius eſto mihi peccatori.* Quæ ſunt verba cordis omninò contriti, & humiliati, quod miſericordiam

Dei promeretur. *Quid miraris, si Deus ignoscit, quando ipse se agnoscit*, ait S. Augustinus. Excellentissimum sanè exemplar! quod ad instructionem nostram serviat; modo illud imitari, & sequi velimus. Pro præparatione ad Missam: roga Christum Jesum, qui tibi hoc exemplum proponit, ut gratiam tibi pariter concedat, illud imitandi, non solùm pro oratione tua, sed etiam ad dignè communicandum. Locus separatus, quem occupavit publicanus, monere te debet, quàm indignus sis, ut ad altare accedas, si tamen accedis, fiat hoc cum timore, & tremore: hæcque humilitas faciet, ut dignè communicare, & celebrare possis. Gaudet Dominus appropinquare iis, qui se ab ipso elongant ex reverentia, nec meliorem poteris postea peragere gratiarum actionem, postquam eum sumpseris, quàm si admirabundus tecum expendas, quomodo, & cur te admittere dignatus sit inter alios convivas ad hanc divinam mensam suam, & convivium sacramentale. *Tu posuisti me servum tuum inter convivas mensæ tuæ*, 2. Reg. 19. 28.

FERIA SEXTA.

Dico vobis: descendit hic justificatus in domum suam ab illo. Luc. 18. 14.

De HUMILITATE.

1. Utilitates hujus virtutis.
2. Media illam acquirendi.

PUNCTUM I. HUmilitas publicani, quæ tam grata & accepta fuit

Domino, occasionem & ansam nobis præbet considerandi utilitates illas, quas nobis excellens virtus ista affert. Paucis verbis easdem inclusit S. Bernardus; *humilitas*, ait Epist. 49. seu tract. de mor. & offic. Episc. c. 5. *virtutes alias accipit, acceptas servat, servatas consummat.* 1mo. Humilitas est, quæ alias virtutes petit, & obtinet. Qui eam possidet, id ipsum de illa dicere potest, quod de sapientia Salomon Sap. 7. ajebat, *venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.* Indiget quis patientia? humilitas nos docet, eam exercere. Visne obtinere veniam peccatorum tuorum? hanc Deus humili pœnitenti concedit. Uno verbo; esto humilis, & obtinebis à Deo, quidquid ab eo petieris; *oratio humiliantis se nubes penetrabit: & non discedet, donec altissimus aspiciat,* Eccles. 35. 21. pluviæ gratiarum supra humiles decidunt, quemadmodum aquæ decurrunt in valles; & quemadmodum abundantia aquarum fœcundam reddit terram, ità abundantia donorum, & gratiarum divinarum, in causa est, cur humiles quotidie in virtute proficiant, & novos fructus afferant; *& valles abundabunt frumento,* Ps. 64 2do. non solùm attrahit humilitas alias virtutes, sed insuper eas conservat; *servat acceptas.* Nil periculosius est, quàm virtutes suas palam ostendere velle; amor proprius capitalis illarum inimicus est; non ostentat illas nisi, ut eis mortalem, & feralem

ictum

ictum inferat; hinc est, quòd David dixerit: *ab altitudine diei timebo.* Ps. 55. Gloria & splendor virtuti conjunctus, semper timendus est; quot fuêre solitarii, qui sub jugo Domini incanuerunt in desertis, qui post transactam meliorem, & maximam vitæ suæ partem in jejuniis austeris, & inauditis mortificationibus, tandem totum hunc thesaurum virtutum suarum perdiderunt, quia humilitatem neglexerunt, quæ munimentum illarum est, & sola capax, & sufficiens, eas conservandi, & contra insultus vanæ gloriæ, quæ eas rapere vellet, defendendi? 3tio denique humilitas alias virtutes ad perfectionem provehit, *servatas consummat.* Magna meditaris; à minoribus incipe; ait S. Augustinus. serm. 15. de V. D. *Magnus esse vis? à minimo incipe? cogitas magnam fabricam construere celsitudinis, de fundamento prius cogita humilitatis.* Semper nimirum fundamenta moli illi coaptantur, quam illis imponere cupimus; & quó altius ædificium exsurgere debet, tantò profundius foditur fundamentum. Hunc modum agendi tenuêre omnes sancti; imitare illos. Quó majoribus & pluribus fructibus abundat arbor, eó profundius inclinat ramos suos; quò plus virtutis habes, tantó humilior esto; unicum hoc medium est, ut fructus tuos spirituales in portum invehere valeas. O quam amanda est tibi virtus ista, adeò tibi necessaria & utilis, quæ mater & custos, & perfectio est omnium

mnium aliarum virtutum! labora igitur strenuè, ut eam acquiras; & in hunc effectum.

PUNCTUM II. Considera nunc media, quæ adhibere dabeas, ut ad eam pervenias. Primum & omnium efficacissimum est, ut tibi continuó ante oculos ponas doctrinam, & vitam J. C. D. regis omnium humilium. Non nisi diabolus sit, qui se tanto exemplari opponere audeat. Erat Dominus cœli & terræ, quid veró non fecit, ut se humiliaret? natus fuit in stabulo, positùsque in præsepio; transivit per omnes status, seu gradus infantiæ, ait S. Paulus. Subivit in circumcisione omnem ignonimiam, & maculam peccati; fugit Herodem, vel quem solo flatu oris sui exterminare potuisset; ignotus delituit usque ad trigesimum annum ætatis suæ in officina carpentarii, qui omnes thesauros sapientiæ & scientiæ possedit: dum veró mundo palàm apparuit, nunquam cessavit hortari homines ad amplectandam humilitatem, & contemptum sui ipsius. Vel maximè autem in cruce præ omnibus, & ante omnia resplenduit in illo virtus ista; hinc S. Paulus verbis sufficientibus, ad id satìs explicandum, dastitutus ait; *exinanivit semetipsum.* En exemplar! quod imiteris; pudèt ne imitari? *puderet te fortasse imitari hominem humilem? saltem imitare humilem Deum*, ait S. Augustinus, 2dum. motivum est, ut sæpius consideres, quàm magna sit miseria hominis post lapsum. *Miseri nos,*

&

& miserabiliter nati, ait S. Bernardus, de divers. serm. 42. n. 2. *quibus datum est nasci in mærore, vivere in labore, in dolore mori, de peccatore peccatores; de corrupto corrupti.* Conjice deinde oculos supra temetipsum in particulari; quid fuisti? quid es modò? ô quantam materiam invenies te humiliandi, *humiliatio tua in medio tui*, Mich. 6. 14. quot sunt damnati, qui tot peccata non commiserunt, ac tu? & si vel illa solùm peccata attenderes, quæ quotidie committis, an non causam sufficientem habes confusionis tuæ, ne dicam, superbiæ? *& non sit tibi ultra aperire os præ confusione.* 3tium medium perveniendi ad virtutem humilitatis est, ut quotidie exerceas actum aliquem humiliationis; nam, ùt S. Barnardus Epist. 87. ait: *humiliatio via est ad humilitatem, sicut patientia ad pacem, lectio ad scientiam*; si virtutem appetis humilitatis, viam non refugias humiliationis; nam si non pateris humiliari, non pateris ad humilitatem provehi. O quàm pulchra sunt verba ista S. Bernardi! Pro præparatione tua ad Missam fac, ut ea in praxim deducas, & actu id exequaris. Si adhuc aliud motivum desideres ad persuadendam tibi humilitatem, cogita humilitatem Christi Jesu in SS. Eucharistia, qui ad te venire, & te inhabitare vult; dic ei in spiritu profundissimæ humilitatis id ipsum, quod Miphiboseth ad David regem 2. Reg. 9. 8. dixit: *quis ego sum servus*

tuus,

tuus, quoniam respexisti super canem mortuũ, similem mei?

DIE SABBATHI.

Omnis, qui se exaltat, humiliabitur; & qui se humiliat, exaltabitur. Luc. 10. 14.

1. Punitio superborum.
2. Remuneratio humilium.

PUNCTUM I. NUnquam obliviscamur hujus sententiæ à Salvatore prolatæ: *qui se exaltat, humiliabitur.* Lex est generalis, oportet omnes superbos humiliari; *si exaltatus fueris ut aquila, & si inter sydera posueris nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus,* Abdias 1. v. 4. Superbi punientur imo per humiliationes, quas super illos mittet Deus; *redde retributionem superbis,* Ps. 93. 2. aliquod accidens ingratum, quod eis eveniet, lapsus aliquis turpis, crimen probrosum, in quod cadent; injuriæ & offensæ, quas pati cogentur ab inimicis suis, imó etiam ab iis, quos suos putabant amicos, claré iis ob oculos ponent Deum esse, qui superbos adhuc in vita ista punit, prout David Ps 88. 11. ait: *tu humiliasti, sicut vulneratum, superbum.* Vide in S. Scriptura, quomodo confuderit superbos illos architectos turris Babiloniæ; quomodo humiliaverit Nabuchodonosorem, præci-

præcipuè autem memento, qualiter Luciferū, unà cum reliquis rebellibus angelis puniverit; vix de sua propria elatione cogitare cœperūt, statim Deus, cui soli omnis honor & gloria convenit, de sublimitate cælorum eos in profundum inferni præcipitavit, & ab uno extremo summæ felicitatis, in aliud extremum summæ miseriæ, seu barathrum transtulit. Eheu! si creaturæ tam nobiles taliter tractatæ fuêre? quid fiet de me? exclamat S. Bernardus serm. 54. in cant. n. 8. *si sic autem est cum angelo, quid de me fiet, terra & cinere? ille in cœlo intumuit, ego in sterquilinio.* Ah Domine, custodi me ab hoc vitio, quod tibi tantopere displicet! 2do. puniuntur per inquietudines, quas in seipsis experiuntur & patiuntur, quia conceptus eorum non semper eum finem obtinent, quem vellent; hinc oriuntur fastidia, perturbationes, desperatio, à quibus in hac vita jam redduntur infelices, & in futura tales erunt; *cadet superbus, & corruet, & non erit, qui suscitet eum,* Jerem. 50. 32. Famosum hujus rei exemplum habemus in persona superbi Ammani. Die noctuque ambitione sua torquebatur, & tandem hæc ipsa passio carnifex illius facta est, siquidem in eâ altissimâ trabe ipsâ, quam Mardochæo paraverat, suspensus fuit; quis non deploret malam sortem superborum. 3tio. puniuntur per hoc, quòd ab aliis hominibus spernantur, & contemnantur. *Odibilis est coram Deo & homini-*

minibus superbia, Eccles. 10. 7. nullus sufferre potest superbos, quia ipsi etiam alios tolerare nolunt; & quia omnes alios humiliare, & deprimere conantur, ideo quilibet etiam ipsos deprimere curat. Detestare vitium adeò præjudiciosum, præsertim in clericis, hinc noluit apostolus, neophytum ad sacerdotium promoveri, *ne insuperbiam elatus, in judicium incidat diaboli*, 1. Timoth. 3. 6. & ecclesia declaravit illos etiam pro irregularibus per plures canones, fundàtque se in hac ipsa ratione à S. Paulo adductâ; quia nil magis timet, quàm superbum sacerdotem; & libentiùs curam animarum sanguine Jesu Christi emptarum alicui alteri, alio vitio contaminato, concrederet, quàm superbo, & ambitioso; cùm nullus sit, qui majora scandala præbeat, & tantùm præjudicet ecclesiæ, illiùsque sponsam divinam magìs offendat, illiùsque iracundiam provocet, quàm superbus. Horrorem igitur debitum concipe de vitio isto. Sed, postquam vidisti punitionem superborum, æquum est ac justum, ut etiam

PUNCTUM II. Remunerationem humilium consideres, ut & ipse humilis evadere allabores, immo. dignos se reddunt gratiis divinis. Nam prout advertit S. Augustinus, de Doct. Christ. l. 3. c. 33. scriptura in omnibus ferè paginis suis nos docet, Deum superbis resistere, & gratiam suam dare humilibus. Rejicit superbos, quia de suis viribus superbè

præ-

præsumunt, qui propriis suis meritis innituntur; & gratiis suis implet humiles, qui omnem suam fiduciam in illo ponunt. Humiles illis de seipsis opiniones, & sensus sunt, quibus misericordiæ divinæ effectus sibi ipsis conciliant humiles, ut in omnibus sanctis videre est. Quid fuit in sanctissima Virgine, per quod oculos omnipotentis Dei ad se attraxit? an non profunda illius humilitas? *respexit humilitatem ancillæ suæ*; dum se ipsam ancillam Domini nominavit, Mater Dei effici promeruit, quid est, quod S. Paulum adeò perfectũ, fortem, tamque generosum in mediis laboribus gravissimis, & pœnis, quibus ministerium ipsius expositum erat, effecit; humilitas, quæ eum ad ita sentiendum & loquendum impulit; *libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.* 2. Cor. 12. 9. O quot gratias à Deo accepisses hucusque, si humilior fuisses? 2do. gaudent pace internâ, & quiete bonæ conscientiæ. *Discite à me*, ait Salvator noster, *quia mitis sum, & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris*, Math. 11. 29. En fructum humilitatis! qui eam possidet, charus, ac dilectus Deo, & hominibus evadit, quia Dominus quiescit in cordibus humilium, prout ipse hoc nos docet per prophetam suum Isai. 66. 2. *ad quem respiciam, nisi ad pauperculum, & contritum spiritu, & trementem sermones meos.* O Domine, quàm utilis & proficua nobis est

humilitas, siquidem ipse corda fidelium inhabitare dignaris. *O quàm excelsus es*, exclamat S. Augustinus, l. 11. conf. c. 31. *& humiles corde sunt domus tua; tu enim erigis elisos, & non cadent, quorum celsitudo tu es.* Ergo humiles merentur gloriam sanctorum, & Deus illis felicitatem æternam promittit. *Humiles spiritu salvabit*, Ps. 33. 19. quó magis humiliati & despecti in hoc mundo fuêre, tantó altius & sublimius regnabunt in cælis; idest quod Salvator noster nos docet in evangelio, ubi pro exemplo nobis proponit humilitatem & simplicitatem parvulorum; *quicunque humiliaverit se, sicut parvulus iste, hic major est in regno cælorum*, Math. 18. 4. Fac itaque ad finem hujus meditationis firmum & efficax propositum fugiendi superbiam, & amandi humilitatem, expende, & trutina serió pœnas unius, & mercedem alterius. Si superbus es, ipse Deus te humiliabit; non evitabis perturbationes conscientiæ, neque contemptum hominum, pro eo, quòd, si verè humilis fores, gratiam invenires coram Deo, pace & quiete bonæ conscientiæ gauderes in hac vita; & in altera, ipsa æterna beatitudine, & gloria sanctorum. Ut veró hoc tuum propositum efficax sit, ad Deum tuum in sanctissima Eucharistia adeó humiliatum, quem postea sumpturus es, confugias oportet; roga Deum, ut participem te faciat hujus virtutis, quam adeò ipsemet dilexit, quamque adhuc singulis die-
bus

bus in hoc divino sacramento exercet, ubi non cessat per profundissimam humilitatem suam annuntiare, & prædicare nobis obligationem nostram, quam habemus nos humiliandi. *Cape ergo humilitatem JESU Christi, humilis esse disce, non superbire; confitere infirmitatem, jace patienter ante medicum, medicina tumoris hominis, humilitas est Christi,* S. Aug. serm. 117. de verb. Evang. n. 17.

DOMINICA UNDECIMA POST PENTECOSTEN.

Notum vobis facio fratres, evangelium, quod prædicavi vobis, quod & accepistis; in quo & statis, per quod & salvamini 1. Cor. 15. 1.

1. Fides ad salutem requiritur.
2. Et vita, seu mores evangelici.

PUNCTUM I. HOc est proprium evangelio, ut nos salvet; hoc elogium hic dat S. Paulus in compendio ipsi evangelio, & alibi sæpius, ubi illud vocat evangelium salutis. Plura hoc modô loquendi comprehendit, & insinuerit apostolus, quàm exprimi posset quocunque aliâ laude ipsi datâ; nam dicere: evangelium nos salvare, idem est,

est, ac dicere, quód liberet nos à malis æternis, & bona sempiterna nobis procuret; quòd doceat nos media evitandi illa, & assequendi ista: quòd ad cognitionem Jesu Christi, authorem salutis, nos perducat, qui solus nobis promeruit possessionem horum bonorum, & liberationem à malis istis; & quód doceat nos ei servire, prout oportet, dum nobis ea omnia aperit, & ob oculos ponit, quæ fecit pro nobis. En! quomodo evangelium nos salvet; verùm ut hunc in nobis effectum operetur, non sufficit tantum illud legere, vel ab aliis percipere, sed oportet illud firmiter credere, quidquid nos docet; & hæc omnia non solum in memoriam nostram, sed etiam in cor nostrum recipere; id enim solum est, quod conversionem, & salutem nostram operatur. *Pœnitemini, credite evangelio*, Marc. 1. Vide nunc, quomodo credas evangelio? evangelium hoc dicit, beatos esse pauperes spiritu, qui cor suum abstrahunt à rebus istis temporalibus; beatos esse, qui persecutionem patiuntur propter justitiam. Infelices verò esse divites, & eos, qui deliciis, & voluptatibus hujus mundi fruuntur. Credis hoc? evangelium dicit, nihil in hoc mundo diligi debere, nisi propter Deum; contemnenda ista bona terrena, & mundi honores; sibi ipsi renuntiandum; mortificandas passiones; portandam crucem propriam, sequi, ac imitari debere nos Jesum pauperem, humilem, & mortificatum. Credisne has veritates? sapiunt ne tibi?

tibi? esne de talibus rectè persuasus? an non ejusmodi veritates majori parti christianorum prorsus extraordinariæ, & incognitæ sunt; imo etiam ipsis clericis? si creduntur, hoc non nisi infirma fide credunt, & cum distinctione, ità, ut fides nostra potiùs sit fides *temporum, & non evangeliorum*, ùt Tertullianus, l. 1. in Epist. ad Galat. c. 1 loquitur. Corrigendus est hic error noster: *nec putemus in verbis scripturarum esse evangelium, sed in sensu; non in superficie, sed in medulla; nec in foliis sermonum, sed in radice rationis*, ait S. Hieronymus. Oportet ergo omnes evangelii veritates seu doctrinas abſque distinctione credere, & intellectum, ac cor nostrum illi subjicere, quia hæc sunt verba vitæ æternæ. Quia autem non sufficit tantùm fidem habere evangelio,

PUNCTUM II. Addamus etiam hoc, debere de nobis dici posse, quod S. Paulus hic ad Corinthios scribit, nempe ut non solùm firmiter inhæreamus veritatibus evangelicis, sed ut constanter etiam maneamus in amore, & praxi harum sanctarum veritatum; *in quo statis, per quod & salvamini*. Evangelium non solùm est regula fidei nostræ, sed etiam vitæ, & morum nostrorum, ait S. Ambrosius, in Ps. 118. serm. 20. *Evangelium non solùm fidei doctrina, sed etiam morum magisterium, & speculum justæ conversationis*. Inveniemus in illo, quomodo nos erga Deum, & proximum,

mum, & nosmetipsos gerere debeamus. Ecclesiastici, & seculares, principes & subditi, servi, & domini, patres, & matres, divites, & pauperes, uno verbo, quicunque demum sint, invenient in eo, quomodo sanctè vivere debeant. Ipse dominus docet nos in evangelio veritates salutis, & quænam sint obligationes nostræ, & quidem juxta capacitatem nostram; nostrûm est, audire eum, ait S. Augustinus Tract 30 in Joan. *audiamus evangelium, quasi præsentem Dominum.* Regula omnium christianorum est è cœlo allata, non per angelum, ùt illa S. Pachomii, sed per Filium Dei, & hanc sequendo, salutem & pacem inveniemus, ait S. Paulus Galat. 6. 16. *quicunque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos, & misericordia,* Evangelium sanctos omnes illos effecit, quorum memoriam & festa per annum celebramus; evangelium est, quod S. Hilarionem septuaginta annis in eremo conservavit, in oratione, in jejunio, & cilicio; quia aliam supellectilem in cellula sua non habuit, præter evangelium, quod etiam tota hæreditas fuerat, quam discipulo suo Hesichio testamento reliquit. Evangelium S. Cæciliam tam castam & puram reddidit, & conservavit, quia scriptum de eâ est; *virgo Christi evangelium semper in pectore gerebat.* Evangelium fuit fortitudo martyrum, scientia doctorum, & sanctitas virginum. O Domine, fac, ut nos quoque illud amemus, ejùsque doctrinam

intel-

intelligamus, & amplectamur, in cordibus nostris illud recondamus; super omnia autem, ut opere ipso totum, quod exinde discimus, exequamur. Pro præparatione ad Missam roga Christum Dominum per charitatem illam infinitam, quam exhibuit nobis, annuntiando hominibus evangelium suum, ut illud cordi tuo insculpere dignetur, dum ad te venit per S. communionem, ut illud nunquam obliviscaris: Ex evangelio olim judicaberis, quod omnes illos condemnabit, qui illud contempserint; *qui spernit me, & non accipit verba mea, habet, qui judicet eum; sermo, quem locutus sum, ille judicabit eum*, Joan. 12. 48. esto igitur exactus in illo prædicando; multò autem exactior in illo observando; quia, *qui non obediunt evangelio Domini nostri JESU Christi, pœnas dabunt in interitu æternas*, 2. Thessal. 1. 8.

FERIA SECUNDA.

Tradidi enim vobis imprimis, quod & accepi; quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris, secundùm scripturas; & quia sepultus est; & quia resurrexit tertiâ die secundùm scripturas. 1. Cor. 15. 3. & 4.

De PRINCIPALIBUS MYSTERIIS FIDEI NOSTRÆ.

1. Debent clerici ea populo proponere.
2. Quomodo hoc fieri debeat?

PUNCTUM I. Advertant clerici in lectione horum verborum S. Pauli, quam serio satagat, ut in fundamento fidei fideles suos stabiliteт. Longo tempore prædicavit Corinthiis evangelium, prout ex actis apostolorum discimus; scripsit ad illos plures epistolas, & gravissimas iisdem dedit instructiones; & tamen hic iterum redit ad principalia mysteria religionis & fidei nostræ, ut ea non obliviscantur. Ponit illis ob oculos incarnationem, mortem, & resurrectionem Jesu Christi, principalia puncta religionis nostræ; originem & fontem omnium meritorum nostrorum. Modum istum agendi S. Pauli non leviter, seu obiter percurramus; discant exinde operarii evangelici, ut nunquam satis se instruere posse populum suum circa ista principalia mysteria credant; semper inveniuntur tales, qui illa ignorent, vel eorum iterum obliviscantur, vel saltem, qui non sufficienter super talia mysteria se reflectant. Invenient pastores animarum semper novum populum, quem instruant, quin necesse sit è propria parochia exire, quibus necessariò fundamenta religionis quotidie suppeditare debebunt. Populus hic novus, qui quotidie nascitur, & exsurgit, infantes, & pueri sunt, quorum singularem & specialem curam gerere debent, quam in alios minimè exonerare debent, vel ex contemptu, vel prætextu necessitatis, ut quam plurimi faciunt, qui hanc curam committunt ju-

niori

minoribus clericis, parum adhuc capacibus, seu aptis, vel ex defectu scientiæ, gravitatis, & quandoque etiam probitatis, ut in ejusmodi teneris animabus fundamentum bonum jacere possent, nimirum Jesum Christum in iis fundare mansuetum, patientem, humilem, docilem, pium, obedientem, innocentem, purum, amantem veritatis, & crescentem quotidiè in sapientia & gratia coram Deo & hominibus. Quemadmodum negotium istud tam facile non est, ac sibi quidam imaginantur; & ex omnibus functionibus clericalibus illud est, quod maximam applicationem, laborem, patientiam, discretionem, & perseverantiam, seu constantiam exigit, sic vel maximè cavere debemus, ut nullum unquam tædium nobis super hoc irrepere sinamus; certi de hoc, quòd quò minus satisfactionis, seu consolationis sensibilis, minorèmque gloriam coram hominibus, majorem autem laborem in instruendis ejusmodi, quam in aliis habebimus, eò majorem ordinariè profectum coram Deo sperare possimus. Ipse Christus Jesus hoc nobis insinuat, quando ait, parvulos tales speciale jus ad regnum cœlorum habere; *talium est enim regnum cœlorum*, Luc. 18. & experientia etiam docet nos, quòd longè faciliùs doceantur viam salutis, quàm alii; faciliùsque sit has novas plantas reddere fœcundas, quàm ut eradicentur illæ, quæ in peccatis & vitiis jam senuerunt. Resolve igitur te nunc ad hoc, quòd

sæpius

sæpius eos docere velis principalia mysteria fidei nostræ; & ut hoc utilius præstare valeas,

PUNCTUM II. Oportet 1mo. contentum esse, & præcisè sistere in explicatione mysteriorum, quorum notitia ipsis necessaria est ad salutem, quin ulterius deveniatur ad quæstiones nimìs difficiles, quæ ad fidem non pertinent, & plerumque ad aliud non serviunt, quàm ut curiositatem humanam foveant; oportet abstinere ab historiis minùs veris, & factis minùs certis, & præcisè iis insistere, quæ solummodó fidem firmare, fideles ædificare, pietatem fovere, eósque ad amorem Dei, & Jesu Christi perducere valeant. Hanc regulam dat S. Paulus suo Timotheo, dum ità ad eum scribit; *formam hâbe sanorum verborum quæ à me audisti in fide, & in dilectione, in Christo Jesu*, 2. Timoth. 1. 13. 2do. oportet explicare mysteria fidei, modo tam simplici, familiari, ut ab omnibus intelligi possint, *optimus docendi modus*, ait S. Augustinus. 4. de Doct. Christ. c. 10. *quo fit, ut, qui accedit, vera audiat, & quod audit, intelligat.* Ut autem hoc fiat, adhiberi debent, quantum fieri potest, comparationes, similitudines, & parabolæ evangelicæ, miracula, & historiæ à S. Scriptura allatæ; figuræ veteris testamenti, utpote prædictiones & vaticinia veritatum, quæ in novo testamento continentur. 3tio. oportet auditoribus inspirare magnam submissionem erga mysteria fidei nostræ, ut ea submississimè adorent,

rent, quæ minimè comprehendere valent. Cæ-
racter philosophorum est, ait S. Basilius, He-
xameron. l. 3. examinare, & ratiocinari,
christianorum autem credere, & submittere in-
tellectum suum. Apostoli minimè missi fu-
ère, ut nos docerent disputare, sed obedire fi-
dei; *ad obediendum fidei*, ùt S. Paulus Rom.
1. 5. loquitur, & hic ad Corinthios dicit, se
eis dare id, quod accepit, & prout accepit;
tradidi enim vobis, quod & accepi, id est,
juxta explicationem S. Chrysostomi: quemad-
modum apostoli non disputarunt super doctri-
na Christi, quam prædicârunt, sed eam sim-
pliciter annuntiarunt, quin aliquid de suo ad-
diderint, sic & nobis idem faciendum esse;
*etenim apostoli propterea missi sunt, ut, quæ
audivissent, ea dicerent; non ut de suo ali-
quid adderent, & nos quoque, ut credamus*,
in c. 1. ad Rom. Amplectere regulas istas,
iisque inhære, & pro præparatione ad Missam
roga Deum pro gratia hac, ut eas in praxim de-
ducere valeas. O Domine, qui vis omnes ho-
mines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis
venire; quíque etiam nosti, quot pereant
propter ignorantiam mysteriorum fidei nostræ,
& ob modicam illam curam, quam ii habent,
qui alios ex officio de hoc instruere deberent,
præsertim simplices, & rudes; da nobis, obse-
cro, & animum, & alias qualitates necessarias
ad hoc, ut benè obire valeamus functiones ta-
les, tibi adeò acceptas, & gratas, quas ipse
Jesus

Jesus Christus, Filius tuus, non recusavit obire, & apostoli eas prosecuti sunt tanto cum zelo, quæque semper in ecclesia pro importantissimis & summè necessariis habitæ fuerunt. *Nescio prorsus, si quidquam majus esse potest, quàm parvulorum animas, partem non indignam horti ecclesiastici, quasi plantare, aut rigare.* Gerson. Tract. de parv. ad Christum trah. consid 4.

FERIA TERTIA.

Novissimè autem omnium, tanquam abortivo visus est mihi. 1. Cor. 15. 8.

De HUMILITATE S. PAULI.

1. Quàm contemptim seipsum tractet.
2. Pauci sunt ex clericis, qui eum imitari studeant.

PUNCTUM I. Refert S. Paulus in hac epistola diversas apparitiones Jesu Christi à mortuis suscitati, de quibus tempore paschali locuti fuimus; & postquam apparitiones aliis apostolis factas narravit, finem narrationi huic fecit tanto, tamque mirabili actu humilitatis, qui planè dignus est, ut materiam meditationi præbeat; *novissimè autem omnium, tanquam abortivo, visus est mihi*, ait: bone Deus! an plus, vel majus quid ad seipsum humiliandum dici posset!

set! O quàm longè melius præmunire se scit apostolus contra periculosum venenum vanitatis, quæ toties, ac tam frequenter cor hominis inficit, & corrumpit! verum est, quod seipsum etiam pro teste adducat resurrectionis, & quod specialem hunc favorem apparitionis & visionis Jesu Christi à mortuis resuscitati consecutus fuerit, cui Christus apparuerit, ponit se hoc ipso infra omnes; nec sufficit illi dicere, quod Christus ultimo loco illi apparuerit; non enim satis magna, aut sufficiens ipsi videbatur esse humilitas; sed ut se profundiùs humiliaret, & minus æstimabilem coram hominibus redderet, ait, se non nisi abortivum esse. Neque hoc adhuc ipsi satis esse videbatur. Non poterat occultare hoc, se esse apostolum; ita debebat fieri, sed declarat, se minimum ex omnibus apostolis esse, qui ne quidem mereatur apostolus nominari, eo quòd persecutus sit ecclesiam. Vult nimirum ùt S. Chrysostomus in h. l. ait, per has omnes expressiones, sibi ipsi integrè satisfacere, & plenè satiare humilitatem suam. Lege attentè ipsius epistolas, & ubique invenies, illum de se ferè nunquam loqui, nisi statim occasionem sumat, se ipsum humiliandi; si mentionem apostolatûs sui facit, ideo hoc factum esse, ait, quia non poterat recusare vocationem suam, & exercitium ministerii hujus. Nota, ait S. Augustinus, quomodo dimittat prius nomen suum Saulis, quod fastum aliquem, & superbiam denotabat, propter infeli-

felicissimum illum Israeliticum regem, qui etiam ità vocabatur, quique fuerat princeps inobediens, & superbus, quem ipsemet etiã imitatus fuisset; siquidem ex superbia & furore persecutus ecclesiam esset; & nomen Pauli elegerit, quod parvum significat; cur hoc, quærit hic S. P. *Paulus apostolus, qui càm Saulus prius vocaretur, non ob aliud, quântum mihi videtur, hoc nomen elegit, nisi ut se ostenderet parvum, tanquam minimũ apostolorum*, lib. de spir. & lit. c. 7. Gratias Deo age, quòd magno huic apostolo tantam humilitatem inspiraverit, & contemptum sui ipsius; quia autem hic ipsius modus agendi tibi pro regula servire debet;

PUNCTUM II. Vide nunc, quàm sollicitus fueris in eo imitando? utrum de temetipso similiter adeò humiliter senseris? apostolus assumpsit nomen Pauli ex humilitate, renuntiando nomini Saulis, quod ei à nativitate debebatur, quia vanitatem redolebat. Imitarisne illum? curàsne illos titulos fastuosos abscindere, qui communiter defactó in mundo affectantur, præsertim in hoc infelici sæculo, ubi magìs, quàm unquam superbia in corde omnium ferè hominum dominatur? *vocaverunt nomina sua in terris suis*, Ps. 48. an non ex numero illorum clericorum es, qui se inhonorari, & despici putant, si nomine ordinis, officii, aut gradus sui vocentur, sed sublimiora prætendunt, Abbatis, Prioris, Præ-

lati

lati &c. quæ ex instituto suo sanctissima contemptibilia in eorum persona evadunt; eo quód neque meritis, neque caracteri illorũ debeantur? Non omisit ullam occasionem S. Paulus se humiliandi, sed faciebat hoc, ubicunque potuit. An ne & ipse hoc facis? habèsne hanc regulam, nunquam de temet pso gloriantèr loquendi absque necessitate? & si fortè necesse sit, aliquid tibi gloriosum proferendi, an ne soles aliquid etiam interserere, quod opinionem aliorum de te magnificam aliquatenus imminuat? an non temetipsum vane extollis, si ab aliis laudaris, pro eo, quód sancti in talibus occasionibus dicere soliti sint *qui me laudant, flagellant*, S. Ignat. ad Trallens. S. Paulus seipsum vocabat abortivum; primum omnium peccatorum, ac indignum se reputabat inter apostolos computa ; anne similiter temetipsum tractas? & si fortè in aliqua occasione ità locutus fuisti, factumne hoc fuit sincerè? correspondebantne discursus tui cum iis, quæ intus in corde de teipso sentiebas? modicæ æstimationi, quam de teipso habere, & amori, quo in tuam propriam abjectionem ferri deberes? ah! quàm pauci sunt clerici, qui in hoc puncto imitatores sint S. Pauli? te ipsum examina, & scrutare, quàm longè sis alienus à tali modo agendi, & sentiendi? & roga Christum Dominum, qui magnum hunc apostolum adeó humilem reddidit, ut eandem tibi gratiam concedere

digne-

dignetur. Fac desuper præparationem tuam ad Missam, certò de hac veritate persuasus, quam sæpiùs repetere solebat suis S. Augustinus, ut humilitatem eis inculcaret; *fratres mei! tota medicina nostra de ista; discite à me, quia mitis sum, & humilis corde*, serm. 142. de verb. evangel. Domine Deus meus! qualis confusio pro me, qui non nisi vilis terræ vermiculus, & miserabilis peccator sum, si me velim altius elevare, & extollere, quàm apostolus tuus, ac omnes sancti tui, qui se ipsos extremè contempserunt; volo Domine contrarium inposterum agere, & cum gratia tua utilitatem & profectum ex illorum exemplo trahere, serioquè me applicare per praxim & exercitium actionum humilium, ut hanc sublimem, ac tam utilem scientiam acquiram, quæ in eo consistit, ut quis seipsum deprimere, & despicere sciat. *Hæc est altissima, & utilissima lectio, vera sui ipsius despectio.* Imit. Christ. l. 1. c. 2.

FERIA QUARTA

Ego enim sum minimus apostolorum, qui non sum dignus vocari apostolus, quoniam persecutus sum ecclesiam Dei. 1. Cor. 15. 9.

DUO MEDIA SE IPSUM HUMILIANDI.

1. Recordatio propriorum peccatorum.
2. Consideratio virtutum aliorum.

PUN-

PUNCTUM I. S. Gregorius talem facit super verba ista citata reflexionem, quæ meritò à nobis considerari debent; notat S. Paulum, qui alios apostolos in prædicatione sua adeò laboriosa superavit, ut vanam in semetipso gloriam, quæ exinde oriri potuisset, reprimeret, séque ipsum in sinu humilitatis illæsum conservaret, sibi ipsi propriam suam crudelitatem olim exercitam, & innocentiam reliquorum apostolorum ob oculos posuisse; *Paulus, cùm cæterorum sanctorum solicitudinem in prædicatione, robustius laborando, transcenderet; ut ab elatione se premeret, & vires suas in humilitatis gremio nutriret, crudelitatis suæ antiquæ non immemor, apostolorum omnium innocentiam contemplatus ait: ego sum minimus apostolorum, qui non sum dignus vocari apostolus, quia persecutus sum ecclesiam Dei*, id Job. l. 24. c. 6. Imitemur hunc agendi modum hujus apostoli, si ad sinceram quamdam humilitatem pervenire velimus; revocando semper in memoriam nostram peccata nostra præterita, & considerando virtutes, quæ in aliis resplendent. Igitur oculos nostros in id conjiciamus, quid fuerimus? & quid adhuc essemus, si Deus nobis suam non exhibuisset misericordiam; quanquam enim plagas nostras curaverit, non tamen vult, ut earum memoriam perdamus; considerare eas debemus, ut continuum subjectum, & materiam humiliationis nostræ; justum si-

quidem est, peccatorem totâ vitâ suâ portare humiliationem, seu maculam peccati sui; exercitium quoddam devotionis est, quod omittere haud possumus, nisi ex tali cœcitate, quam condemnat S. Petrus, quando ait: *cæcus est, & manu tentans; oblivionem accipiens purgationis veterum suorum delictorum*, 2. Petri 1. 9. quotiescunque ergo superba quadam cogitatione tentaris, considera peccata tua præterita, ob quæ toties infernum meruisti; quò etiam jam diu præcipitatus fuisses, si Deus tibi per specialem suam gratiam non pepercisset, quam tot alii non acceperunt, qui minora peccata commiserunt, modo tamen victimæ sunt æternæ Dei vindictæ; *misericordia Dei, quia non sumus consumpti*, Thren. 3. 22. si minori indulgentia erga te usus fuisset, æternùm periisses; *nisi quia Dominus adjuvit me, paulò minùs habitasset in inferno anima mea*, Ps. 93. 17. an non infinitæ aliæ animæ in his æternis tenebris sepultæ jacent quæ minùs peccârunt, quàm tu? quæque de hoc mundo sublatæ fuêre per repentinam mortem, statim post primum admissum crimen, seu peccatum? an non idipsum tibi applicare potes, quod olim Deus habitatoribus Jerusalem per prophetam suum exprobravit? *dimidium peccatorum tuorum non peccavit Samaria, soror tua*, Ezech 16. Quòd si etiam ab infantia tua vitam traduxisses prorsus innocentem, & virtuosam, de nullo tamen gloriari posses,

posses, siquidem hoc à viribus tuis non provenit, sed ab eo, qui infirmitatem tuam sustentat, & confortat; si Deus non te prævenisset; vel confortasset gratiâ suâ, an non in eosdem excessus, & scelera incidisses, quæ à maximis paccatoribus commissa sunt? an non quotidie talia adhuc committeres, si suam tibi protectionem & gratiam subduceret? *nullum est enim peccatum*, ait S. Augustinus, serm. 95. nov. edit. *quod facit homo, quod non possit facere & alter homo; si desit rector, à quò factus est homo.* Utere hâc sententiâ ad tuam propriam humiliationem; & si hoc nondum sufficit:

PUNCTUM II. Adhibe insuper considerationem virtutum, quas in aliis vides. Hæc erat praxis S. Antonii. Legimus in vita ipsius, quòd solicitè semper observârit, in quâ virtute sancti illi Anachoretæ, quos videbat, excellerent, ut exinde se humiliare posset. Ex una parte videndo se tam longè adhuc ab iis abesse; ex altera vero, ut virtutes aliorum ipsi pro calcari & incitamento servirent ad imitandum illos. Speciali ac admirabili providentia, ait S. Gregorius, noluit Deus, ut ullus in toto mundo tam sit perfectus, quin quandoque suos leves defectus habeat; vel quin alios eminentiores se in aliqua virtute inveniat: scisne autem, quare talem inter electos suos voluerit esse differentiam, reddendo aliquos eminentes in zelo & charitate, alios excellen-

tes in humilitate, obedientia, dono orationis &c. aliud non intendit per hoc, nisi ut eos in humilitate conservaret. *Mirâ nobiscum dispensatione agitur; ut per hoc, quod alter habet, & iste non habet, unus altero melior ostendatur; quatenus tantò ardentius ad humilitatem quisque proficiat, quantò ex bonis, quæ non habet, inferiorem se habentibus pensat.* ait hic S. Pontifex. l. 24. in Job. c. 6. Ministri Domini! imitamini hunc modum agendi! conjicite oculos vestros in tot fideles. & zelo plenos servos JESU Christi, qui fuêre, & etiamnum sunt in Ecclesia; & ut necesse non sit longiùs abire, manete in hoc solo exemplo S. Pauli, cujus admirandam humilitatem modò vidistis; potest sanè hoc ipsius exemplum sufficere, ut omnem in vobis superbiam & elationem impediat. Considerate Excellentissimum hunc Pastorem, quem ipse JESUS Christus formavit; ligatum vinculis pro ipso, crucifixum cum ipso, gloriosum in ipso, certantem validè, ac fortiter in theatro hujus mundi, inspectantibus Angelis, & hominibus, ut bravium cursûs sui consequeretur; gaudentem cum gaudentibus, plorantem cum plorantibus, sustinentem pugnas intus & foris, optantem ac desiderantem mori & vivere cum JESU; quotidie prædicantem de die; de nocte autem manibus propriis laborantem, ut haberet, unde se sustentare posset, ac subministrare pauperibus; denique totum suum honorem, & gloriam reponentem in vinculis,

culis, in cruce JESU Christi, & in tolerandis laboribus pro Ecclesia Christi. Ministri Domini! quicunque demum sitis, si benè consideretis, & vobiscum expendatis hoc exemplar, & speculum omnium operariorum Evangelicorum, abundantissimam in eo materiam invenietis, vosmetipsos confundendi, & humiliandi. Pro præparatione ad Missam roga Christum Dominum, Regem omnium humilium pro hac gratia, ut ad praxim reducere valeas hæc ipsa media perveniendi ad humilitatem, quæ primum adducta, & explicata sunt. Ah Domine! qui non nisi humiles ministros habere optas, fac, ut peccata nostra semper præ oculis nostris habeamus; & ut nunquam fidelissimorum servorum tuorum virtutes è memoria nostra nobis excidant, ut hæc ipsa consideratio & reflexio nobis serviat ad conservandum nos in profunda, sincera, & vera humilitate. *Verus humilis vilis vult reputari, non humilis prædicari.* S. Ber. serm. 16. in cant. n. 10.

FERIA QUINTA

Gratiâ autem Dei sum id, quod sum, & gratia ejus in me vacua non fuit. 1. Cor. 15. 10

DE BONO USU GRATIÆ.

1. Obligatio cooperandi gratiæ divinæ.
2. Periculum eorum, qui gratiæ non correspondeant.

PUN-

PUNCTUM I. Mirare potentiam gratiæ D.N.J.C. quæ ex persecutore Ecclesiæ Apostolum fecit; *quomodo solent medici potentiam suæ artis in desperatis ostendere*, ait S. Augustinus in Ps. 130. n. 7. *sic Dominus JESUS Christus, medicus & salvator noster in desperato, qui persecutor Ecclesiæ fuit, ostendit magnitudinem artis suæ.* Gratias Deo agamus pro gratia, quam huic Apostolo contulit, & agnoscamus simul, quantâ solicitudine huic gratiæ fuerit cooperatus. Ipsemet nobis hoc indicat, dum dicit; *gratia ejus in me vacua non fuit, sed abundantius illis omnibus laboravi. Sciebat nimirum*, ut S. Bernardinus serm. 54. in cant. n. 11. ait, *homo, consilium Dei habens, redundare in contemptum donantis, donum negligere, nec expendere, ad quod donatum est; idque intolerabilem esse superbiam judicabat, & propterea studiosissimè hoc malum & ipse cavebat, docebatque cavendum.* Hinc est, quód idem Apostolus toties exhortetur fideles, ut ab hac solicitudine nunquam desistant; *contemplantes, ne quis desit gratiæ Dei*, ait ad Hebræos cap. 12. 15. & instruendo omnes Ecclesiæ ministros, in persona Timothei, ait ad illum: *noli negligere gratiam, quæ in te est.* 1. Timoth. 4. id veró, quod ad Corinthios scribit, particularem sanè attentionem meretur & reflexionem: *adjuvantes autem exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis; ait enim, tempore ac-*

cepto

cepto exaudivi te, & in die salutis adjuvi te. 2. Cor. 6. 1. Isaia. 49. 8. disce exinde, ait S. Chrysostomus ibid. gratiam habere suum certum tempus, adeo ut nullus sibi ipsi aduletur, quasi pro libitu eâ uti posſit, si velit; hoc favorabile tempus, & dies isti salutis non semper durant, seu adsunt; unus dies est, ait S. Paulus; *in die salutis.* Porrò unus dies non diu durat. Dies hic tempus præsentis vitæ est, quæ utut longa sit, satis brevis est in comparatione cum æternitate; igitur singula momenta diei istius utiliter impendere studeamus, quo Deus nos visitare dignatur, ut cum eodem Apostolo ad finem dierum nostrorum dicere valeamus: *gratia ejus in me vacua non fuit.* Vel cum servo illo bono in Evangelio: *Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum.* Math. 25. 20. Utque magis adhuc ad id faciendum inciteris;

PUNCTUM II. Considera periculum illud, quod quis incurrit, si gratiæ Dei fideliter non correspondeat. Periculum hoc tale est, quod magnum sanctis incusſit terrorem; meritó enim sibi ipsis timuerunt, ne Deus in ipsis, vel minimam infidelitatem, per subtractionem gratiarum suarum puniret, & eos propriæ ipsorum infirmitati relinqueret; *hæc est sanctis causa tremendi,* ait S. Leo serm 8. de Epiph. *ne deserti ope gratiæ remaneant in infirmitate naturæ.* Bonus usus gratiarum plures alias post se trahit; abusus autem & contemptus gratiæ, eas

à

à nobis elongat. Si terra aliqua sæpius aquis rigata, fructum illum, qui ab illa expespectatur, affert, benedictionem à Deo accipit; ait S. Paulus Hebr. 6. 8. *proferens autem spinas, aut tribulos, reproba est, & maledicto proxima, cujus consummatio in conbustionem* Vult dicere, juxta explicationem SS. PP. animam sæpius, cœlesti rore irrigatam, verbo Dei nutritam, donis S. Spiritûs saginatam, nullum tamen fructum, vel non nisi malum proferentem, horrori esse Dei, & proximam maledictioni; si verò pergat in sua infructuositate, denique condemnandam ad ignem æternum. Omnes Christiani timere debent effectum hujus terribilis comminationis; nam, quis est, qui non sæpius abusus fuerit gratiis à Deo acceptis? sed longè majorem causam timoris habent clerici, ut ait S. Chrysostomus in h. l. *sed timeo, ne, quæ dicuntur, nobis magis dicantur, quâm aliis.* Incessanter irrigamur aquis divinæ gratiæ, hàsque etiam in alios effundimus, legimus verbum divinum, idque etiam aliis communicamus, & prædicamus; sed quem fructum exinde capimus, & trahimus nos ipsi? quem fructum videre est de tot instructionibus, & paternis admonitionibus? ab eo tempore, quo sol justitiæ super horizonte nostro apparuit, quid aliud apud nos invenitur, nisi spinæ & tribuli? multum vitiorum, & parum virtutis? Pro præparatione ad Missam examina coram Deo utilitatem & profectum, quem

ex

ex gratiis ipsius traxisti. Sanctissima Eucharistia, absque dubio, pretiosissimum donum, & maxima ex omnibus gratiis est, quas à divina liberalitate accepisti. Qualiter hoc ipso grandi dono uteris? ubi est fructus tuus ex tot Missis, vel sacris communionibus? contremisce, & fideliorem te deinceps in correspondendo gratiæ exhibe. *Quanam nobis erit excusatio, cum talibus pasti, talia peccemus? cum lupi fiamus agnum comedentes?* exclamat S. Chrysostomus hom. 11. in Math. Bone Deus! ah fac, ut terra cordis mei sanctissimo sanguine tuo, mediantibus sanctissimis Sacramentis, toties irrigata, & toties salutaribus verbi tui divini perfusa aquîs, illum afferat fructum, quem à me requiris, & expectas, jure tuo maximo, & à me tot titulis tibi debitum; fac o Domine per gratiam tuam, ut in ea non amplius crescant, tot tribuli & spinæ ob meas resistentias, & infidelitatem in non cooperando gratiæ tuæ, ut sic benedictionem æternam nobis promissam à te accipere merear. *Salvum fac populum tuum Domine, & benedic hæreditati tuæ, & rege eos, & extolle illos usque in æternum.*

FERIA SEXTA.

Adducunt ei surdum, & mutum; & deprecabantur eum, ut imponat, illi manum. Marc. 7. 32.

DE OBDURATIONE CORDIS.

1. In quo consistat.
2. Quomodo quis in illam cadat? PUN-

PUNCTUM I. QUia alibi jam locuti sumus de spirituali muto, (Dom. 3. Quadr.) locus hic est etiam loqui de surdo spirituali, cui peccatum aures cordis obduravit, ut aliud audire non possit, nisi quod cupiditati ipsius adulatur, & passionibus ejus favet. Loqui tali de veritatibus salutaribus, seu salute, idem est, ac mortuo loqui, & statuæ aliquid persuadere velle; etiamsi me monere volueris, ait S. Augustinus in suis confessionibus. l. 1. c. 2. frustra hoc fecisti; nam *obsurdueram stridore catenæ mortalitis meæ.* Surditas ista spiritualis aliud non est, nisi obduratio cordis, status planè omnium funestissimus, in quem quis labi possit. Potest hoc desumi, & judicari ex terribili illa descriptione S. Bernardi. l. 1. de consid. c. 2. qui ità alloquitur summum Ecclesiæ caput: Ne quæras ex me, quid sit ista obduratio cordis, quia si non in horruisti toto corpore, quando illam vel solummodò nominari audisti, dico, quod ipsemet illa jam labores. Cor durum illud est, quod seipsum non abhorret, quia insensibile factum est; noli iis tantum insistere, quæ ego de hac duritia tibi dico; pete hoc ab ipso Pharaone, & disces clarè, quod nullus unquam in hoc statu salutem suam operatus sit, nisi forté ille, cui Deus, prout quidam propheta notat, per suam misericordiam abstulit cor lapideum, deditque pro eo cor carneum. Sed ulterius; quid est cor induratum? cor durum

rum ipsum est, quod nec compunctione scinditur, nec pietate mollitur. nec movetur precibus, non cedit minis, flagellis duratur, ingratum ad beneficia, ad consilia infidum, surdum ad correctiones, in rebus etiam inhonestissimis absque pudore, in periculis sine timore, inhumanum in rebus humanis; temerarium in divinis; obliviscitur præterita, nec futura prævidet; de præterito nil in memoriam revocat, nisi injurias; de præsenti non cogitat, nisi quomodo seipsum perdat; in futurum vindictam meditatur; *& ut brevi cuncta horribilis mali mala complectar; ipsum est, quod nec Deum timet, nec hominem veretur.* Ita Bernardus. Horror invadit nos, si tantum malum describi audiamus; sed quid à nobis fit, ut tanto malo non succumbamus? ipsi etiam clerici, & pastores sacri, in talem obdurationem cordis labi possunt, æquè ac alii simplices christiani. Ità est, ministri Domini! quicunque demum sitis, labi potestis in hanc miseriarum abyssum, seu duritiam cordis. S. Bernardus timuit, ne vel ipse summus Pontifex, quondam ipsius discipulus, in tali Ordine educatus, & nutritus, qui tunc temporis, præ omnibus, in regularitate, & pietate florebat, ad talem duritiam deveniret; quomodo ergo non etiam vos vobismetipsis timeatis? examinemus itaque

PUNCTUM II. Quomodo quis hanc obdurationem, & surditatem spiritualem incurrere posſit. imo, incipit hæc spiritualis surditas,

ac

ac ordinariè initium ducit ex aliqua negligentia, & socordia in divino servitio. Væ vobis, pastores, & ministri Ecclesiæ, exclamat sanctus quidam Episcopus, si sensim à devotione declinetis, & recedatis! *væ tibi Episcope, si fons devotionis in te siccatus fuerit.* Barthol. Marty. pisc. pastor. p. 2. c. 4. infallibiliter enim tui cognitionem, & obligationum tuarum amittes. Non amplius cruciaberis defectibus, & erroribus tuis; nullum vel modicum scrupulum in certis rebus facies, quos tamen meritó habere deberes. Scisne, ajebat S. Bernardus ibid. ad Eugenium Papam, quo te perducere possint occupationes tuæ externæ, si orationem negligas, si in exercitiis pietatis langueas, vel ab iis remittas? eó te pertrahent insensibiliter, quó ipsemet ire nolles; si ex me quæras: quo ergo? respondeo, ad duritiam cordis: *en quo te trahere habent hæ occupationes maledictæ! si tam pergis, ut cæpisti, ita dare te totum illis, nihil tui tibi relinquens.* Hæc S. Bernardi admonitio nos absque dubio longè magis concernit, quam sanctissimum hunc Papam. Quæcunque demum sint occupationes nostræ; tam necessariæ, tam utiles haud erunt Ecclesiæ, quàm illæ hujus Pontificis. Itaque minimè negligamus orationem; hujus enim defectus obdurationis spiritualis initium facit. 2do. vires autem ex eo sumit, si quis nimirum mundo adhæreat. Quam primum anima ab amore mundi se abripi, & à falsis

volù-

voluptatibus, honoribus, & caducis hisce bonis terrenis, fascinari finit, quasi furibunda obdurat aures suas, ne audiat vocem Domini, & salutaria hominum sapientûm monita, qui eam ab errore eximere, & in viam rectam ac semitam salutis reducere vellent; *furor illis, secundum similitudinem serpentis*, ait Propheta. Ps. 57. 5. *sicut aspidis surdæ, & obdurantis aures suas.* 3tio. consummatur autem per impietatem. Potest quidem Deus pulsare ad portam talis indurati cordis; *ecce sto ad ostium, & pulso*, Apoc. 3. 20. tales nil prorsus respondent: *vocavi, & renuistis.* Omnia quæcunque vobis adduxi, respuistis; absque fructu erant omnes correctiones meæ, ait Deus per os Sapientis, Prov. 1. 24. & 25. *despexisti omne consilium & increpationes meas neglexisti.* Vel si respondeant, eâdem hoc fit cum insolentia, ac ille impius & obduratus rex respondit, qui ausus est ita dicere ad Moysen Exod. 5. *quis est Dominus, ut audiam vocem ejus? nescio Dominum.* Et si nec verbulum ore proferant, saltem ità respondent per actiones suas, & pessimam dispositionem cordis sui. O quàm funestus, & deplorandus est status iste! sine dubio, absque horrore talia non audis? studesne autem te ab eo tantum elongare, quantum potes? magna miseria est, devenire in talem statum? nihilominus facilè etiam est, in eum cadere; hinc monet nos Ecclesia quotidie per hæc verba prophetæ, quæ precibus, seu horis nostris canonicis

nicis præmittimus; *hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra.* Ps. 94. 8. Pro præpatione ad Missam; itude ex hac admonitione proficere, ad quod te serio invitat Apostolus, quando Hebr. 3. 12. & 13 ait; *videte fratres, ne fortè sit in aliquibus vestrum cor malum incredulitatis, discedendi à Deo vivo; sed adhortâmini vosmetipsos per singulos dies, donec hodie cognominatur,* ut non obduretur quis ex vobis, fallaciâ peccati.

********(✠)********

DIE SABBATHI.

Solutum est vinculum linguæ illius, & loquebatur rectè. Marc. 7. 35.

DE DETRACTIONE.

1. Quam sit commune vitium.
2. Remedia contra illud.

PUNCTUM I. RAró inveniuntur de quibus in sensu morali dici possit, quod de isto homine Evangelium asserit, cui Christus JESUS simul auditum & loquelam restituit, quod loquantur rectè. Plenus est mundus hominibus, qui male loquuntur; desumamus hoc vel à nobis ipsis; & videbimus statim, valdè communes, & ordinarios esse errores, quos in loquendo committimus; & quod S. Jacobus jure merito dixerit: *si quis in verbo non offenderit, hic perfectus est vir; lingua ignis est, universitas iniquitatis; inquietum malum, plena veneno mortifero.*

Jacob.

Jacob. 3. 2. & 6. Quis edicere valeat omne illud malum, quod lingua causat? maneamus hic solum in materia detractionis. Detractio, ait S. Thomas 2. 2. q. 73. a. 1. vitium est. quod reputationem & famam proximi denigrat per verba honori proximi injuriosa. Committitur hoc peccatum variis modis. 1mo si innocenti crimen aliquod imponatur; & est *calumnia*. 2do. si alterius peccata exaggerentur, faciendo ex musca elephantem, id est, ex errore excusabili, vel levi, seu veniali, culpam mortalem. 3tio. si actiones proximi malè interpretemur, & bonum, quod facit, sinistrè accipiamus. 4to si defectus aliquis occultus absque sufficienti ratione manifestetur, quia detractio non est, si iis manifestetur, qui remedium afferre possunt. 5to. si quis injuriosè sileat, nimirum, cum proximum laudare deberet, vel non nisi frigidè hoc faciat; vel laudando, illud famosum, *nisi*; quod totum priùs allatum destruit. Vide nunc; an non aliquo ex istis modis male locutus fueris de proximo tuo? quia maledicentia adeó vastè se extendit ut non minus inter clericos, quàm laicos regnet; est quasi panis quotidianus modernæ conversationis, ut expressione, seu illo loquendi modo, cujusdam prophetæ utar. Si sermo incidat de scientia, de pietate, vel de rebus de se indifferentibus, dici potest, quod panis iste ferè quotidianus sit, in conviviis; ubique ferè in omni conversatione malè

audit

audit proximus; *devorant plebem meam, ficut efcam panis..* Quod funt etiam ex iis, qui pietatem colunt, quibus hoc vitium dominatur; nec fcrupulum fibi de hoc faciunt, quamvis alia majora vicerint? ajunt, amare fe veritatem; fi autem amant, cur itaque angulos quærunt? ait S. Hieronymus Epift. 4. Ruftico Monacho, *veritas angulos non amat, nec quærit fufurrones.* Satis clarè indicant, cor eorum plenum effe hypocrifi & mendacio; fiquidem tenebras quærunt, ut bonos tantó crudelius denigrare poffint. *Acuerunt ut gladium linguas fuas. intenderunt arcum, rem amaram, ut fagittent in occultis immaculatum,* Pf. 63. 4. Quàm turpe eft, & Ecclefiæ præjudiciofum, facerdotes, & etiam Religiofos, qui tamen quotidie Mifsam legunt, huic vitio tam infami, & honefto viro adeó indigno, tamque charitati chriftianæ oppofito, deditos efse! deplora hic cæcitatem eorum, & quamvis fibi ipfis, nefcio, quàm illuminati videantur, cave, ne eos unquam imiteris; *nulli detrahas, nec in eo te fanctum putes, fi cæteros laceres,* pergit S. Hieronymus ibid. quia verò vitium hoc adeò commune eft;

PUNCTUM II. Quænam remedia contra illud afferre oporteat, confidera. 1mum. eft pro clericis ut nimirum bellum declarent huic vitio, illô ipsô zelô, quô id ipfum fecit propheta regius, dum ità ad Deum dicebat: *detrahentem fecreto proximo fuo, hunc perfe-*

quebar. Ps. 100. 5. populòque suo ostendant, & declarent, quantorum malorum causa sit detractio; quamque difficulter hæc ipsa mala reparentur; faciiius restituuntur cætera bona, quàm honor alteri ablatus; *qui detrahit alicui, ipse se in futurum obligat,* ait Sapiens Prov. 13. 13. 2dum, ut quis consortium detractorum evitet, quantùm fieri potest; *cum detractoribus ne commiscearis.* Et si cum iis præter voluntatem tuam conversari debes, conare discursum alio vertere, & sic impedire ne detractor finire possit historiam suam in ruinam illius, cui per eam nocere cupit; *conterebam molas iniqui,* dicebat Job cap. 29 17. *& de dentibus illius auferebam prædam.* Si silentium ei imponere non vales, talem te exhibe tuo modo agendi, ut planè colligi possit, te similia minimè approbare; hoc est consilium, quod Spiritus S. nobis dat per os Sapientis Prov. 25. 23. *ventus aquilo dissipat pluvias, & facies tristis linguam detrahentem.* Adeò exactus fuit S. Augustinus in observatione hujus consilii, ut Possidius referat, illum semper mensæ suæ superpositos habuisse hos duos versus:

Quisquis amat dictis, absentûm rodere vitam
Hanc mensam vetitam noverit esse sibi.

3tium est, ut quis neque credat illis, neque audiat detractores. Non foret mundus adeò proclivis, neque auderet tantum detrahere, si non tam faciles essemus in audiendo, vel cre-

dendo; *sepi aures tuas spinis, & linguam nequam noli audire.* Eccles. 28. 28. neque dicas. hanc facilitatem audiendi, & complacentiam detrahentibus ostensam, defectum esse levem, & facilè condonabilem; itâ enim respondet S. Bernardus l. 2. de consid. c. 13. *detrahere, aut detrahentem audire; quid horum damnabilius sit, non facilè dixerim.* 4tum est denique, nobis ipsis àttendere, & cavere; ne de aliis ita loquamur, qualia de nobis dici minimè vellemus; *verbis tuis facito stateram, & frænos ori tuo rectos; & attende, ne fortè labaris in lingua, & cadas in conspectu inimicorum insidiantium tibi, & sit casus tuus insanabilis in mortem.* Eccles. 28. 29. En media aliqua ad reprimendum pruritum malè de proximo loquendi! utere illis tam pro te, quàm pro aliis; quia verò ex te prorsus nihil potes, roga JESUM Christum in præparatione tua ad Missam, ut linguam tuam attactu sanctissimi corporis sui sanctificare dignetur, ut eâ nunquam amplius utaris ad malè loquendum de proximo. Noli solummodo admirari effectus omnipotentiæ suæ, præcisè dicendo cum hominibus, qui hodierno miraculo interfuêre; *bene omnia fecit; & surdos fecit audire, & mutos loqui;* sed roga insuper ipsum, ut tui misereri, & labilem linguam tuam coercere dignetur. Domine JESU! cui soli cognita sunt mala illa, quorum causa talis maledicentia existit, fac per gratiam tuam, ut

quàm

quàm longissimè ab hoc vitio absimus. *Pone Domine custodiam ori meo, & ostium circumstantiæ labiis meis, ut non delinquam in lingua mea.* Doma, obsecro, linguam, quàm ego ipsemet domare non possum; possum quidem vigilare, & frœnum aliquod ei imponere, & ad tempus illam coercere, sed quis jactare seipsum valeat, quód eam omninò ac integrè domârit, nisi ille, cui tu ad hoc gratiam tuam donaveris; *linguam autem nullus hominum domare potest*, Jac. 3. 8. nam ut S. Augustinus serm. 55. de verb. ev. ait: *homo domat feram, non domat linguam, domat ipse, non domat seipsum; ergo intelligamus, quia, si linguam nullus hominum domare potest, ad Deum confugiendum est, qui domat linguam nostram.*

DOMINICA DUODECIMA POST PENTECOSTEN.

Fiduciam autem talem habemus per Christum ad Deum; non quòd sufficientes simus, cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis; sed sufficientia nostra ex Deo est. 2. Cor. 3. 4. &. 5.

DUO MEDIA AD CONFORTANDUM NOS IN MINISTERIO NOSTRO.

1. Diffidentia de nobis ipsis.
2. Fiducia in Deo.

PUNCTUM I. PRima verba bujus epistolæ, toties à SS. Doctoribus citata, qui de divina gratia agunt, grandem in se instructionem & Doctrinam utilissimam continent; dum Apostolus ait: *per JESUM Christum nos habere magnam fiduciam in Deo: non quòd simus sufficientes cogitare aliquid ex nobis, sed quòd omnis sufficientia nostra ex Deo sit*, docet quòd nobis ipsis diffidere, & in solo Deo fiduciam nostram ponere debeamus. Quæso, quomodo audebimus confidere in viribus nostris, cùm nequidem capaces, seu sufficientes ex nobis simus, vel unam tantùm bonam cogitationem concipere? tam grandis est paupertas nostra, ut de nobis ipsis aliud non habeamus, nisi mendacium & peccatum, prout quoddam concilium loquitur; *nemo habet de suo, nisi mendacium & Peccatum*. Concil. Araus 2. can. 22. certum est, exclamat author libri de imitatione Christi, id de me ipso solùm cum veritate me affirmare posse, quód nihil possim, *ex te*, ait l. 3. c. 4. *semper ad nihil tendis; citò laberis citò vinceris, citò turbaris, citò dissolveris. Non habes quidquam, unde possis gloriari, sed multa unde te debeas vilificare; quia multo infirmior es, quàm vales comprehendere.* Talia de te ipso cogitare stude, quæ omnem Christianum, maximè verò clericum decent; nam quò magis elevatus es, & in sublimi stas, eò plùs timere debes infirmitati tuæ, & ne succumbas

cumbas oneri ministerii tui, vel ipsis angelis formidando; *quantò magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo invenies gratiam*; ait Sapiens Eccles. 3. 20, diffide igitur viribus tuis, & luminibus tuis, in tot difficultatibus, & intricatis casibus identidem occurrentibus; agnosce humiliter coram Deo, quòd, si ipse te gratiâ suâ non sustentet, omninò impotens sis, ut tu tantis obligationibus tuis, & functionibus status tui debite satisfacias. Nunquam obliviscere in confessionali, ad altare, apud ægrotos, & in omni simili occasione, infirmitatis, & inopiæ tuæ. Dic ad Deum: o Domine! nil scio, nil possum; totum à te, & gratiâ tuâ expecto, *non quod simus sufficientes, cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est*. Quia verò non sufficit, sibi ipsi solummodò diffidere;

PUNCTUM II. Adhuc illud nobis S. Paulus ad manus dat medium confortandi nos in ministerio nostro, nimirum, ut totam fiduciam nostram in Deo collocemus, meritis D. N. J. C. innixi; *fiduciam talem habemus per Christum ad Deum*. Verum est, nos ex nobis ipsis nil posse; omnia autem possumus per auxilium gratiæ ipsius; *omnia possum in eo, qui me confortat*. Philip. 4. 13 supra quem textum hoc addit Concilium Tridentinum. Sess. 14. c. 8. pro instructione nostra; & consolatione: *quia ex nobis, tanquam nobis nihil possumus: eo cooperante, qui nos confortat, omnia possumus*.

Igitur

Igitur nunquam despondeamus animum; Deus benedicet laboribus nostris, secundum mensuram fiduciæ nostræ in ipso; quamcunque difficultatem in regendo populo nostro, & procuranda illius salute invenerimus, dicamus cum S. Paulo Philip. 1. 6. *confidens hoc ipsum, quia qui cepit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi JESU:* Quodcunque periculum incurramus, manus nostras, oculosque in cœlum levemus ad eum, qui nos exinde liberare valet. Habent quidem boni clerici & pastores suos desolationis dies, ubi cum Paulo vehementissimè in Asia afflicto dicere possunt; *supra modum gravati sumus, itâ ut tæderet nos etiam vivere.* Sed si quemadmodum Apostolus, quandoque hanc sententiam mortis in nobis ipsis sentiamus, id propterea fit, *ut non simus fidentes in nobis; sed in Deo, qui suscitat mortuos,* 2. Cor. 1. 9. Felix ille clericus, qui agnoscendo paupertatem, nuditatem, miseriam, & ad omne bonum insufficientiam suam, à se ipso quasi discedit, ut soli Deo inhæreat, in eòque omnem suam fiduciam ponat! experietur nimirùm effectus protectionis divinæ: *tantummodo confidenter state, & videbitis auxilium Domini super vos.* Pro Missa roga Christum JESUM, ut te in hac animi dispositione conservet, quâ omnia ab eo expectes; ut augeat in te hanc tuam de se fiduciam, quam in infinitis meritis illius habere debes, & ut doceat te in omnibus ab ipso dependere.

pendere. Ah Domine! nihil possum sine te! nil habeo absque te! nil boni ex me ipso habeo! omnia mihi desunt! ah, qui author es omnium bonorum, miserere mei! fac splendere misericordiam tuam supra nihilum meum, quod tamen donis tuis dotari, & effectus infinitæ bonitatis tuæ in se recipere capax est, ut quidam ait: *exceptorium bonitatis Dei*, S. Irenæus adv. hæres. l. 4. c. 24. Verum est, ex tam malo thesauro cordis mei aliud provenire non posse, nisi mala; tu autem, ô Domine! mutare potes corruptum cor meum, & illius inordinatos motus, & effectus reformare; fac Domine miraculosam hanc mumutationem; hoc à te humiliter ac fiducialiter peto, hoc de magna misericordia tua expecto; *fiat misericordia tua Domine super nos, quemadmodum speravimus in te* Ps. 32. 22.

FERIA SECUNDA.

Qui idoneos nos fecit ministros novi testamenti; non literâ, sed spiritu; litera enim occidit; spiritus autem vivificat, 2. Cor. 3. 6

DE INGRESSU IN STATUM ECCLESIASTICUM.

1. Non nisi sanctè dispositus amplecti debet statum Ecclesiasticum.
2. Interim plurimi vano fine, & ex respectu humano hoc faciunt.

PUN-

PUNCTUM I. Quando S. Paulus dicit, Deum fuisse, qui eum dignum ministrum novæ legis fecit, satis ostendit, quod non quilibet indiscriminatim aptus sit ad ministerium sacrum, sed requiri vocationem divinam, & debitas ad statum tam sanctum dispositiones. De hoc alias locuti sumus, sufficiat hic dicere, has dispositiones adeò communes, & plebejas haud esse, ac sibi aliqui imaginantur; & ad hanc reflexionem occasionem nobis præbet expressio S. Pauli, *idoneos nos fecit ministros novi testamenti.* Non sumus tantùm ministri Domini, secundum literam, prout in veteri testamento erant, sed secundum spiritum gratiæ: *non literâ legis*, addit S. Heronymus in h. l. *sed spiritu gratiæ ministrantes*: igitur facienda est aliqua electio inter eos, qui ad statum ecclesiasticum, & ad sacerdotium novæ legis aspirant; oportet habere sanctam intentionem, & omninò puram serviendi Ecclesiæ, & Deo; nam, quia functiones sacerdotis omnino sanctæ sunt, & divinæ, debet etiam motivum iis se mancipandi, eàsque exercendi, prorsùs divinum, esse. *Quis tanto munere pār esse queat, nisi divinus Spiritus animam illius illustrarit* ait S. Isidorus Pelusiota, Ep. l. 3. ep. 145. oportet eum, qui huic sacro ministerio satisfacere cupit, habere virtutem & fidelitatem omninò probatam; non debent ministri Jesu Christi, & Ecclesiæ desumi ex iis, qui primum aliquot

diebus Dei esse ceperunt; *non neophytum*, prout apostolus 1. Tim. 3. 6. ait; præsertim, si se Deo adeò imperfecte dederunt, ut adhuc sui ipsius sint, & mundo huic adhuc in pluribus rebus adhæreant, adeò ut de iis dici possit cum Elia 3. Reg. 18. 21. *Usquequo claudicatis in duas partes?* fidelitas ista principalis illa est qualitas, quam Deus in & à suis ministris petit, & exspectat; *suscitabo mihi sacerdotem fidelem*, ait Deus 1. Reg. 2. 35. ad Heli, loquens de Samuele, *qui juxta cor meum, & animam faciet.* In quo eodem sensu loquitur etiam S. Paulus, dum 1. Tim. 1. 12. ait, *fidelem me existimavit, ponens in ministerio*: & exhortando discipulum suum Timotheum, ut magis ac magis semper in gratia proficeret, commendat ipsi, ut fideliter custodiat depositum ab ipso acceptum, doceatque ità alios, ut & ipsi docere possint alios; *quæ audisti à me per multos testes, hæc commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt & alios docere*: 2. Tim. 2. erasne ita dispositus, quando ecclesiasticum statum amplexus es? habesne talem fidelitatem saltem nunc? esne constans in ministerio tuo? servisne Deo, & Ecclesiæ? ah! quam pauci sunt hodiedum in Ecclesia, qui taliter & tam sanctè dispositi ad sacros Ordines accesserunt, & ut magis adhuc te convincàm;

PUNCTUM II. Conjice oculos tuos in eos, qui statum & officia ecclesiastica amplectuntur?

ctuntur; & invenies majorem partem, non nisi ex motivis vilibus, terrenis, vel omninò peccaminosis, id facere. *Cæterum curritur*, ait S. Bernardus ad Henr. sen arch. de off. ep. c. 7. *in clero passim ab omni ætate, & ordine, á doctis pariter, & indoctis, ad ecclesiasticas curas, tanquam sine curis jam quisque victurus sit, cum ad curas pervenerit.* Quare sacerdotes, curati, beneficiati fiunt? anne, ut Ecclesiæ serviant, & pro salute animarum laborent? nil minus; ideo hoc fit, ut eo commodius vivere, mundóque eo liberius uti & frui valeant sub prætextu servitii divini: *volunt frui mundo; uti Deo.* Ministerium sacrum aliter non considerant, nisi tanquam artem aliquam, vel opificium mechanicum, unde ditiores fieri queant, vel ab hominibus æstimentur, & in honore habeantur, non vero ut exemplum virtutis: *sacrarium ipsum ambiunt* ait, S. Greg. Nazianzenus Orat. 1. *& circa sacrosanctam mensam sese invicem premunt, ac protrudunt, tanquam non virtutis exemplum, sed victus parandi occasionem, & subsidium hunc ordinem esse judicantes.* An non sic dignos se reddunt illa reprehensione Filii Dei, quam judæi audire meruerunt: *quæritis me, non quia signa vidistis, sed quia manducastis ex panibus, & saturati estis*, Joan. 6. 26. *per eorum personam* ait Gregorius M. l. 22. mor. c. 26. *Dominus illos intra sacram Ecclesiam detestatur, qui per sacros Ordines*

ad

ad Dominum appropinquantes, non in eisdem Ordinibus virtutum merita, sed subsidia vitæ præsentis exquirunt, nec cogitant quid vivendo imitari debeant, sed quæ compendia percipiendo, saturentur. Anne ergo mirum deinde sit, tam parum fructûs ab ejusmodi clericis afferri? concionentur, consilia dent, exterius functiones suas peragant; quia tamen hæc omnia interiùs Spiritu Dei destituta sunt, vana sunt, & inutilia; & iis impletur terribilis illa comminatio Domini: *dabo eis ubera arentia, & vulvam sine liberis*, Oseæ 9. 14. O quam uberem materiam suppeditat hæc sententia! ingemisce coram Deo super tot personis, qui sanctitatem status nostri adeò profanant! vide autem, utrum non ipsemet per unam ex allatis viis illegitimis, & peccaminosis in illam ingressus fueris? si ità est, repara defectum hunc ingressûs tui, antequam ad altare accedas? & pro præparatione ad Missam cape hanc firmam resolutionem, deinceps in sacerdotio aliud non quærendi, nisi exercitium virtutum, salutem tuam propriam, & aliorum. *Sacerdoti pro opibus est virtutis ornamentum, pro voluptate castitas, pro luxu frugalitas, pro lætitia, eorum, quibus præest, ad virtutem incrementum. Quod si quis contraria his instituta sequens, sacerdotii nomine gloriatur, hic prophanus est, atque imperio indignus*, Isidorus Pelusiota l. 3. epist. 354.

FERIA

FERIA TERTIA.

Quodsi ministratio mortis, literis deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non possent intendere filii Israel in faciem Moysi propter gloriam vultus ejus, quæ evacuatur; quomodo non magis ministratio spiritûs erit in gloria. 2. Cor. 3. 6. 7. & 8.

EMINENTIA MISTERII ECCLESIASTICI, SUPRA MINISTERIUM VETERIS TESTAMENTI.

1. In quo consistat.
2. Quid à nobis requirat?

PUNCTUM I. Extollit hic S. Paulus ministerium evangelicum, & ostendit excellentiam illius supra illud veteris legis, in tantum, ut materiam nobis suppeditet consideratione & meditatione omninò dignissimam. Verum est ministerium Mosaicum multâ gloriâ fuisse præditum; nam propheta hic adeò resplenduit, ut filii Israel in faciem ipsius non possent intendere; nihilominus erat solummodo ministerium mortis: *ministratio mortis*: gloria illius solummodo extrinseca, & exterior erat: *literis deformata in lapidibus*: & duratio illius certo tempore circumscripta; nimirum usque ad adventum Domini nostri J. C. *propter gloriam vultûs ejus quæ evacuatur*: pro eo, quod ministerium evangelicum tale est, cujus author ipse Spiritus Sanctus est, qui vitam & veram justitiam

ſitiam tribuit: *Miniſtratio ſpiritus*: cujus duratio omnino & æterna eſt in Chriſto Jeſu, & membris illius, ut S. Auguſtinus hom 50. c. 3. explicat: *adjuncto ſcilicet corpore, cui caput eſt.* Quia totus Criſtus, id eſt Chriſtus Jeſus, & electi illius per totam æternitatem, ſacerdotes erunt, & victima, offerendo ſe ipſos continuo in ſacrificium ſoli Deo viventi, & vero, ut illi debitus honor, & gloria ſine fine tribuatur. Ornamenta ſacerdotalia ante legem gratiæ, tintinnabula, malogranata, lapides pretioſi, quos ſummùs Sacerdos in pectore geſtabat, thiara, habitus, lamina aurea, ſancta ſanctorum; ſolitudo, & ſilentium, quod ibi erat in uſu, erant quid venerabile, & terribile; ſi hoc totum autem comparetur, ait S. Chryſoſtomus, cum eo, quod eſt in nova lege, videbitur ſtatim quod valde modicum ſit; totumque, quod glorioſum fuit in ſacerdotio Aaronis, nihil eſſe comparatum cum pretio ſupereminentis gloriæ Sacerdotii Jeſu Chriſti. Si Dominum noſtrum in altari poſitum, & immolatum, ſacerdotem hoc ſacrificium celebrantem, populumque tinctum, & ſanguine iſto pretioſo rubentem cernis, putaſne te adhuc inter homines verſari, & ſuper terram? an non eodem momento raptum te in cælum credis? exclamat hic S. Doct. l. 3. de ſac. c. 2. Sacerdotes judaici immolabant victimas Domino; mactabant boves, oves, tauros & ſanguinem horum animalium

ſuper

super altare effundebant; nos vero hoc honore & gloria gaudemus, ut divinissimam carnem ipsius Filii Dei immolare possimus; lingua nostra gladius spiritualis est, per quem perficitur hoc sacrificium; ipsi offerebant panes propositionis, & nos panem angelorum, & verum panem vitæ offerimus. Levitæ portabant diversas partes tabernaculi, & in humeris suis arcam Dei; & nos in manibus nostris portamus veram arcam & pretium salutis nostræ; ipsi sanctificabant populum per varias cæremonias & purificationes; verum sanctitas ista non nisi exterior erat & legalis: illa quam nos conferimus fidelibus per sacramenta, interna est, & spiritualis; & nos sumus cooperatores Spiritûs sancti, ut lex Divina in cordibus hominum insculpatur: *epistola estis Christi ministrata à nobis*, dicebat S. Paulus 2. Cor. 3. 3. *scripta, non atramento, sed Spiritu Dei vivi; non in tabulis lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus.* Mirare hic sublimitatem ministerii evangelici, & in puncto 2do considera, ad quid te illa obliget?

PUNCTUM II. Omnes istæ prærógativæ, quæ nos superiores faciunt Sacerdotibus veteris testamenti, obligant nos ad conservandam gloriam ministerii nostri per sanctitatem vitæ nostræ: *sint ergo sancti, quia & ego sanctus sum*, ait Dominus Levit. 21. 8. de Sacerdotibus de stirpe Aaron; quales ergo esse

esse debebunt ministri & sacerdotes legis novæ? *si in figura tanta observantia, quanta in veritate?* ait S. Ambrosius l. 3. offic. c. 10. *tantum inter Sacerdotem, & quemlibet probum virum interesse debet, quantum inter cœlum & terram discriminis est*, ait S. Isidorus Pelusiota, l. 2. epist. 205. quia gratia ministrorum sacrorum longe sublimior & abundantior est, illi, etiam vita illorum proportionata esse debet, ait S. Ambrosius; virtus illorum offuscare debet laicorum virtutem, quemadmodum majus lumen minus: *debet præponderare vita Sacerdotis*, sicut præponderat & gratia *Erubescant sacerdotes*, ait Petrus Blesensis. l. de dign. sacer. c. 2. *si sacratioris vitæ inveniantur laici, qui sæculi hujus fluctibus immersi sunt.* Studeamus itaque honorare ministerium nostrum non per hoc, ut instar sæcularium adeo scrupulosi simus in exigendo respectu, & honore, nostro statui debito, sed per vitam ordinatam, regularem, & exemplarem; per pietatem sinceram; per patientiam magnam; per constantem mansuetudinem. Eniteat in & ex omnibus actionibus nostris modestia, & humilitas Jesu Christi; charitas & zelus pro gloria Dei; vivamus, ut decet ministros Christi Jesu; eodem agamuè spiritu, non solum in cathedra, ad altare, in tribunali pœnitentiæ, sed in omni prorsus occasione. Conversatio nostra in mundo, Christi conversationi similis sit. Oratio nostra, uno

verbo

verbo, tota vita nostra illum imitetur; & quia ministerium nostrum, quo nos dignatus est, æternum durare debet, nunquam à memoria nostra abscedat æternitas; nil dicamus, nil faciamus, nisi quod ad illam tendat, ad eamque nos feliciter perducat. Talibus cogitationibus teipsum occupa pro præparatione ad Missam. O Domine, qui mihi ministerium adeò gloriosum concredidisti, ne permittas, obsecro, ut tantam, tamque augustam dignitatem per vitam indignam dehonestem, & vilem faciam; sed fac per gratiam tuam, ut illo fideliter fungar, quamdiu super terram vixero, ut idipsum deinde continuare valeam in Cœlo, modo infinities magis perfecto, in persona Jesu Christi Filii tui, & ut membrum corporis ipsius gloriosi; id quod à te peto, per merita hujus summi Pontificis novæ legis, qui semper vivit ad interpellandum pro nobis. *Jesus autem, eo quod maneat in æternum, sempiternum habet Sacerdotium, unde & salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum; semper vivens ad interpellandum pro nobis,* Hebr. 7. 24. & 25.

FERIA QUARTA.

Beati oculi, qui vident, quæ vos videtis. Luc. 10. 23.

DISPOSITIONES pro devotè AUDIENDA MISSA.

1. Modestia corporis. 2. Devotio cordis.

PUNCTUM I. Deberent nobis verba ista Christi ad discipulos suos dicta, esse valdè familiaria; deberemusque illis uti ad nos ipsos excitandos, & mutuo adhortandos; ad gratias Deo agendas pro isto privilegio singulari, & gràtia speciali, quód nobis mysteria sua sacrosancta revelaverit, & patefecerit res tam grandes, quales multi prophetæ & reges diu & ardentissime videre, & audire desiderârunt: *dico enim vobis, quod multi prophetæ & reges voluerunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt; & audire, quæ auditis, & non audierunt.* Verum est, nos hanc gratiam non habere; ut cum apostolis videre possimus Jesum Christum sub specie propria & sensibili, & ex proprio ipsius ore percipere oracula veritatis, & verba vitæ æternæ; verùm legimus ista in evangelio, & impleta videmus in Ecclesia; possidemus in sanctissima Eucharistia illum ipsum Jesum Christum, qui tempore apostolorum vixit, & cum ipsis conversatus est; quotidie offerimus ipsũ in sacris altaribus nostris, quæ aliud non sunt, nisi thronus corporis & sanguinis Jesu Christi, prout quidam ex antiquis Patribus loquitur: *quid est altare, nisi sedes corporis & sanguinis?* quanta felicitas nostra, testes nos esse Posse tot mirabilium? *beati oculi qui vident,*

quæ vos videtis, Optat. Milevit I. 2. contra Parm. Proficiamus exinde, & consideremus in particulari, quomodo sacro sancto Missæ sacrificio assistere debeamus: prima dispositio quam afferre debemus, est modestia corporis, quæ secundum SS. PP. consistit imo. ut nunquam ad Ecclesiam veniamus, nisi in vestitu decenti: *in Ecclesiam oportet venire, virum & mulierem honeste indutos, silentium amplectentes, castos corpore, castos corde, ad Deum rogandum aptos*, ait S. Clemens Alexadrinus, Pædag. I. 3. c. 11. Clerici nunquam ibi comparere debent sine tunica & superpelliceo, nisi sint in itinere constituti, aut alia prudenti ratione quoad hoc dispensentur; semper tamen habitum modestum, & statui ipsorum convenientem gestare debent. 2do oportet ibi servare profundum silentium, durante Missa: *tibi silentium laus*. Si opus sit aliquid loqui, hoc fiat non nisi submissè, & paucis verbis. Quod etiam in sacristia observari oportet, quæ est pars Ecclesiæ, & locus recollectionis, ubi ministri altaris se præparare debent ad celebrationem sacrorum ministeriorum: *silete à facie Domini Dei, quia præparavit Dominus hostiam, sanctificavit vocatos suos*, Sophon. 1. 7. 3tio durante Missa genua flecti debent, exceptis duobus evangeliis, sub quibus erecti stamus. *Mihi curvabitur omne genu*, Is. 54. 23. si sit officium solenne, talis compositio externa observari debet, qualem

cho-

chorus observat; genuflectendum, si sanctissimum sacramentum pertranseundum; caput detegendum; facienda inclinatio; cæteræque aliæ cæremoniæ observandæ cum gravitate quadam, ac devotione tanta, quantam meretur majestas Dei, in ecclesiis nostris habitantis: *pavete ad sanctuarium meum*, Levit. 2. 6. 410. durante Missa non debemus huc illuc circumspicere, sed continere oculos nostros, & ita exterius quoad totum corpus esse dispositi, ut ex omnibus eluceat pietas aliqua, & devotio animæ cum Deo conversantis. *Omnes in templo se ita componant*. ait Concilium Rhemense. A 1583. de cultu divino, *ut sibi non cum homine, sed cum Deo rem esse intelligant*. Observastine modestiam talem modo descriptam, tamque necessariam, ut Ecclesia prohibeat Sacerdotibus legere Missam si illi, qui adsunt, exterius non ostendant, non solum corpore, sed etiam spiritu, & sancta cordis attentione, præsentes se esse? Concil. Trid. sess. 22. decr. de observ. & evit. in celebr. Missæ. Quia autem hæc exterior dispositio nondum sufficit.

PUNCTUM II. Considera, quod externæ compositioni corporis adjungere oporteat devotionem cordis; inhærere nos totos oportet meditabundos infinito Dei amori, qui Filium suum nobis dat, ac infinitæ charitati hujus ipsius Filii, qui seipsum absque ulla reservatione nobis communicat; & offerre sacrificium

ficium Missæ ad illum quadruplicem finem in quem institutum fuit, omnemque obligationem nostram in se claudit. 1mo. igitur ab initio Missæ usque ad offertorium *adoratio nostra* fiat; agnoscamus infinitam Dei bonitatem, & supremum dominium, ac potestatem illius in omnes creaturas; quodque omnia ab eo dependeant, & consequenter quidquid habemus & quidquid sumus ab eo esse; contestemur humilter nos insufficientes esse ex nobismetipsis ad digne laudandum & glorificandum magnum hunc Deum, qui non nisi per Jesum Christum Filium suum digne honorari, & laudari potest, prout Lactantius l. 4. instit c. 29. ad paganos scribens ajebat: *summus ille, ac singularis Deus, non potest, nisi per Filium, coli.* Offeramus ei hunc suum Filium, tanquam hostiam laudis; quæ sola supplere potest id, quod adorationi nostræ, ac debito homagio deest. *Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiorum confitentium nomini ejus,* Hebr. 13. 15. 2do. ab offertorio usque ad consecrationem humilem Deo gratiarum actionem exhibeamus, dicendo cum propheta: *confitemini Domino, quoniam in æternum misericordia ejus,* Ps. 155. jungamus voces nostras cum Ecclesia, unàque cum illa *gratias agamus Domino Deo nostro;* vel potius cum Christo Jesu sequentes consilium Pauli, Ephes. 5. 20. *gratias agentes semper pro omnibus, in nomini Domini Jesu Christi,*

Christi, Deo & Patri. 3tio. post consecrationem usque ad communionem oportet petere à Deo veniam ad exemplum publicani, percutiendo pectus nostrum, & dicendo; *propitius esto mihi peccatori.* Ingemiscamus, & misericordiam imploremus per illum, qui misericordiæ viscera induit, dum factus est pro nobis homo; quique adhuc super altari non aliter, quàm in cruce existit, tanquam victima propitiatoria non pro nostris tantum, sed & pro totius mundi. *Per viscera misericordiæ Dei nostri, in quibus visitavit nos oriens ex alto,* Luc. 1. 4to. à communione usque ad finem Missæ, si non communices realiter, fieri hoc debet spiritualiter cum sacerdote, assumendo pro exemplari centurionem illum evangelicum, qui se indignum judicavit, recipere Jesum in domum suam: *Domine non sum dignus &c.* deinde petendæ sunt gratiæ nobis, & aliis necessariæ, & quidem firmâ hâc fiducia recepturos nos certò easdem, si eas in nominine D. N. J. C; petierimus *si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis,* Jo. 16. 23. alia adhuc methodus Missam devote audiendi, quæ hic omittenda non est, & specialiter pro clericis est, illa est; ut quis seipsum uniat, seu conjungat cum sacerdote, omniaque, una cum illo faciat, quæ ipse facit, & dicit; humiliare nos debemus, orare, laudare, gratias agere, offerre, immolare, communicare, necessitates Deo & indigentias

no-

nostras commendare, unô verbô, in omnibus ipsum sequi, & comitari, certo de hoc persvasi, nos non ideo solum in Ecclesia congregatos esse, ut Missæ sacrificio præsentes simus, sed insuper, ut id ipsum una cum sacerdote offeramus Deo, illique sacerdotium corporis & sanguinis Jesu Christi immolemus. Habuistine hanc devotionem in auditione Missæ? an non è contrario adstitisti absque ulla devotione, cum distractionibus voluntariis; phantasiam tuam mille aliis inutilibus cogitationibus occupando; mille aliena negotia tecum tractando; vel etiam peccaminosa desideria, & passiones in corde tuo fovendo? examina defectus ex hac parte commissos, & propone emendationem. Pro præparatione ad Missam; considera; quod si tam magna & sedula dispositio ad bene audiendam requiratur, quid Deus à te requirat, ut ipse digne celebrare possis! *terribilis* est locus, in quo Deo Patri ejus unigenitus immolatur; ideo quisquis accedit, ad tantæ sanctificationis ministerium, necesse prius habet deponere omnem immunditiam operum mortuorum, Petrus Blef. ep. 123.

**********(✠)**********

FERIA QUINTA

Magister, quid faciendo vitam æternam possidebo? at ille dixit ad eum: in lege quid scriptum est? quomodo legis? Luc 10. 15.

DE

DE SACRA SCRIPTURA.

1. Debet esse regula decisionum nostrarum.
2. Pauci sunt ex clericis, qui hanc regulam sequantur.

PUNCTUM I. Mirare, & imitare sapientissimum agendi modum Christi Jesu! venit ad eum quidam legis doctor, & ut eum caperet in sermone, proposuit illi dubium quoddam momenti sane maximi, nimirum, quid sibi facto opus sit, ut regnum Cœlorum consequeretur? Salvator remisit eum ad decalogum, obligavitque sic eum, ut suam propriam quæstionem ipsemet solveret: *in lege quid scriptum est? quomodo legis?* en totum id, quod iis, qui nos consulunt, dicere debeamus! neque aliud nobis respondere poterunt, nisi quod hic legis doctor respondit: *diliges Dominum Deum &c.* Nos autem adjungere debemus; vide igitur, utrum simul & Deum, & pecunias diligere possis? utrum permissum tibi sit, hoc vel illo modo pecunias corradere? vide utrum hoc sit amare Deum, si vindictam sumere velis de iis, quibus ex præcepto divino ignoscere debes? vide, utrum hoc sit diligere Deum, si statum clericalem, hoc vel illud officium aggrediaris, contra ipsius voluntatem? per fenestram, & non per ostium? vide, utrum hoc sit amare Deum, si medietatem temporis tibi concessi in vanam & inutilem conversationem vel otium impendas, vel perdas? hæc est illa principalis regula,

gula, & primum principium, ex quo omnes caſus noſtri, & occurrentes difficultates ſolvi, & decidi debent; principium iſtud ad omnes caſus particulares applicari debet; hoc SS. PP. obſervarunt, ut videre eſt in eorum ſcriptis, ſeu libris moralibus, in magnis & parvis regulis S. Baſilii; hoc ipſum ipſemet Deus nobis præſcripſit; nam poſt datam Hebraico populo legem, expreſſe eis per Moyſen præcepit, ut nullâ aliâ regulâ uterentur in ſuo modo vivendi, & agendi, ac nunquam proprio ſuo ſenſui acquieſcerent: *non facietis ſinguli, quod ſibi rectum videtur &c. ſed facies, quæcumque præcipio tibi*, Deut. 12. In hunc ipſum finem Filius diſcipulis ſuis in nova lege claris terminis dixit, quod nunquam ſequi debeant neque proprium judicium, neque conſuetudinem, neque fallacem hominum opinionem, ſed unice verbum, quod eis locutus fuit, & & anuntiavit, futuram eſſe regulam deciſivam de illorum felici vel infelici æternitate: *ſermo, quem locutus ſum, ille judicabit eum in noviſſimo die*, Joan. 12. 48. Infelices igitur ſunt, qui alibi, quam in lege Dei, & ſermone illius, regulas vivendi, ac morum ſuorum quærunt! felices autem illi, qui ex toto corde ſe applicant, ut verum ſenſum divinorum præceptorum penetrent, dum ea legunt, aliis conſulunt, aut ſtudio divinæ ſcripturæ incumbunt; haurient enim ex illa lumen neceſſarium, tū ad ſe dirigendos, tum ut alios quoque inſtruere

re valeant: *beati, qui scrutantur testimonia ejus; in toto corde exquirunt eum* Ps. 118. Quamcunque difficiles, & diversæ sint ægritudines spirituales, & morbi animarum, invenient ibi remedia, & congrua, & efficacia ad iis medendum: *neque herba, neque malagma sanavit eos, sed tuus, Domine, sermo, qui sanat omnia,* Sap. 16. 12. Id, quod ansam dedit S. Basilio, Epist. 1. ad Gregor. Naz. dicendi, oportere S. scripturam non aliter considerari, & æstimari, quam instar officinæ medicamentariæ: *in quacumque re se unusquisque indignum esse senserit, si in illis conversatur, velut ex communi medicamentaria officina, medicamentum ægritudinis commodum, reperit.* Gratias igitur Deo agamus, quod nobis de tam potenti, ac tam necessario remedio providerit ad regulandos mores nostros, & nostrum vivendi modum instruendi. Ingemiscamus autem simul, quod tam pauci inveniantur clerici, qui hanc regulam sequantur; prout mox videbimus.

PUNCTUM II. Sacra scriptura liber est librorum; liber est Sacerdotum; & juxta pulcherrimam expressionem S. Dionisii, & Concilii secundi œcumenici Nicæni, fundamentum, substantia, & fulcimentum Sacerdotii: *nostræ hierarchiæ substantia sunt, eloquia divinitus tradita,* lib. de Eccles. Hierarch. c. 2. deberet omnino continuo in manibus nostris esse, & consolari nos, in omni pressura ministerii nostri,

pro

pro solatio habentes libros sanctos, qui sunt in manibus nostris, 1. Machab. 12. id quod cum Machabæis dicere deberemus. Interim major pars clericorum hôc contenti sunt, si illam in bibliotheca sua habent, quin illam legere velint; vel si legunt quandoque, hoc non nisi raptim, & festinanter fit, absque debita reflexione. Sacra scriptura oraculum est veritatis; & juxta prophetam, os Domini. *Os Domini locutum est*, Is. 1. 20. per illam enim explicat Deus, & annuntiat hominibus intentiones, & voluntates suas. Sed, ubi sunt illi clerici, qui hoc divinum oraculum consulunt, prout oportet, ad quod ipse Christus Jesus nos remisit, ad quærendum in illa intelligentiam mysteriorum, & veritatum suarum; *scrutamini scripturas; illæ sunt, quæ testimonium perhibent de me*, Joan. 5. 39. Habetur scriptura divina, pro libro erudito, & scientifico, ubi discimus memorabilia illa, quæ à creatione mundi successivè evenerunt; in quo declarantur nobis veritates speculativæ, & mysteria quæ capacitatem intellectûs nostri superant, & transcendunt; non veró consideratur à nobis tanquam liber directivus, cujus principalis finis, & intentum est, ordinare & regulare mores nostros; indicare nobis obligationes nostras; ostendere nobis viam salutis; illiùsque semitas nobis demonstrare, ne aberremus à via, quæ ducit ad vitam, prout ait propheta: *lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumen*

semitis

semitis meis Ps. 118. Hinc est, quód lectio S. Scripturæ negligatur, ac pro eo, quód testimoniis illius innitantur, sequuntur non nisi alios authores, qui sæpissimè pro suis probationibus aliud non afferunt, quàm quòd unus alterum citet, & cum vitiis bellum indicere deberent, potiùs videantur ex professo subministrare velle media, quibûs justificentur; & passionibus hominum satisfiat, tractando similia, quasi solùm problematicè. Longè aliter se gesserunt SS. PP. hinc ajebat S. Augustinus ad S. Hieronymum epist 82. nov. edit. scribens; *alios autem itâ lego ùt quantalibet sanctitate, doctrinaque polleant, non ideò verum putem, quia ipsi ità senserunt, sed quia mihi, vel per illos authores canonicos, vel probabili ratione, quod à vero non abhorreat, persuadere potuerunt.* Imitare hunc S. Doctorem; neque tam facilis sis in decidendo; consule Casuistas suo tempore; sed benè tecum expende, & examina rationes illas, quas afferunt, utrum scripturæ divinæ, & legi Dei conformes sint; ità agendo & evitabis laxitatem, & nimiam severitatem in materia morali; *homo timens Deum, voluntatem ejus in scripturis sanctis diligenter inquirit,* Idem l. 2. de doct. christ. Pro præparatione ad Missam; roga Dominum, ut tibi hunc prudentem agendi modum inspiret; & propone deinceps, quolibet die lectionem aliquam ex S. Scriptura peragere, ut veritates illius intelligendo & penetrando, etiam alios docere possis,

possis; *attende lectioni, & exhortationi, & doctrinæ* 1. Tim. 4. 13. O Domine, qui abscondisti in libris sacris scientiam salutis, inspira mihi ardens desiderium hujus sacræ lectionis; fac me ità intelligere sensum illorum verborum, ut neque me ipsum legendo, neque alios docendo & instruendo decipiam; ùtque non solùm firma fide credam veritates inibi contentas, sed pariter etiam fideliter easdem exequi studeam, tàmque purè id ipsum alios doceam, ut nihil à me omittatur, quatenus sic promerear magnus fieri in regno tuo cœlesti; *Jota unum, aut unus apex non præteribit à lege, donec omnia fiant; qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis, & docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cœlorum, qui autem fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in regno cœlorum.* Mat. 5. 18. & 19.

FERIA SEXTA.

Accidit autem, ut sacerdos quidam descenderet eâdem viâ; & visô illô præterivit; similiter & levita, cum esset secus locum, & videret eum, pertransivit. Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus eum, & videns eum, misericordiâ motus est. Luc. 10. 31. 32. & 33.

De AMORE PROXIMI.

1. Duritia sacerdotis, & levitæ.
2. Charitas Samaritani.

PUNCTUM I. DOctorem hunc, de quo evangelium istud, quæ-

xentem

rentem à Christo Domino, quis suus esset proximus, quem lex præcipit diligere, eó adegit Salvator, ut ipse per semetipsum hanc propositam quæstionem solveret, dum ei proposuit historiam de quodam homine, descendente ab Jerusalem in Jericho. Incidit hic in manus latronum, qui despoliaverunt eum, multisque affectum vulneribus, semimortuum dereliquerunt. Præteriêre tres personæ, sacerdos, levita, & Samaritanus, ex quibus non nisi hic ultimus compassionem cum illo habuit, eìque auxilium tulit. Quis ergo ex istis tribus proximum se exhibuit huic homini adeó miserabili, ajebat ad illum Salvator? ille, qui misericordiam ei exhibuit, respondit legis Doctor; *vade, & tu fac similiter*, subjunxit Christus. Illusio itaque est, si quis credat, quòd amet proximum suum, erga quem se indifferentem exhibet; opera nimirùm lingua cordis sunt; & quemadmodum non omnes, qui dicunt: *Domine, Domine, intrabunt in regnum cælorum*, sic neque illi, qui compassionem solummodo aliquam ostendunt proximo, absque actuali auxilio: ex fructibus, & non ex foliis æstimatur arbor, & bene de bonitate illius judicium fertur. *Qui habuerit substantiam hujus mundi; & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in illo?* 1. Joan. 3. 17. *Si frater, & soror, nudi sint, & indigeant victu quotidiano; dicat autem aliquis ex vobis illis, ite in*

pace,

pace; calefacimini, & saturamini; non dederitis autem eis quæ necessaria sunt corpori; quid proderit? Jacob. 2. 15. & 16. an talis mendax non est, & fallax? putàtne, Deum verbis solummodó contentum fore? an non expectandum ipsi erit judicium sine misericordia, quia absque misericordia fuit? *judicium sine misericordiâ ei, qui non fecit misericordiam.* Non igitur amemus, quemadmodum sacerdos iste, & levita, qui quidem ad aliquam compassionem movebantur; ad hoc enim sufficit, ut quis præcisè homo sit; verùm, qui in hoc solummodó quieverunt, & homini adeò miserabiliter sauciato, quem in via invenerunt, nullum prorsus auxilium tulerunt. Qualis confusio erit pro istis duobus ministris antiquæ legis, quód sibi coronam hanc eripi permiserint, quam illis divina providentia offerebat, præbendo eis tam pretiosam occasionem exercendi charitatem? quanta autem erit confusio, imo desperatio tot clericorum nostri temporis qui tot bonis ecclesiasticis gaudent, magnis redditibus abundant; insuper magnô patrimoniô fruuntur, qui tamen tot pauperes negligunt consolari, qui præ fame, & aliis miseriis moriuntur? qui ferrea ergo tales viscera ostendunt? qui ne quidem dignantur eos vel unicô obtutu? quos vel ante januas propriæ domûs præ fame tabescere sinunt, dum ii interim instar divitis epulonis, nonnisi genio suo indulgent, & opiparè vivunt? *bibentes vinum in phialis, &*

optimô

optimô unguentô delibuti; & nihil patiebantur super contritionem Joseph, Amos 6. 6. Dum miseri plebei, pauperes viduæ, sua omnia, sanitatem, & quibus ipsi indiguissent, dant, ut necessitatibus proximi subveniant? *ideo ipsi judices vestri erunt*, Math. 12. 27. Ita est, iterum repeto, simplices laici, Calvinistæ, Lutherani, imò idololatræ exurgent in judicio contra tales duros, & plùs quàm barbaros decimatores, qui nec ecclesiæ, nec pauperibus parochiæ vel beneficiorum suorum, ex quibus tam pingues redditus percipiunt, quidquam applicant; *surgent in judicio cum generatione ista, & condemnabunt eam*, Math. 12. 42. Deplora tantam duritiem, & vide, utrum non ipse in hoc genere reus sis? postea

PUNCTUM II. Admirare charitatem Samaritani, qui huic miserabili homini totum ac omne id præstitit, quód vel à sacerdote, vel à proprio fratre sperare potuisset. Quamprimùm eum vidit, commota sunt viscera illius præ commiserationе; accessit ad eum, infudit vinum & oleum in plagas ejus, fasciis eas obligavit; jumento suo eum imposuit; ad hospitium duxit, magnam illius curam gessit; deditque hospiti expensas pro eo, additâ promissione, se etiam reliqua persolutorum, quæ supererogaturus esset pro eo. En quid sit habere charitatem! en quid sit amare non solum mente, vel verbo, sed effectivè, prout scriptura præcipit. *non diligamus verbô; neque linguâ, sed opere, & veri-*

veritate, 1. Joan. 3. 18. Nos locum tenemus hujus Samaritani, cujus exemplum nobis ad imitandum proponit Salvator; nostrûm igitur erit, curam in nos suscipere pauperum, & miserabilum personarum; hæc enim una est ex principalioribus obligationibus clericorum, præsertim pastorum, prout notant sacra concilia; *ut curam agant miserabilium personarum*, Conc. Trid. sess. 23. c. 1. item 1. 2. q. 1. gloria episcopi. Et veró, cur tot sunt bona, & redditus ecclesiæ, nisi ut applicentur iis, qui talibus indigent; igitur applicemus nos ad iis subveniendum; nostràque charitas non solùm extendat se ad miserias ipsorum temporales, & corporales, sed & ad spirituales, quæ longè majores sunt, quamvis non ità sensibiles; remedium iis afferamus per elemosynas, maximè autem per instructiones, correctiones & administrationem sanctorum sacramentorum. An non miseria maxima sit isto tempore, quo tam claram mysteriorum fidei cognitionem habemus, dari tantam ignorantiam ex defectu, & negligentia clericorum, qui nullâ compassione tanguntur ob spirituales ejusmodi miserias proximi, neque laborant, ut easdem tollant. Vide, quid tu ipse contuleris de bonis tuis, de authoritate tua? quomodo visitaveris ægrotos, pauperes, & peccatores? non requiritur, ut eos absolutè cures, vel convertas; opus enim hoc est Altissimi; curam tamen, & solicitudinem aliquam adhibere, & ostendere debes.

Curam

Curam illius habe, curam exigeris, ait S. Bernardus, l. 4. de consid. c. 2. *non curationem.* Resolve te igitur ad majorem deinceps zelum ostendendum; motivum satis urgens habebis, si ad altare accedas, ubi Christus quotidie officium subit samaritani, respectu tui. En, qualiter proprium sanguinem det & adhibeat, ut te ab infirmitatibus tuis sanet? potesne igitur te ipsum, vel tua denegâre ad succurrendum necessitatibus fratrum tuorum? proximus esse non potes, nisi facias misericordiam, ait S. Ambrosius de pœnit. l. 1. c. 10. *nemo enim potest esse proximus, nisi qui curavit; si autem vis dici proximus, dicit tibi Christus, vade, & tu fac similiter.*

DIE SABBATHI

Et appropians alligavit vulnera ejus; infundens oleum & vinum Luc. 10. 34.

QUALITER SE GERERE DEBEANT CONFESSARII ERGA SUOS PÆNITENTES?

1. Debent miscere mansuetudini severitatem.
2. Et quare hoc?

PUNCTUM I. Possumus hic meditari cum sanctis, qualiter se gerere debeant confessarii erga suos clientes, & quomodo tractare debeant plagas spirituales animarum pœnitentium; modus enim iste agendi clare nobis proponitur in parabola hujus

Samaritani, Greg. M. Pastor. p, 2. c. 6. Discimus ex oleo & vino, quod in vulnera hujus miseri hominis, quem semi mortuum in viâ, offendit, infudit, temperamentum mansuetudinis & severitatis, quibus erga peccatores uti oportet. Oleum denotat dulcedinem, vinum acrimoniam; si solum oleum adhibuisset, non curasset plagas hujus vulnerati; si solo vino usus fuisset, nimium ei causasset dolorem, & vulnera illius exasperasset; utitur autem oleô & vinô; oleô, ut leniat; vinô, ut purificet. Ita oportet conjungere, & unire simul dulcedinem & efficaciam; rigorem & condescendentiam, initium faciendum est ab oleo, consolando peccatorem, quem peccata sua conturbant, horroremque, & terrorem incutiunt, ut totam fiduciam suam ponat in meritis infinitis D. N. J. C. In auxilo hujus omnipotentis medici cui nihil insanabile est, ut S. Augustinus loquitur: *omnipotenti medico nihil est insanabile*: loquendo cum illo amorosè, & tenerè de virtute, & efficacia hujus pretiosissimi sanguinis, quo nos lavit à peccatis nostris; sed etiam vino opus est: *oportet ut priorà sibi vindicet compassionis affectus, deinde rectitudinis zelus*: debet peccator adstringi ad pænitentiam, & ad satisfaciendum divinæ justitiæ: *erga subditos suos inesse rectoribus debet, & juste consolans misericordia, & piè saviens disciplina*, ait S. Gregor. M. debet bonus pastor, & bonus dux spiritualis simul conjungere seve-

severitatem patris ad conservandam disciplinam, & dulcedinem ac suavitatem matris, ut pœnitentes Deo lucretur. Severitas nunquam usque ad crudelitatem se extendere debet, neque mansuetudo ad mollitiem; æque peccatur severitate, ac suavitate, si ab invicem disjungantur; id est, debet afferri & observari tale temperamentum, ut pœnitentes non exasperentur per nimiam severitatem, neque per nimiam indulgentiam mollescant: *miscenda ergo est lenitas, cum severitate; faciendum quoddam temperamentum ex utroque, ut neque multa asperitate exulcerentur subditi, neque nimia benignitate solvantur.* Greg. ibid. *in arca & manna est* adjungit idē: *si mul & virga; sit itaque amor, sed non emolliens, sit zelus, sed non immoderatè sæviens; sit pietas, sed non plus, quàm expediat, parcens.* O quam utilis foret Ecclesiæ hæc mixtura, si illâ uti scirèmus. Sed ut melius adhuc intelligamus obligationem nostrā, hæc duo in ter se miscendi;

PUNCTUM II. Considera hunc modum agendi cum peccatoribus fundari imo. in eo, quód nos simus mediatores Deum inter & homines. Qualitas ista, seu officium, obligat nos ad habendum zelum, pro reperanda injuria Deo illata, qui nobis causam suam commisit. Eo ipso tempore quô conamur implorare misericordiam illius pro peccatoribus, debemus hoc facere ità, ut justitiæ ipsius satisfiat, & honor illius vindicetur. Non sumus Domini gratiæ, sed non nisi Dispensatores, ergo non pos-

 sumus

sumus eam concedere, seu dare hominibus, nisi hac conditione, quod hoc ipsum etiam Deus velit; non exercemus ministerium nostrum, nisi nomine & authoritate Christi Jesu, igitur Spiritu illius moveri, & agere debemus, qui est Spiritus mansuetudinis, & zeli, quô purificantur sordes animarum, prout scriptura ait Is. 4. item spiritu amoris & judicii: *si abluerit Dominus sordes filiarum Sion in spiritu judicii & in spiritu ardoris*. 2do. inexemplo Jesu Christi, & sanctorum; erat Salvator noster verus Moyses; mansuetissimus omniũ hominum, qui unqam fuêre. Nihilominus vide, utrum aliquem, quicunque demum ille sit, exceperit à faciendâ pœnitentia? *pœnitemini & credite evangelio &c.* Marc 1. 15. *nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis*, Luc. 13. 3. An fortè remisit, aut omisit aliquid divinus hic medicus à sua arte, vel severitate doctrinæ suæ, eo quod repugnantiam aliquam in nobis invenerit? anne mansuetiores sumus nos ipso S. Paulo, qui omnes fideles in visceribus suis portavit? cujus affectio & teneritudo, illam Matrum longè superavit? qui majori gaudio perfusus non fuit, quàm si quotidie immolare se posset pro salute fidelium? & tamen nonne quandoque etiam rigore usus fuit? *quid vultis? in virga veniam ad vos? an in spiritu lenitatis?* 1. Cor. 4. 3tio. denique, hic est spiritus Ecclesiæ: hæc sancta mater vult ministros suos uti dulcedine, & in-

indulgentiâ erga peccatores; vult autem simul, hanc mansuetudinem esse justam, prudentem, plenam circumspectione, indulgentiam salutarem: *in ipsa Ecclesia, ubi misereri quàm maximè decet*, ait S. Ambrosius, *teneri quàm maximè debet forma justitiæ*, in Ps. 118. Non concedit veniam, nisi hæc petatur secundum legem divinam; *de lege tua miserere mei*, addit S. Ambrosius; *de lege miseretur, qui cum sapientia & justitia miseretur* Amplectere igitur hunc modum agendi, sine quo confessarius neque proximi salutem securam reddere potest. Verum quia sumus homines, qui debitos ac præscriptos limites transgredi possunt, ora Dominum in præparatione tua ad Missam, ut tibi prudentiam istam, qua indiges, concedere dignetur; *da mihi sedium tuarum assistricem sapientiam*. Sap. 9. 4. & in particularibus eventibus, seu casibus, inhæreamus Spiritui Christi Jesu, ut nos medium hoc doceat, & temperamentum hoc adeò necessarium. Quod si errorem aliquem admittamus, prout facile contingere potest, humiliemus nos coram Deo; sed animum haud despondeamus; ponamus fiduciam nostram in bonitate Jesu Christi, & speremus charitatem nostram, quam peccatoribus exhibuimus, operturam multitudinem peccatorum istorum, & defectuum nostrorum, per merita infinita sanguinis ipsius, quem in hoc sacramento dispensamus, *charitas operit multitudinem peccatorum*, 1. Petr. 4. 8.

ADDITIO
MEDITATIONUM
pro Festis quibusdam hoc tempore occurrentibus.

XI. Junii.

DE S. BARNABA APOSTOLO.

Ecce ego mitto vos sicut oves, in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ.
Math. 1. 16.

S. BARNABAS HABUIT.

1. Mansuetudinem agni.
2. Prudentiam serpentis.
3. Simplicitatem columbæ.

PUNCTUM I. Mittens D. N. C. apostolos suos, prædicare in mundo evangelium suum, eosque instruens, qualiter se gerere deberent, ut homines à vitiis suis revocarent, commendat ipsis peculiariter, ut in modo suo agendi exhiberent mansuetudinem agni, prudentiam serpentis, & columbæ simplicitatem, hæ virtutes homini apostolico adeò necessariæ, excelluerunt in S. Bar-

Barnaba. *Erat vir bonus, & plenus Spiritu S. & fide*, Act. 11. 24. primo erat, genii & naturæ extremæ dulcis, talemque suavem agendi modum habuit, ut facile lucraretur aliorum corda; ipsâ suâ mansuetudine, & teneritudine affectûs erga animas, confirmabat discipulos, qui Antiochiæ erant in servitio Domini; hinc ille magnus numerus conversionum, de quo mentionem facit *S.* Lucas in Actis; *& apposita est multa turba Domino.* Enituit hæc illius mansuetudo in aliqua occasione, quam sacer textus omnino annotare, & nobis palam facere voluit. Joannes Marcus ipsius consobrinus discessit ab ipso, & à S. Paulo in Pamphilia in mediis laboribus, ubi vel maximè illo indigebant; fuit hic talis error, quem *S.* Paulus omninò puniendum esse censebat, ut discipulum hunc firmiorem in officio ministerii & obligationis suæ redderet. S. Barnabas autem metuens, ne animô caderet, quidem voluit eum unà cum ipso reprehendere; sibi tamen eum delegit pro socio iteneris sui. Quilibet horum apostolorum rationes pro se habebat; & S. Chrysostomus hom. 34. in Acta non vult,ut nos decidamus,qui nam ex ipsis majorem pro se habuerit. Neque nos ex alio fine hoc factum referimus, nisi ad ostendendum, proprium S. Barnabæ caracterem fuisse ipsius mansuetudinem. O quantam vim, & efficaciam hebet virtus ista! agnosce hic indigentiam tuam, & quam tibi necessaria sit illa ad

uti-

utiliter laborandum pro salute animarum. Necessaria tibi est tam pro confortandis infirmis, quam pro revocandis seu convertendis peccatoribus, ac denique pro perferendis persecutionibus, quæ ordinariè iis accidunt, qui propugnandæ divinæ gloriæ & animarum saluti procurandæ incumbunt; pete illam à Deo per intercessionem S. Barnabæ.

PUNCTUM II. Habuit prudentiam serpentis. Exponit serpens totum corpus suum, ut caput suum integrum conservet. Totum consecrare, & amittere debet christianus, ut animam suam, ac fidem illibatam conservet. Habuit hanc prudentiam S. Barnabas; omnia sua bona, & possessiones dimisit, ut salutem suam securiorem redderet, & thesaurum illum evangelicum sic compararet. Habebatur ab apostolis pro illo fideli, & prudenti servo, quem constituit Dominus super familiam suam; elegerunt proinde illum, una cum S. Paulo, ut elemosynas illas primis christianis Antiochiā perferrent, quas Judæi illis tempore famis miserunt, Act. 11. 30. Signa dedit hujus suæ prudentiæ non solum in ista occasione, sed toto tempore, & cursu ministerii sui. Quamquàm fuerit valdè illuminatus, illùmque scriptura in numero doctorum Ecclesiæ nascentis ponat; nihilominus noluit incipere functiones apostolatûs sui, nisi à Spiritus S. ad hoc missus esset, qui per ora prophetarum, & apostolorum eum segregari jussit ad hoc ministerium;

rium; Act. 13. 1. *ministrantibus autem illis Domino, & jejunantibus, dicit illis Spiritus sanctus: segregate mihi Saulum, & Barnabam in opus ad quod assumpsi eos*, ibid. v. 2. O quos fructus ipse attulit deinde post talem vocationem, & missionem? secuti sunt missionem hanc fructus omninò extraordinarii, zelus efficacissimus, conversiones innumeræ. Quos fructus hodiedum etiam producerent clerici nostri, si Spiritus S. esset, à quo ad hoc divinum ministerium eligerentur? & si curam, ac diligentiam adhiberent, hoc suo ministerio pari prudentia cum S. Barnaba fungendi! verum, ut à temetipso non discedas; habuistine hanc cœlestem prudentiam quæ est, *lignum vitæ his, qui apprehenderint eam*, prout legimus in libro proverbiorum cap. 3. 18. regulanturne verba & actiones tuæ regulis virtutis hujus, quæ est quasi dux, & magistra omnium aliarũ virtutum? sequerisne lumen illius, certo persuasus, sine prudentia te non nisi falsos gressus facturum, prout clare nos monet Sapiens, dum Eccles. 21. 20. ait; *os prudentis quæritur in Ecclesia?* zelus tuus, occupationes tuæ, studia tua, visitationes tuæ, discursus tui, uno verbo quidquid demum facis, estnè hoc sale conditum? vide, ut imposterum saltem id facias. *Habete in vobis sal*, Marc. 9. 49.

PUNCTUM III. Habuit denique S. Barnabas simplicitatem columbæ propter rectitudinem intentionis, & gemitûs cordis sui. Nunquam

quam in apostolicis suis laboribus aliud quæsivit, quàm Dei gloriam, & animarum salutem, prout videre est in illa relatione S. Pauli, Act. 14 & 15. & ipsius coram concilio Jerosolimitano de magnis mirabilibus, quæ Deus per ministerium ipsorum operatus fuit. Columba *sine amaritudine sævit*, ait S. Augustinus, in Joan. tr. 6. O quoties sanctus hic apostolus teneritudine plenus, & amore pro Judæis ingemuit super eorum cœcitate, quæ etiam causa fuit, quare relicto populo hoc infideli, gentibus evangelium annuntiârit. Quot lacrymas coram Deo profudit, antequam iis cum S. Paulo dixerit: *vobis oportebat primùm loqui verbum Dei, sed quoniam repellitis illud, & indignos vos judicatis æterna vita, ecce cõvertimur ad gentes*, Act. 13. 46. Gratias Deo age, quód apostolum hunc spiritu mansuetudinis, prudentiæ, & simplicitatis repleverit; & quia illum ipsum fructum in Ecclesia afferre debes, quem apostoli tulerunt; pro præparatione tua ad missam roga Christum Jesum, ut te imitatorem facere dignetur virtutum apostolicarum. O sapientia æterna, doce me, obsecro, quomodo me gerere debeam in exercitio functionum mearum, ut partem aliquam habere merear meritorum apostolorum tuorum. Fac ô divine Salvator, ut bauriam è sacro altari tuo fontem luminum, ut cognoscere valeam, qualiter me pro gloria tua, & servitio Ecclesiæ tuæ applicare debeam. *Ibi me docebis; & dabo tibi poculum ex vino condito*. Cant. 8. 2. XXIV.

XXIV. JUNII.

DE S. JOANNE BAPTISTA.

Erit magnus coram Domino. Luc. 1. 15.

DE EXCELLENTIIS S. JOANNIS.

Erat magnus 1. ob gratias acceptas.
2. Ob virtutes exercitas.
3. Ob ministerium, quod obivit.

PUNCTUM I. NOn Angelus solum, sed ipse Christus elogium fecit S. Joanni Baptistæ, dum de Joanne dixit: *inter natos mulierum non surrexit major Baptistâ.* Matth. 11. 11. Deus ac Dominus ipsius Panegirista illius fuit, & excellentias illius manifestavit, dum eum Prophetam appellavit, & plusquam Prophetam; novum Eliam; testem suæ divinitatis; lucernam ardentem & lucentē. Positô elogiô istô vix aliquis excedere potest in laudando hoc præcursore Jesu Christi, aut nimium de illo dicere. Benedicamus igitur Deum, & gratias agamus Domino ob eminentiâ illa dona, quæ in hoc vase electionis, & primario opere gratiæ suæ inclusit. Uniantur nobiscum Angeli, & adjuvent nos in laudando, & prædicando hoc magno consilii Angelo, amico sponsi, solitariorum Patriarcha, vinculo veteris & novi testamenti, imperterrito prædicatore veritatis, castitatis glorioso Martyre, tali deniqne Sancto, qui ab utero matris suæ sancto Spiritu repletus, à se emittit radios, ut

ut moneri debeant homines, ipsum non esse Messiam; fieri enim alias potuisset, ut errore hoc decepti, in idololatriam se abripi paterentur, eumque pro Deo, & vero Messia in lege promisso adorarent. Disce ex hoc, in quo consistat vera magnitudo, seu excellentia? non consistit, prout mundus sibi imaginatur in magna nobilitate, in splendore honorum, & bonorum, seu divitiarum hujus sæculi, neque in ulla alia ejusmodi coram oculis hominum magni æstimata excellentia; sed in donis Dei, ac gratiis, quas ipse nobis infundere dignatur, & in bono usu illarum: *non enim, qui seipsum commendat, ille probatus est, sed quem Deus commendat*, 2. Cor. 10. 18. Quò fidelius gratiæ divinæ correspouderis, tanto major coram Deo eris; hoc modo major effectus fuerat S. Joannes; magnus erat non solum ob gratias à Deo acceptas, sed insuper.

PUNCTUM II. Ob virtutes, quas exercuit. Quis describat vitam hanc plane cœlestem, quam in deserto duxit? abstinentiam admirabilem, orationem continuam, dælicias spirituales, & tentationes, quibus expositus erat, jejunia, austeritates? jacebat super nudam humum, operimentum aliud non habebat, nisi pellem cameli, id est rude ac durum cilicium; cibum alium nesciebat, quam locustas, & parum mellis sylvestris, sitim aliter non extinguebat nisi aqua, quam torens subministrabat. Ecce qualiter ipsis triginta omninò annis vixerit; hinc

dixit

dixit ipsemet Salvator, Joannem adeò rigorosè jejunasse, ut de ipso dici potuerit, eum neque mãducasse quidquam, *venit Joannes, neque manducans, neque bibens*, Matth. 11. 18. Non minus erat humilitas in ipso, ac penitentia. Judæi in admirationem rapti ob ipsius sanctitatem, mittunt ad eum legationem quamdam extraordinariam, ut experirentur, an non esset ipse Messias, ut sic eum illi honorem deferre & exhibere possent, qui tantæ Maiestati deberetur. Qualis tentatio! facile est resistere vanæ gloriæ, si nemo nos laudet, vel si careamus qualitate aliqua minus conspicua; si quis vero talenta omninò rara possideat, adeo ut ipsæ laudes nos quærant, quin à nobis quærantur, seu affectentur, ah, quàm difficile est, tale incensum recusare, & a se abjicere quod ultro offertur, & manere in humilitate, quam habere oportet! hoc ipsum autem fecit S. Joannes, oculi illius non erant propterea elati, neque exaltatum cor illius ob opinionem. istam, quam alii de ipso habebant; respondebat absque ulla hæsitatione, se nonnisi vocem esse, sonum quemdam, qui in àëre dissipatur, & finem habet; verbô se esse nihil; *& dixit: non sum*. Humilitas ipsius talis non erat, qualis nostra est, nimirum mollis, timida, & aliis placere studens, adeò ut nequaquam auderet resistere excessibus, & intrepide increpabat, & reprehendebat præcipuos status Judæorum, quia

eis

eis ullo modo adularetur; *progenies viperarum, quis demonſtravit vobis fugere à ventura ira? facite ergo fructum dignum pænitentiæ*, Matth. 3. 7. Non magis parcit Principi, ſeu Regi, quam ſubditis; non diſſimulat exceſſus, & ſcandala ipſius; penetrat in ipſam curiam per medios milites, cuſtodes palatii; in faciem ipſius exprobrat, ſcandaloſum ac inceſtuoſum commercium, & monet eum, ut tam horrendum ſcandalum tandem tollat, & à tam gravi ſcelere deſiſtat: dicebat enim Joannes Herodi: *non licet tibi habere uxorem fratis tui*, Marc. 6. 18. Anne virtutes tuæ virtutibus S. Joannis ſimiles ſunt? ah! quanta differentia inter utraſque! ubi eſt pœnitentia tua, humilitas tua, zelus tuus in reprehendendo vitio? ſi benè te ipſum examines, facile invenies te tam pauperem ac denudatum omnibus virtutibus eſſe, quam dives in illis, & magnus coram Domino fuit S. Joannes.

PUNCTUM III. Denique magnus fuit S. Joannes ob ſuum miniſterium, ſeu officium, quod obivit. Quanta, & qualis gloria, eſſe præcurſorem Filii Dei unigeniti, & quaſi auroram, quæ ſolis juſtitiæ adventum annuntiat? propriis manibus baptizare Filium Dei altiſſimi? teſtimonium perhibere deſcenſûs Spiritûs S. ſupra ipſum? organum, ſeu inſtrumentum illius eſſe ad formandum illi populum perfectum? digito demonſtrare agnum Dei, qui tollit peccata mundi? annuntiare mundo, felix illud

mo-

momentum liberationis, seu redemptionis illorum advenisse? terram renovatam esse per adventum Messiæ, ante quatuor mille annos promissi? quod hæc genuerit suum Salvatorem? cœli justum tanquam rorem depluerint? venisse Sanctum, Redemptorem Israel, spem, & asylum omnium peccatorum? ô quam fidelem se exhibuit præcursor hic in exequendo officio ministerii sui! quantum gratiæ, & unctionis habuerunt verba illius! quantum efficaciæ, & energiæ ad convertenda corda & revocandos incredulos ad prudentiam justorum! *verbum ipsius, quasi facula ardebat*, Eccles. 48. Jpse etiam, utpote Clericus, fungi debes officio præcursoris; præparare vias Domini in semitis justitiæ; an huic tuæ obligationi, & officio satisfacis, ut S. Joannes? an curas saltem, & diligentiam adhibes, ut te ad hoc capacem reddas? fortè in aliquo seminario, vel convictu vivis, ubi te præparare debes, & disponere, quemadmodum S. Joannes in suo deserto, ad ministerium futurum; facisne hoc? Deus te posuit in hac schola pietatis, ut te perficias, ac proficias, & spiritum clericalem haurias, quo omnes actiones, & functiones tuæ animari debent, quam curam adhibes, acquirendi scientiam & virtutes illas, tibi tantopere necessarias, ut digne obire valeas suo tempore functiones Ordinis, & ministerii tui? cape adhuc hodie resolutionem, efficacius deinceps

inceps laborandi ad propriam perfectionem tuam, & ut regnum Dei, & Christi propagetur; quia vero ex temetipso non nisi arundo fragilis, imò ipsa fragilitas es, ad eum recurre, qui solus te consolidare & firmare potest; colloca solam ac totam fiduciam tuam in gratia Salvatoris, & in virtute, seu efficacia sanctissimi sacrificii, quod paulo post celebraturus es, & oblaturus. O Jesu! fac mihi hanc gratiam, ut insistere valeam vestigiis sancti præcursoris tui; ut omnes vires adhibeam, prout ipse, ad convertenda omnium corda ad ipsum, qui solus beare hominem, ac felicem reddere potest. Fac me instar S. Joannis lampadem ardentem simul & lucentem; quia satis intelligo, haud sufficere solummodò lucere, vel solum ardere; sed totum consistere in eo, ut quis simul & luceat, & ardeat; hócque id ipsum esse quod specialiter à Clericis exigis, & exspectas. Erat lucerna ardens & lucens: *est enim tantum lucere vanum, ardere parum, ardere & lucere perfectum.* S. Bernardus serm. in nat. S. Joan. Bapt.

XXIX.

*************(✠)************

XXIX. JUNII.
DE SS. PETRO & PAULO, APOSTOLORUM PRINCIPIBUS.

Constitues eos principes super omnem terram. Ps. 44. 17.

1. Quare elegerit Christus Jesus SS. Petrum & Paulum in principes Ecclesiæ.
2. Quid eis ut talibus debeamus.

PUNCTUM I. ADora judicia æterna divinæ providentiæ, in electione ista horum duorum Apostolorum, quos hodierna die veneramur, ut essent principes & protectores Ecclesiæ; lumina Christiani orbis, & quasi oculi corporis mystici Jesu Christi, ad hoc destinati, & ordinati, ut totum universum illustrarent, hominibusque viam veritatis, & semitam salutis demonstrarent; *isti sunt Petrus & Paulus, duo magna luminaria quos Deus in corpore Ecclesiæ suæ constituit, quasi geminum lumen oculorum*, ait S. Bernardus in festo SS. Petri & Pauli serm. 1. *hi mihi traditi sunt in magistros & mediatores, quibus sanè me committere possim, quia & notas mihi fecerunt vias vitæ, & mediantibus illis, ad illum Mediatorem ascendere potero, qui venit pacificare per sanguinem suum, & quæ in cælis, & quæ in terris sunt.* Consideremus nunc, cur Dominus noster dederit nobis pro magistris &

ducibus nostris, hos adeò famosos peccatores ob pecata sua, quæ ante commiserunt, dum unus negavit Dominum ac magistrum suum; alter autem Ecclesiam ipsius persecutus fuit. Factum hoc ideò ajunt SS. PP. imo ad docendum nos, humilitatem esse petram fundamentalem christianismi; per exercitium virtutis hujus vult Deus: *Ecclesiam suam usque ad finem mundi humilitate crescere, & ad promissum regnum humilitate pervenire* ait venerabilis Beda l.4. c. 54. in Luc. 12. exemplum istud eò magis nobis erat necessarium, quia *pauci sunt* pastores, ut S. Bernardus in cant. serm. 29. n. 10. advertit, *qui utiliter, pauciores, qui humiliter præsint.* 2do, factum hoc fuit ad demonstrandum nobis per mutationem hanc ac conversionem horum duorum Apostolorum, quód etiam maximi peccatores evadere possint in maximos Sanctos, consequenter, quód nullus de salute sua desperare debeat; hanc ipsam rationem dat etiam S. Paulus. Venit Christus Jesus, ait in hunc mundum, peccatores salvos facere, quorum ego primus, sum, & maximus ex omnibus; *sed ideò misericordiam consecutus sum, ut in me primo ostenderet Christus Jesus omnem patientiam, ad informationem eorum, qui credituri sunt in vitam æternam* 1 Tim. 1. 16. 3tio. ut in illorum persona instruantur omnes Clerici, præsertim pastores, ut magnam peccatoribus exhibeant charitatem, desumendo, ac judicando

ex

ex eo, quod ipsi fuerunt, qualem erga alios habere debeant compassionem. *Propterea dedit mihi Deus homines istos, qui in se ipsis, & de se ipsis discerent, qualiter aliis misereri deberent*, ait S. Bernard. in festo SS. Petri & Pauli serm. 1. Bene tecum examina rationes istas, ut tibi pro regula serviant in exercitio ministerii tui, ad temetipsum humiliandum coram DEO; *ut non glorietur omnis caro in conspectu ejus* 1. Cor. 2. 9. pari ergo prudentia & charitate erga alios uti debes. Pete hanc à Deo gratiam per intercessionem horum duorum Apostolorum. Et

PUNCTUM I. Considera quid nos his principibus, magistris, ac protectoribus fidei nostræ debeamus? ut eos imitemur, in ipsorum zelo propagandi Evangelium, prædicando illud ubique, quò nos Dei providentia miserit, cum omni fidelitate, sequendo sanam doctrinam illam, quam ipsi nos docuerunt, & adhuc docent quotidie, prout S. Bernardus ibid loquitur: *hi sunt magistri nostri, qui á magistro omnium vias vitæ plenius didicerunt, & docent nos usque in hodiernum diem.* 2dum ut continuò legamus scripta illorum, & epistolas, qaas nobis tanquam compendium aliquod christianæ disciplinæ, seu doctrinæ moralis, reliquerunt. Omnes SS. PP. & Doctores, speciali devotione dediti erant huic sacræ lectioni; *neque enim nos, quæ scimus*, ait S. Chrysostomus, Procem. in epist. ad Rom. loquens de epistolis S. Pauli ad po-

pulum suum, & clerum, *si quæ scimus, ab ingenii bonitate atq; acumine scimus, sed quod illi nos Viro impense affecti, ab illius lectione nunquam discedimus.* 3tium ut, in omni occasione honoremus, & veneremur magnã illam potestatem, quã à Domino Jesu acceperunt, ut omnes gentes obedirent fidei; & ut inviolabiliter inhæreamus fidei sanctæ Romanæ Ecclesiæ, quam suâ prædicatione stabilierunt, sudore, & laboribus suis excoluêre, ac sanguine effuso condecorarunt. *Propterea admiror hanc urbem,* ajebat S. Chrysostomus, in epist. ad Rom. serm. 33. *non propter copiam auri, sed propter columnas illas Ecclesiæ.* Quod adhuc magis reverentiam nostram erga hanc Ecclesiam, & ut ei inseperabiliter inhæreamus, augere debet, hoc est, nempe prærogativa illius super omnes alias Ecclesias, quas Apostoli fundarunt, quòd pura semper permanserit, ac virgo, & exempta non solum ab omni errore, sed vel à suspicione, etiam sola erroris; ita quidem, ut semper habita fuerit pro Matre, & Magistrâ omnium aliarum ecclesiarum. Omnes illi, qui eam non audierunt, veritatem amiserunt; qui vero eam dereliquerunt, & ab illa se separaverunt, charitate exciderunt. Non potest quis esse de numero filiorum Dei charorum, qui non est de numero filiorum hujus Ecclesiæ; id quod SS. PP. omni studio docuêre, tum exemplo suo, tum scriptis suis fidelibus temporum suorum inculcarunt. Ignatius epist. ad Rom. Irenæus

l. 3.

l. 3. c. 3. August. contra ep. fund. c. 4. Greg. M. l. 4. ep. 12. Hoc ipsum etiam Clerici populo suo inspirare, & docere debent, ut ità suos præmuniant, ac præservent ab hac miseria, in quam Novatores tot christianos trahunt, qui ab Ecclesia Romana infeliciter separati, ad huc in schismate, ac hæresi ingemiscunt. Pro præparatione ad Missam, vel communione, renova in & apud te ipsum respectū illum, submissionem & adhæsionem quàm Ecclesiæ huic sanctæ, & capiti ejus visibili, à quo regitur. debes. *Nos autem non sumus subtractionis filii in perditionem, sed fidei, in acquisitionem animæ*: Hebr. 10. 39. O Domine qui sublimasti S. Petrum ad primatum Apostolatûs, & S. Paulum Doctorem gentium constituisti; conserva nos firmos, & inconcussos in fide illa, quam prædicarunt, & nobis annuntiarunt; fac nos quæsumus hæredes & successores zeli ac charitatis immensæ, quam pro salute animarum habuerunt. *Da Ecclesiæ tuæ, eorum in omnibus sequi præceptum, per quos religionis sumpsit exordium*, Orat. Eccles.

XIX. JULII.
DE SANCTO VICENTIO a PAULO.

Evangelizare Pauperibus misit me. Luc. 4. v. 18.

1. Necessitas Missionum.
2. Fructus Missionum.

PUN-

PUNCTUM I. ADoremus Christum Dominum, ultimîs vitæ suæ annîs, sublimium rudi populo religionis dogmatum prædicatione unicè occupatum, ac suos quoque *in omnem civitatem & locum quo erat ipse venturus*, mittentem discipulos, ut & illi, hujusce prædicationis ministerio, disponerent corda hominum, ad recipiendum cum fructu Evangelium, à suo Divino Magistro annuntiandum. Hanc Salvatoris nostri bonitatem quis memori, ut par est, animò non amet, non admiretur? Sed consideremus primò Missionum necessitatem, quam sibi à Patre æterno impositam recognoscebat ipsemet Christus Dominus, & nobis notam esse voluit illis, Lucæ 4. 43. verbis: *Oportet evangelizare Regnum DEI, quia ideo missus sum.* Missionis & evangelizandi *necessitas mihi incumbit* inquiebat Apostolus 1. Cor. 9. *væ enim mihi, si non evangelizavero.* Ac si diceret: Me nimis reum & infelicem, nisi Evangelium prædicavero. Talentum enim ad hocce mihi à DEO datum, si absque fructu retinuero, & abscondero, eô ipsô extinguam in me lumen divini Verbi, cujus Minister constitutus sum inter gentes; resistam Spiritui Sancto, qui me ad hoc vocavit; & supremo omnium Domino, qui me convertit, ut alios per me converteret, rebellis fiam. *Væ mihi si non evagelizavero.*

Apostoli Pauli vestigiis insistens S. Vincentius à Paulo, nec minimùm dubitavit, quin

eadem & illi necessitas Missionum incumberet. Profundam religionis nostræ mysteriorum ignorantiam in populo, & obstinatam hominum perituris terræ bonis, ac fallacibus sæculi voluptatibus adhæsionem non aliunde magis perspexit pullulâsse quam ex defectu Ministrorum, qui allatum à Christo lumen mundo ferrent, ac diffunderent, quique invigilarent evellendo lolio, quód inimicus Patris familias semini bono immiscuerat. Atque ideò vir ille Apostolicus continuis fere tum per se tum per alios Missionibus, totam in vinea Domini operando, consumpsit vitam. O! Bone Deus! quot jam nunc animæ æterna fruuntur beatitudine, quæ æternis miserè sepelirentur in ignibus, nisi eas, dum in mundo degerent, hic servus DEI ad meliorem frugem reduxisset. Hoc certè exemplum viros Ecclesiasticos percellere deberet. Sed eheu! quam paucos reperias, qui tantum exemplar imitentur. *Sacerdotales viros quærimus, qui plures habemus Sacerdotes: plures, inquam, numerô, non meritô*, exclamat S. Bernardus (de excel: SS. Sacram: & de Sacerd: dignit. t. 5.) Attamen non deberemus ignorare: quód non pro nobis, sed pro aliis sumus Sacerdotes; & quod earum, quas ministeriô Sacerdotii salvare potuissemus, quasque interdum nostra perire sinit socordia, animarum sangvinem de manibus nostris ultor requiret Deus. Si curam animarum cum beneficio suscepisti, examina te ipsum: an & qua-

liter

liter verbum DEI annunties? an & qualiter Sacramenta administres? an & qualiter peccantes corrigas, ignorantes catechises & instruas? Hæc sunt propria curatorum munia, quibus ex toto, aut ex parte neglectis, nulla est potior medendi ratio, quam si bonos accersamus operarios evangelicos, ut exercitiis Missionum nostras culpas resarciant. Si vero non sit annexa animarum cura beneficiis, quæ possidemus, ex iisque percipiamus, plùs quàm honestæ sustentaioni nostræ foret impendendum, superfluum illud quod sanè nostrũ non est, vix unquam meliùs erogabimus quam aut fundandis aut instituendis Missionibus pro spirituali bono degentium in iis locis, in quibus posita sunt nostra beneficia. Sed ut ardentiori animô tam gloriosum prosequamur consilium, uberrimos, simul ac mirificos Missionum fructus consideremus.

PUNCTUM II. Acommodatæ ad captum rudioris populi catecheses, minùs exquisitæ, zelosiores tamen conciones, seria de peccatis commissionis & omissionis examina, totius quoque anteactæ vitæ confluentium hominũ Confessiones, hæc sunt præcipua & ordinaria Missionum exercitia. Sed illa quales & quantos cum superno auxilio operantur effectus? Illa discutiunt densissimas errorum tenebras & in calliginosis mentibus fidei accendunt facem, illa emolliunt corda duriora saxis, difficillima salutis disrumpunt obstacula, & de peccatoribus obstinatis in vitio, ferventissimos transformant

pæni-

pænitentes, illa inveteratissimos abusus tollunt è medio, & pietatis in Deum, atquè charitatis erga proximum introducunt officia; illa implicatas ambagibus componunt lites, acerrima complanant dissidia, & cruentissimos adinvicem inimicos reconciliant. illa res alienas seu mala fide possessas, seu illicita ablatas cupiditate, absque mora restituunt, illa, inquam, Missionum exercicia in semitas justitiæ reducunt aberrantes, sustentant vacillantes, corroborant imbecilles, animant fortes, & eos, qui perfectionis viam ne quidem audebant ingredi, magnis in ea conducunt progressibus.

Mirandi haud dubiò ac nunquam satis desiderandi in vinea Christi fructus; illorum autem veritatem felices tot Missionum Vincentii successus comprobant. O! quot ille ad fidem revocavit hæreticos? quot spirituales cæcos illuminavit? quot surdis aures cordis aperuit? quod claudis, in via mandatorum Domini, gressum restituit? quot in peccato mortuos ad gratiam resuscitavit? quot per eum mirabiles mutationes? & exemplares conversiones? quot extincta odia & sinceræ ac firmæ reconciliationes? quod demum alienorum restitutiones inspiratæ? En dignos Missionum fructus, utinam vel ab ipsis Ecclesiasticis Viris seriò considerandos. Quis enim Sacerdotum hæc piè considerans, animum non concipiet incumbendi tam sancto ministerio? quis tanto & propriè sacerdotali negotio manum admovere

vere negabit? O Sacerdotes! O ministri Domini! quid impedit ne eam inter vos ineatis Societatem, ut junctis viribûs, unam modò, modò alteram ruris Parochiam, modò ipsas urbes percurratis, Missiones ibidem peracturi? utique hôc Apostolicô & vobis commissô ministeriô illuminarentur tenebræ ignorantiæ, quæ in multis grassantur, eradicaretur & peccati lolium, quod ubique excrevit. An non timetis rationem Deo reddendam pro animabus, ex inopia ejusmodi à vobis auxilii, perituris? *Væ mihi quia tacui.* Isaiæ 6. 5. Ah Deus justissime quam tremenda sunt tua judicia! proximorum nostrorum salutis curam, Sacerdotii nostri ministerio commisisti, quod si illorum animæ redemptæ pretioso Filii Tui Jesu Christi cruore, deficiente autem illis necessaria ac debita à nobis ope in æternum perierint. Quid tandem accusaturis nostram coram te incuriam respondebimus? *Si dicente me ad impium morte morieris, non anuntiaveris & neque locutus fueris, ut avertatur à via sua impia, & vivat; ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem ejus de manu tua requiram.* Ezech. 3. 18. Ah Pater misericors ne permittas, ut surdi talia monita audiamus; quinimo adauge gratiam, & quem à nobis exigis comparandi in salutem proximorum nostrorum animum, tu ipsemet inspirare, conformare, & fovere digneris. Tempore Missæ Sacrificii orabis pro omnibus Missionariis,

eos,

eos, eorumque opera Deo commedando, ac impensè efflagitando cælestem Patrem familias ut bonos, qui nunc sunt rari, & necessarii, multiplicet operarios. *Messis quidem multa, operarii autem pauci, rogate Dominum Messis: ut mittat operarios in Messem suam.* Matth. 9. 47.

Hæc meditatio cum deesset in exemplari latino; desumpta est ex originali Gallico, editionis tertiæ, ab ipso authore correcto & augmentato.

DE S. MARIA MAGDALENA, VIDE PARTE SECUNDA, FERIA QUINTA POST DOMINICAM PASSIONIS.

XXV. JULII.

DE S. JACOBO MAJORE APOSTOLO.

Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? dicunt ei: possumus. Matth. 20. 22.

BIBIT S. JACOBUS CALICEM DOMINI.

1. Per suos labores apostolicos.
2. Per conformitatem mortis suæ cum morte Magistri ac Domini sui.

PUNCTUM I. Si scire cupis, quomodo S. Jacobus biberit calicem Domini per labores suos apostolicos, longè aliam tibi formare debes ideam de vita apostolica, quam defacto sibi eam plurimi ex clericis imaginentur, volo dicere, scire debes illam

illam esse vitam, plenam laboribus, & cruciatibus. Pauperem sequi, pauperem Dominum, illum in itineribus, & missionibus suis; adhærere homini, quandoque propter miracula quidem in honore habitum, tamen sæpius persecutiones passum, & contemptum ob miserias illius; laborare de die, vigilare, & orationi incumbere de nocte; aliam consolationem in malis perpessis non habere, nisi quòd quis tandem obdurescat in illis, per longam consuetudinem & habitum; renuntiare omnibus commoditatibus, & dæliciis hujus vitæ; totum relinquere, & sacrificare pro Evangelio; portare quotidie crucem suam, se ipsum oblivisci, & contemnere, imò se ipsum odisse, toto vitæ suæ cursu aliud non prævidere, nisi concatenatos labores, passiones, persecutiones, carcerem, & mortem; en! hoc ipsum est, esse Apostolum; & quia omnia ista expertus & passus fuit S. Jacobus, ideo bibit calicem Domini. Ostendit sanctitate vitæ, & splendore virtutum suarum, quod vitam vel maximè austeram duxerit, S. Epiphanius Hæres. 68. c.4. & 78. c. 13. nobis hoc indicat, & per ardentissimum zelum suum, pro conversione Judæorum, & infidelium palam fecit, haud ex vano, vel frustra à Salvatore se vocatum fuisse filium tonitrui: *imposuit eis nomina Boanerges, quod est, filii tunitrui*, Marc. 3. 17. Potens fuit in opere; vox tonitrui hujus concussit deserta, & dejecit cedros Libani, Judæo.

dæosque, & Synagogas eorum subvertit. Quantum rumorem, quem terrorem non causavit vox ista tonitrui, in conscientiis peccatorum superborum, & induratorum? demonstravit aliis divinitatem Jesu Christi per talia prodigia, quæ ab aliis negari non potuêre; aliis indicavit, & notas fecit crudeles & æternas inferni pœnas, quæ eos expectarent, qui in hac vita nollent obedire Evangelio. O quanta passus fuit in omnibus hisce occasionibus! Ministri Domini potestis æque, ac Apostolus iste, bibere calicem Domini? si fideles estis in ministerio vestro, haud vobis deerunt similes occasiones. Verum est ad populum incredulum, & rebellem, ad conversionem Judæorum, & infideliũ vos haud mitti; semper tamen invenietis animas, quæ in oblivione salutis suæ vivunt, quas excitare oportebit à sopore suo, per timorem Domini, & pavorem judicii divini. Imperterritè tales quis aliquatur? fortè nonnisi repulsam, irrisiones, & contemptum reportabit; sed hic est calix, quem ad exemplum S. Jacobi bibere debet; nunquam tamen tot, ac tanta patietur, prout Apostolus iste. Calicem Domini bibit, & per labores suos apostolicos, & per conformitatem mortis suæ cum morte magistri sui.

PUNCTUM II. Fuit S. Jacobus non solum primus ex Apostolis adeo felix, ut pro eo, mori potuerit, & primus ex agnis istis innocentibus in medio luporum missis, ut essent præda ipsorum,

rum; sed insuper fuit immolatus, ad instar divini magistri sui suo tempore, quo solebat immolari Agnus paschalis, figura Christi Jesu cujus ipse fidele, ac vivum erat ectypon. Mortuus est, ut ille, in civitate Jerosolyma, & excepto S. Jacobo minore, solus ille fuit ex Apostolis, qui hoc privilegio gaudere potuit, ut sanguine suo, locum illum tingeret, ubi suum profudit divinus illius magister ac Dominus. Si huic circumstantiæ temporis ac loci jungamus etiam personas, invenies quasi eadem nomina persecutorum, qui utramque mortem inter se simillimam reddidêre. Herodes enim fuit, qui Jesum in infantia sua ad necem quæsivit, erat etiam alter Herodes, qui eum sprevit, & instar stulti eum tractavit in passione sua; tertius alius Herodes jussit amputari caput S. Jacobo, & ultimo hoc suo scelere, coronam præteritis suis sceleribus imposuit. Addamus adhuc alias convenientias. Christus Jesus mortuus est, ut Ecclesia nasceretur, quæ ex latere suo lanceâ aperto prodire debebat; S. Jacobus mortuus fuit, ut cresceret Ecclesia recens natâ; nam mors ipsius in causa fuit, cur Apostoli aliam dispositionem fecerint. Ab illis enim postea in omnem terram divisis, fuit Evangelium prædicatum in universo mundo. Brevi tempore finem ministerii, & prædicationis suæ fecit Jesus, & etiã S. Apostolus omniũ Apostolorũ primus cursum prædicationis suæ consummavit; *consummatus*

In brevi explevit tempora multa, Sap. 4. 13. Moritur Christus, non solum pro inimicis suis, sed pro ipsis orat, qui eum cruci affixerunt; & S. Jacobus non solum carnificem suum amplexus fuit, morti proximus; sed per hunc ipsum amplexum ad fidem convertit. O amor miraculosus! o conformitas perfecta discipuli cum magistro suo! ô ectypon omnino absolutum Jesu Christi, qui fuit caput martyrum! Adoro, & benedico te Domine, quod desiderii Apostoli modo infinitè meliore adimpleveris, quam ipse olim voluerit, dum eum primum tibi sociasti in passione, & sedere eum fecisti ad dexteram crucis tuæ, ut sic eum perduceres ad regnum cælorum. Dona nobis, quæsumus, talem fortitudinem, ut pariter bibere valeamus calicem passionis; hunc enim omnibus propinas: *calix in manu Domini vini meri plenus aceto mixto*, Ps. 47. 9. Vis, ut omnes ex illo bibamus; id, quod justissime petis. Sumus enim omnes paccatores supra modum; *bibent omnes peccatores terræ*, ibid. Verum, ô Domine, nunquam hoc à nobis utiliter fiet nisi tu nobis animum inspires, ac submissionem, & patientiam ad hoc necessariam concedas, ut id impleamus quod à nobis requiris; *sine te nihil est conatus meus; adjutor meus esto, ne derelinquas me, Deus, salutaris meus*, S. Augustinus in Ps. 26. Pro Missa memor esto, Dominum Jesum Christum nobis in sanctissima Eucharistia alium propinare calicem, qui omnia

quæ in statu nostro quamcunque ingrata, & amara esse possint, dulcorare valeat, & auferre. Accede igitur cum magna devotione, ut sanctè hoc câlice inebrieris; experieris enim tunc id ipsum, quod ipse per Prophetam suum regium dicit: *& calix meus inebrians, quàm præclarus est*, Ps. 22. 5.

XXXI. JULII.
DE S. IGNATIO LOJOLA, FUNDATORE SOC. JESU.

Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur? Luc. 12. 49.

DE ZELO S. IGNATII AD LABORANDUM.

1. Pro sua propria.
2. Et aliorum conversione.

PUNCTUM I. SAnctus iste, quem hodie veneramur, totus erat inflammatus, & accensus igne isto divino, quem Christus Jesus venit mittere in hunc mundum, & proprius illius caracter erat zelus gloriæ divinæ, & salutis proximorum. Erat autem zelus ipsius omnino sapiens, & prudentissimus; optiméque persuasus de hoc principio, neminem alus prodesse posse, qui sibi ipsi nocet; *qui sibi nequam est, cui bonus erit?* Eccles. 14. 5. Cœpit nimirum primum laborare pro sua propria salute, antequam se ad aliorum conversionem applicaret. Secutus primò

fuerat

fuerat militiam, & generoso spiritu heroum suæ familiæ agitatus, non nisi obsidiones & prælia spirabat, nec aliud cogitabat, quàm ut in professione ista omninò periculosa quoquô modô excelleret; verum Deus destinavit illum ad hoc, ut dux & caput evaderet militiæ omninò spiritualis; dejecit juvenem hunc militem, instar alicujus Saûlis; pilâ tormenti cujusdam bellici vulneratus, in defensione Castelli Pampelonensis eò adactus fuerat, ut deportari debuerit Lojolam; ubi, ut tædium sibi levaret, & in doloribus seipsum solaretur, petit aliquẽ ex iis infelicibus libris, quorum tota ars in eo consistit, ut variæ in legendo excitentur & acuantur passiones; providentia vero divina, quæ opus suum grande ordiri cæpit in eo, permisit, ut alius non inveniretur, nisi vita Sanctorum. Affertur; Ignatius in eo legit, initio quidem nauseabundè, deinde curiosè, denique cum aviditate, & magno gustu. Commotus igitur tot ac tantis actibus heroum istorum nostræ religionis, inflammari se sensit desiderio illos imitandi, fidesque illius, vix adhuc conservata in medio libertatis aulicæ, de novo accendebatur exinde. Quid? ajebat intra semetipsum instar Augustini adhuc peccatoris, cur non idipsum facias, quód fecerunt alii tui similes, in omni statu, ætate, & sexu? fueruntne illi alterius naturæ? an alteri Domino servierunt? anne ad aliam hæreditatem aspirabant? *tu non poteris, quod isti, & istæ?* talibus igi-

tur exemplis animatus, resolutionem capit renuntiandi mundo pro semper; ut autem se periculo, audiendi vana & secularia motiua alterius fratris sui sæcularis, qui haud neglexisset proponere ipsi splendorem nativitatis suæ, & spem totius Hispaniæ, loca ista, quæ testes fuere celsitudinis suæ, non aliter deseruit ac fugit, quã vitari ab aliis promptè solent loca peste infecta. Dimisit itaque omnes vitæ hujus commoditates, & dælicias, & viam arctam crucis, humiliationis, & opprobriorum ingressus est; viam sensibus & naturæ nostræ omnino horribilem, verum viam securam, sanguinèque ipsius Jesu Christi, & sanctorum omnium signatam. Iniit, & juramento firmavit perpetuum divortium cum mundo, inimico Christi, authore omnis superbiæ, luxus, voluptatis, omniùmque dæliciarum; & ad statum prorsus stupendum, paupertatis, vilitatis, & omnimodæ indigentiæ, & passionis se se reduxit. Anne & nos ità obedientes fuimus divinæ gratiæ? secutane est apud nos talis conversio, postquam toties restitimus Deo solicitanti, & ad ostium cordis nostri pulsanti? relinquimus peccatum, si nobis jam in tædium versum est, sed caute declinamus, & fugimus humilitationes & labores illos, quos pænitentia post se trahit. Non ita S. Ignatius; juvenis, optimis dotibus instructus, aspectu pulcher, integris viribus, æstimatus in aula, in proxima expectatione primariorum aulæ officiorum, haud aliter

hæc

hæc omnia considerat, quam ut stercora; vestes suas donat pauperi; saccum pro iis induit vilissimum, fune illum ligat, hospitale quoddam intrat, servitio se addicit ægrotorum præ aliis miserabiliorum, & non nisi gustu solius mortificationis, ut ita dicam, saturatur. Unus ex majoribus abusibus, quem SS. PP. in iis notârunt, qui post longos errores ad Deum revertuntur, ille est, quod post primos motus, seu impulsus gratiæ divinæ, quos in se experiuntur; postque infirma adhuc mutationis & conversionis suæ concepta desideria, zelo quodam indiscreto anhelent, ac festinent ad laborandum pro salute proximorum, vix alas quasdam ipsi adepti, statim præsumunt, alios docere, quomodo volare debeant. Falsa hæc est & ridicula charitas, ait S. Bernardus, quæ pro eo, ut aliquid de sua plenitudine communicet instar conchæ, in instanti quasi se ipsam totam effundit instar canalis. Agnovit Ignatius artificium hoc tentatoris; ideo intra semetipsum ajebat, non est neophyti, & peccatoris, qualis ego sum, alios docere viam justitiæ. Elongat igitur se à conspectu hominum, & in atram speluncam seipsum includit, ut pœnitentiam ibi agat. Quamnam autem pœnitentiam! solitudo hæc Manresana experta est, & audivit sonitum sanguinolentarum disciplinarum, & inflammatorum illorum desideriorum, ex quibus eam mensurare possumus. Adde his piis, & devotis crudelitatibus, quas in

 seme-

semetipsum exercuit, illius internas desolationes; nam permisit Deus, quo illum tanquã aurum in fornace probaret, ut gravissimis tentationibus, scrupulis, tristitiis, ariditatibus, terroribus, desperationibus, furiosis suggestionibus dæmonum exagitaretur; uno verbô, omnes omninò cruces vitæ spiritualis simul & semel in ipsum irruebant; persecutiones illius exteriores non minus fuêre terribiles; traductus fuit coram tribunali S. Inquisitionis, accusatus de cabala, sortilegio, & hæresi; librum, quem composuerat, prorsus admirabilem, videri continere doctrinam novam, & veneno pestifero plenam. Ita nimirum præparabat Dominus & excolebat servum suum, ad magna illa molimina, quæ pro salute proximi postea in se suscepturus & executurus fuerat. Vide nunc obiter, qualem tu pœnitentiam egeris post conversionem tuam, antequam statum ecclesiasticum amplexus fuisti, & ad laborandum pro salute animarum te accinxisti? &

PUNCTUM II. Considera quód si S. Ignatius tantum pro sua propria conversione zelum habuit, non minorem ostenderit, quando pro aliorum conversione ipsi laborandum erat. Zelus iste animarum adeò ardens in ipso fuit, tam excessivus, ipsumque quasi comburens, si ita loqui fas est, ut sæpius testatus fuerit, se nec in minimo hæsitaturum, sed si optio daretur, incertum salutis suæ hic mansurum super terram, modò spem haberet, lucrandi Christo

Jesu animas, quam ut statim ad regnandum cum illo in cælum evolaret. Quam perfecta, quam heroica hæc est resolutio! malle servire sponsæ, quam regnare cum sponso; tale sacrificium supergreditur sacrificium ipsius Abrahami, qui filium suum Isaac immolare paratus erat; nec timeo dicere, æquale esse illi sacrificio S. Pauli, qui cupiebat anathema esse pro fratribus suis, hoc est, seperari à Christo Jesu ad tempus quoddam, ut eorum salutem procuraret; non omittamus hic, stupendam quamdam illius charitatem, quam Parisiis exercuit. Postquam illi innotuit, esse quemdam, sibi benè notum, qui fæminæ cuidam extra urbem turpi commercio addictus esset; postquam omnia tam humana quam divina motiva, ad tam turpe commercium illi disuadendum, frustra ac inutiliter adhibuisset, ad ripam stagni, quo pertransire debebat impudicus iste, se collocavit, illius adventum expectans; quem cùm adventantem cerneret, subito depositis omnibus suis vestibus, collo tenus se immersit in stagnum istud, illo tempore frigidissimo fermê congelatum, eumque proxime adventantem, ita allocutus est; quo vadis infelix? an non audis & times fulgur capiti tuo imminens? an non vides gladium divinæ justitiæ propediem contra te evaginandum, & infernum sub pedibus tuis apertum? postea altius adhuc extollendo vocem clamabat: ito ergo, exple infamem passionem tuam, & turpissima deside-

ria; ego interim pro te hic pœnitentiam agam!
Ad hæc terribilia verba & clamorem subsistit impudicus, rubore suffunditur, & dolorem de peccato suo validum concipit; desistit à via cæpta cum firmo proposito, omninò mutandi vitam suam. An quid simile invenire est in antiquis monumentis ecclesiasticis actui huic heroico? legimus quidem S. Benedictum nudum se volutasse inter spinas, & S. Franciscum nivibus se immersisse; factum autem hoc fuerat, ut in se ipsis extinguerent turpes concupiscentiæ carnalis flammas, quibus succumbendi, & consentiendi periculum timebant; sed martyrium tale subire, & tolerare pro alio? ah! meretur sanè is, qui tale quid audet, nominari martyr charitatis. Quale spectaculum, quale gaudium pro Angelis! qualis confusio, qualis desperatio pro dæmonibus! quale exẽplar pro nobis! ô ignis & flamma charitatis, quam aquæ omnes, & glacies non solùm non extinguere, sed nonnisi magis inflammare potuêre! ah corripe nos! consume nos! Ex instinctu isto hujus ardoris immensi, quô flagrabat ad sanctificandum totum orbem, collegit, & associavit sibi homines apostolicos adeò generosos, qui minimè dubitarent portare gloriã nominis divini in unum & alterum usque hemisphærium; & ut fructus ille, qui ab his operariis evangelicis exspectabatur, & sperabatur, permanens foret, & in futurum etiam duraret, voto eos obstrinxit, & novum institutum erexit,

erexit, æquè Ecclesiæ, ac statui politico utile, cujus unicus finis esset, laborare ad propriam perfectionem, & ad salutem aliorum. Verum subministrando, & providendo Ecclesiæ de hoc novo subsidio, ipsemet iis tali præivit exemplo, optavitque tales eos etiam esse ergà omnes fideles, qualem se ipsum ii erga se experirentur. Gratias agamus Deo, quod Ecclesiæ suæ hunc magnum sanctum dederit. Adoro te Domine Deus meus in hoc dono infinitæ misericordiæ tuæ; fac, quæso, per gratiam tuam, ut ad exemplum S. Ignatii fidelis inveniar in vocatione mea, & omnibus obligationibus meis simili zelo satisfaciam. Eundem in corde meo bonum effectum causet lectio vitæ illius, qualem in corde illius produxit lectio vitæ sanctorum. Communica mihi aliquid de Spiritu pœnitentiæ, & ardentissimi zeli illius, quem contra omnia scandala, à quibus facies Ecclesiæ fœdebatur, semper exercuit; ante omnia fac, obsecro, ut in omnibus, & omni tempore aliud non quæram, nisi majorem DEI gloriam. Pro communione, vel Missa; optandum foret, ut majori reverentia ad talia mysteria accederemus, , quali S. Ignatius ea reveritus est. Vitæ illius, scriptor narrat, socios illius recepto S. Ordine Presbyteratûs una cum ipso, statim primas suas Missas celebrâsse, S. Ignatium vero plus adhuc temporis insumpsisse in id, ut se ad dignè celebrandum præpararet, quamvis jam à tot

annis

annis tanto cum fervore & ardore Deo servierit; non existimabat nimirum se ipsum adhuc sufficientem & satis dispositum, ut tremendum hoc sacrificium Deo offerret; & ideo non hebdomadas, vel menses aliquot sibi delegit, sed annum integrum, ut se dignè disponeret ad tã grandem actionem. Qualis instructio pro nobis! discamus saltem non amplius esse ita socôrdes, sed mortificare passiones nostras majori cura & diligentiâ, ut percipiendo divina hæc mysteria, majorem S. Spiritûs infusionem acquirere, & recipere mereamur, *pinguis est panis Christi, & præbebit delicias regibus.*

DE S. DOMINICO INSTITUTORE FF. PRÆDICATORUM, SEU DOMINICANORUM.

Solicitè cura, te ipsum probabilem exhibere Deo, operarium inconfusibilem, rectè tractantē verbum veritatis. 2. Tim. 2.

S. DOMINICUS DOCET CLERICOS.

1. Quomodo se ad officium prædicationis præparare.
2. Et quomodo illud obire, seu exercere debeant?

PUNCTUM I. S. Dominicus à Deo ad hoc destinatus, ut in Ecclesia renovaret Spiritum prædicationis, ad officium & functionem istam se præparavit, & dispo-

disponere studuit omni curâ, & solicitudine, qualem S. Paulus discipulo suo commendavit; *solicite cura temetipsum probabilem exbibere Deo;* certo de hoc persuasus, oportere aliquam perfectionem jam acquisitam habere, qui hoc laboriosum ministerium aggredi velit; conciones suas, quas habuit, semper præveniebat vitâ suâ exemplari, ac bonis operibus plenâ. Possumus id ipsum cum veritate de illo dicere, quod S. Gregorius Nazianzenus de S. Basilio dixerat, fuisse prædicationem tonitru, vitam fulgur; *tonitru erat ejus sermo, & fulgur vita*, Orat. 20. in laud. Basil. M. Disposuit se ad prædicandum Evangelium, instar alterius S. Pauli, per orationem & mortificationem. Rogabat Deum pro felici successu annuntiationis & prædicationis mysteriorum Jesu Christi Filii ejus; *ut Deus aperiat ostium sermonis, ad loquendum mysterium Christi;* Coloss. 4. Mortificabat se, castigabat corpus suum, inque servitutem redigebat, ne, dum aliis prædicaret, ipse reprobus efficeretur, 1. Cor. 9. Orabat in hunc finem, ut cum fructu prædicare posset, nunquamque os suum ad loquendum aperuit, quin prius in talem se statum poneret, ut attraheret ad se Spiritum hunc vivificantem, sine quo verba prædicatoris non sunt, *nisi as sonans, & cymbalum tinniens.* Mortificabat se ipsum, ut per pœnitentiam suam obtineret à Deo conversionis gratiam, peccatoribus adeò necessariam, ut tenebræ intellectûs

illo-

illorum illuminarentur, & duritia cordis illorum emolliretur. Adhuc Canonicus Osmensis nunquã domô exibat, nisi ad succurrendum proximo; nunquam deambulationis aut puræ visitationis gratiâ charam sibi solitudinem deseruit; aliud non optâsset, nisi mori posse in nidulo suo, quem sibi elegerat; *in nidulo meo moriar*, ajebat cum Jobo cap. 29. nunquam domum illius ingressa est fœmina ulla; unicæ illius dæliciæ erant, cum Deo solo conversari; meditari die ac nocte sanctam Dei legem; adorare cum timore & tremore tremenda Dei judicia; legere continuò divinas scripturas; orare cum lacrymis, & implorare gratiam Spiritûs S. ab eoque petere intelligentiam sibi pro sua propria ac aliorum instructione necessariam; semper in se ipso recollectus, & modestissimus. Pactum initit cum oculis suis, ut ne quidem cogitaret de virgine; tantum abest, ut familiaritatem quamdam cum altero sexu contraxerit. Estne hæc vita, & modus ordinarius agendi etiam Canonicorum, Prædicatorum, & Clericorum nostrorum? hunc tamen tenuit Dominicus, ut sic mereretur à Deo approbationem in prædicationibus suis; id, quód ei omninò copiosam à Deo benedictionem obtinuit; & lumina prorsus extraordinaria in exercitio hujus sui officii. Perge illuc, ô magne sancte, quo te Spiritus Dei vocat, & ducit! vita tua solitaria, pauper, casta, humilis, & pœnitens, quam ducis, satis clare in antecessum

sum enuntiat, de futuris prædicationibus tuis, & conferentiis spiritualibus. Convertes nimirum ad imitationem S. Joannis Baptistæ plurimos filiorum Israel, quia cor tuum omninò ad illum conversum est, eique inhæret. Nostrum nunc est, examinare, quales ad ministerium prædicationis nostræ attulerimus dispositiones? qualiter aggressi simus ecclesiasticas functiones nostras? prædicare verbum Dei absque vocatione, sine prævia debita præparatione & dispositione, temeritas est detestanda; polluere officium nostrum per actiones tales, de quibus erubescere deberemus, scandalosa impietas est, annuntiare evangelium ex longè alia intentione, quam pro gloria Dei, & proximorum salute, profanatio est omninò scelerata. Studeamus igitur ad exemplum S. Dominici, gratos & acceptos nos reddere Deo, antequam huic officio nos addicamus; *solicitè cura, temetipsum probabilem exhibere Deo &c.* Didicimus ab isto sancto, quomodo nos ad hanc grandem functionem præparare debeamus; discamus insuper ab ipso, quomodo ipsa prædicatio obeunda sit, & exercenda?

PUNCTUM II. Oportet ministrum evangelicum, ubique lumen ex se diffundere; ait quidam S. Abbas; *sit lucerna in corde, sit in manu, sit in ore; lucerna in corde, est pietas fidei; lucerna in manu, exemplum operis; lucerna in ore, sermo ædificationis.* Guerric. Abbas serm. 1. de Purif. int. apud S. Bernard.

Talis

Talis fuit S. Dominicus; semper unitus erat Deo; causæ divinæ magnus zelator; vidit injurias ab hæreticis, & libertinis Deo illatas; deploravit eas, & valdè illis tangebatur, ac vivum dolorem sentiebat exinde. Quanto dolore affectus erat, dum unà cum Episcopo suo in Galliam veniens, pulcherimam ex illius Provinciis, hæresi Albigensium infectam invenit? dum oculos suos ad Tolosam convertit, civitatem olim adeò fidelem, ac religioni Patrum suorum firmiter inhærentem, viditque altaria illius profanata, ecclesias igne crematas, virgines dehonestatas, Sacerdotes vel furori barbarorum immolatos, vel apostatas effectos! faciem sanctorum locorum adeò depravatam, ut vel in ipso templo vix templum inveniret. Triste sanè, sed dignum zelo S. Dominici objectum est spectaculum! en igitur, quomodo pœnitentiæ suæ opera adaugeat! in campum egreditur, alia secum arma non deferens, nisi crucifixum, & rosarium; declarat vitiis apertum bellum; hæresim aggreditur; currit imò volat in omnem partem, ut zizania evelleret, quæ inimicus homo in agro dominico superseminavit; nullum laborem fugit, modò ministerium suum impleat, neque injuriæ, quas patitur, neque contradictiones, quas reperit, neque pericula, quibus se ipsum exponit, nihil, unô verbô, eum retinere potest, omninò resolutum, & paratum, vel vitam suam per martyrium Deo sacrificare, vel illi animas lucrari.

Quot

Quot conversiones effecit? dicant hoc nobis schismatici Ecclesiæ uniti, hæretici devicti, avari, simoniaci, libertini, impudici, quibus tot proficuas, & utilissimas dedit doctrinas, justitiæ, devotionis, pietatis, castitatis, & pœnitentiæ. Potens in opere, & sermone, quoties rete prædicationis suæ expandit, multitudinem piscium spiritualium cepit: diceres, eum molitum hoc esse, ut domos redderet desertas, hominesque claustris inferret, ditaretque spoliis Ægypti. Quamprimum audita fuit vox hominis istius Deo dilecti, diffluebat glacies animarum etiam durissimarum; ipsiusque cor intra semetipsum omninò ardens erat. An non cuilibet ex illius concionibus applicari possit id, quod S. Bernardus de ultimus verbis cujusdam Apostoli dixit, quod semper conservârit in seipso cor illud igneum, & linguam ignitam, quam à S. Spiritu accepit quidquid de ore ipsius procedebat, *erat ignis vibrans, non lingua loquens*. O virtutem! ô potentiam! ô efficaciam prorsus admirabilem uerbi divini in ore S. Dominici, ad convertendas animas peccatorum, & reducendos hæreticos in sinum Ecclesiæ! *fuit vir potens in opere, & sermone*. Benedictus sit Deus, quód Ecclesiæ suæ sanctum hunc Patriarcham, hunc novum Apostolum, & magnum prædicatorem donaverit! Domine Deus meus! ego adore te, & benedico tibi, quód S. Dominicum tot beneficiis spiritualibus, & gratiis affeceris, eumque tam

pro-

prodigiosâ fœcunditate dotaveris! dona, obsecro, Ecclesiæ tuæ plures tales operarios in vinea Domini! renova in diebus nostris hunc spiritum prædicationis, magnam originem conversionis animarum; da ministris tuis zelum, & talenta necessaria ad dignè obeundam functionem tã sanctam. Ante omnia concede nobis gratiã proficiendi ex prædicatione verbi tui; aufer à nobis cor lapideum; & spinas illas, à quibus cœleste hoc semen suffocatur, ut ex integro ad te convertamur. Pro communione, vel Missa, hauriamus è sanctissima Eucharistia vires nostras, quibus indigemus ut discursus, seu conciones nostras parum de se utilitatis ferentes, fulciamus vitæ sanctæ exemplo, quæ ut Patres Concilii Tridenti loquuntur est: *perpetuum quoddam prædicationis genus*. Instanter petamus à Christo Jesu hanc gratiam, & postquam illam receperimus, rogemus insuper, ut cordi nostro profundè imprimat hanc excellentem regulam seu principium S. Hieronymi, Epist. ad Nepot. *non confundant opera nostra, aut cogitationes nostræ sermonẽ nostrum; sacerdotis Christi os, mens, manusque concordent.*

VI. AUGUSTI.

DE TRANSFIGURATIONE D. N. J. C.

Vide Dominicam secundam Quadragesimæ.

X. AUGU-

X. AUGUSTI
DE S. LAURENTIO DIACONO ET MARTYRE.

Probasti cor meum, & visitasti nocte; igne me examinasti, & non est inventa in me iniquitas. Ps. 16.

1. Ardens desiderium martyrii in S. Laurentio.
2. Quam obligati simus vivendi in simili spiritu martyrii.

PUNCTUM I. S. Laurentius, cujus martyrium illustravit totum mundum, ut S. Augustinus, serm. 30. de SS. sibi elogium fecit; dum de hoc minime cogitasset, cum ardenti desiderio impulsus, miscendi sanguinem suum, cum sanguine Xysti, Pontificis sui, qui ad martyrium ducebatur amorosè contra eum conquestus, oculis lacrymantibus dixit; quo vadis mi Pater, absque filio tuo? an ferale pegma tuum conscendes absque tuo Archidiacono, qui sine eo nunquã sacrificium offerre cosveveras? quid enim displicet Paternitati tuæ in me? proba me, utrum idoneũm ministrum elegeris, an non? si mihi dispensationem sanguinis Jesu Christi concredidisti, putasne me tam socordem futurum, ut proprio sanguini parcere velim? *experire, utrum idoneum ministrum elegeris, cui commisisti dominici sanguinis dispensationem.* Verba prorsus admiranda, quæ ostendunt in compendio omnes qualitates Diaconi prorsus perfectis-

sectissimi! principalis functio illorum temporum erat, ut Diaconi fidelibus sacra mysteria, & verbum Dei porrigerent, curamque specialem pauperum, & viduarum gererent. Quàm solicitè satisfacere huic suæ obligationi studuit S. Laurentius? quanta puritate distribuit carnem sacratissimam Agni immaculati? qualis erat devotio illius, & quanta religio in domo Domini? an ipsi Angeli majori reverentiâ ferebantur erga hæc sacrosancta, & tremenda mysteria, ac ipse? nec minori fidelitate dispensabat patrimonium Jesu Christi, quam SS. corpus, & verbum illius. Si charitativus, & fidelis dispensator omnia absque ulla reservatione distribuere debet, an non hoc ipsum fecit S. Laurentius summa extrema exactitudine, nunquam aliter se ipsum consideravit, nisi tanquam canalem liberalitatis fidelium, & ut provisorem pauperum, oculus erat cœco, pes claudo, & communis Pater omnium miserorum. O quàm bene hoc ostendit paucis illis diebus ante mortem suam, percurrebat plateas civitatis; inquirebat ægrotos, & infirmos in hospitalibus, & ex omni parte collegit, & congregavit pauperes christianos, ut illis thesauros Ecclesiæ communicaret; adeò, ut etiam sacra vasa vendiderit pro illorum solatio. Venite ad hoc spectaculum divites beneficiati! vos omnes, qui bona ecclesiastica possidetis! venite, & discite à S. Laurentio usum illorum; *aurum Ecclesia habet, non ut servet, sed ut erogget,*

get, & subveniat necessitatibus, ait S. Ambrosius l. 2. off. c. 28. Ecclesia tot bona manibus vestris haud concredidit, ut abscondantur, vel consanguinei exinde ditentur, sed ut pauperibus distribuantur; *hi sunt thesauri Ecclesiæ, & verè thesauri, in quibus Christus est, in quibus Christi fides est &c hos thesauros demonstravit Laurentius, & vicit, quod eos nec persecutor potuit auferre,* ibid. Ex hac ratione dignissimus hic minister altius meruit ascendere: volo dicere, obtinere martyrii coronam ad quam tantopere anhelabat. Nolo hic referre omnes circumstantias hujus martyrii; sufficiat dicere, tyrannum hac invincibili generositate sancti istius vehementissimè irritatum, præparari jussisse machinam quamdam, ferreæ craticulæ similem, illique subjici prunas semiextinctas, ut eò luculentiùs assaretur martyr, & longiori tempore torqueretur; *ut per cratem ferream,* ait S. Leo. serm. in fest S. Laurentii, *quæ jam de fervore continuo vim in se habebat urendi, conversorum alterna mutatione membrorum fieret cruciatus vehementior, & pæna productior.* Laurentius adeò non expavit ad conspectum tam horribilis lecti, supra quem ponendus, & extendendus erat, ut potius illum aspiceret, tanquam cæli januam; hinc præ gaudio exclamavit: *Gratias tibi ago Domine, quia januas tuas ingredi merui;* & dignum me judicâsti mori in hoc mundo pro te, ne in æternum ardeam in inferno. O miracu-

lum supra omne miraculum! ardor flammarum, qui vel animosissimum quemque horrore concutiisset, gaudium, & tranquillitatem affert Laurentio! *superari charitas Christi flammâ non potuit; segnior fuit ignis, qui foris ussit, quam qui intus accendit,* S. Leo ibid. Quod tyrannus iste invenit ad extorquendam Laurentii Dei abnegationem, illi non nisi adjumento fuit ad concipiendum novum fervorem, & vires ad confitendum Deo, & ùt S. Leo ait: *transierunt in ornamenta triumphi, etiam instrumenta supplicii.* O Domine, qui S. Laurentium fortitudine tam miranda decorâsti, æternum sis benedictus, quod Ecclesiæ tuæ concesseris, qui triumpho suo Romam ita reddidit celebrem, quantùm glorificata fuit Jerosolima S. Stephano primo Martyre; communica nobis scintillas aliquas de hoc igne divino, à quo tam feliciter consumptus & absumptus fuit. Quis ex nobis non se sentiat omninò inflammatum ardentibus carbonibus craticulæ S. Laurentii; id est animatum tali, tantóque exemplo! discamus saltem obligationem nostram vivendi in & cum spiritu martyrii.

PUNCTUM II. Si benè id capimus & comprehendimus, quod obligati simus, diligere Deum amore tam perfecto, quàm nobis possibile sit, facilè etiam intellegemus obligationē nostram, quam habemus, vivendi in spiritu martyrii, volo dicere, dispositi ac parati, exponendi vitam nostram pro gloria Dei, & servi-

servitio illius nos consecrandi, id quod signum est perfectissimi amoris, prout ipse Christus Jesus id annotavit, Joa. 15. 13. Certe mortuo Dei Filio pro nobis omnibus, justum omninò est, ut qui professionem discipulatûs ipsius fecimus, pariter dispositi simus, mori pro ipso, si occasio sese offerret. *Qui me confessus fuerit coram hominibus*, ait in Evangelio; *confitebor & ego eum coram Patre meo, qui in cælis est* Matth. 10. 32. Quamvis illa tempora modò non vivamus sanguinolentarum persecutionum, in quibus totus infernus conjurâsse visus erat contra Ecclesiam; hæc tamen nunquam fuit, neque erit exempta à persecutionibus, quousque finem non accipiat iniquitas. Quodlibet sæculum suas particulares habet persecutiones, quemadmodum etiam suum specialem modum confitendi Jesum Christum: & illi, qui prætendunt & putant, obligationem nostrã, reddendi Christo Domino testimonium, his verbis expressam: *omnis qui confitebitur me coram hominibus*, non nisi ad tempus nascentis Ecclesiæ, & primorum martyrum se extendisse; satis clarè indicant per hoc, quòd nolint esse martyres veritatis, & quòd timeant pesecutionem Crucis Christi sustinere; *tantum ut crucis Christi persecutionem non patiantur*; Galat. 6. 12. Indifferentia enim illa pro fide nostra, inordinatus quietis amor, turpis repugnantia cum doloribus & humiliatione Christi Jesu, os illorum turpiter occludit; habet

 etiam

etiam pax Ecclesiæ martyres suos. Martyr est, qui potius mori vellet, quàm Deum offendere, & propugnare veritates Evangelii, & opponere se abusibus, scandalis, & excessibus hominum vitiosorum & corruptorum; martyriũ est, mortificare carnem, & inordinatas passiones, & ad mortem usque perseverare in hac pugna, pro amore D. N. J. C. denique martyrium est, tolerare patienter miserias & labores vitæ huic ac statui nostro annexos, injurias, calumnias, persecutiones &c. ferre. Examina te ipsum modo, utrum vixeris in hoc spiritu martyrii? quid toleraveris hucusque pro Christo Jesu? pro defensione Evangelii? pro praxi, seu exercitio virtutum christianarum? si vel modicã facias reflexionẽ supra tuã vivendi rationem, fortè invenies, quod omninò timenda sit tibi illa exprobratio Filii Dei, quam inspectante cœlo & terra audient illi? qui pluris æstimaverint amicitiam & gloriam hominum quam Dei, quem hic in terra confiteri ausi non sunt; *qui me negaverit coram hominibus, negabo & ego eum coràm Patre meo, qui, me erubuerit, & sermones meos, hunc Filius hominis erubescet*, Matth. 10. 33. Luc. 9. 26. O debiles christiani! & vos socordes, & timidi Clerici! vos tangit, & expectat hæc confusio! vos confundemini, & pro eo, quod noluistis confiteri veritatem in terris humiliatam, humiliabimini à veritate in cœlis triumphante! *negabo & ego eum.* O sortem infaustam ac terribilem!

ribilem! an non moveat nos, ut animum nostrum erigamus supra omnem respectum humanum, & quascunque prætensiones hujus sæculi? & ad abstrahendum nos à vita hac miserabili, & ad inducendum nos, ut nosmetipsos offeramus pro illo, qui tale tāque pretiosū pro nobis obtulit sacrificiū, quòdque adhuc quotidie in altari renovat, & repetit. Pro communione vel Missa, hanc fac reflexionem; si amor noster adeo infirmus est, & languidus, ubi solùm agitur de vincenda levi quadam tentatione, & quamlibet pugnam modicam recusat, hoc inde esse, quia non studemus nos confortare SS. Eucharistiâ. Petamus per intercessionem S. Laurentii à Deo gratiam melius deinceps hâc utendi; est enim divinum illud nutrimentum, cui SS. PP. hanc ipsius invincibilem fortitudinem, & extraordinariam generositatem, quam super craticula ignitâ ostendit, attribuunt. *In illa ergo longa morte, in illis tormentis, quia benè manducaverat, & benè biberat, tanquam illâ escâ saginatus, & illo calice ebrius, tormenta non sensit.* S. Aug. tract. 27. in Joan.

**********(✠)*********

XV. AUGUSTI
PRO FESTO ASSUMPTIONIS B. V.
MARIÆ

Veni de libano, sponsa mea, veni de libano; veni coronaberis. Cant. 4. 8.

TRIUMPHUS MARIÆ.

1. In lecto mortuali.
2. In sepulchro.
3. In cœlo.

PUNCTUM I. GAudeamus simul cum tota Ecclesia de triumpho, quem in hac die Assumptionis suæ reportavit sanctissima Virgo. Obtinuit à Deo tres favores, ac speciales gratias, quæ nobis utilissimam meditandi materiam suppeditabunt. Prima gratia & favor specialis fuit, genus mortis omninò novum, quâ pulcherrima hæc anima à corpore suo fuit separata; quia factum hoc fuit, neque per violentiam mortis alicujus, neque ex defectu virium naturalium, sed vi quadam amoris divini; quod vitam suam mortalem clauserit. Mors illius morti nostræ haud similis erat, cum hæc sit pœna peccati, & supplicium peccatis debitum; morimur nos, quia peccatores sumus, & in illa damnatione inclusi, quā incurrit primus homo post violatam divinam

vinam legem, *in quacunque die comederis, morte morieris*, Gen. 2. 17. Maria autem utpote præservata à peccato originali in sua Conceptione, & nullius unquam in vita sua commissi peccati rea, longè ex alio & diverso principio, seu causâ moritur, ut homagium nimirum præstaret morti Jesu Christi Filii sui. Moritur, ut honoraret per destructionem sui esse humani, esse supremum, & inalterabile Dei sui, & ut uniretur illi, per totam æternitatem: hoc est, mors illius erat effectus puri amoris Dei, quo cor illius cosumebatur; ignis iste divinus absumpsit holocaustum hujus puræ, & innocentissimæ victimæ. In ipsa quoad literam verificatum fuit illud Salomonis, Cant. 8. 6. *fortis, ut mors dilectio*, seu, ut Albertus M. ait, *fortis fuit in Virgine, ut mors dilectio, siquidem præ amore obiit*. Non est hæc solùm sententia, seu opino quædam particularis celebetrimi hujus Theologi, secutus enim quoad hoc fuit doctrinam SS. PP. S. Bernardus serm. 1. de Purif. dicit in terminis formalibus, alium non fuisse gladium, qui pectus ipsius pertransiît, nisi amorem Dei; *est gladius amor Dei, qui Mariæ animam non modo confixit, sed etiam pertransivit, ut nullam in corpore virgineo particulam vacuam amore reliquerit*. O pretiosam mortem Mariæ, ubi neque luctus, neque ullæ lacrymæ, nec ullus dolor, locum habuit! ubi, si languor aliquis intervenit, hic non nisi effectus erat purissimi ac sanctissimi amoris, quem

nobis

nobis imaginari possimus; *nuntiate dilecto meo, quia amore langueo* Cant. 2. 5. Verum est, nos haud mori posse per vim amoris divini, privilegium hoc est solius beatissimæ Virginis; possumus tamen aliquo modo accedere, seu imitari genus istud mortis tam perfectæ. Debet in hunc effectum Clericus sollicitus esse, ut taliter Deo unitus sit, & obligationibus suis satisfaciat, ut mori paratus sit in exercitio & actibus hujus ipsius virtutis, seu amoris Dei. Si aliis fidelibus satis est, mori in statu gratiæ, & in charitate habituali, Deus à suis ministris exspectat mortem longè perfectiorem, & sanctiorem, Levit. 6. 11. *altare quippe Dei;* ait S. Gregorius, Moral. l. 15 c. 7. *est cor nostrum, in quo jubetur ignis semper ardere; quia necesse est, ex illo ad Dominum charitatis flammam indesinenter ascendere,* Pete à Deo gratiam istam per intercessionem beatissimæ Virginis.

PUNCTUM II. Secundum privilegium, quod beatissima Virgo à divina bonitate hac die accepit, est incorruptio corporis sui. Dignum planè erat, Virgo sanctissima, & justum, ut corpus tuum, quod excellentissimo & primario operi divinæ gratiæ servierat, quotque concepit, & portavit Deum, sanctificatúmque fuit modo prorsus ineffabili, distingueretur ab aliis, & exemptum manserit à putredine, ad quam nos omnes damnati sumus; *non enim pro te, sed pro omnibus, lex hac est constituta,*

Esther

Esther 15. 13. Non, decet ut corpus tam ſanctum corrumperetur; *non dabis ſanctum tuũ videre corruptionem*, Pſ 13. Quamvis nos poſt mortem noſtram non ſtatim participes eſſe poſſimus hujus privilegii ſoli ſanctiſſimæ Virgini conceſſi, medium tamen adeſt, hoc promerendi, ut redacto corpore noſtro in cineres, illud renaſcatur, glorioſùmque ac immortale è ſepulchro reſurgat. Nimirum, ſi illud modò in vita præſenti purum conſervemus. Quia juxta S. Paulum 1. Cor. 15. 50. *Caro & ſanguis regnum Dei poſſidere non poſſunt, neque corruptio incorruptelam poſſidebit*; ideo oportet chriſtianos omnes, maximè autem ſacerdotes, corpus ſuum ſpeciali prorſus curâ, & ſollicitudine conſervare purum & exemptum ab omnia etiam minima impuritatis labe; fugere oportet vel minima quæque à quibus puritas iſta maculari; vel offuſcari queat adeò, ut ab ejuſmodi inquinamento quam longiſſimè abſint. Si Angeli ſunt in terra, & illis aliquando in cœlis aſſociari cupiunt, debent, prout primum œcumenicum Concilium Nicœnum loquitur, vitam hic in terris agere prorſus cœleſtem; æmulari debent modo ſuo vivendi id ipſum, quod ſpiritibus hiſce cœleſtibus conditione naturæ ſuæ competit; taliter eos in corpore mortali & terreſtri vivere oportet, ac ſi eſſent abſque corpore; vel minimas ſordes, quas non contrahere, quamdiu in hoc ſæculo vivimus, vix poſſibile eſt, ſtudiosè lavare, & puri-

purificare debeant, ita ut ex tota vita ipsorum eluceat, mortali odio eos persequi id omne, quod vel in minimo eorum castitatem, & puritatem lædere posset; *Clerici, maximè in sacro ordine constituti debent esse typus, & imago cælestium.* Hoc tecum firmiter statue; & ut magis adhuc ad hoc animeris;

PUNCTUM III. Intuere gloriam hanc, ad quam elevata fuit beatissima Virgo in hac sua triumphali die. Est enim in cœlo Regina Angelorum, & Sanctorum omnium; sedet ad dexteram Jesu Christi Filii sui, tanquam advocata apud ipsum, & dispensatrix omnium gratiarum. Si mensura gloriæ, quam quis in cœlo obtinet, à mensura gratiarum, quas quis in terra obtinuit, desumitur, quibus fideliter cooperati sumus; quid cogitare debemus de gloria beatissimæ Virginis, quæ in gratiis & meritis omnes Sanctos, imò ipsos Angelos adeò superavit? quid aliud nobis restat, nisi admiratio, & extasis quædam, in consideratione gloriæ illius immensæ, quâ Deus illam condecoravit, & remuneratus est! Adoro te Domine, ac benedico, quòd omnia quæ de beatissima Virgine cogitâsti, plenè consummaveris; adoro magnificentiam illam, quâ dona tua in ea coronasti, humilitate eam voluisti prævenire & ascendere ad culmen, & complementum gloriæ suæ; donâ mihi per ipsius merita virtutem hanc mihi tantopere necessariam. Recordare, Virgo sanctissima, filiorum Evæ, qui in hoc exilio adeò ingemi-

gemiscunt pondere peccatorum suorum pressi & aggravati; permitte obsecro, ut me tibi conjungam ad benedicendum & laudandum Altissimum, quod ostendere voluerit in te magnitudinem misericordiæ suæ; fovere in perpetuũ divitiis immensis regni cœlestis; constituta illic es dispensatrix gratiarum; obtine mihi hanc gratiam, ut imitari valeam vitam tuam sanctissimam, & fideliter id exequi, & exercere, quod Jesus Christus Filius tuus nobis mandavit. Vocati sumus ad participationem gloriæ B. V. Mariæ; offertur nobis illa, & promissa nobis est, ejusque arrham in sanctissima Eucharistia accipimus, verum sub conditione, si easdem vias ambulare velimus, quas beatissima Virgo ambulavit; oportet tenere viam regiam humiliationis & passionis, & neutiquam ab ea declinare; *si tamen compatimur, ut & conglorificemur*, Rom. 8. 17.

XX. AUGUSTI.

DE S. BERNARDO, ABBATE CLARAVALLENSI, ET S. PATRE ECCLESIÆ.

Dedit illi scientiam, honestavit illum in laboribus, & complevit labores illius. Sap. 10.

S. BERNARDUS ACCEPIT SCIENTIAM SANCTORUM IN GRADU EMINENTI.

Scivit conjungere 1. Vitam solitariam cum laboribus, & functionibus apostolicis.

2. Quie-

2. Quietem contemplationis cum vita laboriosa, seu activa.

3. Humilitatem cum suis honoribus.

PUNCTUM I. ID, quod extremè humilis Bernardus de seipso dixit, perfectissimè ac optimè nobis caracterem illius exhibet, & demonstrat. Dolor, quem sentiebat ex eo, quod se toties avulsum, & extractum à sua solitudine cernebat, quam suam vocabat Rachelem, exclamare illum coegit in suis tumultuosis & fastidiosissimis occupationibus, & negotiis: *factus sum chimæra sæculi mei*; vita mea monstrosa clamat ad vos, prodigii instar sum in mundo; vivendo neque regulariter, neque sæculariter. Ita est, magne Doctor, vere prodigium, & quidem maxime stupendum, quod unquam patrasti, hoc ipsum est, quod ita simul unire, & sociare secum noveris res tales, quæ secundū suam naturam incompatibiles esse videnter; solitudinem cum actionibus laboriosissimis; humilitatem cum summo respectu, & honoribus, quibus affectus fuisti, scientiâ omnino rarâ, quæ te etiam in futura sæcula toti mundo admirabilem reddit; *dedit illi scientiam Sanctorum &c.* Intulit Sanctus noster secum in solitudinem pulchritudinem & florem innocentiæ suæ, & quemadmodum olim Sanctus Paulinus de Sulpitio Severo Epist. 1. scripsit: *ætate florens, laudibus abundans, in ipso mundi theatro lathalia carnis & sanguinis vincula dirupit.* Quamvis

inno-

innocentissimus, tamen in Abbatia Cisterciensi, velut in sepulchro, se ipsũ inclusit, ubi tunc temporis rigida & exacta disciplina observabatur: jejunia sine intermissione, silentium perpetuum, solitudo impenetrabilis, labores indefessi, oratio continua. Hic ergo se abscondit, & se ipsum in Deo perdidit, & ut ipsius expressione, seu modo loquendi utar, *tanquam vas perditum*, quod nesciatur, & ad nullum amplius usum valet; ita est, vir iste, quem Deus providit, & destinavit ad stabiliendum & reformandum Ordinem monasticum; & ad tam insignia Ecclesiæ suæ præstanda servitia, & commoda: se ipsum aliter non considerat, aut æstimat, nisi tanquam servum inutilem, cui nullus prorsus in domo Dei concedi debeat locus. Et nihilominus hæc ipsa schola fuit, in qua spiritus scientiæ ferè absque limite & mensura eidem fuit communicatus, ad intelligentiam S. scripturæ ad enodanda mysteria fidei nostræ, ad dilucidandas quæstiones theologicas obscuriores, & intricatiores, ad confortandum fideles, ad confundendos aut lucrandos hæreticos, & schismaticos. A finibus terræ veniebant ad eum; volo dicere, ex fundo Hiberniæ & Daniæ, ad audiendam sapientiam hujus novi Salomonis, adeo ut se obligatum & coactum senserit transeundi à vita solitaria ad functiones apostolicas, ut extraheret mundum ex abysso iniquitatis, in qua tunc jacebat sepultus. Instar Apostolorum nullum determinatum, aut stabile domicilium habet, percurrit totam Euro-

pam, ut Ecclesias ordinaret, & restitueret in moribus & doctrina, ubicunque turbulentum quid accidit, eò vocatur, ut moderatorem causæ, & judicem agat; ex omni parte recursus ad eum fiebat, & more Apostolico vox prædicationis ipsius in omni terra insonuit; reges & potestates hujus mundi, præ aliis formidabiles, alloquitur absque ullo pavore, scribit epistolas admirabiles ad episcopos; instruit ipsos summos pontifices, & obligationum suarum eos admonet. Quidam Jesu Christi Vicarius honori & gloriæ sibi duxit, recipere à Bernardo lectionem & instructionem; libros illius de consideratione, eidem inscriptos haud aliter suspexit, quam opus à cœlo sibi submissum; videbatur sibi illud legendo uti & alia ejusdem opera, ambulare per terram promissam; quæ fluit lacte & melle. Homo iste prout ipsemet ait, qui pro suis magistris alios non habuit, nisi quercus & fagos, evasit in doctorem Ecclesiæ, in oraculum, quod vel sapientissimi etiam consuluerunt; os, per quod locuti sunt summi Pontifices, flagellum hæreticorum, vivus thesaurus scientiæ Ecclesiasticæ. Homo iste, qui seipsum posuit sub modio, benè gnarus, officium & vocationem Monachi esse, plorare & orare, positus fuit supra candelabrum, ut esset lux totius Ecclesiæ. Ita est, parum est pro te, magne Sancte, si solùm religiosos tuos dirigas, si pœnitentibus istis dux praeas, quos odor sanctitatis tuæ ex omni parte ad desertũ

tuum

tuum attraxit; destinavit, & providit te Deus, ut instar Apostolorum esses sal terræ, ut prodigia stupenda patrares, & conversiones absque numero efficeres; obtine nobis gratiam, ut ad tui imitationem simul conjungere valeamus solitudinem, & vitam apostolicam.

PUNCTUM II. Dico 2do, Sanctum nostrum pariter etiam conjunxisse quietem contemplationis cum vita activa omnino laboriosissima. Spiritu S. Bernardi aliquem repletum esse oporteret, ut dignè quis loqui posset, de sublimitate contemplationis, de mentis elevatione & spiritûs in Deum, de frequentibus raptibus, in quibus privatus sensibus suis, quasi continuò tenebatur; quoties divina gratia illum sibi ipsi subtraxit, & tales consolationes divinas, ineffabilesque degustandas dedit, quas infirmitas humana tolerare non potuisset, si momenta hæc non fuissent abbreviata. Ah! dicebat tunc, ad se ipsum iterum reversus, quam pretiosæ sunt horæ, & quam breves, quas quis cum Deo transigit; *rara hora, brevis mora*; verum hæc grandis & sublimis elevatio spiritûs Deo conjunctum & unitum illum conservabat, & nihilominus minimè eum impediebat, quin humillimè simul pro bono Ecclesiæ laboraret, eam ædificando exemplo suo, instruendo prædicationibus suis, zelo suo animando; in iisdem cum Seraphinis dispositionibus fuerat à propheta Isaia in extraordinaria revelatione visis; erant hi Spiritus immobiles coram

divine

divino throno, *Seraphin stabant*; & tamen non cessabant à volatu, & continuo motu. Quomodo hoc fieri potuit, quærit S. D. noster; *si stabant, quomodo volabant*; ah! respondet juxta sublimitatem scientiæ suæ *stabant & volabant, quia charitas nunquà quiescit.* Talis erat dispositio hujus sancti Abbatis; unio quam cum Deo habebat, minimè impedimento illi fuit, quin descenderet ad succurrendum indigentiæ, & extremis necessitatibus Ecclesiæ, conjungendoque contemplationem Mariæ cum actione Marthæ, gratum Deo & Jesu Christo exhibebat servitium; cum una gustabat dulcedinem in audiendo & meditando verbo Dei, cum altera, laborabat pro bono Ecclesiæ. Pastores & ministri Domini! conjungite duas istas vitas etiam in vobis; habetis desuper non solum exemplum S. Bernardi, sed insuper aliorũ Episcoporũ, absque numero, qui in hunc effectum simul conjungebant vitam monasticam cum cura animarum; Tales fuêre Basilii, Gregorii Chrysostomi, Martini, Augustini, & tot alii, qui simul fuêre & illustrissimi Pastores, & sancti Religiosi. Imitemur illos saltẽ in aliquo, certo de hoc, cum S. Bernardo serm. 47. in cant. persuasi, quod *post bonum opus securius in contemplatione dormitur.*

PUNCTUM III. Denique scivit Bernardus, conjungere maximos sibi exhibitos honores cum humilitate omnino profunda; & hinc Deus quoque *complevit labores illius*, Vit. S. Bernard. l. 2. c. 1. Quis majori in honore

fuit,

fuit, quam Sanctus noster? reges eum inquiererunt in sua solitudine, sūmus Pontifex in cella ipsius, cum tota curia sua, ad monasterium eum visitatum veniens; adhibitus fuit ingravissimis causis, & negotiis Ecclesiæ: an non ipse fuit, qui canones, & decreta concilii Pisani, Trecensi, Stampensis, Rhemensis composuit? symbola fidei formavit, triumphavit super Henricum hæresiarcham apud Lingonas, supra Guilielmum Aquitaniæ ducem, quem ex lupo rapaci agnum effecit; devicit Gilbertum Porretanum, & Petrum Abailardum. Nullum est scelus, quod non reprehendit; nulla odia, quæ non sopivit; scandala nulla, quæ non sustulit, hæresis nulla, aut schisma, quod non destruxit. Interim in mediis hisce clarissimis actibus humilitas ipsius adeò non fuit infirmata & debilitata, ut potius exinde creverit. Laudatur ob virtutes suas, & miracula, quæ patrabat; ipse vero rogât laudatores suos ut misereantur animæ suæ; vult ut sibi mala sua confitenti magis credatur, quam aliis, utpote qui de se ipso non ex conjectura, sed ex propria sententia loquatur; *volo mihi credi magis quam alteri; de me loquor, non ex conjectura, sed ex sententia.* Publicè & ex omnium sententia, judicium fertûr de eminenti ipsius perfectione, & sanctitate; ipse vero in secreto rubore diffunditur, quod amentur & honorentur talia in illo, quæ non habet, sed habere putatur; *pudet, cum sentio*

in me venerari, vel diligi, non quidem, quod sum, sed quod putor. Fama sanctitatis ejus ubique se diffundit; ipse verò rogat Deum, ut erubescant illi, qui eum laudant, hominem talem, laude tam parùm dignum; *tam vilis, & objectus vir appaream, quatenus pudeat eos, talem ita laudasse. Quis dabit mihi*, pergit ulterius, *apud homines de vitiis dignè humiliari, quantum de falsis dotibus me video indignè exaltari.* Diversa officia, quæ obivit in tota vita sua, adeò nullam in eo vanam causârunt complacentiam ob excellentia talenta, quæ in iis ostendit, ut potius ridendi se judicârit à suo sæculo; non sum neque in mundo ait, neque extra mundum; neque solitarius, neque persona publica; neque monachus, neque aulicus; sed compositum quoddam prorsus monstrosum ex omnibus statibus. *monstruosa vita mea.* O humilitatem planè prodigiosam! Qualis lectio, seu instructio pro nobis, qui humilitatis tam parum habemus; & qui pro eo, ut nos ipsos deprimamus, solummodo nos elevamus, & supra alios extollimus. Miserere nostri Domine, sana plagas, & vulnera superbiæ nostræ, quæ tantorum malorum nobis origo est, & causa; *Domine, miserere mei; sana animam meam, quia paccavi tibi.* Ps. 40. Pro communione, vel Missa: testatur S. Bernardus, invenire posse in sanctissima Eucharistia verum remedium omnium infirmitatũ, & morborum nostrorum spiritualium, si ad illã

accc-

accedamus, prout oportet; *si quis vestrûm*, ait, *non tam sæpe modò, non tam acerbos sentit iracundiæ motus, invidiæ, luxuriæ, aut cæterorum hujusmodi; gratias agat corpori & sanguini Domini, quoniam virtus sacramenti operatur in eo, & gaudeat, quod pessimum ulcus accedat ad sanitatem.* S. Bernard. serm. 9. in Cant.

XXIV. AUGUSTI.

DE S. BARTHOLOMÆO APOSTOLO.

Exiit in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei; & cum dies factus esset, vocavit discipulos suos, & elegit duodecim ex ipsis, quos & Apostolos nominavit. Luc. 6. 13.

DE VOCATIONE AD MINISTERIUM ECCLESIASTICUM.

1. Cur toties hanc materiam ob oculos nobis ponat Ecclesia.
2. Qualis fuerit vocatio Apostolorum.
3. Reflexio supra nosmetipsos.

PUNCTUM. I. Mirare consilium ecclesiæ in electione evangelii pro hoc festo. Non cessat continuò nobis ob oculos ponere necessitatem vocationis ad statũ Ecclesiasticum. Vix occurrit festum aliquod apostolorum, ubi non hanc gravissimam veritatem, seu materiam nobis ob oculos ponat, vel in epistola, vel in evangelio. Vult piissima hæc mater per hoc nos docere, quod quemad

modum vocatio apostolorum fundamentum fuit totius felicitatis illorum, ità etiam nostra vocatio ad statum ecclesiasticum aliter considerari haud debeat, nisi instar originis, & fundamenti omnium bonorum, quæ in hoc statu deinceps facturi sumus. Nullatenus igitur imaginari nobis debemus, fructum aliquem nos allaturos in hoc officio, in hoc beneficio, in hac parochia, seu cura animarum, nisi Deo vocante talia desideremus, solicitemus, & acquiramus. Nullus seipsum, ait S. Bernardus, de vita & mor. Cleric. c. 4. & 5. ad hunc honorem sublimare debet, sed statum hunc solus ille amplectitur, & hunc honorem acceptat, qui à Deo vocatur, tanquam Aaron. Si quis per Jesum Christum in hunc statum intret, qui ostium illius est, hic salvabitur, & pascua inveniet; dum à contrariô ille, qui aliunde ascendit, fur est & latro &c. prout apostolus à Deo vocatus ad Corinthios 1. Ep. 1. 26. ait: *considerate vocationem vestram*; sic & nos, *consideremus, an vocati venerimus, & vocati à Deo.* Non vocatione quâdam communi & generali, quâ vocat eos, qui prædestinati sunt; *nec communem modo vocationem dixerim, quâ sane juxta eundem Apostolum, quos prædestinavit, hos & vocavit*; sed illâ particularî, per quam nos ad honorem Clericatûs vocat. Si autem hæc tantummodo consistat in voluntate parentum, vel consanguineorum, pergit S. P. vel in sua cupiditate, quanta hæc temeritas? qualis

qualis stultitia, talem vocationem sequi? *ubi ergo est timor Dei, ubi mortis memoria, ubi gehennæ metus, & terribilis exspectatio judicii?* vel ipsa sponsa non præsumit ingredi in cubiculum sponsi sui, si non ab ipsa persona regis introducatur; *& tu irreverenter irruis, nec vocatus, nec introductus?* ibid. igitur ad propriam damnationem tuam curris, & festinas; *certa est damnatio.* Quicunque demum sis, qui statum ecclesiasticum, vel officium aliquod aggredi meditaris; meditare hanc veritatem; meretur sanè atentionem, quia agitur de gloria Dei, de bono Ecclesiæ, & de salute tua. Si omnes illi, qui statum hunc amplexi sunt, hoc fecissent, non adeo dehonorata esset Ecclesia per tot inutiles ministros, quorum minimum peccatum est otiositas; per tot beneficiatos, quorum vita prorsus sæcularis, & scandalizat populum, & fidei nostræ adeo nociva est; per tot Sacerdotes malos & perversos, qui causa sunt, cur blasphemetur ab infidelibus Nomen Domini; per pastores, seu curatos, qui non nisi nomen, & dignitatem, pastorum habent, spiritu autem, moribus & modo vivivendi, hujus vocationis prorsus carent. Iterum repeto, meditemur sedulò hanc veritatē; Ecclesia illam toties non proponit, nisi ut longam & seriam super hoc instituamus reflexionem; *hæc meditare, in his esto.* Et ut fundamentalius adhuc quo ad hoc, instruamur;

PUN-

PUNCTUM II. Conjiciamus oculos noſtros in vocationem apoſtolorum; videamus, quomodo à Chriſto Jeſu vocantur? imo. totam noctem in oratione tranſigit, ut nobis innuat gravitatem hujus negotii, & quanti momenti ſit hæc electio, quam præ manibus habuit, atque adindicandum nobis, quòd conſulere debeamus Deum, ſi vel ipſi hunc ſtatum amplecti, vel alios ad eundem promovere velimus. 2do. ex diſcipulis ſuis ſolummodo duodecim eligit in apoſtolos, *vocavit diſcipulos ſuos, & elegit duodecim ex ipſis.* Per quod conſtat neceſſitas vocationis alicujus particularis, & quod non omnes apti ſint ad hoc miniſterium; *nunquid omnes apoſtoli?* 3tio. adverte, ad quid eos vocaverit; non ad fruendum divitiis, honoribus, & voluptatibus hujus ſæculi, neque ad commodiorem vitam, ſed ad laborem, ad paſſionē, & omnis generis tolerantias; vult ut ducant vitam pauperem, humilem, & abſtractam à mundo; mittit eos ad laborandum pro converſione animarum ſine auro, ſine argento, ſine proviſione, ſine armis, tanquam agnos in medio luporum; & pro recompenſatione ſeu præmio laborum, aliud iis non promittit, niſi crucem, contradictiones, & martyrium: *eritis odio omnibus propter nomen meum*, Math. 10. Videamus hoc magis in particulari; quando vocat S. Paulum, ait: *oſtendam illi, quantùm oporteat eum pati pro nomine meo*, Act. 9. 16. prædicit S. Petro, Luc. 22. 31. quod cribran-

brandus esset, & concutiendus instar tritici, & ducendus, quo non vellet, id est, ad supplicium, ad mortem, à qua natura nostra adeò abhorret: *alius te cinget, & ducet quo tu non vis*, Joan. 21. 18. Mathæus cogitur dimittere mensam suam nummulariam, & omnem substantiam suam, Math. 9. 9. S. Barnabas omnē substantiam suam ad pedes apostolorum attulit, Act. 4. 37. Alii vel ipsam etiam naviculam, & retia dimittunt; & S. Bartholomæus, postquam se omnibus spoliavit, ut divinum magistrum suum sequeretur, patienter tolerat, detrahi sibi pellem propriam, & cursui suo apostolico, gravissimo, & omnium crudelissimo supplicio, coronam imponit. Eo! qualis fuerit apostolorum vocatio! nos nescimus omnia, & singula in particulari, quid fecerint ut vocationi huic suæ responderent; optandū foret, ut exactum diurnale totius vitæ ipsorū haberemus; id quod jure cum S. Joanne Chrysostomo in Epist. ad Philipp. aptamus: *utinam non defuisset, qui nobis apostolorum historiam diligentissimè traderet.* Verum modicum etiam illud, quod de illis scimus, satis nobis debet esse ad nos ipsos confundendos, & humiliandos. Hinc.

PUNCTUM III. Reflectamus nos hic parumper supra nosmetipsos! sumus successores apostolorum ad idem ministerium vocati, id est, ad laborandum pro salute animarum; comparemus nunc vitam nostram cum vita ipsorum.

rum. Quid non passi sunt ipsi in omni genere, ut animas à potestate dæmonum liberarent, & Christo Jesu lucrarentur; audiamus S. Paulum, 2. Cor. 11. 26. *in itineribus sæpè, periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine; periculis in mari, periculis in falsis fratribus. In labore & ærumna, in vigiliis multis, in frigore, & nuditate.* Idem etiam dicere possunt alii apostoli; & quid nos respondere, & ad hoc dicere possumus? verum ne est, quòd instar apostolorum laboremus, volo dicere tanto zelo, tanta assiduitaae, tantâ patientiâ, prout ministerium nostrum, cui nos obligavimus, à nobis exigit? potior pars clericorum his temporibus credunt satis jam esse, si male non vivant; se ipsos decipiunt: aliter statum ecclesiasticum haud amplecti debemus, nisi ut bonum operemus; status hic non est locus requiei, & inactionis, seu non laboris; *posui, vos ut eatis*, ait Christus Jesus, Joan. 15. 16. *& fructum afferatis.* Quale iter peregimus? ubi est cursus noster? ubi labores nostri? ubi sunt peccatores, quos convertimus? quem fructum reportavimus ex functionibus nostris, & exercitio ministerii nostri? non possumus ignorare, quod quemadmodum ad Ecclesiam, ità etiam ad laborem vocati simus; si ergo laborare recusamus, quid inde concludendum, nisi quod non simus legitimè vocati? vel quod haud fideliter, & prout

decet,

decet, vocationi nostræ respondeamus, & satisfaciamus? reparemus negligentiam nostram præteritam; inducat nos devotio nostra erga apostolos ad eorum imitationem; hanc igitur nunc capiamus resolutionem, ut melius spiritum vocationis nostræ intelligere studeamus, atque fidelius obligationibus nostris deinceps satisfaciamus. Offeramus nos ipsos in sacrificium Christo Domino, ut totum id, quod à nobis requirit, præstemus; testemur illi desiderium nostrum, extendendi regnum ipsius, expensis etiam propriæ vitæ nostræ; *quis mihi tribuat, ut moriar pro te?* quod si ei vel ipsam pellem nostram dare nequimus, prout S. Bartholomæus id fecit, vivamus saltem in spiritu martyrii, quemadmodum omnes viri verè apostolici, mortificando carnem nostram, & desideria ipsius inordinata; supportando in omni patientia, laborem & ærumnas statûs nostri; immolandóque nos sensim pro gloria divini magistri nostri. Hujusmodi desideriis, & propositis animati accedere possumus hodie ad altare, illud nobis ob oculos ponendo, quod S. Bernardus serm. 30. in Cant. dixit: *qui amat animam suam, perdet eam, vel ponendo, ut martyr, vel se affligendo ut pænitens; quamquam genus martyrii est spiritu facta carnis mortificare, illô nimirum quô membra ceduntur ferrô, horrore quidem mitius, sed diuturnitate molestius.*

XXV.

*********(✠)*********

XXV. AUGUSTI

DE S. LUDOVICO REGE GALLIÆ.

Justum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Sap. 10.

1. Quales fuerint hæ viæ, quas S. Ludovicus ambulavit.
2. Obligatio nostra illum quo ad hoc sequendi.

PUNCTUM I. VIæ istæ rectæ, de quibus sermo est in libro Sapientiæ, non sunt, nisi media, per quæ Spiritus sanctus ducit animas justorum ad perfectionem, easque dignas reddit regno cœlorum. Has ergo vias ambulavit sanctus hic rex, fidelitate prorsus integrâ. imo. vixit in magna innocentia, & puritate morum, in mediis aulæ deliciis, ac voluptatibus; non enervabant illũ ejusmodi deliciæ, neque capi & inescari se sinebat à Sirenum cantu, quæ tam blandè canere & dementare solent. Erat in conditione, seu statu isto adeò eminenti regiæ dignitatis, ubi non nisi exquisitæ, continuæ, ultro quæsitæ, ac in magno numero inveniuntur voluptates, tam temperans, tam crucifixus; ut secretum hoc noverit, mutandi centrum quasi deliciarum in secessum & solitudinem pœnitentiæ, austeritatum, & mortificationis; inter medias occasiones periculosissimas, & laqueos puritati illius tensos fortior erat *Samsone*, & sapien-

pientior Salomone, Quamvis dæmon omni arte sua usus fuisset, munimenta hæc dejicere; Ludovicus tamen nunquam violavit castum illud fœdus, quod cum oculis, ac cogitationibus suis pepigit; insensibilis fuerat erga omnes illecebras, invulnerabilis contra omnia tela ignita maligni; invincibilis contra omnes carnis insultus. Amplexus est in hunc finem omnes illas praxes & exercitia quæ magis servire ei possent pro tutela, contra corruptelam peccati. Si in domibus regum inveniuntur, qui mollibus vestiuntur & sumptuosè; en regem! inimicum omnis fastûs! qui tam simplici vestitu utebatur, ac quilibet subditorum suorum de plebe; si in monasteriis, & in eremo, ac deserto instrumenta pœnitentiæ inveniuntur; en regem mortificatum in medio florentissimæ cujusdam aulæ! qui ultra jejunia, & abstinentias consuetas Ecclesiæ, singulis feriis sextis per annum, & quandoque etiam solo pane & aquâ contentus, jejunavit; qui singulis ferè diebus cilicium gestavit; qui seipsum immisericorditer flagellis cecidit; qui non solum pro suis propriis peccatis pœnitentiam egit, quæ non nisi defectus etiam justis inevitabiles fuêre, sed etiam pro peccatis populi sui, quo se à Deo gravatum sciebat, cujus pœnas, instar victimæ cujusdam expiationis, portare deberet, dando quandoque etiam in publicis processionibus, quibus demisso capite, nudis pedibus, lacrymantibus oculis, intererat, stupendum omnibus spe-

ſpectaculum regis, innocentis ſimul, & pœnitentis. 2do. conſervavit rex iſte magnus in cumulo ſublimitatis, & ſupremæ dignitatis, ac honorum, humilitatem omninò profundam. Seipſum non ſolum conſiderabat tanquam nihilum coram Deo, ad exemplum regis David; ſed inſuper ut miſerabilem peccatorem, qui omnî miſericordiâ Dei ſui indigeret; non gloriabatur, niſi in ſolo Deo; longè minoris faciebat caracterem regis, quam chriſtiani; aliter ſe non ſubſcribebat, niſi a loco nativitatis ſuæ, Ludovicus de Poiſſy. Quoties viſus ſuit ab officialibus ſuis bellicis, quin impediri potuiſſet, propriis manibus obligare vulnera militum ſuorum, in conflictu barbarorum vulneratorum; ſepelire propriis regalibus manibus mortuos tanquam alter Tobias, benedicendo Dominum, etiam poſt integrum exercitum deperditum, exoſculandoque amorosè manum illius, quæ eũ feriebat? quoties deprehenſus, & viſus ſuit in hoſpitalibus, coram pauperibus proſtratus, adorare Jeſum, illique ſervire, in eorum perſonis? tolerare irriſiones amaras? quin ſe moveri ab iis pateretur? potius eligens obligationum ſuarum admoneri à ſanctis, quales erant S. Thomas & S. Bonaventura, quam ſeduci à vanis applauſibus, & oleo peccatoris perfundi, & impinquari caput ſuum? ô humilitatem profundam! quæ tantum abeſt, ut magnitudini ipſius quidquam detraheret, ut potiùs eam auxerit, & compleverit. 3tio. habuit zelum ardentiſſimum

ſimum pro gloria Dei, mille monumenta adhuc hodie extant magnificentiæ ipſius piiſſimæ; juſtitiam in toto regno ſuo admirabili omninò exactitudine, adminiſtrari fecit; omnē ſuam, quam à Deo accepit, in hunc finem adhibuit authoritatem, ut vita, ac ſcelera, libertatem vivendi, & blaſphemias extirparet; juſſit ferro candenti linguam blasphemorum perforari, & ad perpetuum eos ſilentium ſic condemnavit; prohibuit ludos aleatorios, & ſimiles à ſola fortuna pendentes, originem mille injuriarum, & exceſſuum; expulit comœdos, veros morū corruptores, qui pro inſtrumento ſer. vivunt diabolo, ad ſuccendendas paſſiones, præſertim impuritatis, præ cæteris deteſtabiliores, & pudendas. Denique hoc ipſo ſpiritu & zelo animatus, votum emiſit, eripiendi, & liberandi ſanctum Domini ſepulchrum ab impio & injuſto dominatu Saracenorum; quod votum etiam executus fuit contra omnem niſum, & reſiſtentiam matris reginæ & ſervorum ſuorum, qui perſuadere ſibi non poterant, quomodo par futurus eſſe poſſet tam longæ navigationi, & inevitabilibus exceſſivis laboribus, tam operoſæ expeditionis. Si vitam pro vita Salvatori ſuo dare non poſſèt, volebat ad minus conſecrare illi ſudores ſuos; non poterat gaudere quiete in regno ſuo, quamdiu ſanctā civitatem à barbaris occupatam cernebat, & quod fratres ipſius chriſtiani in vinculis, & ferro ingemiſcerent. Satisfiet tibi ô magne ſancte! nequa.

quaquam frustraberis desideriis tuis! bibes calicem divini magistri tui, & quidem usque ad fœces; coronaberis coronâ tribulationis, vinculorum, afflictionum absque numero, quæ te in Oriente expectant. Proficiscitur igitur, imò volat quasi illuc; & post aliquot favorabiles successus, pugnam amittit, & à barbaris captivus abducitur. In nullo mutatus fuit magnus hic rex ne minimum quidem minus rectum verbum ex ore ipsius prodiit; talis comparuit in carcere, qualis prius erat victoriosus; imò major. Saraceni hâc ipsius animi constantia capti & stupefacti, dubitant, an captivus, an vero Dominus illorum sit; desiderabantque eum habere pro rege suo. Verum quia nil magis variabile, quàm ingenium barbarorũ, mille eum postea insultibus appetivêre, & injuriis affecerũnt, quas omnes sanctus rex tanta cum patientia toleravit, ut plurimi exinde fuerint conversi. O heroem! ô confessorem! ô martyrem Jesu Christi! ora pro nobis! obtine nobis gratiam à Deo, ut te imitari valeamus.

PUNCTUM II. Viæ quas S. Ludovicus ambulavit, aliæ non sunt, nisi regulæ, seu doctrinæ fundamentales & principia religionis nostræ christianæ, quas fideles omnes sequi obligantur: ità ut quamvis altissima omnino fuerit sanctitas hujus magni regis, nullus tamen nostrũ secum dispensare, aut excusare se valeat ab illius imitatione. Debemus in hunc finẽ 1mo. conservare magnam morum innocentiam; odisse

pec-

peccatum mortale, illudque plus detestari, quàm mortem ipsam ad exemplum S. Ludovici; nullumque unquam committere; quæ est primaria, & momenti maximi obligatio christiani. Minimum, quod facere possit pro Deo, post acceptam ab ipso gratiam adoptionis in societatem Flii sui, hoc est, ut totâ vitâ suâ Deo unitus, & conjunctus maneat, quin per ullū peccatum unquam ab illo separetur: *prima libertas est*, ait S. Augustinus, tract. 41. in Joan. *carere criminibus.* Verum est, quod ùt notat S. Jacobus, nos omnes in varios errores cadamus; sed bonus christianus nullum ex iis criminibus cōmittit, quæ uno actu occidunt animā: *mortifera peccata sunt, uno actu perimunt, talia non facit bonæ fidei, & bonæ spei christianus*, idem serm. 29. de V. Apost. Ad hoc, ut obligationi nostræ in baptismo contractæ satisfaciamus, non satis est, ducere vitam criminum expertem, oportet insuper juxta mentem hujus S. Doctoris, vitare peccata venialia, inquantum fieri potest; & ea, in quæ quis lapsus est, quotidie per bona opera expiare. 2do. vivere in humilitate christiana; nullum inordinatum affectum habere erga honores, voluptates, & bona hujus mundi, cor nostrum quotidie abstrahere ab ejusmodi, ad imitationem S. Ludovici, qui pro eo, ut abuteretur ejusmodi temporalibus prærogativis, iis utebatur, & applicabat ad elemosynas, fundationes, & alia similia opera charitatis;
qui

qui pro eo, ut ex mensa sua gloriam aliquam quæreret; prout ordinariè à sæcularibus fit, imò sæpius etiam à clericis, ibi non nisi in actibus humilitatis se exercebat, superflua rescindendo, & quidquid luxum aliquem olere posset, in solatium pauperum erogando, cumque ipsis aliquando manducando; eorumque etiam pedes lavando. 3tio. habere magnum zelum pro gloria Dei; ad eum omnes actiones nostras fideliter referendo, nec quidquam aliud in iis omnibus quærendo, quam illi soli placere, & id solum facere, quod à nobis requirit in statu illo, in quo nos providentia illius posuit. Quod ipsum fuit in quo se S. Luovicus prorsus admirabilem ostendit, nil faciendo, nisi pro gloria Dei; suam authoritatem præcisè ad id applicando, ut illi ab omnibus in toto regno suo serviretur, & impediendo, ne ab ullo unquam offenderetur. Dum aliquando rogaretur, ut executioni non daretur id, quod in blasphemos statuerat; de perforenda illorum lingua, respondit, vellem ut propria mea lingua ità perforaretur, modo possem sic ex toto regno meo eliminare blasphemias. En, quid sit habere verum zelum! Quid dicitis ad hoc vos christiani, sacerdotes, sed timidi; qui quotidie videtis, & auditis perjuros, & alia similia peccata publicè, quin vel verbum aliquod contrà proferatis? vel forte etiam, quin vel minimum vos hoc tangat? & vos ô ministri Domini, qui ex vocatione vestra specialiter obligati estis, ad repre-

ad reprehendenda scelera, quid suo tempore respondebitis, si zelus vester cum zelo S. Ludovici in comparationem adductus fuerit? quid? an creditis, quod ad vivendum, prout clericũ decet, satis jam sit, si Missam legatis, breviarium recitetis, de cætero parum vobis curæ sit, quomodo alii vivant? accendite de novo zelum vestrum pro gloria, & servitio Dei hodierna die; nolite omittere ullam occasionem deinceps, in qua talem ostendere, & exercere possitis utiliter; *auris zeli audit omnia*, Sap. 1. Pro communione vel Missa; optandum esset, ut fidem adeò vivam haberemus, qualem in plurimis occasionibus se habuisse ostendit S. Ludovicus, præsertim in ultima ac extrema ægritudine sua; ubi accipiendo sacrum viaticum dicebat, credere se tam firmiter, hoc esse verũ corpus Christi Jesu, ac si videret ipsum Jesum Christum, qualem apostoli in die ascensionis eum viderunt. Hoc esset verum medium proficiendi ex S. cõmunione juxta id, quòd S. Augustinus tract. 25. in Joan. ait *crede, & manducasti.*

XXVIII. AUGUSTI.

DE S. AUGUSTINO EPISCOPO HYPPONENSI, & ECCLESIÆ DOCTORE.

Gratia Dei sum id, quod sum, & gratia ejus in me vacua non fuit 1. Cor. 15. 20.

1. S. Augustinus ùt pœnitens, opus erat gratiæ.
2. Ut Episcopus, Doctor gratiæ.

PUNCTUM I. NUllus unquam sanctorũ majorem rationem habuit, applicandi sibi ipsi hæc verba S. Pauli: *gratia Dei sum id, quod sum*, quam iste, cujus hodie festum celebramus. Excessus, quo eum perduxerant passiones suæ, noti sunt nobis, vel potius ipsemet toti mundo eos palam fecit; *inhiabam*, ait Conf. l. 6. c. 6. *lucris, honoribus, conjugio*; quanta obstacula pro conversione illius! agebatur de superanda hac triplici concupiscentia, & rumpendo hoc triplici vinculo, quòd teste Spiritu S. difficile rumpitur. Vel solũ impuritatis & impudicitiæ vitium, cujus mancipium erat Augustinus, an non morbus est ferè incurabilis, ut cum S. scriptura loquar; *non dabunt cogitiones suas ut conventantur ad Deũ suum; quia Spiritus fornicationum, in medio eorum*, Oseæ. 5. 4. Nihilominus hic ipse fuit status, ex quo magnum hunc peccatorem extraxit gratia, fecitque ex eo post plures variasque agitationes & pugnas interiores, pœnitentem, præ aliis omnibus *contritum, humillimũ*, & erga Deũ *gratissimum*. Dixi, præ omnibus *contritum*, quia quamprimum conversio sua cepit, etiam lacrymæ fluere ceperunt; *oborta est procella ingens, ferens ingentem imbrem lacrymarum. Solitudo mihi aptior ad plorandum visa est; prostratus jacebam sub arbore quadam, ut commodius, & ad libitum plorare, & lacrymari possem*, Conf. l. 8. 12. Nullam consolationem invenire poterat; quòd tanto tempore tardaverit, Deo se tradere;

arma-

armabatur zelo justitiæ vindicativæ, nec aliud jam cogitabat, nisi quâ ratione seipsum crucifigere posset, *homo iratus sibi.* En quinam sit Augustinus pœnitens! quis, quis unquã severius in seipso punivit peccata ante baptismum cõmissa? resolutus apud semetipsum fuerat, recedendi in quamdã solitudinem, vivumque ibi se sepeliendi, ut satis plorare posset reliquo vitæ suæ tempore, & deplorare excessus juventutis suæ. Verũ Deus, cujus alia consilia super eo erant, invenire eum tale secretum fecit, ut cum laboribus episcopalibus pœnitentiam anachoretarum etiam rigorisissimorum conjungere postea sciverit. Vita ipsius deinceps aliud non fuit, quàm continua visitatio, cursus, vigiliæ, jejunia, cruces, & mortes, adeò, ut verè cum S. Paulo dicere potuerit: *quotidie morior.* Verum profunda illius *humilitas* adhuc clarius nobis spiritum pœnitentiæ ipsius ob oculos ponit. An unquam auditum fuit ab aliquo pœnitente, qui toti mundo peccata sua nota fecerit, ut coram toto mundo & in perpetuum propterea confusionem suam exinde reportaret? reflectamus nos parumper supra actũ tam grandem, & tam parum consuetum, seu cõmunem; Augustinus in innocentia sua baptismali ad sedem, & dignitatem episcopalem coactus, publicam fecit confessionem, ad quam ne quidẽ publici pœnitenntes obligabantur. Fecit hoc, non in facie Ecclesiæ cujusdam particularis, sed coram toto mundo; non per actum aliquem trãseuntem, qui non nisi per momenta aliquot duraffet,

rasset, sed in libro quodam, cujus narratio usque ad finem mundi durabit. In perpetuum scietur, Augustinum fuisse impudicum, pessimorū morū, & hæreticum. Nos nullam ad hunc actum S. Augustini attentionem facimus modò, quia eum gloriosum in cœlo suspicimus, cujus memoria inviolabilis super terram facta est; verum si consideremus hanc eum confusionem fecisse adhuc vivum, calumniis hæreticorum, & invidorū expositum; cujus pleraque peccata ex eo genere erant, quæ omni conatu alii, ob turpitudinem illorum abscondere solent, planè humilitatē adeò raram admirari, & obstupescere cogemur. Huic suæ humilitati par erat, *gratitudo* illius. Hanc invenies in qualibet quasi pagina, à sancto hoc pœnitente in suis confessionibus expressam. Lege excellentissimum hoc opus, & invenies actus admirationis bonitatis divinæ supra se, gratiarū actionis, tam intensi amoris, ut vel ipsemet haud satis exprimere hæc à se posse existimârit, *Incredibile est*, ait Conf. I. 9. *quantum in me Deus excitârit amoris incendium.* Ubique testatur, linguam suam haud satisfacere cordi suo, & quod planè satiari non possit in recordatione, & commemoratione misericordiæ, & miserationum divinarum supra se. Estne hæc dispositio pœnitentium nostrorum temporum? ubi inveniemus hodie lacrymas istas, & contritionem adeò perfectam? ubi est tanta mutatio vitæ, abstractio talis à creaturis? desiderium tam humile, & ardens satisfaciendi divinæ justitiæ? ah! tantùm abest,

abest, ut cum S. Augustino excessus nostros hominibus patefaciamus, ut nequidem audeamus illos fateri coram confessario; vel si hoc facimus, tam coactè id à nobis fit, ut partem aliquam confusionis nobis proptera debitæ omnimodo evitare studeamus; & vix, dum Deo reconciliati sumus, statim iterum beneficii bujus reconciliationis nostræ obliviscimur. O quam longè distamus à sensu S. Augustini. Agnoscamus illum ùt pœnitentē fuisse perfectum, & absolutissimū opus gratiæ divinæ; *gratia Dei sum id, quod sum*, &

PUNCTUM II. Videamus insuper, quomodò ùt Episcopus Doctor fuit ejusdē divinæ gratiæ: *& gratia ejus in me vacua non fuit.* Non contentus fuit bonus iste pastor, pascere gregē, frangerèque populo suo panem verbi divini, ad extremam usque horam mortis suæ. Non obstantibus tot occupationibus suis, & grandi senectute suâ, conjungendo charitati corporali etiā spiritualem, succurrendo pauperibus ex propria paupertate sua, ùt Possidius ait, sibique ipsi necessaria subtrahendo, ut haberet, unde eos solaretur; charitas ipsius eó progressa est, ut se etiam extra propriam suam diœcesim extenderit; charitatem nimirum S. Pauli imitatus, omnes totius mundi ecclesias complexus fuit. Omnes omninò homines, idololatræ, judæi, hæretici, schismatici, objectum zeli ipsius fuerant. Optat omnes parturite Jesu Christo, nec aliter nisi ut fratres suos eos habet. Erat in ore ipsius veritas catholica æquè gloriosa, quàm scripta

ipsius

ipsius contra cæcitatem gentilium, subtilitatem philosophorum, pertinaciam Arianorum, Manichæorum, Donatistarum Priscillianistarum, Pelagianorum & semi-Pelagianorum, victoriosa. Et contra hos ipsos ultimos hæreticos specialiter zelus ipsius enituit. Quia destinatus erat à Providentia divina ad debellandum Pelagium, intimè penetravit etiam fraudes omnes hæresiarchæ istius, æquè subtilis, ac periculosi, qui gratiæ divinæ subtrahere subjectionem suam, & Christo denegare volebat omne meritum, & virtutem sanguinis, seu sanctissimæ passionis suæ. Hæc erat ipsissima occasio, ubi sanctus hic se supra semetipsum quasi extollendo, planè divinè nobis detexit profundissima, & maximè occulta mysteria divinæ gratiæ, & adoranda secreta misericordiæ Dei super nos; adeò ut errorem hunc intra occultissimos receptus suos & latibula sit aggressus; per quod sibi gloriam prorsus immortalem promeruit, prout eũ exinde laudat S. Hieronymus, non minus utiliter pro Ecclesia decertans, *macte virtute*, scribit ad eum, epist. 135. inter August. *in orbe celebraris; catholici te conditorem antiquæ rursum fidei venerantur, atque suspiciunt; & quod signum majoris gloriæ est, omnes hæretici detestantur.* Non episcopi solùm, sed & summi Pontifices, velut oraculum sæculi illius, ùt thesaurum luminis, ùt Doctorem Doctorũ, ùt animã Conciliorum, ùt vocem & organum, seu instrumentum totius Ecclesiæ illum suspiciebant. Doctrina illius est, quæ produxit, & adhuc produ-

cit

cit quotidie tot sapientissimos viros, S. Fulgentius, S. Prosper, S. Leo, S. Gregorius M. S. Bernardus, S. Thomas, gloriæ & honori, sibi ducebant, illius se esse discipulos. Dici potest, eum non solùm suscitatum fuisse, per quẽ triumpharet veritas catholica de erroribus sui temporis, sed etiam de iis, qui ad hunc usque diem exorti fuêre, & exsurgent usque ad finem sæculorum. Ita est, erit Augustinus omni tempore terror hæreticorum; vel solùm nomen ipsius obstupefaciet, & contremiscere faciet corda inimicorum ecclesiæ, pugnat pro illâ etiam adhuc post mortem suam, tam feliciter & gloriosè, ac in vita sua pro eâ decertavit. Magna & præclarissima illius opera in ævum permanebunt in archivis ecclesiæ, ad terminandas omnes quæstiones controversas, quæ exsurgere poterunt, & ad confundendos omnes rebelles luminis, & veritatis. Gratias Deo agamus, quod ecclesiæ suæ aquilam hunc Doctorum, hunc illustrissimum pœnitentem, hoc excellentissimum gratiæ divinæ opus donaverit. Adoro Domine gloriosa tua consilia, quæ ab æterno super hoc incomparabili sancto formâsti, & vias illas admirabiles, per quas eum deduxisti, vel ipsis cupiditatibus ejus utendo, ut finem imponeres cupiditatibus ipsius. Laudet te, Domine, Deus meus, & ecclesia, quæ in cœlis est, & quæ super terram, & in æternum benedicant tibi ob conversionem hanc tam mirabilem, & mutationem adeo miraculosam. *Confiteantur Domino misericordiæ ejus, & mirabilia*

rabilia ejus filiis hominum, Ps. 106. 15. Concede mihi, quæso Domine, hanc gratiam, ut imiter virtutes sancti hujus pœnitentis, ac hujus magni episcopi; ut partem aliquam zeli illius pro tua gloria habeam; ut illum sequar in amore veritatis, in intelligentia rerum sublimium, maximè autem in profunda ipsius humilitate, sinè qua scientia quæcunque adeò mihi nil prodest, & potius obesset, & noceret. Pro Missa; optandum esset, ut haberemus cor istud S. Augustini amore Dei omninò flagrantissimum; quod si hunc amorem sancti hujus Doctoris afferre non possumus, qui potius seraphicus quidam, quam humanus amor fuerat; afferamus saltem scintillam aliquam hujus divini amoris; & pro gratiarum actione, contestemur Domino nostro Jesu Christo, quemadmodum Sanctus iste, dolere nos, quod tamdiu tardaverimus eum amare, *Serò te amavi, pulchritudo tam antiqua, tam nova, sero te amavi &c. O amor, qui semper ardes, & nunquam extingueris, charitas Deus meus, accende me*, conf. l. 10. c. 17. 28.

IN-

INDEX.

MATERIARUM HUJUS PARTIS ÆSTIVALIS.

DOMINICA SS. TRINITATIS.

1. Dili

DIE SABBATHI.

DOMINICA TERTIA POST PENTE-COSTEN.

FERIA SECUNDA.

FERIA TERTIA.

FERIA QUARTA.

FERIA QUINTA.

FE-

FERIA

FERIA SEXTA.

DIE SABBATHI.

DOMINICA QUINTA POST PENTECOSTEN.

FERIA SECUNDA.

FERIA TERTIA.

FERIA QUARTA.

FERIA QUINTA.

FERIA SEXTA.

DIE SABBATHI.

DOMININICA SEXTA POST PENTECOSTEN.

FERIA

FERIA SECUNDA.

FERIA TERTIA.

FERIA QUARTA.

FERIA QUINTA.

FERIA SEXTA.

DIE SABBATHI.

DOMICA OCTAVA POST PENTECOSTEN.

FERIA SECUNDA.

FERIA TERTIA.

bunt

FERIA

FERIA QUINTA.

FERIA SEXTA.

DIE SABBATHI.

DOMINICA DECIMA POST PENTECOSTEN.

FERIA SECUNDA.

FERIA TERTIA.

FERIA QUARTA.

FERIA QUINTA.

FERIA SEXTA.

DIE SABBATHI.

DOMINICA UNDECIMA POST PENTECOSTEN.

FERIA SECUNDA.

FERIA TERTIA.

FERIA QUARTA.

FERIA QUINTA.

FERIA SEXTA.

DIE SABBATHI.

ADDITIO MEDITATIONUM.

PRO FESTO S. BARNABÆ APOSTOLI.

PRO FESTO S. JOANNIS. BABTISTÆ.

PRO FESTO SS. PETRI & PAULI APOSTOLORUM.

PRO FESTO S. VINCENTII A PAULO FUNDATORIS CONGREGATIONIS, MISSIONIS DE MISSIONIBUS.

PRO FESTO S. JACOBI MAJORIS.

PRO